

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Beretning 1972-73

Undervisningsåret 1. aug. 1972-31. juli 1973

INDHOLD

I. Beretningsåret i hovedtræk	5
II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed	10
III. De kollektive ledelsesorganer	35
IV. Lærerstab og administration	67
V. Undervisningen 1972-73	99
VI. Censorer	128
VII. Studerende og eksaminer	134
VIII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad	147
IX. Det erhvervsøkonomiske Licentiatstudium	154
X. Tietgenprisopgaver	160
XI. Handelshøjskolens bibliotek	169
XII. Handelshøjskolens EDB-Center	172
XIII. Institutter	175
XIV. Højskolens økonomi	223
XV. Højskolens lokaler	225
XVI. Stipendier og studielån	227
XVII. De Studerendes Råd	228
XVIII. Organisationer med tilknytning til højskolen	239

H A N D E L S H Ø J S K O L E N I K Ø B E N H A V N

Fabrikvej 7 . 2000 København F
Julius Thomsens Plads 10 . 1925 København V
Howitzvej 60 . 2000 København F
Rosenørns Allé 9 . 1970 København V

Handelshøjskolen i København blev oprettet i 1917 af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse med det formål:

At bidrage til udforskningen af de økonomiske love og vekselvirkningsforhold, der er af afgørende betydning for erhvervslivets vilkår, og at give alle dem, der gennem en teoretisk uddannelse forud for eller sideløbende med deres praktiske uddannelse søger at dygtiggøre sig til ledende stillinger inden for erhvervslivet, et omfattende indblik i den viden og erkendelse, som den økonomiske forskning er nået til, og en grundig opøvelse i metode og selvstændig tænkning, således at de får de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i løsningen af de opgaver, det praktiske liv stiller dem overfor.

I medfør af lov af 26. maj 1965 blev Handelshøjskolen i København pr. 1. august 1965 omdannet til en selvejende institution, hvis driftudgifter fuldtud dækkes af statskassen.

I. Beretningsåret i hovedtræk

Handelshøjskolens nye bygning på Fabrikvej 7 blev i fuldt omfang taget i brug fra undervisningsårets begyndelse. I slutningen af august flyttede hele administrationen ud til den nye bygning og indrettede sine kontorer på 2. og 3. sal. Den 30. september blev bygningen officielt indviet ved en vellykket fest, hvor Studenter-Sangforeningen bidrog til underholdningen. Til festen var indbudt samme kreds, som normalt indbydes til årsfesterne. Undervisningsministeren havde lovet at tale, men blev i sidste øjeblik forhindret, hvorfor departementchef Mogensen talte i hans sted.

Bestæbelserne for at få hele Handelshøjskolen samlet på ét sted har gennem flere år ført til forhandlinger om erhvervelse af Papirfabrikkernes grund på den anden side af Fabrikvej. På et vist tidspunkt lykkedes det at få Planlægningsrådet til at anbefale erhvervelsen om end med visse forbehold, men i efteråret 1972 kom der definitiv meddelelse fra ministeriet om, at der ikke kunne stilles penge til rådighed til erhvervelse af grunden. Sagen må hermed anses for skrinlagt på ubestemt tid.

Højskolen afholdt sin årsfest den 30. marts 1973. Da man nylig havde fejret indvielsen under festlige former, blev årsfesten tilrettelagt som et beskedent og stilfærdigt eftermiddags-arrangement. Rektor aflagde beretning, ligesom der blev talt af formanden for De Studerendes Råd, Jan Jansen. Undervisningsministeren havde lovet at tale, men blev i sidste øjeblik forhindret. Formanden for Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, direktør C. P. Heiede, uddelte Tietgen-Guldmedaljer til amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen og forskningsadjunkt, cand. jur. Jytte Thorbek samt et accessit til amanuensis, cand. merc. Tage Skjøtt Larsen.

Handelshøjskolens forslag til en styrelsesanordning blev endelig færdigudarbejdet i september og oktober. Den nye styrelseslov blev vedtaget af folketinget i juni 1973 og skal også gælde for handelshøjskolerne, dog først når ministeren gennem en særskilt bekendtgørelse sætter den i kraft for handelshøjskolernes vedkommende efter en forudgående forhandling med disse. Den af folketinget vedtagne styrelseslov, der er fælles for alle højere uddannelsesinstitutioner, har på ingen punkter taget hensyn til de ønsker, der fra Handelshøjskolen i Københavns side er fremsat gennem det af højskolen udarbejdede forslag til en styrelsesanordning og en skriftlig henvendelse til folketingets uddannelsesudvalg, og man kan derfor med en vis bitterhed konstatere, at hele det store arbejde med udarbejdelsen af en ny styrelsesanordning for Handelshøjskolen har været forgæves. Den gældende styrelsesanordning har imidlertid været i kraft i hele beretningsåret og vil formentlig forblive i kraft det meste af det kommende undervisningsår.

H.A.-studiet i Aalborg begyndte i september 1973 med ca. 70 studerende. Det nye studium blev indviet under festlige former i overværelse af en række

honoratiorens fra Aalborg by og uddannelsesvæsen og med taler af rektor Jan Kobbernagel fra Handelshøjskolen i København og borgmester Marius Sørensen, Aalborg, samt den midlertidige leder af det nye studium, afdelingsleder Sven Caspersen. Lærerstabens omfattede fra starten 4 amanuenser, hvoraf 1 dog hurtigt trak sig tilbage, men pr. 1. april blev der ansat yderligere 6 amanuenser, der alle nåede at komme i gang med arbejdet, inden det første undervisningsår sluttede. Det var ønsket, at der skulle have været ansat to professorer, og der fremkom også ansøgere til de ledige stillinger, men efter at et nedsat bedømmelsesudvalg havde set på ansøgningerne, trak ansøgerne sig tilbage. Afdelingsleder Sven Caspersen fungerede som Handelshøjskolens kontaktperson i Aalborg og som leder af arbejdet indtil 1. marts 1973, hvor han blev medlem af interimsstyret for Aalborg Universitetscenter, og hans hverv som kontaktperson blev derefter overtaget af afdelingsleder Orla Brandt Jensen. Undervisningen ved H.A.-studiet i Aalborg kan karakteriseres som en moderniseret variant af H.A.-studiet i København. Ændringerne består navnlig i undervisningsformen, der er problemorienteret og tværfaglig.

Handelshøjskolen har i beretningsåret fået sin første dr. merc., idet amanuensis, cand. merc. Otto Ottesen den 9. februar 1973 forsvarede sin disputats »Studier i virksomhedens mediabeslutninger«. Som officielle opponenter fungerede professor Arne Rasmussen og professor Karl-Erik Wärnerud. Ex auditorio opponerede professor Ernst Lykke Jensen og direktør Sigurd Benneke. Afhandlingen blev ledet af rektor, professor Jan Kobbernagel. Det økonomiske fagråd godkendte i sit møde den 5. marts forsvaret, hvorefter promotionen og overrækkelse af doktordiplomet fandt sted ved årsfesten den 30. marts.

Instituttet for ledelsesforskning, der blev oprettet den 1. september 1971, har fortsat sit arbejde i beretningsåret planmæssigt og har aflagt rapport til bestyrelsen for Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, som derefter har bevilget yderligere 1 million kroner til arbejdets fortsættelse med særlig henblik på afholdelse af det første kursus i virksomhedsledelse. Instituttet er ved udgangen af beretningsåret blevet rekonstrueret med hensyn til bemanding i overensstemmelse med det rotationsprincip, der fra begyndelsen var forudsat.

Københavns Translatørskole, der gennem en lang årrække har uddannet til translatøreksamen, måtte af økonomiske grunde indstille sin virksomhed ved begyndelsen af undervisningsåret 1972/73. Efter aftale med undervisningsministeriet påtog Handelshøjskolen i København sig at overtage de studerende, der havde påbegyndt deres studier ved translatørskolen, og som ellers ville blive afskåret fra at gøre dem færdige. Det medførte, at der måtte oprettes 3 hold i engelsk, 2 i fransk og 1 i tysk, og der blev bevilget ekstra penge af ministeriet til dækning af udgifterne herved. I denne forbindelse skal det også nævnes, at det efter en række forhandlinger mellem undervisningsministeriet, handelsministeriet, translatørkommissionen og de to handelshøjskoler er blevet besluttet, at translatøreksamen henlægges til handels-

højskolerne, som ikke blot skal afholde translatøreksamen i de fag, der er genstand for undervisning på højskolerne, men også i øvrige sprog. Translatørkommissionens hidtidige funktion som eksamenskommission er hermed ophørt. Translatøreksamen blev i København første gang afholdt ved Handelshøjskolen i sommeren 1973.

De forhandlinger, der har været ført med handelsministeriet og translatørkommissionen, lige siden de første cand. ling. merc.'er blev udklækket, om disses adgang til translatørbeskikkelse, resulterede i beretningsåret i en aftale om, at en cand. ling. merc. automatisk skal kunne opnå translatørbeskikkelse, hvis han har opnået visse minimumskarakterer i de translatørrelevante fag. Da det for translatørbeskikkelse ikke er en betingelse, at translatøren har kundskaber i mere end et sprog, og da der i øvrigt fra flere sider har været fremsat ønske om, at en kandidateksamen fra Handelshøjskolen skulle kunne tages i hovedsproget alene, uden at der aflægges eksamen i et bisprog, er der efter forhandling med undervisningsministeriet indført en ny uddannelse, der svarer til cand. ling. merc.-eksamens krav i hovedsproget, men uden at der behøves nogen eksamen i et bisprog. Den nye eksamen, der kaldes oversætter- og tolkeeksamen, giver sine dimittender ret til betegnelsen »candidatus (candidata) interpretationis«, forkortet cand. interpret. I sommeren 1973 bestod de første to kandidater denne nye eksamen.

Den i forrige årsberetning omtalte ændring af sprogstudierne blev i beretningsåret gennemført på forsøgsbasis på en række hold, og disse forsøg faldt så heldigt ud, at man i overensstemmelse med planerne besluttede at iværksætte det nye studium fra begyndelsen af undervisningsåret 1973/74. Meddelelserne om det ændrede studium førte til en voldsom forøgelse af interessen for Handelshøjskolens sprogstudier, idet der ved anmeldelsesfristens udløb den 15. juli havde meldt sig 360 studerende til det erhvervsproglige grundkursus, medens der i de sidste par år kun har meldt sig omkring 250 studerende årlig til det tresproglige korrespondentstudium.

Regeringens spareforanstaltninger har i det forløbne år også sat sit præg på Handelshøjskolen og har krævet megen tid til forhandlinger om rationalisering af undervisningen med henblik på besparelser. Man har således gennemført en væsentlig forøgelse af holdstørrelserne både på sprogstudierne og på 1. del af H.D. De to områder hvor der typisk er mange parallelle hold. Endvidere er det gået ud over betalingen for rettelse af skriftlige arbejder, hvor der har måttet gennemføres en 25 % reduktion af udgiften. Hånd i hånd med disse sparebestræbelser har man arbejdet med to andre faktorer, der begge fører i samme retning. Den ene er den kritik af overtimetallet hos visse lærere, som finansudvalgets formand fremsatte, og som førte til et krav fra ministeren om en væsentlig begrænsning af det store overtimetal. Den anden faktor er den nye stillingsstruktur for højskolens amanuenser, der ganske vist ikke trådte i kraft i beretningsåret, men som man dog fik kendskab til, og som ligeledes måtte virke i retning af en begrænsning af overtimetallet. Jævnside med finansudvalgets aversion mod store indtægter ved overtimer kan konstateres en interesse hos Akademikernes Centralorganisa-

tion i at forhindre, at overtimerne koncentrerer på få personer, idet foreningen åbenbart ser det som en opgave at regulere den store kandidattilgang ved at sikre timerne fordeling på flere lærere.

Det nye cand. merc.-studium med revision som speciale har fået god tilslutning, men dimittenderne har været utilfredse med, at de tre år efter deres kandidateksamen skulle op til en ny eksamen for Revisorkommissionen, hvor de til en vis grad blev eksamineret i de samme emneområder, som de allerede havde aflagt eksamen i på Handelshøjskolen. Forhandlinger herom har ført til, at Revisorkommissionen accepterer, at en cand. merc. efter tre års praksis i stedet for at indstille sig til den traditionelle revisoreksamen kan aflevere en såkaldt afløsningsopgave, der skal være en i praksis gennemført løsning af et kompliceret revisionsproblem. Ordningen forudsætter, at handelshøjskolerne i princippet indretter deres undervisning således, at den dækker alle de fag, der kan eksamineres i ved revisoreksamen, og dette betyder for Handelshøjskolen i København, at det bliver nødvendigt at etablere faget skifteret med boopgørelse, et emne der hidtil har været forsømt dels af mangel på timer og dels af mangel på lærerkræfter. Det vil nu være nødvendigt at råde bod på denne mangel.

Sprogafdelingen har fået sin første professor i engelsk. Det er afdelingsleder ved Københavns Universitet, Bengt Jürgensen, der efter enstemmig indstilling af et sagkyndigt bedømmelsesudvalg blev udnævnt til professor pr. 1. april 1973. Bengt Jürgensen har tidligere været ved Handelshøjskolen, nemlig som timelærer fra 1957 og som fastansat adjunkt fra 1960 og som amanuensis fra 1965. I 1968 gik han til Københavns Universitet, hvorfra han nu er vendt tilbage til sin gamle arbejdsplads.

I overensstemmelse med en instruks fra undervisningsministeriet og et cirkulære fra økonomi- og budgetministeriet af 16. februar 1972 har Handelshøjskolen måttet oprette samarbejdsudvalg. Efter en del forhandlinger vedtog de interesserede parter den 8. december 1972 et sæt vedtægter for samarbejdsudvalgets sammensætning og opgaver. Herefter omfatter udvalget først og fremmest repræsentanter for det teknisk-administrative personale, men også repræsentanter for højskolens lærere. Desuden er højskolens administration repræsenteret, og højskolens rektor er født formand. Udvalget holdt sit første møde den 6. februar 1973 og holdt i løbet af forårssemestret yderligere to møder, hvor en række spørgsmål blev drøftet.

Højskolens kantiner på Fabrikvej og Julius Thomsens Plads har hidtil været forpagtet ud til Danmarks Internationale Studenterkomite – DIS – men samarbejdet er i det sidste års tid ikke forløbet helt tilfredsstillende, og virksomheden har givet underskud. Forpagtningsforholdet til DIS blev derefter bragt til ophør pr. 1. april 1973, og i stedet engageredes ISS Catering som forpagter. Den ny forpagter fik noget friere hænder med hensyn til prispolitik og service. Kantineudvalget har fortsat en rådgivende funktion og har foreløbig holdt to møder med den nye forpagter.

Handelshøjskolens rektor, professor Jan Kobbernagel, har ved beretningsårets udløb fungeret som rektor i 10 år, og hans valgperiode udløber pr. 1.

august 1973. Efter enstemmig indstilling af de to fagråd opfordredes Kobber-
nagel til at lade sig genvælge som rektor for en treårig periode, og ved kon-
gelig resolution af 12. juli 1973 er han derefter genudnævnt til rektor for Han-
delshøjskolen for perioden fra 1. august 1973 til 31. juli 1976.

II. De organisatoriske rammer om højskolens virksomhed

Nedenfor gengives de anordninger og de bekendtgørelser, der er blevet udfærdiget i løbet af beretningsperioden.

Cirkulærskrivelse om udstedelse af nye retsregler og om foretagelse af ændringer af gældende retsregler om de højere uddannelsesinstitutioners virksomhed.

(Til de højere uddannelsesinstitutioner)

Gennem de senere år har det stigende antal institutioner for højere uddannelse og den løbende revision af uddannelserne, som sker på initiativ af institutionerne, Rektorkollegiet, Planlægningsrådet for de højere uddannelser o.a., medført en flerdobling af den årlige udstedelse af nye bekendtgørelser og bekendtgørelsesændringer.

Undervisningsministeriets arbejde med sager af denne art har ført til erkendelse af et behov for udsendelse af en vejledning til institutionerne med det formål at opnå det mest hensigtsmæssige samarbejde mellem institutionerne og ministeriet.

Man skal derfor anmode om, at den følgende vejledning gøres bekendt for alle medlemmer af de kollegiale organer.

1. Ekspeditionstid

Sagsbehandlingen i ministeriet vil i almindelighed vare 2–3 uger fra modtagelsen af indstillingen. Fra tryklært manuskript sendes til trykkeriet til modtagelsen af fejlfri korrektur, vil der efter erfaringen normalt hengå 3–4 uger. Der kan dog i visse perioder gå længere tid, navnlig når særlig mange lovforslag skal sættes og trykkes. Når fejlfri korrektur foreligger, vil bekendtgørelsen normalt blive underskrevet af ministeren i løbet af få dage. – For så vidt angår anordninger, der skal underskrives af Dronningen, vil der forløbe noget længere tid, før underskrivelsen har fundet sted. Den underskrevne bekendtgørelse/anordning vil derefter normalt blive optaget i Lovtidende inden for 2 uger. Ifølge Lovtidende-loven må retsregler af denne art normalt ikke træde i kraft tidligere end ugedagen efter offentliggørelsen i Lovtidende.

Af ovenstående vil det fremgå, at der normalt skal påregnes en ekspeditionstid på ca. 3 måneder fra afgivelsen af indstillingen til ikrafttrædelsestidspunktet.

Indstillinger om væsentlige ændringer af eksamensbestemmelser og adgangsbetingelser vil ifølge praksis blive forelagt for Planlægningsrådet for de højere uddannelser og/eller eventuelt andre udvalg. – Det er ikke muligt på forhånd at anslå varigheden af en sådan høring, men den lader sig næppe i noget tilfælde gennemføre på mindre end en måned.

Indstillinger om ændringer i retsregler om uddannelser, der kvalificerer til erhverv, hvis udøvelse hører under en anden styrelses forretningsområde – f. eks. sundhedsstyrelsen – sendes til høring hos denne styrelse. – En sådan høring må anslås til mindst en måneds varighed.

Vil ændringerne medføre merudgifter, som man må søge de bevilgende myndigheders tilslutning til at afholde, vil der normalt gå mindst en måned, før de bevilgende myndigheder har afgjort sagen.

I visse tilfælde vil ministeriets gennemgang af indstillingen og/eller de fra anden side modtagne udtalelser give anledning til, at man må drøfte visse spørgsmål med den/de indstillende institutioner, hvilket yderligere vil forlænge ekspeditionstiden.

2. Indstillingens indhold

En indstilling om udstedelse af nye eller om ændring af bestående retsregler bør indeholde en udførlig begrundelse for ændringen, både generelt og for de enkelte bestemmelser.

Indstillingen bør ledsages af et bilag, hvori retsreglerne er opstillet som bekendtgørelse/anordning eller ændringer til samme efter de almindelige herom gældende regler. Det forudsættes, at udformningen er gennemgået af institutionens administrative personale.

Ved tilbagehøringer bør institutionens svar udformes med bemærkninger til de fra ministeriet foreslåede formuleringer.

Indstillinger fremsendes ad sædvanlig vej og forsynes med de bemærkninger, den har givet de forskellige instanser på institutionen anledning til. Institutionens fremsendelsesskrivelse bør indeholde eller ledsages af et referat af indstillingens indhold og behandling. Fremsendelsesskrivelsen skal endvidere indeholde eller ledsages af en redegørelse for forslaget økonomiske konsekvenser.

Indstillinger vedrørende retsregler, der gælder for samme forhold på flere institutioner, bør i videst muligt omfang være koordinerede, før de sendes til ministeriet. Eventuelle divergerende synspunkter bedes begrundet særskilt.

3. Diverse forhold

I sager, som drejer sig om mindre ændringer af bestående regler, og som ikke indebærer principielle nydannelser, vil det normalt være muligt at gennemføre ændringen hurtigere end anført under 1. På grund af erfaringerne fra de seneste år skal man dog henstille, at institutionerne kun søger gennemført sådanne ændringer, som skønnes absolut nødvendige, og at det i de tilfælde, hvor der foregår overvejelser om større revisioner, overvejes, om ikke sådanne mindre ændringer kan bero på den samlede revision.

Gennemførelse af egentlig nyordninger bør i almindelighed ske ved begyndelsen af et studieår, således at de nye bestemmelser kan være offentliggjort i god tid før den 1. september.

Mindre ændringer bør gennemføres så tidligt, at bestemmelserne foreligger offentliggjort før den eksamenstermin, fra hvilken de skal have gyldighed. – I sådanne tilfælde må ministeriets endelige stillingtagen til indstillingen foreligge før fristen for tilmelding til eksamen.

Ved ændringer af studieordninger bør den faglige myndighed før iværksættelsen undersøge, om nyordningen samtidig kræver ændring af eksamensbestemmelserne. Er dette tilfældet, bør iværksættelsen af den nye studieordning ikke finde sted, før ministeriets stillingtagen til indstillingen om den fornødne ændring af retsreglerne foreligger.

Undervisningsministeriet, den 24. november 1972.

P. m. v.

Bj. Brynskov. /Jørgen Ebbe Hansen.

Bekendtgørelse om eksamen for statsautoriserede revisorer

I medfør af § 4, stk. 1, i lov nr. 68 af 15. marts 1967 om statsautoriserede revisorer fastsættes:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

§ 1. Eksamen for statsautoriserede revisorer aflægges for revisorkommissionen efter reglerne i §§ 2-7.

§ 2. For at kunne indstille sig til eksamen kræves:

1) at den erhvervsøkonomiske kandidateksamen med revision som speciale er bestået,

2) at der højst er gået 8 år efter udløbet af det kalenderår, hvori eksamen eksamen under nr. 1) er bestået,

3) deltagelse i mindst 3 år på en statsautoriseret revisors kontor i udførelsen af de dér almindeligt forekommende revisionsarbejder, og

4) at hele beskæftigelsen under nr. 3) har fundet sted, efter at eksamen under nr. 1) er bestået, eller at beskæftigelsen i 2 år har fundet sted efter dette tidspunkt og i 1 år, efter at den almene erhvervsøkonomiske eksamen er bestået.

Stk. 2. Handelsministeren kan undtage fra kravet i stk. 1, nr. 3 og 4.

§ 3. Eksamen omfatter 3 skriftlige og 2 mundtlige prøver til godtgørelse af praktisk duelighed inden for de områder, som henhører under statsautoriserede revisors virkefelt såsom:

Revisionsplaner, revisionsberetninger, regnskabskritik, likvidation, akkord, konkurs, dødsboer m.v., skatteopgørelser og rådgivning i skatte spørgsmål, finansiering, prisberegning, rentabilitetsundersøgelser, undersøgelser i forbindelse med rationalisering, koncernregnskaber samt administrativ organisation, herunder anlæg af regnskabssystemer eller kritik heraf.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte prøver kan efter anmodning erstattes af en afløsningsopgave bestående af et revisorarbejde som revisorkommissionen anser som egnet til at godtgøre kandidatens praktiske duelighed samt en mundtlig

eksamination, der tager sit udgangspunkt i afløsningsopgaven. Afløsningsopgavens emne skal på forhånd være godkendt af kommissionen. Ved afleveringen af opgaven skal kandidaten afgive en skriftlig erklæring om sit eget arbejde med opgaven.

Stk. 3. Revisorkommissionen fastsætter de nærmere regler om fremgangsmåden vedrørende godkendelse og udarbejdelse af afløsningsopgaven og den dertil knyttede mundtlige eksamination.

§ 4. Ved karaktergivningen anvendes 13-skalaen efter de herom ved de højere uddannelsesinstitutioner gældende bestemmelser, dog kan samtlige skalaens grader indgå i det samlede eksamensresultat.

Stk. 2. Der gives en karakter for hver af de skriftlige og mundtlige prøver, dog at der ved eksamen i henhold til § 3, stk. 2, kun gives én samlet karakter for såvel den skriftlige afløsningsopgave som den mundtlige eksamination.

Stk. 3. For at bestå eksamen efter § 3, stk. 1, kræves en gennemsnitskvo-tient på mindst 6,0, og efter § 3, stk. 2, at karakteren er mindst 6.

§ 5. Eksamen afholdes én gang om året. Mundtlig eksamination i forbindelse med afløsningsopgaver afholdes dog efter revisorkommissionens nærmere bestemmelse én eller flere gange om året.

Stk. 2. Ansøgning om tilladelse til at indstille sig til eksamen skal indgives til revisorkommissionen på blanketter, som fås ved henvendelse til handelsministeriet eller revisorkommissionen. Ansøgning om tilladelse til at indstille sig til eksamen i medfør af § 3, stk. 1, skal indgives inden 1. juni.

Stk. 3. Ingen, der 3 gange har fuldført eller påbegyndt eksamen, kan oftere indstille sig til denne eksamen. Revisorkommissionen kan i særlige tilfælde undtage herfra.

§ 6. Handelsministeren udnævner efter indstilling fra revisorkommissionen eksaminatorer til de mundtlige eksaminationer og til at deltage i bedømmelsen af disse og de skriftlige opgaver.

Stk. 2. Skriftlige opgaver bedømmes af mindst 2 og mundtlige eksaminer af mindst 4 af kommissionens medlemmer sammen med en eksaminator.

§ 7. For bestået eksamen udfærdiges bevis med angivelse af karaktererne.

Kapitel II

Overgangsbestemmelser

§ 8. Eksamen for statsautoriserede revisorer vil også kunne aflægges efter reglerne i §§ 9–18.

§ 9. For at kunne indstille sig til eksamen efter overgangsbestemmelserne kræves, at en af følgende eksaminer eller prøver er bestået:

1) den erhvervsøkonomiske kandidateksamen med regnskabsvæsen som speciale,

- 2) den erhvervsøkonomiske diplomprøve i regnskabsvæsen,
- 3) teoretisk del A, jfr. §§ 10 og 11, og B, jfr. §§ 12–14, af prøven for statsautoriserede revisorer.

Stk. 2. Eksamen og prøver, nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, skal suppleres med særlige prøver i revision og skatteret med samme indhold som omhandlet i §§ 13 og 14. Prøverne aflægges ved en handelshøjskole, og undervisningsministeriet fastsætter regler for prøvernes aflæggelse.

Stk. 3. For at kunne indstille sig til eksamen efter overgangsbestemmelserne jfr. § 15 eller til teoretisk del A, jfr. § 10, kræves endvidere deltagelse i mindst 3 år på en statsautoriseret revisors kontor i udførelsen af de dér almindeligt forekommende revisionsarbejder.

Stk. 4. Handelsministeren kan undtage fra kravet i stk. 3.

§ 10. Teoretisk del A omfatter fagene økonomi og erhvervsret. I hvert af fagene afholdes 1 skriftlig og 1 mundtlig prøve.

Stk. 2. I faget økonomi kræves kendskab til:

- 1) Grundtræk af nationaløkonomisk teori, herunder navnlig produktions-teori, læren om prisdannelsen for varer og produktionsfaktorer, om penge og kredit, om det økonomiske kredsløb og om svingningerne i den økonomiske aktivitet samt udenrigsomsætningens teori,

- 2) grundtræk af nationaløkonomiens politik, herunder dels den generelle regulering af det økonomiske liv gennem kredit-, finans-, valuta-, handels- og restriktionspolitik, pris- og monopolpolitik m.v., dels vigtigere foranstaltninger til regulering og fremme af enkelte erhverv,

- 3) grundtræk af driftsøkonomien, herunder læren om virksomhedernes organisation og finansiering, omkostninger og prispolitik, kalkulation og afsætning,

- 4) hovedlinierne i den økonomiske udvikling, særlig i den nyere tid,

- 5) det danske samfunds økonomiske og sociale struktur, herunder bl. a. befolkningens størrelse, sammensætning og betydning som producent og forbruger, udrustningen med materielle produktionsfaktorer, nationalproduktets oprindelse, størrelse og fordeling, det økonomiske samkvem med udlandet, de vigtigste erhvervs vilkår og betydning, den sociale lovgivning og de offentlige finanser.

Stk. 3. I faget erhvervsret kræves kendskab til retsreglerne vedrørende:

- 1) myndighed, herunder umyndiggørelse og lavværgemål, samt bestyrelsen af mindreåriges formue,

- 2) formueforholdet mellem ægtefæller,

- 3) slægtsarv, ægtefællers arv, testamenter, arvepagter og døds-gaver,

- 4) overdragelse af ejendomsret over faste ejendomme og løsøre, herunder køb på afbetaling, samt brugsrettigheder, servitutter og grundbyrder, pant i fast ejendom og løsøre, retspant, lovbestemt pant og tilbageholdsret,

- 5) leje af fast ejendom, lån, depositum, gælds-breve, vekslers og checks, kaution og forsikring, fuldmagt og kommission, konsignation, overdragelse af fordringer og fordringers ophør,

- 6) indgåelse af kontrakter,
- 7) arbejdsaftaler og værksleje,
- 8) skadeserstatning,
- 9) aktieselskaber og andre selskabsformer,
- 10) banker, sparekasser og forsikringselskaber,
- 11) udøvelse af næring,
- 12) konkurrencebegrænsninger, monopoler, patenter og varemærker,
- 13) behandling af dødsboer, konkursboer, akkordboer og likvidationsboer,
- 14) registrering m.v. af skibe og luftfartøjer, fragtaftaler, partrederi, rederiansvar, søpant og søforsikring,
- 15) bedrageri, underslæb, skyldnersvig, mandatsvig og falsk.

Eksaminanden må have en sådan forståelse af og fortrolighed med retsreglerne på de ovennævnte områder, at han er i stand til at anvende dem på praktiske eksempler.

§ 11. Den, der har bestået den almene erhvervsøkonomiske eksamen, første del af den statsvidenskabelige candidateksamen, første del af den økonomiske candidateksamen eller første del af en erhvervsøkonomisk diplomprøve, fritages ved teoretisk del A for prøven i faget økonomi.

Stk. 2. Den, der har bestået juridisk embedseksamen eller den almene erhvervsøkonomiske eksamen, fritages ved teoretisk del A for prøven i faget erhvervsret.

Stk. 3. De ovenfor nævnte fritagelser gælder kun, såfremt der højst er forløbet 6 år efter udløbet af det kalenderår, hvori den eksamen, deleksamen eller prøve, der berettiger til fritagelse, er bestået.

§ 12. Teoretisk del B omfatter fagene regnskabsvæsen, revision og skatteret.

Stk. 2. Faget regnskabsvæsen omfatter 1 skriftlig og 1 mundtlig prøve, og der kræves kendskab til:

- 1) bogføringens og regnskabsafslutningens teori,
- 2) de systemer og metoder, der i almindelighed anvendes ved intern organisation, bogføring og regnskabsafslutning,
- 3) de former for bogføring og regnskabsafslutning, der anvendes inden for næringslivets hovedgrene (landbrug, håndværk, industri, handel og søfart samt bank-, sparekasse- og forsikringsvirksomhed), herunder de vigtigste synspunkter for tilrettelæggelse af kontoplaner og regnskabsanalyse på disse områder samt med særligt henblik på handel og industri, kalkulationsmetoder og regnskabsmæssig driftskontrol, herunder budgettering og driftsstatistik,
- 4) de synspunkter og fremgangsmåder, der anvendes ved bedømmelse af en virksomheds rentabilitet, likviditet, soliditet og finansiering (kreditværdighedsundersøgelser),
- 5) bogføring og regnskabsafslutning inden for offentlige institutioner og i øvrigt på alle områder, hvor der efter lovgivningen kræves revision af statsautoriserede revisorer.

§ 13. Faget revision omfatter 1 skriftlig og 1 mundtlig prøve, og der kræves kendskab til:

- 1) de grundlæggende principper for revision,
- 2) de metoder, der anvendes ved revision af bogføring og regnskabsafslutning inden for næringslivets hovedgrene og i øvrigt på alle områder, hvor der efter lovgivningen kræves revision af statsautoriserede revisorer,
- 3) udarbejdelse af revisionsplaner,
- 4) lovgivningens bestemmelser om revision og revisorer,
- 5) retningslinjerne for afgivelse af revisionserklæringer.

§ 14. Faget skatteret omfatter 1 skriftlig og 1 mundtlig prøve, og der kræves kendskab til:

- 1) den samlede danske skattelovgivning, herunder såvel direkte som indirekte skatter og afgifter, med særlig vægt på indkomstskat til stat og kommune samt formueskat til staten,
- 2) såvel lovgivningens detailbestemmelser vedrørende indkomst- og formuebeskatningen som den fortolkningspraksis, der er udviklet gennem domstolsafgørelser, kendelser af landsoverskatterådet og landsskatteretten, ligningsrådets vejledende anvisninger samt skattedepartementets administrative tilkendegivelser,
- 3) skattemyndighedernes organisation,
- 4) reglerne for påanke af ligningsmyndighedernes ansættelser,
- 5) principperne i de med fremmede stater indgåede aftaler til undgåelse af dobbeltbeskatning.

§ 15. Eksamen efter overgangsbestemmelserne finder sted i overensstemmelse med reglerne i § 3, dog således, at der ikke efter overgangsbestemmelserne er adgang til afløsningsopgave efter § 3, stk. 2.

§ 16. Bestemmelserne i §§ 4–6 finder også anvendelse på prøver og eksamen efter overgangsbestemmelserne, jfr. dog stk. 2 og 3. Bestemmelsen i § 7 finder anvendelse på den afsluttende eksamen efter overgangsbestemmelserne. Karakteren for de i § 10 og §§ 12–14 omhandlede skriftlige prøver tæller dobbelt. Bestemmelsen i § 5, stk. 3, omfatter også de enkelte dele af prøverne.

Stk. 2. Ansøgning om tilladelse til at indstille sig til teoretisk del A og B ved revisorkommissionen skal indgives til kommissionen inden 1. februar.

Stk. 3. ved teoretisk del foretages bedømmelsen af skriftlige opgaver og af den mundtlige eksamination af to af kommissionens medlemmer sammen med en af eksaminatorerne.

§ 17. Teoretisk del B kan tidligst aflægges året efter, at teoretisk del A er bestået. Ingen kan indstille sig til teoretisk del B, såfremt der er forløbet mere end 4 år efter udløbet af det kalenderår, hvori teoretisk del A er bestået.

Stk. 2. Ingen kan indstille sig til eksamen for statsautoriserede revisorer

efter overgangsbestemmelserne, jfr. § 15, såfremt der er forløbet mere end 6 år efter udløbet af det kalenderår, hvori han har bestået teoretisk del B, jfr. § 12, eller 4 år efter udløbet af det kalenderår, hvori han har bestået den sidst aflagte særprøve enten i revision eller i skatteret.

Stk. 3. Handelsministeren kan efter indstilling fra revisorkommissionen undtage fra bestemmelserne i stk. 1 og 2, såfremt sygdom eller anden utilregnelig årsag har hindret overholdelsen af fristerne.

§ 18. Teoretisk del A afholdes sidste gang i 1978.

Stk. 2. Teoretisk del B afholdes sidste gang i 1979.

Stk. 3. Eksamen efter overgangsbestemmelserne, jfr. § 15, afholdes sidste gang i 1986.

Kapitel III

Ikrafttrædelse

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft 1. juni 1973.

Stk. 2. Samtidig ophæves handelsministeriets bekendtgørelse nr. 28 af 25. januar 1971 om eksamen for statsautoriserede revisorer med senere ændringer.

Handelsministeriet, den 3. maj 1973.

Erling Jensen. /H. Duborg.

Bekendtgørelse om translatøreksamen på handelshøjskolerne

I henhold til § 2 i lov om handelshøjskoler, jfr. lovbekendtgørelse nr. 355 af 24. juli 1971, fastsættes:

§ 1. På Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Århus afholdes translatøreksamen.

Stk. 2. Translatøreksamen afholdes normalt kun i sprogene engelsk, fransk, spansk og tysk.

Stk. 3. Translatøreksamen i andre end de i stk. 2 nævnte sprog kan dog afholdes efter ansøgning fra en eksaminand og efter handelsministeriets gennem undervisningsministeriet indhentede tilslutning, jfr. § 5.

§ 2. Enhver, der mener at være i besiddelse af de fornødne kundskaber, har ret til at indstille sig til translatøreksamen. Enhver, der indstiller sig til eksamen, skal i forbindelse med indstillingen fremlægge en skriftlig redegørelse for, hvorledes han har erhvervet sine kundskaber. Handelshøjskolen kan indkalde dem, der indstillet sig til eksamen, til en mundtlig drøftelse af deres muligheder for på det erhvervede grundlag at bestå eksamen. En sådan drøftelse er kun vejledende for den, der indstiller sig.

§ 3. Ved translatøreksamen skal det godtgøres, at eksaminanden besidder følgende kundskaber:

1) Almindeligt sprog: Eksaminanden skal være i besiddelse af et nøjagtigt og omfattende kendskab både til dansk og til det valgte sprog i almindelighed i nutidig skikkelse, have praktisk herredømme over disse både ved mundtlig og skriftlig brug, samt være i besiddelse af en rimelig korrekt udtale.

2) Fagligt sprog: Eksaminanden skal være i besiddelse af et indgående kendskab til faglige udtryk og vendinger af merkantil, juridisk og teknisk art, og må mundtligt og skriftligt kunne oversætte til og fra det fremmede sprog merkantile, juridiske og tekniske tekster.

3) Realiaviden: Eksaminanden skal være i besiddelse af sådanne almindelige kundskaber om handelsforhold, retsforhold og teknik, som er nødvendige til en forståelse af de i nr. 2 nævnte tekster, og have kendskab til samfundsforholdene generelt i det/de land(e), hvor det fremmede sprog er hjemmehørende såvel som til de tilsvarende danske samfundsforhold.

§ 4. Translatøreksamen består af følgende prøver:

Almindeligt sprog:

- 1) En 4-timers skriftlig opgave i oversættelse fra dansk til det fremmede sprog.
- 2) En 4-timers skriftlig opgave i oversættelse fra det fremmede sprog til dansk.
- 3) En mundtlig prøve bestående af ektemporaloversættelse af en tekst fra eller til det fremmede sprog.
- 4) Samtale på det fremmede sprog om samfundsforholdene i det/de land(e), hvor det fremmede sprog er hjemmehørende.

Fagligt sprog:

- 5) En 4-timers skriftlig opgave i merkantilt sprog bestående af en oversættelse fra dansk til det fremmede sprog samt eventuelt af en oversættelse fra det fremmede sprog til dansk.
- 6) En 4-timers skriftlig opgave i juridisk sprog bestående af en oversættelse fra dansk til det fremmede sprog samt eventuelt af en oversættelse fra det fremmede sprog til dansk.
- 7) En 4-timers skriftlig opgave i teknisk sprog bestående af en oversættelse fra dansk til det fremmede sprog samt eventuelt af en oversættelse fra det fremmede sprog til dansk.
- 8) En mundtlig prøve i merkantilt og juridisk samt eventuelt teknisk sprog bestående af ektemporaloversættelse fra eller til det fremmede sprog samt fortolkning af teksterne.
- 9) En prøve i tolkning fra og til det fremmede sprog.

Stk. 2. Mindst 2 af de 3 i stk. 1 nævnte skriftlige opgaver i fagligt sprog skal omfatte oversættelse fra det fremmede sprog til dansk.

Stk. 3. For hver af de i stk. 1 nævnte prøver gives en karakter. Hver karakter indgår i eksamensresultatet med vægten 1.

§ 5. Translatøreksamen i andre end de i § 1, stk. 2, nævnte sprog, jfr. § 1, stk. 3, afholdes, i det omfang handelshøjskolen blandt sine lærere ikke råder over egnede eksaminatorer i sproget, ved særligt indkaldte eksaminatorer. Censorerne ved eksamen i sådanne sprog beskikkes i hvert enkelt tilfælde af undervisningsministeriet efter handelshøjskolens indstilling.

Stk. 2. Den i § 4, stk. 1, nr. 9, nævnte prøve i duellighed som tolk vil ved eksamen i henhold til stk. 1 kunne bortfalde på nærmere af undervisningsministeriet efter forhandling med handelsministeriet på grundlag af en indstilling fra handelshøjskolen i hvert enkelt tilfælde fastsatte betingelser.

§ 6. Personer, der uden for handelshøjskolen har undervist en eksaminand, kan ikke ved dennes eksamen medvirke som eksaminator eller censor.

§ 7. Handelshøjskolen kan efter handelsministeriets gennem undervisningsministeriet indhentede tilslutning i ganske særlige tilfælde godkende, at de ved translatøreksamen krævede kundskaber helt eller delvist er fyldestgørende godtgjort på anden måde end ved aflæggelse af de i bekendtgørelsen fastsatte prøver. I tilfælde af en sådan delvis godkendelse nedsættes antallet af prøver ved translatøreksamen tilsvarende.

§ 3. For translatøreksamens afholdelse, herunder opgavernes udarbejdelse, censuren, karaktergivningingen, eksamenskandidaternes tilladelse til brug af hjælpemidler m.v., gælder de almindelige for handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer på det 3. trin fastsatte bestemmelser jfr. dog § 9.

§ 9. For at bestå translatøreksamen må eksaminanden have opnået et kvotient af mindst 6,0 i gennemsnit af de erhvervede karakterer.

Stk. 2. Ingen enkeltkarakterer må være lavere end graden 5.

Stk. 3. Ved den skriftlige prøve i merkantilt sprog og den mundtlige prøve i fagligt sprog skal eksaminanden have opnået mindst 11 som sum af de ved prøverne erhvervede karakterer.

§ 10. De, der har bestået den erhvervsproglige kandidateksamen (cand. ling. merc.-er) og den erhvervsproglige tolke- og oversættereksamen (cand. interpret.-er), kan, såfremt kravene i § 9 er opfyldt for de prøvers vedkommende, som svarer til prøverne ved translatøreksamen, få deres eksamensbevis påført en påtegning herom.

§ 11. For den, der har bestået translatøreksamen, udsteder handelshøjskolen et eksamensbevis med angivelse af de opnåede karakterer.

§ 12. Translatøreksamen på handelshøjskolerne afholdes første gang i eksamensterminen sommeren 1973 og sidste gang i eksamensterminen sommeren 1982.

§ 13. Bekendtgørelsen har virkning fra eksamensterminen sommeren 1973.

Undervisningsministeriet, den 14. maj 1973.

Knud Heinesen. / Jørgen Ebbe Hansen.

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer

1. § 20, stk. 3, 2. og 3. pkt., ophæves.

2. I § 25 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Den, der har bestået de i § 20, stk. 2, § 22 og eventuelt § 24 omhandlede prøver m.v., har bestået den erhvervsproglige tolke- og oversættelseseksamen og har eneret til titlen candidatus(a) interpretationis (cand. interpret.).«

Undervisningsministeriet, den 14. maj 1973.

Knud Heinesen. / Jørgen Ebbe Hansen

Bekendtgørelse om eksamenskrav for beskikkelse som translatør og tolk

I medfør af § 3, stk. 1, i lov nr. 213 af 8. juni 1966 om translatører og tolke fastsættes:

§ 1. Det i § 1, stk. 2, nr. 5, i lov nr. 213 af 8. juni 1966 opstillede krav om beståelse af en særlig eksamen for at opnå beskikkelse som translatør og tolk kan opfyldes ved:

- 1) erhvervsproglig kandidateksamen (2 sprog – cand. ling. merc.) aflagt ved en handelshøjskole for så vidt angår det sprog, hvori der er aflagt eksamen som hovedsprog, jfr. dog stk. 2,
- 2) erhvervsproglig oversætter- og tolkeeksamen (1 sprog – cand. interpret.) aflagt ved en handelshøjskole, jvf. dog stk. 2, eller
- 3) translatøreksamen aflagt ved en handelshøjskole efter de herom af undervisningsministeriet fastsatte regler.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte eksaminer må for så vidt angår de prøver som svarer til prøverne ved translatøreksamen, være bestået efter de ved translatøreksamen gældende beståelseskriterier. Kandidaterne må ved ansøgning om beskikkelse sikre sig handelshøjskolens påtegning på eksamensbeviset på, at dette krav er opfyldt.

§ 2. Såfremt en person ønsker at opnå beskikkelse som translatør og tolk i et sprog, i hvilket det ikke er muligt for handelshøjskolerne at afholde eksamen, kan handelsministeren efter forhandling med undervisningsministeriet

undtage fra bestemmelserne i § 1, for så vidt vedkommende på anden fyldestgørende måde godtgør sine kundskaber i det pågældende sprog.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 1973. Samtidig ophæves handelsministeriets bekendtgørelse nr. 403 af 2. december 1966 om translatørexamen som ændret ved handelsministeriets bekendtgørelse nr. 404 af 12. august 1969.

Handelsministeriet, den 16. maj 1973.

Erling Jensen. /H. Duborg.

Lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser

§ 1. Loven gælder for universiteter, universitetscentre og højere læreanstalter under undervisningsministeriet.

§ 2. Universiteter, universitetscentre og højere læreanstalter har til opgave at drive forskning og give videregående uddannelser indtil det højeste videnskabelige niveau inden for de fagområder, som undervisningsministeren fastsætter for hver enkelt institution. De nævnte institutioner skal bidrage til udbredelse af kendskab til videnskabens arbejdsmetoder og resultater.

Stk. 2. Institutionerne træffer selv afgørelse om den forskning, der skal drives, jfr. dog § 31.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter reglerne for:

- 1) Adgang til studierne.
- 2) Uddannelserne.
- 3) Erhvervelse af licentiat- og doktorgrader.
- 4) Ansættelse af lærere og videnskabelige medarbejdere.
- 5) Relegation af studerende.

Stk. 4. Institutionerne forbereder til og afholder de eksaminer og prøver, der henlægges til dem. Eksaminer og prøver afholdes under medvirken af censorer, der beskikkes af undervisningsministeren eller den, han bemyndiger hertil.

Stk. 5. Institutionernes forelæsninger og mundtlige eksaminer er offentlige med de begrænsninger, der fastsættes af institutionerne selv.

§ 3. Hver institution ledes af en rektor i forbindelse med et konsistorium samt de råd, institutråd og studienævn, som varetager institutionernes uddannelsesmæssige og forskningsmæssige opgaver.

Stk. 2. De nærmere regler om hver enkelt institutions styrelse fastsættes i en statut, der godkendes af undervisningsministeren. Statutten offentliggøres ved undervisningsministerens foranstaltning.

Kapitel 2

Rektor, prorektor og administrationen

§ 4. Rektor repræsenterer institutionen udadtil. Han er ansvarlig for den daglige ledelse af institutionens administration og har den umiddelbare forvaltning af de anliggender, som ikke ved denne lov eller statuten er henlagt til kollegiale organer.

§ 5. Rektor drager omsorg for, at sager, som et kollegialt organ skal afgøre eller have lejlighed til at afgive en udtalelse om, forelægges for organet. Han fordeleger sagerne til de kollegiale organer og udfærdiger om fornødent forskrifter for sagernes ekspedition. Han påser, at de kollegiale organers beslutninger er lovlige, og drager omsorg for deres udførelse. Han kan efter bemyndigelse fra organerne afgøre almindelige løbende sager, der ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 2. Rektor afgør sager, der ikke tåler opsættelse, og som ikke kan afvente behandling i kollegiale organer. Sådanne afgørelser forelægges snarest konsistorium og vedkommende kollegiale organ.

Stk. 3. Rektor kan pålægge de kollegiale organer at drøfte og afgive udtalelse om emner af betydning for institutionen.

Stk. 4. Rektor kan pålægge en eller flere lærere eller andre ansatte at behandle og afgive indstilling om emner af betydning for institutionen.

§ 6. Prorektor er rektors stedfortræder og bistår i øvrigt med varetagelsen af rektors opgaver.

Stk. 2. Når prorektor fungerer i rektors forfald, overtager han samtlige opgaver, der er pålagt rektor ved denne lov og statuten.

§ 7. Til rådighed for rektor står en administration, der ledes af en administrativt uddannet chef.

§ 8. De nærmere regler for rektors, prorektors og administrationens virksomhed og beføjelser fastsættes i statuten.

Kapitel 3

De kollegiale organers kompetence.

§ 9. Konsistorium er institutionens øverste kollegiale organ. Det afgør alle sager, der vedrører institutionen som helhed eller forholdet mellem to eller flere hovedområder.

Stk. 2. Konsistorium udarbejder forslag til statuten og standardforretningsordener for de kollegiale organer.

Stk. 3. Institutter oprettes og nedlægges af konsistorium. Der kan oprettes tværvidenskabelige institutter, der henlægges direkte under konsistorium eller til udvalg nedsat af dette.

Stk. 4. Konsistorium afgør sagen om relegation af studerende.

Stk. 5. Konsistorium træffer afgørelse om tildeling af æresdoktorgrader.

Stk. 6. Konsistorium kan nedsætte et budget- og forretningsudvalg, der

dels udarbejder institutionens budgetforslag, dels efter konsistoriums bemyndigelse i øvrigt kan handle på dets vegne. Består konsistorium af 12 medlemmer eller derover, skal der nedsættes et budget- og forretningsudvalg.

Stk. 7. Konsistorium kan af sin midte i øvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse.

§ 10. Ved institutioner, der har eget forskningsbibliotek, nedsættes et biblioteksudvalg med lederen af forskningsbiblioteket som formand.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter for hver enkelt institution repræsentationen for brugerne såvel inden som uden for institutionen.

Stk. 3. Udvalget udarbejder bibliotekets budgetforslag, træffer afgørelse om bibliotekets indkøbspolitik og om fordelingen af bøger mellem det centrale bibliotek og de enkelte institutbiblioteker.

§ 11. Forskning og uddannelse ved institutionerne kan foregå inden for flere hovedområder.

Stk. 2. Forskningen og uddannelserne inden for hvert hovedområde ledes af et råd, der afgør alle sager, som vedrører hovedområdet som helhed, samt sager, der vedrører forholdet mellem to eller flere faggrupper inden for hovedområdet, jfr. § 12, eller mellem institutråd og studienævn.

Stk. 3. Rådene træffer afgørelse om ansættelse eller indstilling om ansættelse, afsked eller orlov, for så vidt angår heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere samt eksterne lektorer. Rådene tildeler licentiat- og doktorgrader samt jus docendi. Rådene afgiver indstilling til konsistorium om tildeling af æresdoktorgrader.

Stk. 4. Rådene træffer afgørelse om fordelingen af de tildelte ressourcer imellem de enkelte fag, institutter og studienævn.

Stk. 5. Hvert råd kan nedsætte et budget- og forretningsudvalg, der dels udarbejder hovedområdet budgetforslag, dels efter rådets bemyndigelse i øvrigt kan handle på dets vegne. Består rådet af 12 medlemmer eller derover, skal der nedsættes et budget- og forretningsudvalg.

Stk. 6. Hvert råd nedsætter særligt fagkyndige udvalg til bedømmelse af ansøgere til videnskabelige stillinger, af videnskabelige arbejder indleveret med henblik på erhvervelse af licentiat- eller doktorgrader samt af ansøgninger om jus docendi. Udvalgene afgiver indstilling til vedkommende råd.

Stk. 7. Hvert råd kan af sin midte i øvrigt nedsætte udvalg og henlægge sine beføjelser til disse.

§ 12. Det kan i statuten fastsættes, at et hovedområde opdeles i to eller flere faggrupper. En faggruppe ledes af et råd, der overtager dele af de funktioner, der er fastsat i § 11, stk. 2-7. De nærmere regler herom fastsættes i statuten.

§ 13. De enkelte fagområders forskningsvirksomhed drives normalt inden for institutter. De videnskabelige medarbejdere og lærere, der er knyttet til in-

stitutterne, varetager tillige undervisning inden for fagområdet, og institutternes lokaler og udstyr står til rådighed for undervisningen i fornødent omfang.

Stk. 2. Institutrådet træffer afgørelse om fordelingen af de arbejdsopgaver, som påhviler instituttet, jfr. dog § 31. Institutrådet kan ikke træffe beslutning om den enkelte forskers valg af forskningsopgave.

§ 14. Der nedsættes for hvert hovedområde et centralt studienævn. Der kan nedsættes studienævn for faggrupper, fag, linjer eller dele af fag. De nærmere regler herom fastsættes i statuten.

Stk. 2. Det centrale studienævn fastlægger kompetencefordelingen mellem dette og de øvrige studienævn og mellem disse indbyrdes.

Stk. 3. Det centrale studienævn behandler efter indstilling fra studienævnene alle spørgsmål om de generelle regler for eksamen, karaktergivning, undervisningen og studieordningen. Det centrale studienævn behandler endvidere forslag til ændring af eksamensbekendtgørelsen. Forslag sendes til undervisningsministeren gennem vedkommende råd og konsistorium, ledsaget af disse instansers eventuelle forslag og bemærkninger.

Stk. 4. Inden for rammerne af de gældende bekendtgørelser om eksamen, karaktergivning m.v. og de givne bevillinger udarbejder og ajourfører de faglige studienævn en studieordning med angivelse af undervisningens mål, omfang og varighed, form og indhold samt pensumbeskrivelse. Studienævnene tilrettelægger undervisningen og afholdelsen af eksaminer.

Stk. 5. Vedkommende studienævn skal påse, at studiet kan gennemføres som forudsat i eksamensbekendtgørelsen og studieordningen og på den normerede tid, at samordningen af studiets enkelte dele finder sted, at enkelte fag eller discipliner ikke ændres urimeligt i omfang, og at den undervisning, der gives, er relevant i forhold til uddannelsens mål og de fastsatte eksamensfordringer.

Stk. 6. Studienævnet kan dispensere fra studie- og eksamensordninger i henhold til gældende bestemmelser. Afgørelsen kan af ansøgeren indbringes for det centrale studienævn.

Stk. 7. Vedkommende studienævn træffer endvidere efter regler fastsat af undervisningsministeren, jfr. § 2, stk. 3, nr. 4, afgørelse om ansættelse af deltidsansatte, timelønnede undervisningsassistenter og tilsvarende lærere. Studienævnets afgørelser kan af ansøgerne, den eller de fagkyndige, der har udtalt sig om ansøgernes kvalifikationer, eller et medlem af studienævnet indbringes for det centrale studienævn. Studienævnet skal have lejlighed til at udtale sig om oprettelse og nedlæggelse af andre lærerstillinger og om de undervisningsmæssige kvalifikationer hos ansøgere til disse stillinger.

Stk. 8. Andre sager, der vedrører undervisningen under et studienævns område, skal forelægges nævnet til udtalelse, inden sagen afgøres.

Kapitel 4

Valg af rektor og prorektor. De kollegiale organers sammensætning.

§ 15. Rektor og prorektor vælges blandt institutionens professorer og heltids-

ansatte lektorer af medlemmerne af de råd, der er nævnt i §§ 11 og 12, samt af de medlemmer af konsistorium, der ikke har sæde i disse råd.

Stk. 2. Den kandidat, der har opnået mere end halvdelen af de gyldigt afgivne stemmer, er valgt. Har ingen kandidat opnået dette, foretages omvalg mellem de to kandidater, der har opnået størst stemmetal. Har flere kandidater opnået samme stemmetal, deltager samtlige disse i omvalget. Den kandidat, der ved omvalget har opnået det største stemmetal, er valgt. Har flere ved omvalget opnået samme stemmetal, foretages der lodtrækning mellem disse kandidater.

Stk. 3. Rektor vælges for 3 år og prorektor for 2 år ad gangen.

§ 16. Konsistorium og de råd, der er omhandlet i §§ 11 og 12, består af mellem 8 og 32 medlemmer.

Stk. 2. Fødte medlemmer af konsistorium er rektor, prorektor og formændene for de råd, der er omhandlet i § 11, stk. 2. Administrationens chef og på institutioner med eget forskningsbibliotek dettes chef deltager i konsistoriums møder uden stemmeret.

Stk. 3. Antallet af medlemmer i konsistorium og råd fastsættes i statutten. Undervisningsministeren bemyndiges til i særlige tilfælde at godkende udvidelse af antallet af medlemmer ud over 32.

§ 17. Repræsentanter for de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere i konsistorium og råd vælges for 3 år ad gangen af og blandt dem, der er ansat inden for vedkommende område.

Stk. 2. Repræsentanter for de deltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere i konsistorium og råd vælges for ét år ad gangen af og blandt dem, der er ansat inden for vedkommende område. Der vælges mindst én repræsentant til hvert organ. Såfremt der ikke opstilles kandidater for de deltidsbeskæftigede, kan disse mandater besættes af de heltidsbeskæftigede for ét år ad gangen.

Stk. 3. Repræsentanter for de tekniske og administrative medarbejdere i konsistorium og råd vælges for 3 år ad gangen af og blandt dem, der er ansat inden for vedkommende område. Disse medarbejderes repræsentation udgør halvdelen af det samlede antal lærerrepræsentanter. Er antallet af disse medarbejdere under halvdelen af det samlede antal lærere, nedsættes andelen til en fjerdedel. I statutten fastsættes størrelsen af repræsentationen i de enkelte råd.

Stk. 4. Repræsentanter for de studerende i konsistorium og råd vælges for ét år ad gangen af og blandt de studerende, der er indskrevet inden for vedkommende område. De studerendes repræsentation udgør halvdelen af det samlede antal lærerrepræsentanter.

§ 18. Institutrådet består af samtlige heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere samt repræsentanter for de tekniske og administrative medarbejdere og for de studerende, der deltager i den undervisning,

som varetages af instituttet. Det kan i statuten fastsættes, at eksterne lektorer og andre grupper af lærere kan blive repræsenteret i institutrådet.

Stk. 2. Antallet af repræsentanter for de tekniske og administrative medarbejdere og de studerende fastsættes for hvert enkelt institut af konsistorium eller efter dets bestemmelse af de råd, der er omhandlet i §§ 11 og 12, og det kan højst udgøre halvdelen af institutrådets samlede antal medlemmer.

Stk. 3. Repræsentanterne for de tekniske og administrative medarbejdere samt de studerende vælges for indtil ét år ad gangen. De nærmere regler fastsættes i statuten.

§ 19. Hvert studienævn består af et lige stort antal lærere og studerende, i alt højst 12. De vælges for ét år ad gangen af og blandt henholdsvis de lærere, der underviser, og de studerende, der studerer inden for det pågældende studienævns område.

Stk. 2. Medlemmer til de centrale studienævne udpeges af studienævnene ved hovedområdet. De centrale studienævns medlemstal fastsættes af konsistorium. De centrale studienævne kan nedsætte forretningsudvalg, hvis medlemstal fastsættes af konsistorium. De nærmere regler fastsættes i statuten.

§ 20. Regler for valgrettens udøvelse fastsættes af undervisningsministeren. Valgmåderne skal fastsættes med henblik på sikring af en rimelig repræsentation af de forskellige fag og anskuelser.

Stk. 2. Repræsentanterne for de enkelte valggrupper i konsistorium og de råd, der er nævnt i §§ 11 og 12, træffer for hvert valg inden for deres område afgørelsen om den valgmåde, der skal finde anvendelse, og om en eventuel opdeling af de valgberettigede i repræsentationsområder. Ved mandatfordelingen imellem repræsentationsområderne kan der tages hensyn til såvel antallet af valgberettigede inden for området som til interessen i, at faglige eller andre anskuelser er repræsenterede.

Stk. 3. Inden for en valggruppe kan et antal valgberettigede, svarende til en fjerdedel af antallet af valgberettigede for hvert mandat, kræve, at mandaterne fordeles efter regler om forholdstalsvalg. Er der foretaget opdeling i repræsentationsområder, skal hvert område bestå af mindst to mandater. Der kan indgås liste- og/eller valgforbund mellem grupper og/eller kandidater.

Stk. 4. Begæringen om forholdstalsvalg skal senest 30 dage før valgets afholdelse af 5 valgberettigede skriftligt indgives til rektor og skal være ledsaget af personlige underskrifter fra det antal personer, der er nævnt i stk. 3.

§ 21. De kollegiale organers funktionsperiode fastsættes i statuten.

Stk. 2. Når kollegiale organer oprettes i løbet af valgperioderne, gælder valg af medlemmer for resten af perioden. Nedlægges organer, bortfalder mandatet.

Kapitel 5

De kollegiale organers virkemåde.

§ 22. Rektor er formand for konsistorium. Formanden for de øvrige kollegiale organer vælges af det pågældende organ for den periode, der fastsættes i statuten. I de råd, der er omtalt i §§ 11 og 12, vælges formanden blandt de heltidsbeskæftigede videnskabelige medarbejdere og lærere.

Stk. 2. Institutrådet vælger efter regler fastsat i statuten blandt sine heltidsbeskæftigede medarbejdere en institutbestyrer, der repræsenterer instituttet udadtil og er ansvarlig for instituttets daglige ledelse. Institutrådet kan endvidere, ligeledes efter regler fastsat i statuten, vælge en bestyrelse. Institutbestyrelsen er født medlem og formand for bestyrelsen. Såfremt institutrådet består af 40 medlemmer eller mere, vælger institutrådet en bestyrelse, der overtager dele af dettes funktioner. De nærmere regler fastsættes i statuten.

Stk. 3. De kollegiale organer fastsætter selv deres forretningsorden inden for rammerne af reglerne i denne lov og den standardforretningsorden, som fastsættes af konsistorium.

§ 23. Det fastsættes i de kollegiale organers forretningsorden, når og hvor ordinære møder skal afholdes.

Stk. 2. Ekstraordinære møder afholdes, når formanden finder det fornødent, men skal dog afholdes, når en tredjedel af organets medlemmer eller mindst én af de repræsenterede grupper forlanger det.

Stk. 3. Formanden giver inden mødet i videst muligt omfang medlemmerne underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på møderne, og sørger så vidt muligt for, at sagerne og de oplysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse af disse, forelægges til medlemmernes eftersyn i passende tidsrum forinden mødet.

Stk. 4. Formanden sørger for offentliggørelse af tid og sted for mødernes afholdelse.

§ 24. De kollegiale organer udøver deres virksomhed i møder. Dersom alle medlemmer er enige herom, kan rutinesager dog afgøres ved skriftlig behandling. Møderne er offentlige, medmindre det på grund af sagens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt findes nødvendigt eller ønskeligt, at behandlingen sker for lukkede døre.

Stk. 2. Sager om enkeltpersoners personlige og økonomiske forhold, herunder sager om ansættelser, forfremmelser og afskedigelser, samt sager om planer eller forhandlinger om køb og salg af faste ejendomme, bedømmelse af ordre til eller tilbud fra leverandører eller entreprenører skal behandles for lukkede døre. I sådanne sager har medlemmerne tavshedspligt.

Stk. 3. Rektor eller en af ham udpeget person har ret til at overvære en sags behandling for lukkede døre.

§ 25. De kollegiale organer er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af det i statuten fastsatte antal medlemmer er til stede.

Stk. 2. Beslutninger træffes ved almindeligt stemmeflertal blandt de fremmødte, medmindre andet fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. De kollegiale organers valg af to eller flere medlemmer til udvalg, kommissioner o. l. foretages som forholdstalsvalg.

§ 26. De kollegiale organers beslutninger optages i et beslutningsreferat, der forelægges til godkendelse i næste møde. Ethvert af medlemmerne kan forlange sin afvigende mening kort optaget i beslutningsreferatet, og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af referatet. Det pågældende medlem kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit standpunkt.

§ 27. Et kollegialt organ kan træffe beslutning om, at et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i forhandlinger og afstemninger om sagen.

Stk. 2. Et medlem skal underrette det kollegiale organ, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om hans habilitet.

§ 28. Når et medlem af et kollegialt organ mister sin valgbarhed i løbet af valgperioden eller erklæres inhabil, eller når et medlem ved fravær i mindst to måneder på grund af sygdom, studierejse eller lignende er ude af stand til at deltage i det kollegiale organs arbejde, indkalder dette en suppleant til at indtræde. Et kollegialt organ træffer selv beslutning om, hvorvidt betingelserne for suppleantens indtræden er til stede.

Kapitel 6

Særlige regler

§ 29. På institutioner, der udelukkende uddanner og forsker inden for ét hovedområde kan oprettelsen af det råd, der er omhandlet i § 11, undlades, og opgaverne varetages da af konsistorium.

§ 30. En institution har ret til at modtage tilskud fra anden side end statskassen samt til at oprette fonde og legater for sådanne tilskudsmidler. Disse fonde og legater holdes uden for statskassen, og der kan alene rådes over dem af de styrelser, der er indsat af institutionen selv i overensstemmelse med de vedtægter, der er fastsat for det enkelte fond eller legat.

§ 31. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for de institutter m.v., der ifølge lovgivningen er forpligtet til at udføre bestemte opgaver.

§ 32. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for styrelsen af de museer og samlinger, der hører under denne lovs institutioner.

§ 33. Undervisningsministeren kan yde de studerendes råd tilskud af statskassen til varetagelse af de studerende interesser.

§ 34. Institutionerne stiller lokaler og kontorassistance til rådighed for de grupper, der er repræsenteret i de styrende organer, efter regler fastsat af undervisningsministeren.

Kapitel 7

Tilsyn og klage

§ 35. Undervisningsministeren er øverste forvaltningsmyndighed for institutioner, der er omfattet af loven.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan dog kun sætte de afgørelser, der er omhandlet i kapitel 3, ud af kraft, såfremt de findes stridende mod lovgivningen eller almindelige retsgrundsætninger. Relegation af en studerende kan af denne dog altid indbringes for undervisningsministeren.

§ 36. Klager fra en eksaminand over eksaminationen eller karaktergivningingen kan af denne indbringes for en ankekommission.

Stk. 2. En ankekommissions medlemmer består af censorformanden eller censornæstformanden samt fire medlemmer udpeget af fagets studienævn, heraf to censorer.

Stk. 3. En ankekommissions afgørelse kan gå ud på:

1. Ændring af den givne karakter.
2. Omeksamination ved mundtlig eller skriftlig eksamen.
3. Omvurdering af skriftlige eksamensarbejder ved andre censorer.
4. Afvisning af klagen.

Stk. 4. En ankekommissions afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Nærmere regler om behandlingen af klager som nævnt i stk. 1, herunder frist for indgivelse af klager, fastsættes af undervisningsministeren.

§ 37. Fungerer et kollegialt organ ikke, eller fungerer det i strid med denne lov, kan undervisningsministeren efter indstilling fra konsistorium fastsætte en midlertidig styrelsesordning for det pågældende område, hvorved §§ 10-14 fraviges.

Kapitel 8

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 38. Undervisningsministeren kan fastsætte regler for universitetscentrene i Odense og Ålborg, hvorved lovens bestemmelser fraviges i det omfang, dette er nødvendigt under centrenes organisatoriske opbygning.

§ 39. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 40. Loven får virkning for den enkelte institution fra det tidspunkt, institutionens statut, jfr. § 3, stk. 2, er trådt i kraft, dog senest fra den 1. september 1974. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra denne bestemmelse.

Stk. 2. I de kollegiale organer, der var nedsat ved lovens ikrafttræden, jfr. § 39, forlænges medlemmernes mandater, indtil statuten er trådt i kraft. Samarbejdsudvalgene udpeger for den nævnte periode repræsentanter for de tekniske og administrative medarbejdere til konsistorium og råd. Disse medlemmer har fuld stemmeret i alle statutanliggender. Repræsentationsandelen fastsættes i overensstemmelse med reglerne i denne lov. På institutioner, hvor de studerendes repræsentationsandel ikke svarer til reglerne i denne lov, foretages efter de valgeregler, der gælder på institutionen, supplerung af repræsentationen for den nævnte periode.

Stk. 3. De øvrige administrative forskrifter, der gælder for de enkelte institutioner, bevarer deres gyldighed, indtil de, efter at statuten er trådt i kraft, ophæves af undervisningsministeren.

Stk. 4. Undervisningsministeren bemyndiges til efter forhandling med handelshøjskolerne i København og Århus at træffe bestemmelse om, hvornår og i hvilket omfang disse institutioner omfattes af loven.

§ 41. Følgende bestemmelser ophæves, jfr. dog § 40, stk. 1:

1. Lov nr. 271 af 4. juni 1970 om universiteternes styrelse.
2. §§ 2-4 i lov nr. 50 af 25. februar 1963 om Danmarks Lærerhøjskole.
3. Lov nr. 177 af 7. juni 1958 om den kgl. veterinær- og landbohøjskole.

Givet på Christiansborg slot, den 13. juni 1973.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

Margrethe R. / Knud Heinesen.

Bekendtgørelse om betingelser for adgang til handelshøjskolernes erhvervsproglige studier

I henhold til § 10 i lov om handelshøjskoler, jfr. lovbekendtgørelse nr. 355 af 24. juli 1971, fastsættes:

Kapitel 1

Adgang til studierne på uddannelsens 1. trin

§ 1. Adgang til det erhvervsproglige korrespondentstudium og studiet til den erhvervsproglige prøve i engelsk og tysk har den, der har bestået en af følgende eksaminer, jfr. dog §§ 6, 7 og 9:

- 1) Studentereksamen, sproglig linje, nysproglig gren.
- 2) Studentereksamen, sproglig linje, samfundsproglig gren med det valgte sprog.
- 3) Studentereksamen, sproglig linje, musiksproglig gren med det valgte sprog.
- 4) Højere forberedelseksamen med det valgte sprog som 1. fremmedsprog med tilvalg.
- 5) Højere handelseksamen.

- 6) Handelseksamen, sproglinjen eller linje B eller C, med mindst karakteren 7,0 (mg÷ efter gammel skala) som gennemsnit af karaktererne ved prøverne i det valgte sprog.
- 7) Handelsskolernes statskontrollerede højere fagprøve i det valgte sprog med mindst karakteren 7,0 (mg÷ efter gammel skala) som gennemsnit af karaktererne i de skriftlige prøver.

§ 2. Adgang til det erhvervsproglige korrespondentstudium og studiet til den erhvervsproglige prøve i fransk har den, der har bestået en af følgende eksaminer, jfr. dog §§ 6, 7 og 9:

- 1) Studentereksamen, alle grene, forudsat at der er aflagt prøve i fransk.
- 2) Højere forberedelseseksamen med fransk som 1. fremmedsprog med tilvalg.
- 3) Højere handelseksamen, forudsat at der er aflagt prøve i fransk for viderekomne.
- 4) Handelsskolernes statskontrollerede højere fagprøve i fransk med mindst karakteren 7,0 (mg÷ efter gammel skala) som gennemsnit af karaktererne i de skriftlige prøver.

§ 3. Adgang til det erhvervsproglige korrespondentstudium og studiet til den erhvervsproglige prøve i russisk på dagstudiet har den, der har bestået en af følgende eksaminer, jfr. dog §§ 6, 7 og 9:

- 1) Studentereksamen, alle grene, forudsat at der er aflagt prøve i russisk.
- 2) Højere forberedelseseksamen med russisk som 1. fremmedsprog med tilvalg.
- 3) Højere handelseksamen, forudsat at der er bestået en prøve efter gymnasiale suppleringskursus i russisk som ved højere forberedelseseksamen, 1. fremmedsprog med tilvalg.
- 4) Handelshøjskolernes sprogprøve i russisk.

§ 4. Adgang til det erhvervsproglige korrespondentstudium og studiet til den erhvervsproglige prøve i spansk og italiensk på dagstudiet har den, der har bestået en af følgende eksaminer:

- 1) Studentereksamen.
- 2) Højere forberedelseseksamen.
- 3) Højere handelseksamen.
- 4) Handelseksamen, sproglinjen eller linje B eller C.
- 5) Handelsskolernes statskontrollerede højere fagprøve i et fremmed sprog.
- 6) Handelshøjskolernes sprogprøve eller begynderprøve i et andet sprog.
- 7) En særlig adgangsprøve.

Stk. 2. Adgang til 3. semester på de i stk. 1 nævnte studier har den, der har bestået handelshøjskolernes sprogprøve eller begynderprøve i det valgte sprog.

§ 5. Adgang til det erhvervsproglige korrespondentstudium, studiet til den erhvervsproglige prøve og de i disse studier inkorporerede begynderprøver

i sprogene: italiensk, portugisisk, russisk og spansk på aftenstudiet har den, der har bestået en af følgende eksaminer:

- 1) Studentereksamen.
- 2) Højere forberedelseseksamen.
- 3) Højere handelseksamen.
- 4) Handelseksamen, sproglinjen eller linje B eller C.
- 5) Handelsskolernes statskontrollerede højere fagprøve i et fremmed sprog.
- 6) Handelshøjskolernes sprogprøve eller begynderprøve i et andet sprog.
- 7) En særlig adgangsprøve.

Stk. 2. Adgang til 3. semester på de i stk. 1 nævnte studier i italiensk og russisk har den, der ved studentereksamen eller højere forberedelseseksamen har aflagt prøve i det valgte sprog.

Stk. 3. Adgang til 5. semester på de i stk. 1 nævnte studier har den, der har bestået begynderprøven.

§ 6. Adgang til de i §§ 1-3 nævnte studier har endvidere enhver, der, uden at opfylde de i de nævnte paragraffer stillede faglige krav, har bestået:

- 1) Studentereksamen,
- 2) Højere forberedelseseksamen,
- 3) Højere handelseksamen,

og som tillæg dertil har bestået prøve i det valgte sprog efter gymnasiale suppleringskursus mindst som ved højere forberedelseseksamen, 1. fremmedsprog med tilvalg.

§ 7. Adgang til de i §§ 1-3 nævnte studier har endvidere enhver, der uden at opfylde de i de nævnte paragraffer stillede særlige krav dog opfylder de stillede almindelige krav og har bestået en særlig adgangsprøve, hvorved der stilles de samme krav som ved nysproglig studentereksamen, dog at der ikke lægges vægt på litteraturkundskab. For at bestå prøven kræves mindst 6,0 i gennemsnit af de opnåede karakterer. Adgangsprøven afholdes af Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Århus.

§ 8. De i § 4, stk. 1, nr. 7 og § 5, stk. 1, nr. 7 nævnte særlige adgangsprøver afholdes af Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Århus.

§ 9. Adgang til de i §§ 1-5 nævnte studier har endvidere enhver, der har bestået en eksamen i et fremmed land, med hvilket Danmark har truffet aftale om gensidig anerkendelse af adgangsbeviser, som i det pågældende land giver adgang til tilsvarende erhvervsproglige studier, forudsat at den studerende er i besiddelse af de af hensyn til studiernes særlige karakter fornødne kundskaber i dansk.

Stk. 2. Adgang til studierne i henhold til stk. 1 kan dog, hvis undervisningskapaciteten gør det påkrævet, af en handelshøjskole begrænses til ikke at omfatte alle studierne. Beslutning om sådanne begrænsninger meddeles undervisningsministeriet.

Kapitel 2

Adgang til studierne på uddannelsens 2. trin

§ 10. Adgang til studiet til den erhvervsproglige afgangseksamen (to sprog)

- 1) Den tresproglige korrespondenteksamen med mindst 7,0 (eller 12,00 efter gammel skala) i gennemsnit af karaktererne i hvert af de valgte sprog.
- 2) Prøver i fagene ved den tresproglige korrespondenteksamen, bortset fra maskinskrivning og stenografi, med mindst 7,0 (eller 12,00 efter gammel skala) i gennemsnit af karaktererne i hvert af de valgte sprog.
- 3) Den ensproglige korrespondenteksamen i de valgte sprog med mindst 7,0 (eller 12,00 efter gammel skala) i gennemsnit af karaktererne i hvert af sprogene.
- 4) Den erhvervsproglige korrespondenteksamen i de valgte sprog med mindst 7,0 i gennemsnit af karaktererne i hvert af sprogene.
- 5) Den erhvervsproglige prøve i de valgte sprog med mindst 7,0 i gennemsnit af karaktererne i hvert af sprogene.
- 6) Bifagseksamen (exam.art.-eksamen) på universiteterne i hvert af de valgte sprog.
- 7) Handelsfaglærereksamen i hvert af de valgte sprog. Såfremt denne er bestået efter reglerne i bekendtgørelsen af 22. februar 1949, kræves mindst karakteren mg÷ i gennemsnit af sprogkaraktererne.

§ 11. Adgang til studiet til den erhvervsproglige diplomprøve (ét sprog) har den, der opfylder kravene i § 10, nr. 1-7, for så vidt angår det valgte ene sprog.

Kapitel 3

Adgang til studierne på uddannelsens 3. trin.

§ 12. Adgang til studiet til den erhvervsproglige kandidateksamen (to sprog) har den, der har bestået en af følgende eksaminer:

- 1) Den erhvervsproglige afgangseksamen med mindst 7,0 (eller 12,00 efter gammel skala) som gennemsnit af karaktererne i det valgte sprog.
- 2) Den erhvervsproglige diplomprøve i det valgte sprog med mindst 7,0 (eller 12,00 efter gammel skala) i gennemsnit af karaktererne i sproget.
- 3) Translatøreksamen i det valgte sprog.
- 4) Hovedfagseksamen (cand. phil. eksamen) på universiteterne i det valgte sprog.
- 5) Magisterkonferens på universiteterne i det valgte sprog.

§ 13. Adgang til studiet til den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen (ét sprog) har den, der opfylder kravene i § 12, nr. 1-5.

Kapitel 4

Adgang til studierne ved særlig tilladelse.

§ 14. I særlige tilfælde kan der til den erhvervsproglige uddannelses forskellige trin gives adgang for personer, der ikke opfylder de i denne bekendt-

gørelse fastsatte krav, men som skønnes gennem anden uddannelse at have tilegnet sig de for studierne gennemførelse nødvendige forkundskaber. Sådanne tilladelse, der kan gøres betinget af aflæggelse af særprøver, eventuelt prøver efter gymnasiale supplementskursus, meddeles af hver handelshøjskole for sig med gyldighed for denne handelshøjskole og de under denne henlagte handelshøjskoleafdelinger. Handelshøjskolerne holder hinanden underrettet om, hvilke tilladelser og afslag der gives i henhold til denne bestemmelse.

Kapitel 5

Ikrafttrædelse.

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1973.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 358 af 24. juli 1972 om betingelser for adgang til handelshøjskolernes erhvervsproglige studier ophæves.

Stk. 3. Handelshøjskolerne bemyndiges til ved optagelse i sommeren 1973 og sommeren 1974 at tillade optagelse på de erhvervsproglige studier af alle ansøgere, som ville være adgangsberettigede efter de i stk. 2 nævnte bestemmelser, men ikke efter de i nærværende bekendtgørelse fastsatte bestemmelser.

Undervisningsministeriet, den 18. juli 1973.

Knud Heinesen. /Jørgen Ebbe Hansen.

III. De kollektive ledelsesorganer

Ifølge anordning af 2. februar 1970, § 3, ledes højskolen af rektor i forbindelse med styrelsesråd, konsistorium, fagråd, institutråd og studienævn. I det følgende skal der gives en oversigt over disse organers sammensætning og opgaver:

A. STYRELSESRÅDET

Som det fremgår af anordningens § 8, har styrelsesrådet til opgave at følge højskolens virksomhed og udvikling. Rådet varetager højskolens økonomiske administration og forvalter de til højskolen henlagte og bevilgede midler. Det har ansvaret for højskolens budget og regnskaber. Derudover har rådet adgang til at udtale sig om en række principielle spørgsmål, såsom adgangs-betingelser, oprettelse af nye studier og lignende. Rådet skal endvidere godkende fagrådets valg af rektor. Det er også styrelsesrådet, der ansætter og afskediger det overordnede personale.

Styrelsesrådet består af otte medlemmer, hvoraf de seks vælges af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse. Disse medlemmer var i beretningsåret: Direktør Eric A. F. Beyer, kreditforeningsdirektør Erik Haunstrup Clømmensen, grosserer Frands Fridberg, direktør Knud Green-Andersen, bankdirektør H. Mægaard Nielsen (formand) og sparekassedirektør O. Blinckenberg Nielsen. Desuden er rektor og prorektor fødte medlemmer af styrelsesrådet – i beretningsperioden professor Jan Kobbernagel og professor Jens Rasmussen. Højskolens administrator er sekretær for styrelsesrådet.

Styrelsesrådet har i beretningsperioden afholdt to møder.

B. KONSISTORIUM

Ifølge anordningens § 10 afgør konsistorium alle sager, der vedrører højskolen som helhed. Konsistorium skal endvidere godkende indstillinger fra fagrådene af principiel betydning, såsom spørgsmål om adgangs-betingelser, oprettelse af nye studier og visse andre spørgsmål. Endelig fungerer konsistorium som højskolens budgetudvalg.

Konsistorium består af 15 medlemmer, hvoraf hvert fagråd vælger fire medlemmer blandt sine lærerrepræsentanter, De Studerendes Råd tre medlemmer, medens rektor og administrator samt de to repræsentanter i samarbejdsudvalgene er fødte medlemmer.

I beretningsperioden har følgende været medlemmer af konsistorium: Fødte medlemmer: Rektor, professor Jan Kobbernagel, administrator Holger Almdal, professor Ole Lando, professor Jens Rasmussen. Valgt af det økonomiske fagråd: Professor Poul Milhøj, professor Arne Rasmussen, afdelings-

leder Lauge Stetting, amanuensis Niels Bjørn-Andersen (fra 9/4-1973), amanuensis Kåre B. Dullum, amanuensis Thomas Henriksen, amanuensis Lars Lund. Valgt af det sproglige fagråd: Afdelingsleder Gert Engel, afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard, adjunkt Sven Sorgenfrey, lektor Halvor Søeborg. Valgt af De Studerendes Råd: Lena Flugler, Jesper Elis Hansen (fra 1/2-1973), Jan Jannsen, Jørgen Madsen og Gunnar Tessin.

Som sekretær for konsistorium har rektor beskikket kontorchef Poul Flindhardt.

Ifølge anordningens § 9 er rektor født formand for konsistorium.

Konsistorium har i beretningsperioden afholdt 6 møder, hvor konsistorium har behandlet sager vedrørende højskolens styrelsesordning og budgetterne for 1973/74 m.fl.

C. FAGRÅDENE

Ifølge anordningens § 11 er der to fagråd, et for de økonomiske studier og et for sprogstudierne. Rektor og administrator er fødte medlemmer af begge råd, men i øvrigt er valgreglerne forskellige, jfr. nedenfor.

Fagrådene behandler alle principielle spørgsmål vedrørende undervisning og eksaminer samt forskning, jfr. den nærmere specifikation af opgaver i anordningens § 12.

1. Det økonomiske fagråd

sammensættes på den måde, at institutbestyrerne er fødte medlemmer, hvorhos de større institutter vælger et yderligere medlem. De Studerendes Råd vælger tre medlemmer.

Fagrådet har i beretningsperioden haft følgende sammensætning:

Professor Torben Agersnap (til 31/10 1972)

Professor Ejler Alkjær

Administrator Holger Almdal

Amanuensis Niels Bjørn-Andersen (fra 1/11 1972)

Overbibliotekar Per Boesen

Afdelingsleder Sven L. Caspersen

Stud. merc. Sverre Riis Christensen H.A.

Amanuensis Kåre B. Dullum

Professor Bjarke Fog

Afdelingsleder Knud Hansen

Stud. merc. Jan Jannsen

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Professor Erik Johnsen

Civilingeniør, cand. stat. Peter Klerkegaard-Hansen

Rektor Jan Kobbernagel (formand)

Amanuensis Jens Carl Ry Nielsen (fra 1/9 1972)

Amanuensis A. Schultz-Nielsen (fra 1/3 1973)

Professor Ole Lando
Professor Poul Milhøj
Statsaut. revisor Andreas Nicolaisen (fra 1/3 1972)
Amanuensis Orla Nielsen
Amanuensis Jørgen Kai Olsen
Stud. merc. Jens E. Parsby
Professor Arne Rasmussen
Professor Hakon Stangerup
Afdelingsleder Lauge Stetting
Professor Carl E. Sørensen
Amanuensis Harald Vestergaard
Amanuensis Zakken Worre

Fagrådet har valgt rektor som formand, og kontorchef Poul Flindhardt har fungeret som sekretær.

Det økonomiske fagråd har i beretningsperioden afholdt 14 møder. På disse møder er blandt andre emner følgende behandlet:

Rektorvalg. Kontraktforskning. Didaktikudvalget. Prioritering af professorater. Omlægning af undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse. Doktordisputater. Spareplaner. Ny eksamensordning for cand. merc.-studiet. H.A.-studiet i Ålborg. Tietgen-prisopgaverne 1973. Strukturen i højskolens økonomiske studier. Kollektive karakterer for gruppearbejde. Basisuddannelser.

2. Det sproglige fagråd

består af 5 institutbestyrere som fødte medlemmer samt yderligere et antal medlemmer, der vælges af institutrådene efter reglerne i anordningens § 11, stk. 5. Fagrådet havde i beretningsperioden følgende sammensætning:

Administrator Holger Almdal
Adjunkt Jørgen Alsø
Amanuensis Søren Kaas Andersen
Lektor Paul Bay (1/8-12/12 1972)
Adjunkt Liselotte Brøndlund
Afdelingsleder Gert Engel
Stud. ling. merc. Lena Fluger (1/8 1972-13/3 1973)
Adjunkt Anne Dueholm
Professor Max Gorosch
Adjunkt Héléne Holm
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Rektor Jan Kobbemagel (formand)
Stud. ling. merc. Hanne Langkjær
Stud. ling. merc. Karen Larsen (fra 14/3 1973)
Stud. ling. merc. Annemette Lyng
Handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen
Adjunkt Paul Monrad (fra 14/2 1973)

Lektor Erik Otto
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Amanuensis Meta Pedersen (fra 14/2 1973)
Professor Jens Rasmussen
Lektor Vagn K. Sandberg (1/8 1972-8/2 1973)
Amanuensis Helge Schwarz (fra 13/12 1972)
Fagleder Sven Sorgenfrey
Professor Arne Spenter (1/8 1972-8/2 1973)
Lektor Halvor Søbørg
Lektor Walter Thornfield

Rektor er formand for fagrådet, medens professor Jens Rasmussen er næstformand. Fuldmægtig Per Boje Jensen er fagrådets sekretær.

Fagrådet har i beretningsperioden afholdt 13 møder, og på disse møder er følgende emner behandlet:

Drøftelse af omarbejdet udkast til ny styrelsesanordning for Handelshøjskolen i København, overflytning af forberedelsen til translatøreksamen til Handelshøjskolen for de studerende, der var optaget på den nu nedlagte translatørskole, drøftelse af ophavsretsproblemer i forbindelse med kopiering af undervisningsmateriale, bestemmelser vedrørende selvlæsning 1973, undervisning i simultantolkning og EF's ansættelsesprøve for tolke, forslag om regelmæssige intensive kurser i fransk for yngre embedsmænd, henvendelse fra ministeriet for Grønland angående uddannelse af tolke, redegørelse vedrørende didaktikudvalget, udkast til bekendtgørelse om betingelser for adgang til handelshøjskolernes erhvervsproglige studier, forslag til reorganisering af didaktikudvalget, indstilling fra udvalget vedrørende rektorvalg, udkast til bekendtgørelse om eksamen fra det erhvervsproglige grundstudium, tilrettelæggelse af undervisningen i nye discipliner inden for valgfri fag på det erhvervsproglige grundstudium, forslag om udvidelse af undervisningen i erhvervslære og samfundsøkonomi på det erhvervsproglige grundstudium, oprettelse af undervisning i samfundsøkonomi på E.A./E.D.-studiet, kontraktforskning, nedsættelse af udvalg og valg af kommitteret for undervisningen i nye valgfri fag, introduktionskursus for nye studerende i september 1973, valg af medlemmer til sproginstitutionernes didaktikudvalg, fastsættelse af ugentlige timetal i de forskellige sprog på grundstudiet, forslag til Tietgenprisopgave 1973, indførelse af det erhvervsproglige oversætter- og tolkestudium, afholdelse af translatøreksamen på handelshøjskolerne, styrelsesloven for universiteterne og de højere læreanstalter, afholdelse af kursus »Dansk som fremmedsprog« sommere 1973, godkendelse af indstilling vedrørende professorat i engelsk, bogudvalgets kompetence, principper for besparelse i undervisningssektoren, forslag om oprettelse af erhvervsproglige studier i nederlandsk, spareforanstaltningerne, kursus i simultantolkning og udkast til ny bekendtgørelse om E.A./E.D.-eksamen og de erhvervsproglige kandidateksamener.

D. INSTITUTRÅDENE

Ifølge anordningens § 13 administreres højskolen pædagogiske og videnskabelige aktivitet gennem institutter. Der etableres for hvert institut et institutråd, der består af samtlige heltidsbeskæftigede lærere som fødte medlemmer samt mindst to medlemmer valgt blandt de deltidsbeskæftigede lærere. De Studerende Råd kan for et år ad gangen vælge indtil to repræsentanter blandt de under Instituttets fagområder hørende studerende. Institutrådet vælger for tre år ad gangen blandt sine professorer og afdelingsledere en institutbestyrer.

Der blev ved anordningens ikrafttræden oprettet 18 institutråd, deraf 13 under den økonomiske afdeling og 5 under den sproglige afdeling.

DEN ØKONOMISKE AFDELING

1. Institut for afsætningsøkonomi med et institutråd på følgende 12 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Cai F. Christensen
Amanuensis Hans Engstrøm
Amanuensis Søren Heede
Amanuensis Kjeld Lucas
Amanuensis Jan Aarsø Nielsen
Amanuensis Orla Nielsen
Dr. merc. Otto Ottesen
Professor Arne Rasmussen (institutbestyrer)

Deltidsbeskæftigede lærere:

Studieleder Helge Hammerich
Lektor Peter Olufsen

Valgt af De Studerendes Råd:

Henrik Christiansen
Chr. Ravn

2. Erhvervsretligt Institut med et institutråd på følgende 13 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Kjeld Hemmingsen
Professor Jan Kobbarnagel (institutbestyrer)
Professor Ole Lando
Amanuensis Mogens Eggert Møller
Amanuensis, statsaut. revisor Andreas P. Nicolaisen
Amanuensis Poul Olsen

Amanuensis, statsaut. revisor R. Sloth Pedersen
Amanuensis Orla G. Petersen
Amanuensis Bernh. J. Posner

Deltidsbeskæftigede lærere:

Cand. jur. Hanne Koktvedgaard
Cand. jur. Mogens Philip

Valgt af De Studerendes Råd:

Carsten Jelund
Michael Stein

3. Institut for erhvervsøkonomi med et institutråd på følgende 11 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Forskningsstipendiat Per Ellervik
Professor Bjarke Fog (institutbestyrer)
Amanuensis Per Villum Hansen
Professor Erik Johnsen
Amanuensis Leif Kristensen
Forskningsstipendiat, civilingeniør John Nilsson
Amanuensis Flemming Torp Petersen

Deltidsbeskæftigede lærere:

Afdelingschef Oskar Houmann
Afdelingschef Hugo Rønsdal

Valgt af De Studerendes Råd:

Nina Bonde
Bjørn Stadil

4. Institut for europæisk markedsret med et institutråd på følgende 10 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Forskningsstipendiat Jens Fejø
Professor Jan Kobbernagel
Professor Ole Lando (institutbestyrer)
Amanuensis Hjalte Rasmussen
Forskningsstipendiat Jytte Thorbek
Amanuensis Elisabeth Thuesen

Deltidsbeskæftigede lærere:

Landsretssagfører Niels Th. Kjølbye
Amanuensis Mogens Eggert Møller
Amanuensis Orla G. Petersen

Valgt af De Studerendes Råd:

Bertil Byskov

5. Institut for finansiering med et institutråd på følgende 7 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm

Amanuensis Johs. Mouritsen

Amanuensis Niels Chr. Nielsen

Professor Carl E. Sørensen (Instituttets bestyrer)

Deltidsbeskæftigede lærere:

Forstander Carl Otto Gade

Direktør, cand. jur. Peder Schlegel

Valgt af De Studerendes Råd:

Peter Kvan

6. Forsikringsinstituttet med et institutråd på følgende 4 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Afdelingsleder Knud Hansen (instituttets bestyrer)

Amanuensis John Kjær

Deltidsbeskæftigede lærere:

Underdirektør Erik Damm

Valgt af De Studerendes Råd:

Peter Kvan

7. Institut for nationaløkonomi med et institutråd på følgende 14 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Professor Hector Estrup

Amanuensis E. Damsgård Hansen

Forskningsstipendiat Jørgen Drud Hansen

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen

Amanuensis Lars Lund

Professor Poul Milhøj (instituttets bestyrer)

Amanuensis H. Duelund Nielsen

Amanuensis Peder Jørgen Pedersen

Deltidsbeskæftigede lærere:

Sekretær Henning Brogaard

Cand. polit. Svend Marker-Larsen

Cand. polit. Palle Mikkelsen

Valgt af De Studerendes Råd:

Vagn Jørgensen

Peter Kvan

8. Institut for organisation og arbejdssociologi med et institutråd på følgende 22 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Flemming Agersnap

Professor Torben Agersnap

Forskningsstipendiat Ib Andersen

Forskningsstipendiat Jørgen Frode Bakka (udl. til Ledelsesforskning)

Amanuensis Niels Bjørn-Andersen (institutbestyrer)

Amanuensis Britt-Mari Persson Blegvad

Forskningsstipendiat Finn Borum

Amanuensis Søren Christensen

Forskningsstipendiat Harald G. Enderud

Forskningsadjunkt Egil Fivelsdal (udl. til Ledelsesforskning)

Amanuensis Hans Gullestrup

Forskningsstipendiat Tore J. Hegland

Forskningsstipendiat Bjarne Herskin

Forskningsstipendiat Finn Junge-Jensen

Amanuensis Jens Carl Ry Nielsen

Forskningsstipendiat Jesper Bruus Pedersen

Forskningsstipendiat Poul H. Pedersen

Amanuensis Oluf Aagaard

Deltidsbeskæftigede lærere:

Fuldmægtig Per Christensen

Kontorchef Ernst Goldschmidt

Valgt af De Studerendes Råd:

Peter Kvan

Jens Lundsgaard Nielsen

9. Institut for presseforskning med et institutråd på følgende 3 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Professor Ejler Alkjær

Amanuensis Ulf Kjær-Hansen

Professor Hakon Stangerup (institutbestyrer)

10. Institut for regnskabsvæsen med et institutråd på følgende 14 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Dennis Clausen

Amanuensis Kåre B. Dullum (institutbestyrer)

Amanuensis Erik Hansen
Professor Palle Hansen
Amanuensis V. Thorsgaard Jacobsen
Amanuensis Henning Kirkegaard
Amanuensis Asger Larsen
Forskningsstipendiat Peter Neergaard
Amanuensis Zakken Worre
Forskningsstipendiat John Worup

Deltidsbeskæftigede lærere:
Kontorchef Lars Helweg-Larsen
Direktør Knud Rasmussen

Valgt af De Studerendes Råd:
Nina Esmark
Jens C. V. Larsen

11. Institut for teoretisk statistik med et institutråd på følgende 12 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:
Afdelingsleder Sven L. Caspersen (til 1/3-1973)
Professor Ernst Lykke Jensen
Peter Krag Jespersen, H.A.
Amanuensis Steffen Jørgensen
Amanuensis Axel Schultz Nielsen
Amanuensis Jørgen Kai Olsen (Institubestyrer)
Amanuensis Jens Overø

Deltidsbeskæftigede lærere:
Forskningsassistent Anders From
Fuldmægtig Svend Erik Aaen

Valgt af De Studerendes Råd:
Hans Munk
Gitte Bach Sørensen

12. Institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning med et institutråd på følgende 8 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:
Professor Ejler Alkjær (institubestyrer)
Amanuensis Kirsten Fahrenholtz
Amanuensis Thomas Henriksen
Afdelingsleder Henning Kjølby
Amanuensis Tage Skjøtt Larsen

Deltidsbeskæftigede lærere:
Cand. merc. Jørgen Bertelsen
Sekretær, cand. polit. Bo Simonsen

Valgt af De Studerendes Råd:
Kaj Nielsen

13. Institut for udenrigshandel med et institutråd på følgende 11 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:
Amanuensis Søren Kjeldsen-Kragh
Forskningsstipendiat Gustav Kristensen
Amanuensis Poul Schultz
Amanuensis Frode Slipsager
Afdelingsleder Lauge Stetting (institutbestyrer)
Amanuensis Harald Vestergaard
Amanuensis Ole Wiberg
Docent Aage Aagesen

Deltidsbeskæftigede lærere:
Landsretssagfører Niels Th. Kjølbjerg
Afdelingsleder Hugo Rønsdal

Valgt af De Studerendes Råd:
Peer Bo Pedersen

DEN SPROGLIGE AFDELING

14. Institut for engelsk med et institutråd på følgende 20 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:
Fagleder Jørgen Alsø
Lektor Poul Bay
Adjunkt Edna Seear Christensen
Adjunkt H. Svane Knudsen
Lektor Børge Larsen
Adjunkt Inge Livbjerg
Lektor Knud Løwert
Adjunkt Finn Messell
Adjunkt Paul Monrad
Adjunkt Vagn K. Sandberg
Amanuensis Helge Schwarz
Amanuensis Norman M. Shine
Fagleder Sven Sorgenfrey (institutbestyrer)
Adjunkt Tyge Stavnstrup
Amanuensis Karen Stetting

Deltidsbeskæftigede lærere:

Lektor K. Gram-Andersen
Translatør Svend Hansen

Valgt af De Studerendes Råd:

Lena Fluger
Elisabeth Rose

15. Institut for fransk med et institutråd på følgende 17 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Adjunkt Aase Baillais
Adjunkt Anne Dueholm
Amanuensis Preben Fink-Jensen
Amanuensis Birgitte Friis
Adjunkt Héléne Holm
Adjunkt Villy Knudsen
Adjunkt Birthe Langballe
Adjunkt Aase Lenstrup
Lektor Erik Juul Lund
Amanuensis Niels Ebbe Lænkholm
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard (instituttbestyrer)
Professor Jens Rasmussen
Adjunkt Dorte Westrup

Deltidsbeskæftigede lærere:

Francis Grand-Clément
Lektor Oleg Koefoed

Valgt af De Studerendes Råd:

Eva Bertram
Nina Hamerich

16. Institut for spansk med et institutråd på følgende 10 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Amanuensis Søren Kaas Andersen
Professor Max Gorosch
Afdelingsleder Jørgen Jensen (instituttbestyrer)
Adjunkt Niels Henning Pedersen
Lektor Ellen Sundbo
Lektor Halvor Søeborg

Deltidsbeskæftigede lærere:

Translatør Vibeke Pentz-Møller
Erna Sølling

Valgt af De Studerendes Råd:
Heribert Picht
Marianne Alegre

17. Institut for tysk med et institutråd på følgende 16 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Adjunkt Frede Boje
Adjunkt Liselotte Brøndlund
Afdelingsleder Gert Engel (institutbestyrer)
Amanuensis Ebbe Falck
Lektor Erling Bjørn Hansen
Adjunkt Flemming Koue
Lektor Kristian Kristiansen
Adjunkt Pauli Gunderskov Nielsen
Amanuensis Meta Pedersen
Lektor Poul Rosbach
Professor Arne Spenter
Lektor Walter Thornfield

Deltidsbeskæftigede lærere:

Translatør Bente Kristensen
Inspektør Chr. Pedersen

Valgt af De Studerendes Råd:

Lars Rønnow
Litten Ringborg

18. Institut for erhvervspraksis med et institutråd på følgende 10 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Lektor Finn Hagen Jespersen
Handelsfaglærer Erna Larsen
Handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen
Lektor Erik Otto (institutbestyrer)
Handelsfaglærer Lise Saxov E.D.
Handelsfaglærer Inger Vikelsøe

Deltidsbeskæftigede lærere:

Advokat Mogens Phillip
Handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard

Valgt af De Studerendes Råd:

Karen Stub
Nina Branth

E. STUDIENÆVN

I henhold til Handelshøjskolens anordning er oprettet en række studienævn for højskolens forskellige studieområder. Hvert studienævn består af indtil 10 medlemmer, hvoraf halvdelen skal være lærere, halvdelen studerende. Tallet fastsættes for hvert nævn af vedkommende fagråd. Lærerrepræsentanterne vælges af fagrådet for to år ad gangen. De Studerendes Råd vælger for ét år ad gangen studentrepræsentanterne inden for kredsen af studerende ved det pågældende studium. Dog kan indtil halvdelen af studentrepræsentanterne vælges blandt studerende på et højere trin af vedkommende studium. Hvert studienævn vælger en formand blandt sine lærerrepræsentanter, og rektor beskikker en sekretær for nævnet. Konsistorium fastsætter studienævnenes forretningsorden. Med hensyn til studienævnenes opgaver henvises til anordningens §§ 15 og 16.

Til at sikre forbindelsen mellem studienævnet og de til studiet knyttede lærere og studerende oprettes der ved hvert studium en fagrepræsentantgruppe, omfattende repræsentanter for lærerne ved samtlige under studiet hørende fag og en repræsentativ talsmandsgruppe for de studerende under vedkommende studium. Regler om valg af fagrepræsentanter og talsmænd fastsættes af konsistorium.

DEN ØKONOMISKE AFDELING

1. Studienævnet for det almene erhvervsøkonomiske studium (H.A.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Dennis Clausen
Forskningsstipendiat Harald Enderud
Amanuensis Søren Heede (formand)
Amanuensis Lars Lund
Amanuensis V. Thorsgaard Jacobsen
Amanuensis Jørgen Kai Olsen

Valgt af De Studerendes Råd:

Niels Abrahamsen
Martin Bodholt
Steen Bøttiger
Sverre Riis Christensen H.A.
Carsten Jølund
Carsten Kaspersen
Peter Kvan
Peter Enevold Nielsen
Søren Chr. Sørensen

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 12 møder, hvor blandt andre følgende emner er behandlet:

Undervisningen i faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse, undervisningen samt prøverne i databehandling, 24-timers reglen ved eksamen, gruppeundervisning på 3/4 semester, ind- og udslningsudvalg mellem Handelshøjskolen, Danmarks tekniske Højskole, Danmarks Ingeniørakademi og Københavns Universitet.

2. Studienævnet for det erhvervsøkonomiske kandidatstudium (cand. merc.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Søren Christensen
Professor Hector Estrup (formand)
Amanuensis Orla Nielsen
Amanuensis Frode Slipsager
Professor Carl E. Sørensen

Valgt af De Studerendes Råd:

Jeppe Gustafsson
Finn Saksø Larsen
Jens C. Vingaard Larsen
Bjørn Stadil
Steen Wæverstrøm

Kontorchef Poul Flindhardt (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 8 møder, hvor blandt andre følgende emner er behandlet:

Valgproceduren for talsmænd, vintereksamen 1972/73, cand. merc.-studiets nye anordning, undervisning og seminarer i almen økonomi, studievejledningsproblemer, studietimer og selvstændigt studeret litteratur, karaktergivning i almen økonomi m.fl.

3. Studienævnet for det erhvervsøkonomiske licentiatstudium (lic. merc.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Professor Torben Agersnap (formand)
Professor Bjarke Fog
Professor Poul Milhøj
Professor Arne Rasmussen

Valgt af De Studerendes Råd:

Per Ellervik
Finn Junge-Jensen
Steffen Jørgensen
Asger Larsen
Tage Skjøtt Larsen

Kontorchef Poul Flindhardt (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 7 møder, hvor blandt andre følgende emner er behandlet:

Optagelsessager, lic. seminarer 1972/73, procedurer for Tietgen-prismodtageres indstilling til lic.-graden, gæsteforelæsninger, lic. håndbog, forskningsudvalgets rapport m.fl.

4. Studienævnet for 1. del af den erhvervsøkonomiske diplomprøve

Valgt af det økonomiske fagråd:

Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Afdelingsleder Henning Kjølby (formand)
Professor Jan Kobbernagel
Amanuensis Leif Kristensen
Amanuensis A. Schultz Nielsen

Valgt af De Studerendes Råd:

Jørgen Christensen
Alan Gersner
Claus Iskov
Niels Wendelboe Jensen
Peter Pileborg

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 7 møder, hvor blandt andre følgende emner er behandlet:

Adgang til medbringelse af lærebøger ved skriftlig eksamen, undervisningen af Niels Broch hold, dispensationsansøgninger, valg af medlemmer til de under studienævnet nedsatte udvalg, indførelse af vejledningsskemaer vedrørende undervisningen, obligatoriske prøver og frivillige hjemmeopgaver i forbindelse med højskolens spareplaner, adgangsbetingelser til H.D.-studiet, ny lærebog i nationaløkonomi.

5. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i afsætningsøkonomi (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Cai F. Christensen
Amanuensis Hans Engstrøm (formand)
Amanuensis Jan Aarsø Nielsen
Amanuensis Orla Nielsen
Amanuensis Otto Ottesen

Valgt af De Studerendes Råd:

Børge Dalsberg
Kjeld Moltke-Leth
Niels Landschultz
Jens Rosengaard
Finn Rylov

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 2 møder, hvor blandt andet følgende emner er behandlet:

Nyt jurafag, EDB-undervisningen, undervisning i organisationsteori.

6. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i finansiering og kreditvæsen (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Kontorchef Flemming Hansen

Amanuensis Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm (formand)

Amanuensis Henning Holten

Valgt af De Studerendes Råd:

Jørgen Mejlholm

Peter Arne Vinther

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 1 møde, hvor blandt andre følgende emner er behandlet: Valg af studienævnsmedlemmer, valg af formand, strukturændringer på finansieringsstudiet.

7. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i forsikring (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Kontorchef Preben Christensen

Afdelingsleder Knud Hansen (formand)

Amanuensis John Kjær

Valgt af De Studerendes Råd:

Stig Hindsbøl

Bjørn Skovbro Larsen

John Mailand-Hansen

8. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i organisation (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Flemming Agersnap

Forskningsstipendiat Egil Fivelsdal

Amanuensis Britt-Mari Blegvad

Forskningsstipendiat Finn Junge-Jensen (formand)

Amanuensis Oluf Aagaard

Valgt af De Studerendes Råd:

Vilhelm Andersen
Søren Clemmensen
Jens E. Parsby
Ove C. Pedersen
Ole Salting

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 18 møder, hvor specielt strukturændringer i studiet med henblik på linieopdeling samt større integration mellem de generelle organisationsfag har været drøftet.

9. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i regnskabsvæsen (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Dennis Clausen
Amanuensis Erik Hansen
Amanuensis Henning Kirkegaard
Amanuensis Asger Larsen (formand)
Amanuensis John Worup

Valgt af De Studerendes Råd:

Lars Aggergren
Nina Esmark
Laila Høyer
Mads Lindberg-Nielsen
Niels Vidkjær

Cand. merc. M. Nørager-Nielsen (sekretær)

Studienævnet har i beretningsperioden afholdt 8 møder, hvor blandt andre følgende emner er behandlet:

Undervisningsplanerne 1972/73, standardprogram for behandling af seminarvurderinger, studiehåndbog, databehandlingsundervisning, budgetteringsundervisning, undervisning i organisation og langtidstyring, undervisningsundersøgelser (5. og 7. semester), frafaldsstatistik, regler for mødeledergrupper for seminarholdene.

10. Studienævnet for revision og skatteret

Valgt af det økonomiske fagråd:

Amanuensis Andreas P. Nicolaisen
Amanuensis Poul Olsen (formand)
Amanuensis Robert Sloth Pedersen
Amanuensis Orla G. Petersen

Valgt af De Studerendes Råd:
Helle Geer
Hans Jørgen Mejdal Jacobsen
Steen Sommer-Jørgensen
Jens Kurt Skov

11. Studienævnet for 2. del af diplomprøven i udenrigshandel (H.D.)

Valgt af det økonomiske fagråd:
Amanuensis Søren Kjeldsen-Kragh
Amanuensis Frode Slipsager
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)
Amanuensis Harald Vestergaard
Amanuensis Ole Wiberg

Valgt af De Studerendes Råd:
Martin Angelo
Finn Bagge
Palle Bundgaard
Jørgen Kvist
Lars E. Møller

DEN SPROGLIGE AFDELING

1. Studienævnet for korrespondentstudierne

Lærerrepræsentanter udpeget af det sproglig fagråd:
Adjunkt Liselotte Brøndlund (formand)
Amanuensis Birgitte Friis
Adjunkt Inge Livbjerg
Adjunkt Niels Henning Pedersen
Handelsfaglærer Lise Saxov

De Studerendes Råds repræsentanter var i beretningsperioden:

Stud. ling. merc. Anette Fryd Christensen
Stud. ling. merc. Jørgen Høedt
Stud. ling. merc. Karen Larsen
Stud. ling. merc. Hanne Parmo Nielsen
Stud. ling. merc. Elisabeth Rinas

Fuldmægtig Per Boje Jensen var i hele beretningsperioden beskikket som sekretær for studienævnet.

Studienævnet har behandlet følgende sager:

Henstilling til lærerne om skriftlig opgivelse af eksamenspensum og -form, introduktionskursus for nye studerende 1973, og behandling af spørgsmålet om observatørordning ved votering under de mundtlige eksaminer på korrespondentstudierne.

2. Studienævnet for E.A./E.D.-studierne

Lærerrepræsentanter udpeget af det sproglige fagråd:

Adjunkt Jørgen Alsø

Afdelingsleder Jørgen Jensen (formand)

Adjunkt Pauli Gunderskov

Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

De Studerendes Råds repræsentanter var i beretningsperioden:

Stud. ling. merc. Julie Broomer

Stud. ling. merc. Jesper Elis Hansen

Stud. ling. merc. Annetette Lyng

Stud. ling. merc. Keld Mortensen

Sekretær for studienævnet var i hele beretningsperioden fuldmægtig Per Boje Larsen.

Studienævnet har i beretningsperioden behandlet følgende sager:

Henstilling til lærerne om skriftlig opgivelse af eksamenspensum og -form, orientering om de erhvervsproglige konferencer, orientering om revisionsudvalgets planer med hensyn til ændring af E.A./E.D.-eksamen, drøftelse af tilrettelægning af skriftlig eksamen på E.A./E.D.-studiet eksamensterminen april/juni 1973, selv læsning på E.A./E.D.-studiet, eksaminationsform, herunder især spørgsmålet om hvorvidt samtale kan erstatte oversættelse ved mundtlig eksamen, sygeeksamen som reeksamination, anvendelse af »Guide de France« i realiaundervisningen i fransk, udlevering af selv læsningslister fra institutterne til de sprogstuderende med optalte typeenheder og sider pr. bog, ekstra-undervisning i engelsk udtale, introduktion til det engelske sprogs udvikling op til 1500, hurtigere offentliggørelse af skriftlige eksamens karakterer, fortsættelse af eksamensobservatørordningen, behandling af manglende og mangelfulde pensumopgivelser, oversættelse/ikke oversættelse af selv læst stof ved mundtlig eksamen og drøftelse af disciplinen teoretisk fonetik/transskription ved E.A./E.D.-eksamen i engelsk.

3. Studienævnet for det erhvervsproglige kandidatstudium

Lærerrepræsentanter udpeget af det sproglige fagråd:

Adjunkt Flemming Koue (fra 28/2-1973)

Lektor Erik Juul Lund

Amanuensis Helge Schwarz (formand)

Professor Arne Spenter (1/8 1972-27/2 1973)

Lektor Halvor Søeborg

De Studerendes Råd var i beretningsperioden repræsenteret af:

Stud. ling. merc. Lena Flugger

Stud. ling. merc. Ingrid Dyhr Jensen (fra 9/11 1972)

Stud. ling. merc. Lars Rønnow Larsen (1/8-8/11 1972)
Stud. ling. merc. Sonja Poulsen
Stud. ling. merc. Anette Villemoes (fra 9/11 1972)
Stud. ling. merc. Karen Winther (1/8-8/11 1972)

Sekretær for studienævnet var i hele beretningsperioden fuldmægtig Per Boje Jensen.

Studienævnet har i beretningsperioden behandlet følgende sager:

Drøftelse af plan for undervisningen i simultantolkning på det erhvervs-sproglige kandidatstudium, drøftelse af bisprogets stilling på kandidatstudiet, nummer i stedet for navn på eksamensopgaven til sikring af den studerendes anonymitet, deling af mundtlig eksamen i fagligt og almindeligt sprog, skriftlig opgivelse fra lærerne af eksamenspensum, ekstra-undervisning i engelsk udtale, introduktion til det engelske sprogs udvikling op til 1500, behandling af klage over karaktergivningen ved eksamen i tysk i januar 1973, benyttelse af eksamensbesvarelser i undervisningsøjemed og begrænsning af emnevalg i opgaverne i merkantilt sprog.

F. ANDRE UDVALG

I beretningsperioden har følgende udvalg været nedsat af det økonomiske og det sproglige fagråd:

Udvalg nedsat af det økonomiske fagråd:

1. Kantineudvalget

har til opgave at følge driften af højskolens kantiner. Udvalget er nedsat den 6. april 1970.

Udvalget har følgende medlemmer:

Administrator Holger Almdal
Amanuensis Kirsten Fahrenholtz
Amanuensis Zakken Worre
Professor Jan Kobbernagel (formand)
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Fru I. Gotthardt Petersen

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Uffe Damsbo-Madsen
Stud. merc. Chr. Balle Hansen

2. Stipendieudvalget

har til opgave at træffe afgørelse om fordelingen af de legat- og lånemidler, som stilles til rådighed for højskolens studerende, herunder administrationen af Statens Uddannelsesstøtte.

Udvalget har følgende medlemmer:

Adjunkt Jørgen Alsø
Rektor Jan Kobbarnagel (formand)
Amanuensis J. C. Ry Nielsen

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Steen Grøsfjeld
Stud. merc. Peter Jeppesen
Stud. merc. Rolf Tvedt

Kontorchef Poul Flindhardt (sekretær)

Fuldmægtig Per Boje Jensen (sekretær)

3. Handelshøjskolens studiefond

råder over 25.500 kr., der er stillet til rådighed af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, og som kan anvendes til ydelse af rentefri lån til studerende, der ikke ad anden vej har kunnet få fornøden økonomisk støtte til studierne gennemførelse. Udvalget er nedsat den 6. april 1970.

Bestyrelsen har følgende medlemmer:

Som repræsentant for Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse:

Skibsreder Axel Kampen

Handelshøjskolens repræsentanter:

Professor Ejler Alkjær
Professor Jan Kobbarnagel

4. Byggeudvalget

har til opgave at følge byggeriet og indretningen af højskolens nye bygning på Fabrikvej. Udvalget er nedsat den 6. april 1970 og har følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap
Administrator Holger Almdal (næstformand)
Afdelingsleder Gert Engel
Amanuensis Thomas Henriksen
Lektor Finn Hagen Jespersen
Amanuensis John Kjær
Professor Jan Kobbarnagel (formand)
Afdelingsleder Jacques Qvistgaard
Overassistent Lilli Thorngaard
Amanuensis Oluf Aagaard

Udpeget af De Studerendes Råd:

Stud. merc. Anders Lindvik
Stud. merc. Uffe Damsbo-Madsen

Fuldmægtig Per Boje Jensen (sekretær)

Udvalgets arbejde blev afsluttet ved indvielsen af nybygningen den 30. september 1972.

5. Udvalget vedrørende EDB

har til opgave at være rådgivende for ledelsen af Handelshøjskolens EDB-center og tage initiativ til, at de af undervisningsrådet den 3. november 1969 truffne beslutninger angående den fremtidige udbygning af forskning og undervisning på databehandlings og systemanalysens område realiseres.

Herunder påhviler det udvalget at overveje den fremtidige organisatoriske opbygning af denne undervisning og forskning. Udvalget er nedsat den 1. april 1971.

Udvalget har følgende medlemmer:

Amanuensis Niels Bjørn-Andersen
Professor Erik Johnsen (formand)
Civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen
Amanuensis Henning Kierkegaard
Amanuensis John Kjær
Professor Arne Rasmussen
Amanuensis Johannes Mouritsen
Amanuensis B. Krusenstjerna-Hafstrøm
Amanuensis Jan Aarsø Nielsen
Amanuensis Frode Slipsager
Forskningsadjunkt Jytte Thorbek

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Gunnar Birk Hansen H.A.
Stud. merc. Karsten Skander-Madsen H.A.

Cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen (sekretær)

6. Udvalget til fremme af forskningen

Det er udvalgets opgave at overveje og stille forslag om:

- 1) Iden for hvilke fagområder Handelshøjskolens økonomiske afdeling bør gennemføre forskning, herunder også emner, der forudsætter etablering af et samarbejde mellem institutterne.
- 2) Hvorledes Handelshøjskolens økonomiske afdeling kan inspirere og stimulere forskningsindsatsen. Herunder hører spørgsmålet om forskningsplaner for den enkelte videnskabelige medarbejder, for institutter og for hele højskolens økonomiske afdeling.
- 3) Hvorvidt der er behov for flere institutseminarer og mere undervisningsfrihed for den enkelte forsker samt øget økonomisk støtte til publicering,

gæsteprofessorer, rejser, sekretærbistand samt til opgaver, der kræver særlig statistisk og datamæssig behandling.

4) Hvorledes der kan etableres en bedre kontakt mellem Handelshøjskolens institutter samt mellem Handelshøjskolen og andre højere læreanstalter med henblik på en koordination af forskningen. Herunder hører spørgsmålet om kontakten til Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd og nordiske forskningscentre.

Udvalget er nedsat den 4. maj 1970.

Udvalget har følgende medlemmer:

Amanuensis Hans Gullestrup
Professor Ole Lando (formand)
Amanuensis Lars Lund
Amanuensis Poul Schultz

7. Udvalget vedrørende nordisk uddannelse i management

(efteruddannelse af virksomhedsledere)

har til opgave at overveje mulighederne for etablering af en efteruddannelse på virksomhedslederniveau.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Torben Agersnap
Amanuensis Kåre B. Dullum
Professor Jan Kobbernagel
Professor Arne Rasmussen
Afdelingsleder Lauge Stetting (formand)

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Sverre Riis Christensen

Kontorchef Poul Flindhardt (sekretær)

8. Udvalget vedrørende ledelse af det nye revisorstudium

har til opgave at lede det nye revisorstudium i en overgangsperiode.

Udvalget er nedsat den 4. maj 1970.

Udvalget har følgende medlemmer:

Statsautoriseret revisor Tage Andersen
Statsautoriseret revisor K. G. Jensen
Statsautoriseret revisor Erling Jørgensen
Professor Jan Kobbernagel (formand)
Professor Carl E. Sørensen

9. Udvalget vedrørende stillingstrukturen på Handelshøjskolen

Udvalget er nedsat den 4. maj 1970.

Udvalget har følgende medlemmer:

Administrator Holger Almdal
Kontorchef, cand. jur. Per Bentzen-Møller
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen (formand)
Amanuensis Henning Kierkegaard
Professor Ole Lando
Cand. merc. Kai Lund
Amanuensis Lars Lund
Amanuensis Poul Schultz

Udvalget har afleveret rapport til det økonomiske fagråd, februar 1973.

10. Udvalget vedrørende prioritering af nye professorater

Udvalgets opgave er at overveje problematikken i forbindelse med fordelingen af professorater på de enkelte institutter.

Udvalget er nedsat den 2. marts 1970.

Udvalget har følgende medlemmer:

Amanuensis Kåre B. Dullum
Professor Jan Kobbernagel
Amanuensis Orla Nielsen
Lektor Lauge Stetting
Professor Carl E. Sørensen

De Studerendes Råd:

2 repræsentanter

Udvalget aflagde rapport til det økonomiske fagråd, november 1972.

11. Udvalget til forberedelse af H.A.-studiet i Ålborg

Udvalgets opgave er et bistå den fremtidige studieleder ved H.A.-studiet i Ålborg. Udvalget er nedsat den 21. juni 1971.

Medlemmer:

Administrator Holger Almdal
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Professor Jan Kobbernagel
Afdelingsleder Lauge Stetting
Amanuensis Zakken Worre

De Studerendes Råd:

3 repræsentanter

12. Studiestrukturudvalget

Udvalget er nedsat den 1. maj 1972.

Udvalget har følgende medlemmer:

Amanuensis Flemming Agersnap
Amanuensis Egil Fivelsdal
Professor Bjarke Fog
Professor Poul Milhøj
Lektor Lauge Stetting

De Studerendes Råd:

Steen Bøttiger
Carsten Kaspersen
Gunnar Kriegel
Jens Erik Parsby
Karsten Skander-Madsen

Kontorchef Poul Flindhardt (sekretær)

13. Kontaktudvalget vedrørende samarbejde med Polit'erne

Udvalget har til opgave at undersøge mulighederne for et eventuelt beliggenhedsmæssigt samarbejde med polit'erne. Udvalget er nedsat den 6. december 1971.

Udvalget har følgende medlemmer:

Afdelingsleder Sven L. Caspersen
Professor Jan Kobbernagel
Professor Poul Milhøj
Professor Arne Rasmussen
Professor Carl E. Sørensen

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Sverre Riis Christensen

14. Didaktikudvalget for den økonomiske afdeling

Højskolens fælles didaktikudvalg, der var nedsat den 11. januar 1971, blev i løbet af beretningsperioden delt med et udvalg for hver afdeling.

Det økonomiske fagråd besluttede den 29. januar 1973 at nedsætte sit udvalg med følgende arbejdsopgaver:

at fremme og koordinere den pædagogiske udvikling ved den økonomiske afdeling med baggrund i den almene udvikling inden for det pædagogiske område, herunder tilrettelægge og gennemføre almenpædagogiske og fagdidaktiske kurser, introduktionskurser og kurser i studieteknik, at iværksætte en pædagogisk forskning, som tager sigte på højskolens undervisningsaktiviteter,

at vurdere nye undervisningsmodeller og i givet fald at fremme deres indførelse i undervisningen,
at behandle sager vedrørende ansættelse af fagligpædagogiske konsulenter og tekniske assistenter, og
at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver nødvendige budgetforslag.

Udvalget har følgende medlemmer:

Afdelingsleder O. Brandt Jensen
Konsulent Kai Lund
Amanuensis Oluf Aagaard (formand)

De Studerendes Råd:

Stud. merc. Sverre Riis Christensen, H.A.
Stud. merc. Karsten Skander-Madsen, H.A.
Stud. merc. Jens Parsby

15. Didaktikudvalget for den sproglige afdeling

Højskolens fælles didaktikudvalg, der var nedsat den 11. januar 1971, blev i løbet af beretningsperioden delt med et udvalg for hver afdeling.

Det sproglige fagråd besluttede den 14. februar 1973 at nedsætte sit udvalg med følgende arbejdsopgaver:

at tilrettelægge og gennemføre almen-didaktiske kurser med henblik på lærernes grund- og efteruddannelse samt stemmepøver og stemmetræning;
at tilrettelægge og gennemføre introduktionskurser og kurser i studieteknik for de studerende;
at medvirke ved fagdidaktiske kurser;
at fremme arbejdet i studie- og projektgrupper, der søger at udvikle og afprøve nye metoder og midler med henblik på højskolens undervisningsaktiviteter;
at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver nødvendige budgetforslag.

Udvalget har følgende medlemmer:

Amanuensis, cand. mag. Helge Schwarz (formand)
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Adjunkt, cand. mag. Frede Boje

De Studerendes Råd:

Jørgen Hoedt
Anders Hermansen
Nina Hamerik

16. AV-gruppen

Det økonomiske- og sproglige fagråd besluttede h.h.v. den 13. nov. og 29. nov. 1972 at nedsætte en speciel AV-gruppe med arbejdsopgaverne:

at føre tilsyn med og administrere undervisningslokalernes tekniske udstyr;

at føre tilsyn med hel- og deltidsbeskæftigede tekniske medhjælpere for fællesfaciliteterne;

at udarbejde budgetforslag til vedligeholdelse og nyanskaffelse af teknisk udstyr;

at administrere bevillinger til AV-udstyr og tekniske hjælpemidler.

Arbejdet udføres i snævert samarbejde med højskolens institutter, studienævne og didaktikudvalget.

Gruppen er organiseret på følgende måde:

kontorchef Poul Flindhardt: leder af gruppen.

afdelingsleder Gert Engel: tilsynsførende for den sproglige afdeling.

konsulent Kai Lund: tilsynsførende for den økonomiske afdeling.

adjunkt Frede Boje og konsulent Kai Lund: konsulenter for undervisningslokaler, lyd- og TV-produktion samt grafisk værksted.

amanuensis Helge Schwarz: konsulent for sproglaboratorier og lydbånd-udlån/-arkiv.

skolebetjent Kai Alstrup: lydproduktioner.

grafonom Jørgen Christiansen: grafisk værksted.

Anelise Frederiksen: lydbåndarkiv/-udlån.

skolebetjent Tage Jørgensen: TV-produktion.

assistent Käthe Petersen: sekretær.

17. Biblioteksudvalget

Udvalget er nedsat april/maj 1973.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Carl E. Sørensen

Afdelingsleder Lauge Stetting

Lektor Erik Juul Lund

Lektor Erling Bjørn Hansen

Lektor Per Boesen

Udvalg nedsat af det sproglige fagråd:

18. Udvalget til afholdelse af erhvervsproglige konferencer

Udvalget har følgende medlemmer:

Lektor Knud Løwert

Amanuensis Meta Pedersen

Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

Professor Jens Rasmussen (formand)
Lektor Halvor Søbørg

19. Udvalget til drøftelse af eventuel revision af bekendtgørelser om handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer

Udvalget har til opgave at gennemgå anordning om handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer af 18. september 1966 med ændring af 11. juni 1969. I ændringsanordningen § 2, stk. 2, er det bestemt, at anordningen skal tages op til revision efter eksamensterminen 1972.

Udvalget har følgende medlemmer:

Fagleder Jørgen Alsø
Amanuensis Inge Baaring fra 14/3 1973)
Afdelingsleder Gert Engel
Adjunkt Héliène Holm
Afdelingsleder Jørgen Jensen
Handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen (til 8/5 1973)
Adjunkt Pauli Gunderskov (til 13/3 1973)
Lektor Erik Otto
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard (formand)
Lektor Vagn K. Sandberg
Handelsfaglærer Lise Saxov (fra 9/5 1973)
Fagleder Sven Sorgenfrey
Lektor Halvor Søbørg

Fuldmægtig Per Boje Jensen (sekretær)

Udvalget afgav i slutningen af beretningsåret 1970/71 2 delbetænkninger til fagrådet omhandlende henholdsvis den erhvervsproglige kandidateksamen og det erhvervsproglige grundstudium. Betænkningerne er blevet behandlet af fagrådet i beretningsperioden, men behandlingen er endnu ikke afsluttet.

20. Udvalget vedrørende afholdelse af halvårseksamen

Udvalget har til opgave at overveje muligheden for indførelse af halvårseksaminer på højskolens sproglige studier.

Udvalget har følgende medlemmer:

Professor Max Gorosch (formand)
Amanuensis Niels Ebbe Lænkholm
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Lektor Vagn K. Sandberg
Stud. ling. merc. Hanne Langkjær

Fuldmægtig Per Boje Jensen (sekretær)

Udvalget nedlagt 31/12 1972. Opgaverne overført til udvalget til drøftelse af revision af »Bekendtgørelse om Handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer«.

21. Opgaveudvalg

Tilvejebringelse af eksamensopgaver påhviler jfr. anordningens § 16, stk. 1, lærerrepræsentanter i studienævnene. Da denne ordning på den sproglige afdeling ikke er praktisk, traf fagrådet en principbeslutning om, at der nedsættes et opgaveudvalg for hvert sprog til støtte for studienævnes lærerrepræsentanter. Medlemmerne er udpeget af de enkelte institutråd, og opgaveudvalgene har følgende sammensætning:

Engelsk

Adjunkt Paul Monrad
Lektor Vagn K. Sandberg
Fagleder Sven Sorgenfrey

Fransk

Adjunkt Aase Baillais
Adjunkt Birthe Langballe
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

Spansk

Afdelingsleder Jørgen Jensen
Lektor Ellen Sundbo
Lektor Halvor Søeborg

Tysk

Adjunkt Pauli Gunderskov
Lektor Poul Rosbach
Lektor Erling Bjørn Hansen

Forretningspraksis og økonomisk sprogbrug

Lektor Finn Hagen Jespersen
Lektor Erik Otto

Maskinskrivning

Handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard
Handelsfaglærer Inger Vikelsøe

Stenografi

Handelsfaglærer Anne Harries
Handelsfaglærer Erna Larsen

22. Bogudvalg

På den sproglige afdeling er der nedsat et bogudvalg, som skal rådgive biblioteket i faglige anliggender, idet biblioteket for tiden ikke råder over den nødvendige ekspertise med hensyn til den sproglige faglitteratur.

De respektive institutter har udpeget følgende medlemmer til bogudvalget:

Institut for engelsk

Adjunkt Finn Messell
Adjunkt Poul Monrad
Fagleder Sven Sorgenfrey

Institut for fransk

Amanuensis Birgitte Friis
Lektor Erik Juul Lund
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard

Institut for spansk

Afdelingsleder Jørgen Jensen
Adjunkt Niels Henning Pedersen
Lektor Halvor Søeborg

Institut for tysk

Adjunkt Frede Boje
Adjunkt Pauli Gunderskov
Lektor Poul Rosbach

Institut for erhvervspraksis

Lektor Erik Otto

Som sagkyndige for fagene russisk og italiensk har institut for fransk udpeget følgende:

Adjunkt Anne Dueholm (russisk)
Adjunkt Dorte Westrup (italiensk)

23. Forhandlingsudvalg med henblik på udarbejdelse af forslag til revideret anordning for sprogstuderne for handelshøjskolerne i København og Århus

Udvalget har følgende medlemmer:

Afdelingsleder Gert Engel
Afdelingsleder Jacques J. Qvistgaard
Fagleder Sven Sorgenfrey

Desuden udpeger De Studerendes Råd en repræsentant til udvalget.

24. Udvalg til forberedelse af afholdelse af kursus

»dansk som fremmedsprog«

Udvalget er nedsat på det sproglige fagråds møde den 14. februar 1973 og består af:

Cand. ling. merc. Jytte Telling
Translatør Bente Kristensen
Afdelingsleder Gert Engel

Udvalget afgav betænkning til det sproglige fagråd den 21. februar 1973.

25. Udvalg til drøftelse af det betimelige i oprettelse af erhvervsproglige studier i nederlandsk

Udvalget blev nedsat på det sproglige fagråds møde den 11. april 1973 og har som medlemmer:

Lektor Poul Rosbach
Adjunkt Frede Boje
Amanuensis Ebbe Falck

26. Udvalg til tilrettelægnings af undervisning i valgfri fag på sprogstudierne

Udvalget blev nedsat på det sproglige fagråds møde den 17. januar 1973.

Udvalgets medlemmer:

Professor Jens Rasmussen
Afdelingsleder Gert Engel
Amanuensis Karen Stetting (kommitteret for sproglige og kulturelle fag)
Kontorchef Poul Flindhardt (kommitteret for økonomiske fag).

27. Udvalg til forhandling om samarbejdsaftale med SEL

Udvalget består af:

Afdelingsleder Gert Engel
Adjunkt Hélène Holm
Afdelingsleder Orla Brandt Jensen
Amanuensis Oluf Aagaard

28. Omlægningen af undervisningen i erhvervs- og samfundsbeskrivelse

Ovennævnte udvalg blev nedsat i oktober 1971 af Institut for nationaløkonomi og Institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning i fællesskab efter korrespondance med H.A.-studienævnet.

Udvalgets rapport af november 1972 indeholdt to forslag. Efter det ene, som fremsattes af de af de studerende udpegede medlemmer, skulle hovedvægten i arbejdet med faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse lægges i

selvstyrende »projektgrupper« omkring selvvalgte emner. Den brede orientering, der hidtil har været det centrale i faget, ville derved træde i baggrunden. Eksamen i sin hidtidige form skulle erstattes af »bestået/ikke bestået« for gruppearbejdet, subs. af gruppekarakterer.

Efter lærerforslaget skulle alt »stof« i faget integreres, dvs. henlægges under samme lærer, som også skulle forestå seminararbejdet. De mere praktisk betonedede øvelser skulle bevares som et særligt kursus i efterårssemestret. Integrationen blev altså ikke fuldstændig.

Den til stofgennemgangen afsatte tid skulle reduceres kraftigt, og seminarerne skulle i højere grad end hidtil indgå i indlæringen. Hver studerende skulle fremtidig selv udarbejde ét seminar og deltage i udarbejdelsen af to gruppeseminarer. Den nuværende mundtlige prøve ved slutningen af andet semester skulle erstattes af en skriftlig.

Begge parter lagde stor vægt på, at administrationen af erhvervs- og samfundsbeskrivelse blev samlet under et og overført til Handelshøjskolens bygning på Fabrikvej, hvor al undervisning i faget foregår.

De berørte lærerkollegier og de to institutråd tiltrådte lærerforslaget, idet de sidstnævnte dog tog forbehold over for de dele af forslaget, der ville kræve anordningsændringer. H.A.-studienævnet vedføjede sin tiltrædelse et ønske om, at integrationsudvalget fortsatte arbejdet med henblik på en yderligere tilnærmelse af undervisningens tilrettelæggelse til de retningslinier, der var udtrykt i det i udvalgsrapporten indeholdte forslag fra de studerendes medlemmer.

Fagrådet tiltrådte lærerforslaget den 19. marts med de modifikationer, at den mundtlige eksamen, at den hidtidige karaktervægt og at den individuelle karaktergivning bevares; endvidere henstillede fagrådet til de to institutråd, at integrationsudvalget fortsatte arbejdet, som ønsket af H.A.-studienævnet. Da dette er accepteret, består udvalget derfor stadig.

Ved rapportens afgivelse havde udvalget følgende sammensætning:

Udpeget af Institut for Nationaløkonomi:

Sekretær, cand. polit. Palle Mikkelsen (timelærer)

Amanuensis, cand. oecon. H. Duelund Nielsen (formand)

Udpeget af Institut for Trafik-, Turist- og Beliggenhedsforskning:

Cand. merc. Jørgen Bertelsen (timelærer)

Amanuensis, cand. polit. Thomas Henriksen (sekretær)

Udpeget af De studerendes Råd:

Stud. merc. Mogens Daniel Bruun

Stud. merc. Jan Janssen

Stud. merc. Karl Rytter Jensen

Stud. merc. Jens Lundsgaard-Nielsen, der var medlem ved udvalgets nedsættelse, var udtrådt på grund af sygdom.

Senere er amanuensis, cand. polit. Thomas Henriksen afløst af:
Amanuensis, cand. merc. Tage Skjøtt-Larsen
og stud. merc. Karl Rytter Jensen af:
Stud. merc. Peter Kvan, H.A.,

og udvalget har anmodet sekretær ved Handelshøjskolens administration
Cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen,
der er sekretær for H.A.-studienævnet, om at indtræde.

29. Handelshøjskolens samarbejdsudvalg

Udvalget, som er oprettet i medfør af økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner, har i beretningsåret holdt 3 møder.

Udvalget havde ved sin start følgende sammensætning:

Jan Kobbernagel
Holger Almdal
Per Boesen
Poul Fiindhardt
Niels Bjørn-Andersen
Erik Otto
Marly Arnoldus
Hanne Flenshoit
Gitte Larsen
Else Hjort
Lise Abildgaard
P. Meyer Larsen
Svend Ratved
Annette Winkel
S. Kaas Andersen
Hans Engstrøm
Mogens Philip

Som sekretær for udvalget: M. Nørager-Nielsen

Som suppleanter var følgende udpeget:

Grethe Bundgaard Poulsen
Karen Margrethe Abrahamsen
Inge Gotthardt Petersen
Kirsten Jacobsen
Erik Albrechtsen
Karen Stetting

I beretningsperioden er Mogens Philip udtrådt og erstattet af Finn Knudsen, og Svend Ratved er udtrådt og erstattet af Hanne Damgaard.

IV. Lærerstab og administration

1. Lærerstabens sammensætning og ændringer heri

Ved begyndelsen af undervisningsåret 1972/73 var der ved højskolen ansat 16 professorer, hvoraf en fungerer som rektor, 12 docenter, afdelingsledere og fagledere, 31 fastansatte adjunkter og lektorer, 4 fastansatte lærere i forretningspraksis, 8 honorarlønnede lektorer, 74 amanuenser, 16 forskningsstipendiater samt 307 honorarlønnede lærere.

I undervisningsåret 1972/73 skete følgende ændringer:

Det ledige professorat ved institut for engelsk blev pr. 1.4.1973 besat med afdelingsleder ved Københavns Universitet, Bengt Jürgensen.

Følgende er udnævnt til lektorer:

Adjunkt, translatør Ellen Sundbo pr. 1.8.1972,
Adjunkt, translatør Aase Lenstrup, pr. 1.1.1973,
Fagleder, cand. mag. Sven Sorgenfrey pr. 1.4.1973.

cand. ling. merc., translatør Helle Pals Frandsen ved institut for engelsk fra 1/9 1972.

Som amanuenser blev følgende ansat:

cand. merc. Peter Kragh Jespersen som halvdagsamanuensis ved institut for teoretisk statistik for tiden 1/9 1972 til 31/3 1973 og som amanuensis ved institut for organisation og arbejdssociologi (H.A.-Aalborg) fra 1/6 1973,
cand. oecon. Peder Fredslund Møller ved institut for finansiering for tiden 1/9 til 30/11 1972,
civilingeniør Flemming Rasmussen ved institut for regnskabsvæsen fra 1/10 1972,
stud. mag. scient. soc. Olaf Rieper som amanuensisvikar for tiden 1/1 til 30/6 1973,
fil. kand. Bengt-Åke Lundvall ved institut for nationaløkonomi (H.A.-Aalborg) fra 15/2 1973,
cand. polit. Henning Holten ved institut for finansiering fra 1/3 1973,
cand. oecon. Poul Israelsen ved institut for regnskabsvæsen (H.A.-Aalborg) fra 1/4 1973,
cand. jur. Flemming B. Larsen ved erhvervsretligt institut (H.A.-Aalborg) fra 1/4 1973,
mag. art. Lennart Nørreklit ved institut for organisation og arbejdssociologi (H.A.-Aalborg) fra 1/4 1973,

forskningsstipendiat, cand. merc. John Worup som amanuensisvikar ved institut for regnskabsvæsen fra 1/4 1973,
cand. stat. Ruth Emerek ved institut for teoretisk statistik (H.A.-Aalborg) fra 1/7 1973.

Som medarbejder i højskolens didaktikudvalg er ansat cand. merc. Kai Lund fra 1/8 1972.

Som forskningsadjunkter blev følgende ansat:

forskningsstipendiat, cand. jur. Jytte Thorbek ved institut for europæisk markedsret fra 1/8 1972,

forskningsstipendiat, cand. merc. Harald Gjessing Enderud ved institut for organisation og arbejds sociologi fra 1/6 1973.

Som forskningsstipendiater blev følgende ansat:

cand. jur. Margrethe Kähler ved institut for organisation og arbejds sociologi fra 1/9 1972,

honorarlønnet timelærer, cand. merc. Peter Neergaard M.S. ved institut for regnskabsvæsen fra 1/1 1973,

cand. merc. Stig Ingebrigtsen ved institut for regnskabsvæsen for tiden 1/1 til 31/7 1973,

Diplomkaufmann Peter Aderhold ved institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning fra 1/2 1973,

cand. merc. Flemming Poulfelt ved institut for erhvervsøkonomi fra 1/4 1973.

Som honorarlønnet lektor er udnævnt:

cand. scient. Jørgen Nue Møller ved institut for organisation og arbejds sociologi fra 1/8 1973.

I undervisningsåret 1972/73 blev ansat følgende nye honorarlønnede lærere:

stud. merc. Frank Albers (instruktor) (databelhandling/EDB) 1/8 til 31/12 1972,
sekretær, mag. scient. soc. Erik Albrechtsen (organisation og arbejds sociologi),

translatør, ingeniør Rasmus Andersen (engelsk),

cand. polit. Steffen Elkær-Andersen (nationaløkonomi),

kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen (finansiering og kreditvæsen),

konsulent, cand. oecon. Ole Asmussen (organisation og arbejds sociologi),

Bodil Della Bartolomea E.D. (fransk),

sekretær, cand. polit. Hans Henrik Bjerling (finansiering og kreditvæsen),

advokat Niels Bjerre M.C.J. (erhvervsretligt institut),

sekretær, cand. polit. Erik Bom (nationaløkonomi),

mag. scient. soc. Jens Brinch (organisation og arbejds sociologi),

kommunaldirektør Flemming Christensen H.D. (organisation og arbejdsso-
 logi),
 afdelingsleder, cand. merc. Kjeld Lykke Christensen (erhvervsøkonomi),
 Jens Christoffersen H.A. (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8 til 31/12 1972,
 cand. merc. Sven Åge Ørnfelt Clausen (regnskabsvæsen),
 underdirektør, cand. jur. Erik Damm H.D. (forsikring),
 advokat Jørgen Elmer (erhvervsret),
 stud. polyt. Carsten Fischer (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8–31/12 1972,
 stud. scient. Michael Frank (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8–31/12 1972,
 afdelingsleder Poul-Henning Friborg (regnskabsvæsen),
 forstkandidat Peter Friis H.D. (organisation og arbejdsso-
 logi),
 stud. merc. Lars Grønholdt (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8–31/12 1972,
 cand. polit. Jens Gunst (nationaløkonomi),
 studielektor, cand. mag. Jørgen Hagel (fransk),
 cand. polit. Niels Hjorth Hald (erhvervsøkonomi),
 studieleder, cand. merc. Helge Hammerich (erhvervsøkonomi – H.A.-Aalborg),
 kontorchef, cand. merc. Flemming Hansen (regnskabsvæsen),
 advokatfuldmægtig Hans P. Drisdal Hansen (erhvervsret),
 konsulent, cand. merc. Jens Allin Hansen (erhvervsøkonomi),
 sekretær, cand. polit. Leif Hansen (nationaløkonomi),
 cand. merc. Per Villum Hansen (erhvervsøkonomi og teoretisk statistik),
 socialrådgiver, stud. mag. Peter Duus Hansen (organisation og arbejdsso-
 logi),
 cand. merc. Peter Morell Hansen (erhvervsbeskrivelse, erhvervs- og sam-
 fundsbeskrivelse),
 Marcel Henaff, agrégé de philosophie (fransk),
 markedsanalysekonsulent, cand. merc. Bent Friborg Henningsen (erhvervs-
 økonomi),
 lektor, mag. art. Ole Henriksen (organisation og arbejdsso-
 logi),
 cand. polit. Thomas Henriksen (trafikforskning),
 undervisningsassistent, cand. phil. Pierre Vrasse Hyllested (fransk),
 cand. stat. Agnar Höskuldsson (teoretisk statistik),
 cand. phil. Lars Haarløv (fransk),
 cand. merc. Stig Ingebrigtsen (erhvervsøkonomi),
 cand. merc. Claus Vang Ipsen (trafik-, turist- og beliggenhedsforskning),
 økonomichef Aage Jacobsen H.D. (regnskabsvæsen),
 cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen (nationaløkonomi),
 sektionsleder, cand. merc. Sven Chr. Jensen (regnskabsvæsen),
 cand. merc. Peter Krag Jespersen (organisation og arbejdsso-
 logi),
 professor Søren Kjeldsen-Kragh (udenrigshandel),
 EDB-operator Torben Kjær (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8–31/12 1972,
 underdirektør Poul Chr. Knudsen (regnskabsvæsen),
 sekretær, cand. polit. Ivar Koed (nationaløkonomi-Slagelse),
 cand. phil. Birgitte Krag (fransk),
 undervisningsassistent Ute Langenbacher (tysk),

underdirektør, økonomichef Axel U. Larsen H.D. (regnskabsvæsen),
cand. merc. Hanne Hartvig Larsen (afsætningsøkonomi),
fuldmægtig, cand. polit. Henrik Holt Larsen M.S. (organisation og arbejds-
sociologi),
fuldmægtig, cand. polit. Lars-Bjørn Larsen (nationaløkonomi),
civilingeniør Erik Lassen H.D. (erhvervsøkonomi),
marketingchef, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen M.B.A. (erhvervs- og
samfundsbeskrivelse),
advokat Jesper Lett (erhvervsret),
lektor, translatør Verner Lindberg (engelsk),
systemprogrammør, civilingeniør Paul Lindgreen (erhvervsøkonomi),
Niels Peter Løn (instruktor) (databehandling/EDB) 1/8-31/12 1972,
cand. merc. Carsten Lønfeldt (teoretisk statistik),
advokat Finn Mikkelsen M.B.A. (erhvervsret),
Jean Pierre Milovanoff, lic. ès Lettres (fransk),
cand. merc. Peter Neergaard M.S. (regnskabsvæsen),
landsretssagfører Feodor Nielsen LL.M. (engelsk),
kontorchef Jens Kjælde Mors Nielsen H.D. (finansiering og kreditvæsen, regn-
skabsvæsen),
Martin Harill Nielsen (instruktor) databehandling/EDB) 1/8-31/12 1972,
sekretær, cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen (nationaløkonomi),
cand. merc. Henrik Klein Ohrt (organisation og arbejdsociologi),
sekretær, cand. polit. Hans Olsen (organisation og arbejdsociologi),
cand. merc. Alf Lykke Pedersen (erhvervsbeskrivelse, erhvervs- og samfunds-
beskrivelse),
revisor, cand. merc. Anders Fredslund Pedersen (regnskabsvæsen),
mag. scient. soc. Merete Platz (organisation og arbejdsociologi),
cand. merc. Flemming Poulfelt (teoretisk statistik),
direktør, cand. merc. Børge Rasmussen (erhvervsøkonomi),
sekretær, cand. jur. Mogens Birkhøj Rasmussen (erhvervsret),
amanuensis, cand. polyt. Jørgen Richter-Nielsen (forsikring),
civilingeniør Ole Sejer Riis (matematik),
civilingeniør Jørn Ryberg H.D. (organisation og arbejdsociologi),
prokurist Gunner C. Schmidt H.D. & H.D. (regnskabsvæsen),
civilingeniør, lic. techn. Thomas Skousen (regnskabsvæsen),
professor, dr. phil. Arne Spenter (tysk),
cand. merc. Katrine Steen (afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi),
konsulent, cand. stat. Ole Tamborg (teoretisk statistik),
fuldmægtig Hans Erik Thomsen H.D. (organisation og arbejdsociologi),
cand. psych. Per Brix Thomsen (organisation og arbejdsociologi),
cand. oecon. Jørgen Thrane (organisation og arbejdsociologi),
direktør, translatør Svend Vesterli (engelsk),
sekretær, cand. polit. Sven Westh (finansiering og kreditvæsen),
advokatfuldmægtig Peter Wiboltt (erhvervsret),
akademiingeniør Jørgen Vorsholt (regnskabsvæsen).

Fratrædelsø:

Professor i tysk, dr. phil. Arne Spenter fratrådte med udgangen af december 1972,
afdelingsleder ved institut for teoretisk statistik, cand. polit. Sven L. Caspersen pr. 31/1 1973,
amanuensisvikar, cand. polit. Jens Gunst ved institut for nationaløkonomi (H.A.-Aalborg) pr. 15/8 1972,
amanuensis, cand. merc. Johannes Mouritsen midlertidig fratrådte ved institut for finansiering pr. 30/9 1972,
amanuensis, cand. oecon. Peder Fredslund Møller ved institut for finansiering pr. 30/11 1972,
amanuensis, cand. polit. Søren Kjeldsen-Kragh ved institut for udenrigshandel pr. 31/1 1973,
amanuensis, cand. merc. Katrine Steen ved institut for afsætningsøkonomi pr. 31/1 1973,
amanuensis, cand. polit. Thomas Henriksen ved institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning pr. 30/4 1973,
forskningsadjunkt, civilingeniør, lic. techn. Thomas Skousen ved institut for regnskabsvæsen pr. 31/8 1972,
forskningsstipendiat, cand. merc. Hanne Hartvig Larsen ved institut for afsætningsøkonomi pr. 31/8 1972,
forskningsstipendiat, cand. stat. Agnar Höskuldsson ved institut for erhvervsøkonomi pr. 31/3 1973,
forskningsstipendiat, cand. merc. John Worup ved institut for regnskabsvæsen pr. 31/3 1973 (amanuensisvikar ved samme institut fra 1/4 1973,
økonomidirektør, cand. polit. Jørgen Paldam fratrådte som honorarlønnet lektor i organisation og arbejdssociologi pr. 31/10 1972.

I undervisningsåret 1972/73 har følgende honorarlønnede lærere trukket sig tilbage fra undervisningen:

direktør, cand. polit. Poul Antonsen, skatteret,
konsulent, cand. merc. Erik Bertelsen, erhvervsøkonomi og regnskabsvæsen,
landsretssagfører Mogens Bojesen-Koefoed, forsikring,
cand. polit. Uffe Bundgaard-Jørgensen, nationaløkonomi,
forlagsboghandler, cand. merc. Ole Arnold Busck, organisation og arbejds-sociologi,
statsautoriseret revisor Poul Carlsen H.D., regnskabsvæsen,
handelsfaglærer Birte Christensen, maskinskrivning og stenografi,
kontorchef Preben Christensen H.D., forsikring,
statsautoriseret revisor Erik Christiansen H.D., revision,
sekretær, cand. oecon. Jens N. Christiansen, nationaløkonomi,
cand. ling. merc., translator Helle Pals Frandsen, engelsk (adjunktvikar fra 1/9 1972),
cand. ling. merc. Margrethe Gram-Jensen, tysk,
statsautoriseret revisor Otto Guldborg H.D., revision,

sekretær, cand. polit. Leif Hansen, nationaløkonomi,
translatør Else Holmgaard, engelsk,
sekretær, cand. polit. Uffe Jacobsen, nationaløkonomi,
adjunkt, cand. mag. Hans Vinther Jensen, engelsk,
cand. merc. Peter Krag Jespersen, organisation og arbejdssociologi, teoretisk statistisk (amauensis (H.A.-Aalborg) fra 1/6 1973),
sekretær, cand. polit. Ivar Koed, nationaløkonomi (Slagelse),
dispachør, cand. jur. Erik Kofoed, forsikring,
handelsfaglærer, cand. jur. Daniel Kraemer y Morata, spansk,
statsautoriseret revisor Jens Erik Ladelund H.D., revision,
statsautoriseret revisor Arne Høxbro Larsen, revision,
chefprogrammør Tove Smith Larsen, forsikring,
statsautoriseret revisor Børge Lind, regnskabsvæsen,
sekretær, cand. oecon. Bjarke Lund, nationaløkonomi,
advokat Arne Chr. Madsen, erhvervsret,
civilingeniør Kristian Mulvad, forsikring,
cand. scient. pol. Jørgen Nue Møller, organisation og arbejdssociologi (honorarlønnet lektor ved samme studium pr. 1/8 1973),
statsautoriseret revisor, cand. merc. Erik Kjeld Olsen, revision,
regnskabschef Leif Nielsen H.D., forsikring,
cand. polit. Martin Paldam, nationaløkonomi,
sekretær, cand. polit. Paul Paulsen, nationaløkonomi,
cand. merc. Flemming Poulfelt, teoretisk statistik (forskningsstipendiat pr. 31/3 1973),
sekretær, cand. polit. Jens Erik Steenstrup, nationaløkonomi,
statsautoriseret revisor G. Hamilton Therkildsen, revision,
direktionssekretær, translatør Ellen Vange, spansk.

Ved udgangen af undervisningsåret 1972/73 var der herefter – jfr. nedenstående oversigt – ved højskolen ansat 16 professorer, hvoraf en som rektor, 10 docenter, afdelingsledere og fagledere, 33 faste adjunkter og lektorer, 4 fastansatte lærere i forretningspraksis, 7 honorarlønnede lektorer, 81 amanuenser, 17 forskningsstipendiater samt 358 honorarlønnede lærere.

2. Fortegnelse over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1972/73

Professorer:

Jan Kobbernagel, erhvervsret, udnævnt 1/4 1949,
Palle Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1953,
Ejler Alkjær, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/12 1957,
dr. polit. Bjarke Fog, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/10 1958,
dr. phil. Hakon Stangerup, kulturhistorie, udnævnt 1/1 1961,
ekon. dr. Arne Rasmussen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/6 1961,
Poul Milhøj, nationaløkonomi, udnævnt 1/1 1963,

dr. jur. Ole Lando, erhvervsret, udnævnt 1/2 1963,
dr. polit. Ernst Lykke Jensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/6 1963,
Carl E. Sørensen (konstitueret), finansiering, udnævnt 1/9 1963,
dr. phil. Jens Rasmussen, fransk, udnævnt 1/2, 1965,
Hector Estrup (konstitueret), nationaløkonomi, udnævnt 1/4 1968,
fil. dr. Max Gorosch, spansk, udnævnt 1/1 1969,
Torben Agersnap, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1/3 1969,
ekon. dr. Erik Johnsen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1969,
Bengt Jürgensen, engelsk, udnævnt 1/4 1973.

Docenter, afdelingsledere og fagledere:

dr. phil. Aage Aagesen, docent, erhvervsgeografi, udnævnt 1/8 1948,
cand. polit. Knud Hansen, afdelingsleder, forsikring, udnævnt 1/4 1968,
cand. polit. Lauge Stetting, afdelingsleder, udenrigshandel, udnævnt 1/4 1968,
cand. polit. Orla Brandt Jensen, afdelingsleder, nationaløkonomi, udnævnt
1/1 1969,
cand. mag. Jacques J. Qvistgaard, afdelingsleder, fransk, udnævnt 1/1 1969,
cand. mag. Gert Engel, afdelingsleder, tysk, udnævnt 1/3 1969,
cand. oecon. Henning Kjølby, afdelingsleder, erhvervs- og samfundsbeskri-
velse, udnævnt 1/4 1969,
translatør Jørgen Jensen, afdelingsleder, spansk, udnævnt 1/8 1969,
cand. mag. Sven Sorgenfrey, fagleder, engelsk, udnævnt 1/8 1970,
lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen, EDB, udnævnt
15/11 1970.

Fastansatte lektorer i sprog og forretningspraksis:

cand. mag. Paul Bay, engelsk, udnævnt 1/8 1946,
translatør Kr. Kristiansen, tysk, udnævnt 1/8 1955,
Erik Otto H.A., forretningspraksis, udnævnt 1/8 1955,
translatør Knud Løwert, engelsk, udnævnt 1/8 1956,
cand. mag. Poul Rosbach, tysk, udnævnt 1/8 1959,
translatør Walter Thornfield, tysk, udnævnt 1/8, 1959,
translatør Halvor Søeborg, spansk, udnævnt 1/9 1959,
lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, tysk, udnævnt 1/8 1961,
cand. jur. et mag. Erik Juul Lund, fransk, udnævnt 1/9 1962,
Finn H. Jespersen H.A., forretningspraksis, udnævnt 1/9 1966,
cand. mag. Børge Larsen, engelsk, udnævnt 1/8 1966,
translatør Vagn Sandberg, engelsk, udnævnt 1/8 1971,
translatør Ellen Sundbo, spansk, udnævnt 1/8 1972,
translatør Aase Lenstrup, fransk, udnævnt 1/1 1973.

Fastansatte adjunkter i sprog:

translatør Pauli Gunderskov, tysk, udnævnt 1/8 1962,
translatør Jørgen Alsø, udnævnt 1/6 1965,
cand. mag. Aase Baillais, fransk, udnævnt 1/8 1965,

translatør Paul Monrad, engelsk, udnævnt 1/10 1965,
cand. mag. Frede Boje, tysk, udnævnt 1/8 1966,
cand. mag. Liselotte Brøndlund, tysk, udnævnt 1/8 1966,
cand. art. Dorte Westrup, fransk og italiensk, udnævnt 1/8 1966,
translatør H. Svane Knudsen, engelsk, udnævnt 1/8 1966,
translatør Birthe Langballe, fransk, udnævnt 1/8 1966,
cand. mag. Tyge J. Stavnstrup, engelsk, udnævnt 1/8 1966,
cand. mag. Anne Dueholm, fransk og russisk, udnævnt 1/8 1967,
translatør Hélène Holm, fransk, udnævnt 1/8 1967,
translatør Villy Knudsen, fransk, udnævnt 1/8, 1967,
translatør Niels F. Koue, tysk, udnævnt 1/8 1967,
cand. mag. Finn Messell, engelsk, udnævnt 1/8 1968,
translatør Niels Henning Pedersen H.D., spansk, udnævnt 1/8 1968,
translatør Edna Seear Christensen, engelsk, udnævnt 1/8 1969,
cand. mag. Inge Livbjerg, engelsk, udnævnt 1/8 1969,
adjunktvikar, cand. ling. merc., translatør Helle Pals Frandsen, udnævnt 1/9
1972.

Fastansatte lærere i forretningspraksis:

exam. handelsfaglærer Erna Larsen, udnævnt 1/1 1963,
exam. handelsfaglærer Inger Vikelsøe, udnævnt 1/10 1969,
exam. handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen, udnævnt 1/8 1967,
exam. handelsfaglærer Lise Saxov E.D., udnævnt 1/8 1970.

Amanuenser:

mag. art. Ulf Kjær-Hansen, presseforskning, udnævnt 1/4 1958,
cand. jur. Mogens Eggert Møller, skatteret, udnævnt 1/4 1958,
lic. merc. Zakken Worre, regnskabsvæsen, udnævnt 1/4 1958,
cand. polit. Harald Vestergaard H.D., udenrigshandel, udnævnt 1/9 1961,
lic. merc. Orla Nielsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/2 1962,
cand. oecon. Helmer Duelund Nielsen, nationaløkonomi, udnævnt 1/7 1964,
cand. polit. Kåre B. Dullum, regnskabsvæsen, udnævnt 1/7 1964,
lic. merc. Frode Slipsager, udenrigshandel, udnævnt 1/1 1965,
lic. merc. Søren Heede, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/1 1965,
cand. oecon. Flemming Agersnap, organisation og arbejds sociologi, udnævnt
1/4 1965,
cand. polit. Hans Engstrøm H.A. afsætningsøkonomi, udnævnt 1/7 1965,
jur. lic. Britt-Mari Persson Blegvad, organisation og arbejds sociologi,
udnævnt 1/9 1965,
cand. polit. Lars Lund, nationaløkonomi, udnævnt 1/4 1966,
cand. merc. Leif Kristensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/4 1966,
cand. merc. Henning Kierkegaard, regnskabsvæsen, udnævnt 1/8 1966,
cand. merc. John Hejn Kjær, forsikring, udnævnt 1/8 1966,
dr. merc. Otto Ottesen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/9 1966,
cand. polit. Orla G. Petersen, skatteret, udnævnt 1/4 1967,

cand. jur. Poul Olsen, skatteret, udnævnt 1/4 1967,
cand. merc. Axel Schultz Nielsen, teoretisk statistik, udnævnt 1/7 1967,
cand. merc. Jørgen Kai Olsen, teoretisk statistik, udnævnt 1/7 1967,
cand. mag. Karen Stetting, engelsk, udnævnt 1/8 1967,
cand. polit. Cai F. Christensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/9 1967,
cand. psych. Oluf Aagaard, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/10
1967,
lic. merc. Hans Gullestrup, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/4
1968,
translatør, cand. jur. Ebbe Falck, tysk, udnævnt 1/8 1968,
Norman M. Shine B.A., engelsk, udnævnt 1/8 1968,
cand. jur. Kjeld Hemmingsen, erhvervsret, udnævnt 1/9 1968,
statsautoriseret revisor, cand. merc. Robert Sloth Petersen, erhvervsret,
udnævnt 1/9 1968,
cand. merc. Tage Skjøtt Larsen, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
udnævnt 1/1 1969,
lic. merc. Jan Aarsø Nielsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/2 1969,
cand. merc. Dennis Clausen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/3 1969,
cand. merc. Søren Christensen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/6 1969,
cand. art. Birgitte Friis, fransk, udnævnt 1/8 1969,
cand. mag. Preben Fink-Jensen, fransk, udnævnt 1/8 1969,
translatør Meta Pedersen, tysk, udnævnt 1/8 1969,
cand. merc. Asger Larsen, rengskabsvæsen, udnævnt 1/9 1969,
advokat Bernhard J. Posner, erhvervsret, udnævnt 1/9 1969,
cand. mag. Helge Lykke Schwarz, engelsk, udnævnt 1/11 1969,
cand. merc. Ole Wiberg M.S., udenrigshandel, udnævnt 1/11 1969,
cand. polit. Jens Carl Ry Nielsen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/12 1969,
statsautoriseret revisor Andreas Peter Nicolaisen, erhvervsret, udnævnt 1/1
1970,
cand. merc. Flemming Torp Petersen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/1 1970,
cand. merc. Kirsten Fahrenholtz, trafik-, turist- og beliggenhedsforskning,
udnævnt 1/2 1970,
cand. polit. Erik Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/2 1970,
cand. merc. Steffen Jørgensen, teoretisk statistik, udnævnt 1/2 1970,
civilingeniør Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm, finansiering og kreditvæsen,
udnævnt 1/2 1970,
cand. polit. E. Damsgård Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1/4 1970,
cand. mag. Søren Kaas Andersen, spansk, udnævnt 1/6 1970,
cand. mag. Niels Ebbe Lænkholm, fransk, udnævnt 1/8 1970 (orlov),
cand. polit. Peder Jørgen Pedersen, nationaløkonomi, udnævnt 1/8 1970,
cand. ling. merc. Inge Gorm Hansen, engelsk, udnævnt 1/8 1970,
cand. polit. V. Thorsgaard Jacobsen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/9 1970,
cand. merc. Poul Schultz, udenrigshandel, udnævnt 1/9 1970,

cand. ling. merc. Inge Baaring, tysk, udnævnt 15/9 1970,
cand. jur. Elisabeth Thuesen, europæisk markedsret, udnævnt 1/2 1971,
cand. jur. Hjalte Rasmussen, europæisk markedsret, udnævnt 1/4 1971,
civilingeniør Tage Henriksen, EDC-centeret, udnævnt 1/7 1971,
cand. scient. Lars Frank, EDB-centeret, udnævnt 1/7 1971,
cand. merc. Hans-Jørgen Hjort, ledelsesforskning, udnævnt 1/8 1971,
cand. merc. Jørgen Frode Bakka, ledelsesforskning, udnævnt 1/9 1971,
siviløkonom Egil Fivelsdal, ledelsesforskning, udnævnt 1/9 1971,
cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/9 1971,
civilingeniør Gert Bechlund Nielsen, EDB-centeret, udnævnt 1/1 1972,
cand. merc. Kjeld Lucas, afsætningsøkonomi, udnævnt 1/2 1972,
cand. merc. Per Ellervik, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/3 1972,
cand. merc. Jens Overø, teoretisk statistik, udnævnt 1/4 1972,
lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/6 1972,
cand. merc. Preben Sander Kristensen, nationaløkonomi (H.A.-Aalborg),
udnævnt 1/6 1972,
mag. scient. soc. Svend Petersen, organisation og arbejdssociologi
(H.A.-Aalborg), udnævnt 1/6 1972,
cand. merc. Olav Jull Sørensen, erhvervsøkonomi (H.A.-Aalborg), udnævnt
1/6 1972,
civilingeniør Flemming Rasmussen, regnskabsvæsen, udnævnt 1/10 1972,
fil. kand. Bengt-Åke Lundvall, nationaløkonomi (H.A.-Aalborg), udnævnt 15/2
1973,
cand. polit. Henning Holten, finansiering og kreditvæsen, udnævnt 1/3 1973,
cand. oecon. Poul Israelsen, regnskabsvæsen (H.A.-Aalborg), udnævnt 1/3
1973,
cand. jur. Flemming Larsen, erhvervsret (H.A.-Aalborg), udnævnt 1/4 1973,
mag. art. Lennart Nørreklit, organisation og arbejdssociologi (H.A.-Aalborg),
udnævnt 1/4 1973,
amanuensisvikar, cand. merc. John Worup, regnskabsvæsen, udnævnt 1/4
1973,
cand. merc. Peter Kragh Jespersen, organisation og arbejdssociologi
(H.A.-Aalborg), udnævnt 1/6 1973,
cand. stat. Ruth Emerék, teoretisk statistik (H.A.-Aalborg), udnævnt 1/7 1973.

Forskningsstipendiater:

sivilingeniør Tore Jacob Hegland, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/10 1968 (forskningsadjunkt),
cand. jur. Jytte Thorbek, europæisk markedsret, udnævnt 1/8 1969
(forskningsadjunkt),
cand. merc. Harald Gjessing Enderud, organisation og arbejdssociologi,
udnævnt 1/6 1970 (forskningsadjunkt),
cand. jur. Jens Fejø, europæisk markedsret, udnævnt 1/2 1971,

cand. psych. Bjarne K. Herskin, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/2 1971,
civilingeniør Paul Ove Hedegaard, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/8 1971,
cand. oecon. Gustav Nygård Kristensen, udenrigshandel, udnævnt 1/8 1971,
cand. merc. Finn Borum, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/9 1971,
civilingeniør Poul Henning Pedersen H.D., organisation og arbejdssociologi,
udnævnt 1/10 1971,
mag. scient. soc. Jesper Bruus Pedersen, organisation og arbejdssociologi,
udnævnt 1/11 1971,
mag. scient. soc. Ib Andersen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt
1/5 1972,
Finn Junge-Jensen M.B.A., organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/6
1972,
cand. polit. Stig Ree, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/6 1972,
cand. jur. Margrethe Kähler, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1/9
1972,
cand. merc. Peter Neergaard M.S., regnskabsvæsen, udnævnt 1/1 1973,
Diplomkaufmann Peter Aderhold, trafikforskning, udnævnt 1/2 1973,
cand. merc. Flemming Poulfelt, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/4 1973.

Honorarlønnede lektorer:

overbibliotekar, cand. polit. Per Boesen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1/11
1949,
redaktør Peter Olufsen H.D., reklamens teknik, udnævnt 1/8 1957,
afdelingsleder, cand. mag. Jacques J. Qvistgaard, fransk, udnævnt 1/8 1958,
afdelingsleder, cand. polit. Knud Hansen, forsikring, udnævnt 1/8 1961,
afdelingsleder, cand. polit. Lauge Stetting, udenrigshandel, udnævnt 1/4 1964,
amanuensis ved Københavns Universitet, cand. mag. Oleg Koefoed, fransk,
udnævnt 1/8 1966,
afdelingsleder, cand. mag. Gert Engel, tysk, udnævnt 1/8 1968,

Honorarlønnede lærere:

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM OG
DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER, 1. DEL:

Erhvervsøkonomi:

afdelingschef, cand. merc. Oskar Houmann, ansat 1/9 1959,
underdirektør, cand. oecon. Lars Skov Madsen, ansat 1/9 1959,
marketingdirektør, cand. merc. Hugo Rønsdal, ansat 1/9 1960,
kontorchef, cand. merc. Torkil Bo, ansat 1/9 1965,
kontorchef, cand. merc. Poul Flindhardt, ansat 1/9 1965,
direktør, cand. merc. Knud Kongstad, ansat 1/9 1965,
økonomichef, cand. merc. Ernst Nortvig, ansat 1/9 1965,
direktør, cand. merc. Cai Qvesehl, ansat 1/9 1965,
adjunkt, cand. merc. Kurt Jørgensen, ansat 1/1 1966,

administrator, cand. merc. Helge Krausing, ansat 1/9 1966,
ekspeditionssekretær, cand. merc. Hans Neergaard, ansat 1/9 1966,
uddannelsesleder, cand. merc. Ole Heger, ansat 1/9 1967,
konsulent, cand. merc. Erik Bertelsen, ansat 1/9 1968,
sekretær, cand. oecon. Jørn Føns Knudsen, ansat 1/9 1968,
salgsdirektør, cand. merc. Torben Nybo, ansat 1/9 1968,
organisationschef, cand. merc. John Madsen, ansat 1/9 1968,
kaptajn, reklamechef, cand. merc. Erik Ryge, ansat 1/9 1968,
konsulent, cand. merc. Terje Bisgaard, ansat 1/11 1969,
cand. merc. Per Mollerup, ansat 1/1 1970,
driftsøkonom, cand. oecon. Jens Goul, ansat 1/1 1970,
sekretær, cand. merc. Jørgen Mikkelsen, ansat 1/9 1970,
direktør, ekon. dr. Flemming Hansen, ansat 1/9 1970,
cand. merc. Lasse Nilsson, ansat 1/2 1971,
prokurist, cand. oecon. Jørn Jørgensen, finansiering og kreditvæsen, ansat
1/9 1971,
direktør, cand. merc. P. U. Skifter Larsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1971,
cand. oecon. Jørgen Thrane, ansat 1/9 1971,
adjunkt, cand. merc. Flemming Holm (H.D.-Slagelse), ansat 1/9 1971,
cand. merc. Steen Hemingsen H.D., ansat 1/9 1971,
cand. merc. Henning Lindhardt Jensen, ansat 1/1 1972,
civilingeniør Mogens Lindhardt H.D., ansat 1/1 1972,
forskningssekretær, cand. merc. Uffe B. Johansen, ansat 1/3 1972,
cand. merc. Torben Beck Jørgensen, ansat 1/3 1972,
cand. merc. Hanne Hartvig Larsen, ansat 1/3 1972,
sekretær, mag. scient. soc. Erik Albrechtsen, ansat 1/9 1972,
sekretær, cand. polit. Niels Hjorth Hald, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Per Villum Hansen, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Stig Ingebrigtsen, ansat 1/9 1972,
mag. scient. soc. Merete Platz, ansat 1/9 1972,
direktør, cand. merc. Børge Rasmussen, ansat 1/9 1972,
konsulent, cand. merc. Jens Allin Hansen, ansat 1/1 1973,
markedsanalysekonsulent, cand. merc. Bent Friborg Henningsen, ansat 1/1
1973,
cand. merc. Katrine Steen, ansat 1/2 1973,
cand. polit. Thomas Henriksen, ansat 1/5 1973.

Nationaløkonomi:

vicedirektør, cand. polit. Bent Kristiansen, ansat 1/9 1960,
sekretær, cand. polit. Henning K. Brogaard, ansat 1/9 1965,
sekretær, cand. polit. Finn Knudsen, ansat 1/1 1966,
cand. polit. Palle Mikkelsen, ansat 1/9 1967,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Lars Andersen, ansat 1/9 1969,
referent, cand. polit. Bjørn Einersen, ansat 1/9 1969,
konsulent, cand. polit. Gudrun Svejstrup Jacobsen, ansat 1/9 1969,

sekretær, cand. polit. Niels M. Larsen, ansat 1/9 1969,
cand. polit. Svend Marker-Larsen, ansat 1/9 1969,
sekretær, cand. polit. Arni Olafsson, ansat 1/9 1969,
kontorchef, cand. polit. H. Thustrup Hansen, ansat 1/3 1970,
sekretær, cand. polit. Hans Henrik Bjering, ansat 1/9 1970,
konsulent, cand. polit. Ebbe Merrild Loiborg, ansat 1/9 1970,
sekretær, cand. polit. Poul Erik Pedersen, ansat 1/9 1970,
cand. polit. Jørgen D. Siemonsen, ansat 1/9 1970,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Lars Kristen Andersen, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Tom Elkær-Hansen, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Marianne Nielsen, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Svend Trollegaard, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Andreas Wildt, ansat 1/9 1971,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Otto Andersen, ansat 1/9 1971,
sekretær, cand. polit. Erik Bom, ansat 1/9 1972,
cand. polit. Jens Gunst, ansat 1/9 1972,
cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen, ansat 1/9 1972,
professor Søren Kjeldsen-Kragh, ansat 1/2 1973.

Databehandling:

EDB-chef, cand. polyt. Bent Frederiksen, ansat 1/9 1970,
akademiingeniør Leo Bidstrup, ansat 1/9 1971,
akademiingeniør Claus Germann Petersen, ansat 1/9 1971.

Matematik:

konsulent, cand. polit. Gudrun Svejstrup Jacobsen, ansat 1/9 1960,
civilingeniør Erik Jørgensen, ansat 1/9 1962,
civilingeniør Francis Trnka H.A., ansat 1/9 1962,
civilingeniør Ole Sejer Riis, ansat 1/9 1972.

Statistik:

sekretær, cand. polit. Sv. Erik Aaen, ansat 1/9 1962,
kontorchef, cand. oecon. Leif Pank Pedersen, ansat 1/9 1963,
forskningsassistent, cand. polit. Anders From, ansat 1/9 1964,
cand. polit. H. Høst-Madsen, ansat 1/9 1966,
akademiingeniør Flemming Andersen H.A., ansat 1/9 1969,
cand. merc. Peer Andersen, ansat 1/9 1969,
cand. merc. Bent Tjørnemark, ansat 1/9 1969,
cand. merc. Hanne Hartvig Larsen, ansat 1/9 1969,
cand. merc. Jess Søderberg, ansat 1/2 1970,
cand. merc. Benny Breinholst H.A., ansat 1/9 1970,
konsulent, cand. merc. Merete Grønlund Nielsen, ansat 1/9 1970,
assisterende fagleder, cand. act. Poul Aarøe, ansat 1/9 1970,
civilingeniør Chr. Bistrup H.A., ansat 1/8 1971,
cand. merc. Elsebeth Stryhn, ansat 1/8 1971,

cand. merc. Per Villum Hansen, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Carsten Lønfeldt, ansat 1/9 1972,
konsulent, cand. stat. Ole Tamborg, ansat 1/9 1972,
cand. stat. Agnar Höskuldsson, ansat 1/4 1973.

Erhvervsret:

bibliotekar, cand. jur. Jens Søndergaard, ansat 1/9 1948,
landsretssagfører Henrik Holm, ansat 1/9 1957,
landsretssagfører Feodor Nielsen LL.M., ansat 1/9 1958,
advokat Torben Ertbøll, ansat 1/9 1962,
vicedirektør, cand. jur. Viggo K. Albrechtsen, ansat 1/9 1965,
advokat Leif Skov, ansat 1/9 1965,
advokat Arne Chr. Madsen, ansat 1/9 1966,
advokat Knud Lundblad, ansat 20/1 1967,
advokat Max J. Seemholt, ansat 1/9 1967,
cand. jur. Hanne Koktvedgaard, ansat 1/9 1967,
advokat Mogens Philip, ansat 1/9 1968,
underdirektør, cand. jur. Kurt Andersen, ansat 1/10 1969,
advokat Ulrik Lett, ansat 1/12 1969,
kontorchef, cand. jur. Peer Bentzen-Møller, ansat 1/2 1970,
advokat Hans Henrik Haume, ansat 1/9 1970,
advokatfuldmægtig Per Banke, ansat 1/9 1971,
fuldmægtig, cand. jur. Jørgen Henriksen, ansat 1/9 1971,
advokat Kjeld Regnarsen, ansat 1/9 1971,
advokatfuldmægtig Mogens Vilstrup Hansen, ansat 1/12 1971.
advokat Niels Bjerre M.C.J., ansat 1/9 1972,
advokat Jesper Lett, ansat 1/9 1972,
advokatfuldmægtig Hans P. Drisdal Hansen, ansat 1/9 1972,
advokatfuldmægtig Peter Wiboltt, ansat 1/9 1972,
advokat Jørgen Elmer, ansat 1/9 1972,
advokat Finn Mikkelsen M.B.A., ansat 1/9 1972.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse ved det almene økonomiske studium:

sektionschef, cand. merc. Ole Tillge, ansat 1/9 1966,
sekretær, cand. polit. Palle Mikkelsen, ansat 1/9 1967,
cand. merc. Erik Hjortkær Andersen, ansat 1/2 1969,
sekretær, cand. polit. Bo Simonsen, ansat 1/4 1969,
salgsdirektør, cand. merc. Torben Nybo, ansat 1/9 1969,
forskningsassistent, cand. polit. Jens Bjerregaard Christensen, ansat 1/9
1969,
kontorchef, cand. merc. Flemming Hansen, ansat 1/9 1969,
sekretær, cand. polit. Niels Mogens Larsen, ansat 1/9 1969,
kontorchef, cand. polit. H. H. Egeblad Christoffersen, ansat 1/9 1969,
konsulent, cand. polit. G. Svejstrup Jacobsen, ansat 1/9 1969,
sekretær, cand. polit. Erik Fiil, ansat 1/9 1969,

sekretær, cand. polit. P. Gorm Hansen, ansat 1/9 1969,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Aksel Rossen, ansat 1/9 1969,
fuldmægtig, cand. merc. Jørgen Dan Jensen, ansat 1/9 1970,
sekretær, cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen, ansat 1/9 1970,
cand. merc. Jørgen Bertelsen, ansat 1/10 1970,
sekretær, cand. polit. Erling Faurbye, ansat 1/9 1971,
planlægningskonsulent, cand. merc. Erik Holm-Petersen, ansat 1/9 1971,
cand. oecon. Bjarne Sloth Jensen, ansat 1/9 1971,
cand. merc. Geert Neugebauer Jensen, ansat 27/9 1971,
fuldmægtig, cand. polit. Kai Stanley Madsen, ansat 1/9 1971,
kontorchef, cand. oecon. Niels Chr. Roelsen, ansat 1/9 1971,
planlægger, cand. merc. Vagn Aage Voigt, ansat 1/9 1971,
revisor, cand. merc. Lars Skovgaard-Sørensen, ansat 1/10 1971,
cand. polit. Ib Lunde Rasmussen, ansat 25/10 1971,
cand. merc. Peter Morell Hansen, ansat 1/9 1972,
fuldmægtig, cand. polit. Lars-Bjørn Larsen, ansat 1/9 1972,
marketingchef, cand. merc. Martin Lauth Lauridsen M.B.A., genansat 1/9
1972,
cand. merc. A. Lykke Pedersen, ansat 1/9 1972,
cand. merc. Katrine Steen, ansat 1/2 1973,
cand. polit. Thomas Henriksen, ansat 1/5 1973.

SPECIALFAG TIL 2. DEL AF DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER:

cand. polit. Karen Gredal, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1954,
advokat Ernst Dyrbye, organisation og arbejds sociologi, ansat 1/9 1959,
landsretssagfører Niels Th. Kjølbye, udenrigshandel, ansat 1/9 1959,
underdirektør, cand. oecon. Lars Skov Madsen, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/9 1959,
konsulent, civilingeniør Georg J. Kjær, organisation og arbejds sociologi,
ansat 1/9 1960,
lektor, cand. polit. Frode Rasmussen, organisation og arbejds sociologi, ansat
1/9 1960,
marketingdirektør, cand. merc. Hugo Rønsdal, afsætningsøkonomi,
udenrigshandel, ansat 1/9 1960,
direktør, cand. jur. Peder Schlegel, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/1
1961,
kursuschef, lektor, cand. jur. Jørgen R. Saabye, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/9 1961,
økonomidirektør, cand. oecon. Niels Jørgen Ebbensgaard, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/1 1962,
protokolsekretær, lektor, dr. jur. Agnete Weis Bentzon, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/9 1962,
uddannelseskonsulent, cand. jur. Carl Jørgensen, organisation og
arbejds sociologi, ansat 1/1 1963,

underdirektør, cand. merc. Knud Rasmussen, regnskabsvæsen, ansat 1/1 1964,
direktør, cand. merc. Børge Rasmussen, afsætningsøkonomi, ansat 1/9 1964,
prokurist, cand. psych. H. J. F. Suhr-Jessen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1964,
studieleder, cand. merc. Helge Hammerich, afsætningsøkonomi, ansat 1/6 1965,
kontorchef, cand. merc. Torkil Bo, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1965,
grosserer, cand. merc. Erik Hollesen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1965,
undervisningskonsulent, cand. merc. Preben Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1965,
chefkonsulent, cand. oecon. Bent Andersen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
underdirektør, cand. oecon. C. O. Gade, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/9 1966,
kontorchef, cand. jur. Ernst Goldschmidt, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
afdelingschef, can. oecon. Jørgen Harne, finansiering og kreditvæsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
kontorchef, cand. merc. Lars E. Helweg-Larsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1966,
kontorchef, cand. oecon. Henry Høgh, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
generalsekretær, cand. merc. Holger Jensen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
direktør, cand. oecon. Niels Aage Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
økonomichef, cand. oecon. Erik Vagn Rasmussen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
konsulent, cand. polit. Frederik Sørensen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
forskningsassistent, cand. psych. Henning Transgaard, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1966,
afdelingschef, cand. polit. Ebbe Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/1 1967,
kontorchef, cand. merc. Flemming Hansen, finansiering og kreditvæsen, regnskabsvæsen, ansat 1/8 1967,
fuldmægtig, cand. merc. Per Christensen, organisation og arbejdssociologi, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1967,
adjunkt, cand. merc. Hans Friis, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1967,
afdelingschef, cand. polyt. Hans Jørgen Schmidt, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1967,

sekretær, cand. oecon. Jørn Føns Knudsen, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1968,
chefkonsulent, cand. merc. Niels Strange Nielsen, organisation og
arbejdssociologi, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1968,
konsulent, cand. merc. Ove Bjørn Petersen, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1968,
planlægningsassistent Bjørn Vestager H.D., organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1968,
forskningsassistent, cand. polit. Ole S. D. Hansen, organisation og
arbejdssociologi (databehandling), ansat 1/9 1968,
advokat Kjeld Regnarsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/1 1969,
civilingeniør Kaj Thomsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/1 1969,
underdirektør Kaj Ulrik Lund H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/4 1969,
cand. jur. Kirsten Gamst-Nielsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9
1969,
adjunkt, cand. merc. Flemming Robert Holm, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1969,
cand. merc. Erik Bøje Larsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9
1969,
produktchef, cand. merc. Flemming Nielsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1969,
regnskabschef Leif Nielsen H.D. & H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1969,
konsulent, cand. merc. Terje Bisgaard, regnskabsvæsen, ansat 1/11 1969,
sektionsleder, cand. merc. Per Møllerup, erhvervsøkonomi, ansat 1/1 1970,
kontorchef, cand. polit. H. Thustrup Hansen, nationaløkonomi, ansat 1/3 1970,
afdelingsleder, cand. merc. Flemming Christensen, regnskabsvæsen, ansat
1/9 1970,
direktør, ekon. dr. Flemming Hansen, erhvervsøkonomi, ansat 1/9 1970,
cand. polit. Sven Lundtorp, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1970,
sekretær, cand. merc. Jørgen Mikkelsen, organisation og arbejdssociologi,
ansat 1/9 1970,
cand. merc. Lasse Nilsson, erhvervsøkonomi, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/11 1970,
systemudviklingschef, lic. techn. Per Klitgaard Andersen, regnskabsvæsen,
ansat 1/12 1970,
fuldmægtig, cand. polit. Ove Per Henningsen, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/2 1971,
EDB-chef, cand. polyt. Bent Frederiksen, organisation og arbejdssociologi,
ansat 1/9 1971,
lic. merc. Steen Hemmingsen H.D., erhvervsøkonomi, organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
konsulent Tage Dalsgaard Jensen H.D., organisation og arbejdssociologi,
ansat 1/9 1971,
konsulent, civilingeniør Svend Johnsen H.D., organisation og
arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,

prokurist, cand. oecon. Jørn Jørgensen, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/9 1971,
direktør Hans Knudsen H.D., regnskabsvæsen, ansat 1/9 1971,
direktør, cand. merc. P. U. Skifter Larsen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1971,
kontorchef, cand. jur. Karl Kr. Madsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
akademiingeniør Jørgen Meyer, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
siviløkonom Bjørn Ragle, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
stud. mag. scient. soc. Olaf Rieper, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
cand. oecon. Jørgen Thrane, erhvervsøkonomi, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
cand. merc. Lone Abel, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1971,
konsulent, civilingeniør Flemming Tamstorf H.D., finansiering og kreditvæsen, ansat 1/1 1972,
cand. merc. Katrine Steen, afsætningsøkonomi, erhvervsøkonomi, ansat 1/2 1972,
cand. merc. Torben Beck Jørgensen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/3 1972,
cand. merc. C. A. Øberg-Pedersen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/3 1972,
sekretær, mag. scient. soc. Erik Albrechtsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1972,
fuldmægtig, cand. polit. Henrik Holt Larsen M.S., organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1972,
mag. scient. soc. Merete Platz, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1972,
civilingeniør, lic. techn. Thomas Skousen, regnskabsvæsen, ansat 1/9 1972,
cand. psych. Per Brix Thomsen, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/9 1972,
mag. scient. soc. Jens Brinch, organisation og arbejdssociologi, ansat 1/12 1972,
fuldmægtig, cand. jur. Jørgen Henriksen, erhvervsret, ansat 1/12 1972,
kontorchef, cand. oecon. Jesper Andreasen, finansiering og kreditvæsen, ansat 1/2 1973,
professor Søren Kjeldsen-Kragh, udenrigshandel, ansat 1/2 1973,
kommunaldirektør Flemming Christensen H.D., organisation og arbejdssociologi, ansat 15/2 1973.

Handelshøjskolens prøve i revision:

statsautoriseret revisor Erik Christiansen H.D., ansat 1/1 1962,
statsautoriseret revisor Ib Eriksen, ansat 1/9 1967,
statsautoriseret revisor Steen Bache, ansat 1/9 1971,

statsautoriseret revisor Kjeld Højfeldt, ansat 1/1 1972,
statsautoriseret revisor Leif Andreasen, ansat 1/9 1972.

Handelshøjskolens prøve i skatteret:

ekspeditionssekretær, cand. jur. Jan Hinze, ansat 1/9 1963,
ekspeditionssekretær, cand. jur. Vagn Laustsen, ansat 1/9 1964,
ekspeditionssekretær, cand. polit. Alfred Dalsgård Sørensen, ansat 1/1 1972.

REVISIONSSTUDIETS PRAKTISKE DEL:

statsautoriseret revisor Knud Andersen,
Journalist Hans V. Bischoff,
ekspeditionssekretær Frede Christensen,
regnskabschef, statsautoriseret revisor Jørgen Dahl,
statsautoriseret revisor John Gath,
kontorchef, cand. jur. B. Græsvænge,
statsautoriseret revisor Carl E. Gudbergsen,
underdirektør Kurt Hagemann,
statsautoriseret revisor Erik Teis Hansen,
statsautoriseret revisor Willy Bent Hansen H.D.,
statsautoriseret revisor Erik Haxvig,
underdirektør, cand. polit. Frede Hollensen,
sekretær, cand. jur. C. Boye Jacobsen,
statsautoriseret revisor Jørgen Frank Jakobsen,
statsautoriseret revisor Ib Meinert Jensen,
statsautoriseret revisor Knud Jensen,
statsautoriseret revisor Poul Jensen,
statsautoriseret revisor Aksel Runge Johansen,
statsautoriseret revisor Leif Juul Jørgensen,
landsretssagfører Niels Th. Kjølbye,
statsautoriseret revisor Anders Lade,
statsautoriseret revisor Hans Larsen,
statsautoriseret revisor Niels Lauritsen,
statsautoriseret revisor Arne Lenstrup,
statsautoriseret revisor Allan Lucas,
statsautoriseret revisor E. Mousten,
statsautoriseret revisor Helge Flensted Nielsen,
statsautoriseret revisor Karl Nørgaard,
kontorchef Ole M. Olsen,
statsautoriseret revisor J. O. Burch Pedersen,
statsautoriseret revisor Jon V. Ragborg,
statsautoriseret revisor Kurt Rasmussen,
statsautoriseret revisor Egon Ringgård,

statsautoriseret revisor T. Rossen-Jørgensen,
statsautoriseret revisor Stig-Erik Schaumburg-Müller,
cand. oecon. Kjeld Scherfig,
statsautoriseret revisor Niels Søndergaard,
statsautoriseret revisor Ebbe Hübertz Sørensen,
statsautoriseret revisor John Thomsen,
højesteretssagfører Carl Tjur.

SPROGSTUDIERNE:

Engelsk:

adjunkt, cand. mag. Ole Bus, ansat 1/1 1954,
translatør Ebba R. Schlüter, ansat 1/8 1963,
mag. art. Vera Böiken, ansat 1/8 1966,
lektor, cand. mag. K. Gram-Andersen, ansat 1/8 1966,
translatør John Ellefsen, ansat 1/8 1967,
translatør Svend Hansen, ansat 1/8 1967,
cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen, ansat 1/8 1969,
cand. mag. Lillian Werdelin, ansat 15/9 1970,
translatør Birthe Husemoen, ansat 1/8 1971,
translatør Jesper Hven, ansat 1/1 1972,
direktør, translatør Svend Vesterli, ansat 1/8 1972,
translatør, ingeniør Rasmus Andersen, ansat 1/10 1972,
lektor, translatør Verner Lindberg, ansat 1/10 1972,
landsretssagfører Feodor Nielsen LL.M., ansat 1/10 1972.

Tysk:

inspektør, cand. mag. Chr. Pedersen, ansat 1/9 1949,
translatør Bente Kristensen, ansat 1/9 1970,
lektor, cand. mag. Eyolf Hessellund, ansat 1/8 1971,
translatør Ellen Larsen, ansat 1/8 1971,
undervisningsassistent Ute Langenbacher, ansat 1/11 1972,
professor, dr. phil. Arne Spenter, ansat 1/1 1973.

Fransk:

Francis Grand-Clément, Licencié ès lettres et licencié en droit, ansat 1/1
1970,
cand. ling. merc. Jytte Telling, ansat 1/8 1970,
Jean Pierre Milovanoff, lic. ès lettres, ansat 1/8 1972,
Bodil Della Bartolomea E.D., ansat 1/9 1972,
Marcel Henaff, agrégé de philosophie, ansat 1/9 1972,
lektor, cand. mag. Jørgen Hagel, ansat 1/1 1973,
undervisningsassistent, cand. phil. Pierre Vrasse Hyllested, ansat 1/1 1973,
cand. phil. Lars Haarløv, ansat 1/2 1973,
cand. phil. Birgitte Krag, ansat 1/2 1973.

Spansk:

translatør Aase Milfeldt, ansat 1/8 1952,
Erna Sølling, ansat 1/8 1954,
amanuensis, dr. Maria Berta Pallares Garzon, ansat 1/8 1968,
translatør Vibeke Penz-Møller, ansat 1/8 1968,
amanuensis, dr. phil., cand. jur. Jose Alegre, ansat 1/8 1971,
translatør Kirsten Jensen, ansat 1/8 1971,
cand. ling. merc. Hanne Nørhald, ansat 1/8 1971.

Italiensk:

translatør Johanne Mengel, ansat 1/8 1967,
exam. art. Mirella Christofoli, ansat 1/8 1969.

Russisk:

undervisningsassistent, cand. phil. Birte Pass, ansat 1/8 1969.

Maskinskrivning og stenografi:

handelsfaglærer Else Pellesson, ansat 1/8 1957,
handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard, ansat 1/8 1960,
handelsfaglærer Anne Harries E.D., ansat 1/8 1964,
handelsfaglærer Bitten Hansen, ansat 1/8 1967.

Erhvervslære og samfundsøkonomi:

fuldmægtig Per Boje Jensen H.D., ansat 1/8 1966,
kontorchef, cand. merc. Flemming Hansen, ansat 1/8 1967.

Erhvervsret:

landsretssagfører Henrik Holm, ansat 1/9 1957,
cand. jur. Hanne Koktvedgaard, ansat 1/9 1967,
advokat Mogens Philip, ansat 1/9 1968.

Udviklingen over en årrække i antallet af lærere ved højskolen fremgår af omstående oversigt.

Antal lærere ved højskolen pr. ult. juli 1973

	1925	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1973
Professorer i økonomi m.v.	-	2	2	3	4	7	11	11	10
Professorer i jura	-	-	-	1	1	1	2	2	2
Professorer i sprog	-	-	-	-	1	1	1	3	3
Professorer i kulturhistorie	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Docenter, afdellingsledere og fagledere:									
i økonomi m.v.	3	2	5	4	4	3	1	7	6
i sprog og kulturhistorie	-	-	1	1	-	1	-	3	4
Fastansatte lektorer og adjunkter:									
i sprog	-	3	6	9	9	12	22	33	31
i forretningspraksis	-	-	-	-	1	1	1	2	2
Fastansatte lærere:									
i forretningspraksis	-	-	-	-	-	-	1	3	4
Honorarlønnede lektorer:									
i økonomi m.v.	-	13	13	15	10	7	8	8	5
i sprog	-	2	1	2	2	-	-	3	3
Amanuenser:									
i økonomi m.v.	-	4	3	4	6	11	26	53	70
i sprog	-	-	-	-	1	1	1	9	11
Stipendlater	-	-	-	-	-	-	4	14	17
Honorarlønnede lærere (bortset fra lektorer):									
i matematik og databehandling til H.A. og til 1. del af diplomstudierne	-	-	-	-	-	-	12	4	7
i økonomi og statistik til H.A. og 1. del af diplomstudierne	5	10	12	15	14	24	32	82	119
i erhvervsret til 1. del af diplomstudierne	1	5	9	11	8	9	12	18	25
i specialfag til 2. del af diplomstudierne	12	21	27	25	22	26	67	86	85
i revision	-	-	-	-	-	-	-	47	48
i sprog	6	14	28	27	36	33	20	24	39
i erhvervslære og samfundøkonomi samt maskinskrivning og stenografi	4	6	6	8	5	10	8	9	6
i andre fag	-	1	2	3	3	-	-	3	3
Antal lærere m.v. i alt¹⁾	31	86	120	131	130	148	234	461	501
(heraf heltidsansatte)	3	11	19	24	29	39	74	154	169

¹⁾ En sammentælling af antal lærere inden for de enkelte kategorier svarer ikke nødvendigvis til totaltallet, idet nogle lærere kan være medregnet under flere grupper.

Samlet oversigt over højskolens ansatte, se side 98.

3. Gæsteforelæsnings m.m.

Dr. Gerhard Neumann, Strassbourg, holdt den 14. september en gæsteforelæsning over emnet »Aufgaben und Arbeitsweise des Europarates«.

Videnskabelig assistent, phil. mag. Runo Axelsson og universitetslektor, civiløkonom Lennart Rosenborg, Umeå Universitetet, holdt den 15. februar en forelæsning over deres projekt vedrørende PUKAS-reformen og organisationsforandring i svenske universiteter.

Professor Gordon E. Miracle, Michigan State University, holdt en gæsteforelæsning den 23. februar om »New Developments in International Advertising«.

Direktør, cand. merc. Jørgen Mølvang, Sadolin & Holmblad A/S, holdt en gæsteforelæsning den 2. marts om »Styring af datterselskaber«.

Kontorchef Kjeld Ejler H.D., Landbrugsraadet, holdt den 9. marts en gæsteforelæsning om »Administrationen af EF's landbrugsordninger«.

Sektionschef, cand. merc. Ole Tillge, Industrirådet, holdt den 16. marts en gæsteforelæsning om »EF og oprindelsesreglerne«.

Underdirektør, cand. jur. Flemming Lumbye, cheføkonom, cand. polit. Niels Bruus, kontorchef Robert Wünsch og prokurist Paul Mølgaard-Jensen, alle A/S Københavns Handelsbank, holdt den 19. marts en forelæsning om »Danske eksportørers og importørers finansieringsmuligheder, herunder en vurdering af de nye danske valutabestemmelser og andre EF-konsekvenser for virksomhedernes internationale finansieringsmuligheder«.

Professor John Meyer, School of Education, Stanford University, holdt en forelæsning den 27. marts over emnet »Cause-Effect Explanations in Large Systems« og den 30. marts over emnet »Effect and Search for Causes – Some Methodological Considerations«.

Direktør A. R. M. Sedgwick fra Gillette Industries Ltd., England, har den 3. april for cand. merc.-studerende i afsætningsøkonomi holdt et foredrag »Planning the Advertising, Sales Promotion & P.R. Programme«.

Professor ved Kiels Universitet, dr. Eugen Graue holdt den 11. april en forelæsning over emnet »Trends in Modern Sales Law«.

Professor Charles Perrow, State University of New York, holdt den 28. og 29. maj to forelæsninger over emnerne »The Concept of Technology« og »Why we Should Love Bureacracy«.

4. Bedømmelsesudvalg

a. Den 15. november 1972 opslug højskolen et professorat i engelsk. Ved ansøgningsfristens udløb den 1. december 1972 havde der meldt sig én ansøger, afdelingsleder ved Københavns Universitet, cand. mag. Bengt Jürgensen. Til bedømmelse af ansøgerens kvalifikationer nedsattes et udvalg med følgende sammensætning: professor Jan Kobbarnagel (formand), professor, dr. phil. Jens Rasmussen, professor, dr. phil. Knud Schibsbye, professor Poul Steller og professor, dr. phil. Knud Sørensen. Den 10. februar 1973 afgav bedømmelsesudvalget følgende enstemmige indstilling:

Om afdelingsleder, cand. mag. Bengt Jürgensen skal udvalget udtale følgende:

Ansøgeren er født 1919, erhvervede i 1944 Københavns Universitets guldmedalje og blev i 1947 cand. mag. med engelsk som hovedfag. Fra 1947 til 1961 var han undervisningsassistent ved Københavns Universitet, fra 1960 lektor sammesteds. I 1960 blev han adjunkt ved Handelshøjskolen i København, og fra 1965 til 1967 var han amanuensis sammesteds. Siden 1969 har han været afdelingsleder ved Københavns Universitet. Ud over denne undervisningsvirksomhed har han i et par perioder været lærer ved Blågård Seminarium og Jonstrup Seminarium og er siden 1960 censor ved seminarierne. I 1962 fik han tildelt et stipendium af American Council of Learned Societies, der blev benyttet til et studieophold ved University of Michigan fra august 1962 til august 1963.

Til støtte for sin ansøgning har Bengt Jürgensen indsendt følgende arbejder:

1. English Phonetics by Otto Jespersen, revised and translated by Bengt Jürgensen (178 s., Kbh. 1950).
2. Et til engelsk oversat katalog: Thorvaldsens Museum (158 s., Kbh. 1953).
3. Engelska i dagligt tal. Reseparlör av Aase och Kurt Kirchheiner samt Bengt Jürgensen (135 s., Sth. 1953).
4. Rigtig engelsk udtale (91 s., Kbh. 1954).
5. Revideret udgave af Alf Brahde: Kort engelsk skolegrammatik med øvelser (80 s., Kbh. 1963).
6. Revideret udgave af Alf Brahde: Engelsk grammatik med øvelser (106 s., Kbh. 1963).
7. Moderne amerikansk udtale (94 s., Kbh. 1965).
8. Moderne danske oversættelsestekster (sammen med Paul Bay og Sven Sorgenfrey, 160 s., Kbh. 1966).
9. Moderne engelske oversættelsestekster (sammen med Paul Bay og Sven Sorgenfrey, 164 s., Kbh. 1967).
10. »Ordklasseskift ved oversættelse fra dansk til engelsk« (Afhandlinger fra Handelshøjskolen i København, 1967, s. 377-390).
11. Det engelske infonationssystem (49 s., Kbh. 1969).
12. »A Study in »Tonic Stylistics«« (CEBAL 1, Kbh. 1970, s. 18-66).
13. Engelsk intonation (sammen med Hans Hartvigson, 94 s., Kbh. 1971).
14. »Some Reflections on Spontaneous English Speech, with Sample« (manuskript, 4 + 4 s.).

Denne liste omfatter dels bearbejdelser og/eller oversættelser af pædagogisk materiale på forskellige niveauer (1, 5, 6), dels oversættelsestekster og fremstillinger af forskellige sider inden for britisk og amerikansk engelsk, enten udarbejdet selvstændigt (4, 7, 11) eller i samarbejde med andre (3, 8, 9, 13), dels endelig videnskabelige afhandlinger vedrørende engelsk fonetik, stilistik og oversættelsens teori og praksis (10, 12, 14). Tilsammen vidner arbejderne om forfatterens grundige orientering inden for moderne britisk og

amerikansk engelsk. Han har evne til klar fremstilling og er velorienteret i den relevante faglitteratur.

Blandt afhandlingerne er der særlig grund til at fremhæve nr. 12, hvori der foretages en analyse af et hidtil så godt som ubehandlet emne: nogle tonetiske stiltræk i britisk-engelske TV-reklamer. I denne interessante undersøgelse påvises det, hvorledes reklamestilen låner træk fra andre stilarter og anvender dem på en sådan måde, at lytteren/seeren på baggrund af sin forandring i traditionelle stilarter ofte får indtrykket af et misforhold mellem form og indhold. Dette misforhold forklares som et udslag af annoncørernes ønske om at skabe et slående sprog, der kan tjene sit formål: at sælge varen. Forfatteren understreger, at intonationsmønstre ikke kan eller bør analyseres isoleret, og han inddrager da også i analysen andre faktorer som rytme, tryk, rim og gentagelser. Karakteristikken af den velberegne og velfriserede reklamestilart kan sammenlignes med den, der gives i nr. 14, en kort beskrivelse af træk i spontan tale. Ansøgerens speciale er intonation; men han er fuldt ud klar over, at intonationen må anskues i sammenhæng med andre sproglige fænomener, og forfalder derfor ikke til at betragte sit speciale med skyklapper på.

Et andet emne, som ansøgeren har viet sin interesse, er det, der behandles i nr. 10: ordklasseskift ved oversættelse fra dansk til engelsk. Ansøgeren understreger kraftigt, at hans materiale er meget begrænset. Denne artikel er især nyttig ved at pege på en række principielle problemer, der må tages op ved en videregående analyse. Det må håbes, at forfatteren som antydnet vil fortsætte denne undersøgelse, der vil kunne få stor praktisk betydning for konstateringen af typlske fejlkilder, når der oversættes. Kombinationen af teoretiske og praktiske synspunkter er perspektivrig.

Ansøgeren har en lang og alsidig undervisningserfaring, som han har udmøntet i en række pædagogiske fremstillinger. Der er en tydelig forbindelse mellem hans pædagogiske erfaring og hans videnskabelige arbejder. Disse sidste giver løfte om en frugtbar udvikling af forskningsområder, der er særdeles relevante for faget engelsk, som det dyrkes ved Handelshøjskolen. Selv om ansøgerens videnskabelige produktion ikke er særlig stor, viser hans seneste arbejder, at han har et åbent blik for forskningsopgaver inden for faget. Udvalget finder ham derfor kompetent til at bestride det opslåede professorat og skal enstemmigt indstille, at han udnævnes til stillingen.

København, den 10. februar 1973.

Knud Sørensen Jens Rasmussen

Poul Steller Jan Kobbørnagel

Knud Schibsbye

b. Under 9. april 1973 blev der opslået et professorat i tysk, og ved ansøgningsfristen udløb var der indkommet ansøgninger fra følgende seks:

Afdelingsleder ved Handelshøjskolen i København, cand. mag. Gert Engel,
Cand. mag. Peter Aage Henriksen, p.t. Harvard University,
Mag. art. Hans-Peder Kromann, institut for germansk filologi,
Lektor ved Blaagaard Seminarium, cand. mag. Henry Jens Verner Larsen,
Cand. mag. Preben Späth,
Fil. dr. Axel Fritz, Stockholm.

Handelshøjskolens sproglige fagråd nedsatte et sagkyndigt udvalg bestående af:

Professor K. Hyldgaard-Jensen, Københavns Universitet,
Professor H. Bach, Århus Universitet,
Professor Ove K. Clausen, Danmarks Lærerhøjskole,
Professor Jens Rasmussen, Handelshøjskolen i København,
Rektor, professor Jan Kobbarnagel, Handelshøjskolen i København.

Inden bedømmelsesudvalgets afslutning har cand. mag. Preben Späth meddelt, at han ønsker at trække sin ansøgning tilbage.

Udvalget afgiver herefter følgende indstilling:

Gert Engel er født 1924 i Bielefeld (dansk statsborger siden 1957). Efter studier ved universiteterne i Köln (1947-49) og København (1949-55) bestod han skoleembedseksamen med fagene tysk og historie ved Københavns Universitet i 1955. Han opnåede i 1952 accessit for en prisopgave om Lessingforskningen siden 1918. 1955-66 virkede han som gymnasielærer, og han har siden 1966 været ansat ved Handelshøjskolen i København, siden 1970 som afdelingsleder. 1964-68 underviste han desuden som timelærer ved Danmarks Lærerhøjskole. 1964-66 gennemførte han forsøgsundervisning vedrørende sproglaboratoriets muligheder i gymnasieskolens tyskundervisning og ledede 1965-68 en arbejdsgruppe, der udarbejdede auditive øvelser til brug i folkeskolens 7. klasse.

I sin virksomhed ved Handelshøjskolen har han undervist på alle trin af de erhvervsproglige studier, og i denne forbindelse har han udarbejdet undervisningsmateriale til områder, der ikke hidtil havde været dyrket som selvstændige discipliner.

Der har ved Handelshøjskolen været tillagt ham flere administrative opgaver. Således har han fra 1970 været institutbestyrer ved institut for tysk, og han har været medlem af talrige udvalg vedrørende studieplanlægning og undervisningsteknologi.

Han har tillige været en drivende kraft i Udvalget til udarbejdelse af sproglaboratorieøvelser i faget tysk ved de højere læreanstalter.

Af egentlige videnskabelige arbejder har for udvalget foreligget en artikel »Gengivelse af verberne »at have« og »at være« på tysk« (Afhandlinger fra Handelshøjskolen i København 1967, s. 429-39). Der opstilles her skitser til oversættelsesalgoritmer, der vil kunne lægges til grund for maskinoversættelser eller EDB-fremstillede programmer til undervisningen i oversættelse fra dansk til tysk og i tysk grammatik. Artiklen har karakter af model for et større arbejde.

Et forskningsprojekt fra 1969 om sprogstatistiske undersøgelser vedrørende ordformer og ordforråd i tekster inden for teknisk og almindeligt sprog, som skal gennemføres maskinelt, lader sig endnu ikke bedømme.

Gert Engels hovedinteresse samler sig om sprogpædagogikken og især dens praksis. Hele det øvrige ret omfattende materiale, som udvalget har haft lejlighed til at se, falder inden for dette område og har tilknytning til de ovenfor beskrevne aktiviteter. Af dette materiale kan nævnes:

en lang række sproglaboratorieprogrammer, især building-up øvelser til brug ved undervisning i tekstforståelse og tolkning.

Endvidere har han, til dels i samarbejde med andre, udarbejdet undervisningsmateriale til brug på forskellige trin ved Handelshøjskolerne, herunder to ITV programmer i tolkning og realia.

Gert Engels sprogpædagogiske virksomhed placerer ham i allerførste række på dette felt. Han begyndte som en af de første her i landet at arbejde for anvendelsen af audiovisuelle hjælpemidler i sprogundervisningen. Han har i denne forbindelse udfoldet en meget omfattende virksomhed som vejleder for folkeskolens lærere. Arbejdet med at udnytte AV-midler også på tyskundervisningens højeste trin har han stadig energisk fortsat. Han har et vågent blik for, hvad der rører sig på højere sproguddannelsesinstitutioner i udlandet. Et vidnesbyrd herom er afprøvningen af Stockholm-projektets sprogtest ved Handelshøjskolen i København. I rapporten herom (i samarbejde med I. Baaring) er denne tests uegnet i den foreliggende form klart set.

Således tegner sig da et billede af Gert Engel som den erfarne underviser på snart sagt alle tyskundervisningens trin og den fortjenstfulde energiske organisator af team-work til løsning af undervisnings- og ikke mindst udviklingsopgaver. Derimod må udvalget konstatere, at han ikke har kvalificeret sig på det videnskabelige område ud over skitserne til forskningsprojekterne fra 1967 og 1969. Det må beklages, at han ikke har udmøntet sin sprogpædagogiske erfaring i mere principielle overvejelser.

Axel Fritz er født 1936 i Aachen og har taget studentereksamen i Düsseldorf 1955. Efter studier i Wien 1955-57 (teatervidenskab, germanistik, nordisk sprog + litteratur) studerede Axel Fritz almen litteraturvidenskab + germanistik ved universitetet i Stockholm, hvor han blev fil. kand. 1963, fil. lic. 1971 og fil. dr. 1971. Siden 1964 har han undervist ved Tyska Institutionen ved Stockholms Universitet i tysk fonetik, sprogfærdighed, litteraturhistorie

og kulturhistorie; han har desuden givet undervisning ved forskellig (universitetets) kursusvirksomhed andre steder.

Axel Fritz har fremsendt ti skrifter; det vigtigste af disse er en bog om den tysk-ungarske forfatter Ödön v. Horvath (Ö. v. H. als Kritiker seiner Zeit. Studien zum Werk in seinem Verhältnis zum politischen, sozialen und kulturellen Zeitgeschehen. 1973). Det er en interessant og værdifuld redegørelse for denne tidstypiske forfatter. Fremstillingen forekommer stærkt engageret, til tider noget ukritisk i sin partitagen. En række mindre afhandlinger handler (i populær form) om samme forfatter. Nogle kortere recensioner behandler andre nutidige forfattere; også disse viser Axel Fritz's rammende formuleringsevne og vide litterære udsyn.

Kun en ganske kort recension af to skolebøger m.m. behandler et sprogligt emne. Da professoratet ved Handelshøjskolen ganske overvejende skal dække de sproglige discipliner, kan Axel Fritz trods en løfterig produktion ikke komme i betragtning ved besættelsen af det ledige embede.

Peter Aage Henriksen er født 1939, blev student 1958 og cand. mag. 1968 tysk (hovedfag) + fransk. Efter at have været undervisningsassistent (1967-68) og amanuensis (1968-69) ved Institut for germansk filologi ved Københavns Universitet har Peter Aage Henriksen siden 1969 studeret og jævnsides undervist i dansk + tysk ved Department of Germanic Languages and Literatures ved Harvard University. Anbefalinger fra Harvard fremhæver hans faglige og pædagogiske dygtighed.

Ved Harvard University har Peter Aage Henriksen i juni 1973 erhvervet ph.D.-graden for en afhandling: German Conjunctions. Structure and System of the Conjunctional System in German. Denne afhandling har i manuskript foreligget for udvalget. De første afsnit beskæftiger sig med en række nyere lingvistiske teoriers betydning for afhandlingens problemstilling; endvidere afgrænses emnet, og forfatteren giver en alt i alt god fremstilling af det nyhøjtyske konjunktionssystem. Disse afsnit vidner om en klar, undertiden lidt ordrig fremstillingsevne, god faglig indsigt og kritisk sans. Indvendes kan, at Peter Aage Henriksen hæfter sig lovlig stærkt ved (tilfældige) ortografiske forhold (sammenskrivning eller ikke af flerleddede konjunktioner), samt især, at han helt igennem baserer disse afsnit på konstruerede eksempler.

Mens disse første afsnit (indtil ms. s. 87) trods nævnte indvendinger må bedømmes positivt, må udvalget stille sig skeptisk over for de omfattende sproghistoriske afsnit. Materialet er andenhånds (Behaghel), analysen ofte banal, der er en del fejl. En række lydhistoriske betragtninger er ganske uvedkommende i denne sammenhæng, og desuden enten helt elementære eller også forkerte. Hvis forfatteren påtænker videreførelse eller offentliggørelse af disse studier, må det tilrådes ham at uddybe undersøgelsen af de nyhøjtyske forhold og reducere de sproghistoriske afsnit til en oversigtsindledning. – Det kan endnu tilføjes, at der i den benyttede faglitteratur savnes vigtige værker.

Der er endvidere fremsendt 6 utrykte artikler, formentlig seminarieopgaver.

En behandler den oldhøjtske Ludwiglied, med sober standpunkttagen til de senere års forskning over dette værks sproglige (og kulturhistoriske) placering. – En anden om nedertyske islæt i moderne standardtysk giver en interessant gennemgang af emnet; den skæmmes dog af et par fejl på væsentlige punkter i lydhistorien. – En kort afhandling om de Bornholmske runestene synes at vise forfatterens fortrolighed med denne vanskelige disciplin. Den dokumenterer endnu engang Peter Aage Henriksens evne til overskuelig fremstilling af specielle eller meget omfattende emner. Pædagogiske egenskaber, der også udmærker de velskrevne 3 afhandlinger om tyske litterære emner (Kleist, Büchner, Grossstadtroman).

Hans-Peder Damsbo Kromann er født 1941. Efter studier ved Københavns Universitet med et studieophold i Berlin 1964-65 tog han magisterkonferens i tysk i 1969. Forinden havde han fået Århus Universitets guldmedalje for besvarelse af en prisopgave (se nedenfor). Han har videreuddannet sig i almen og tysk lingvistik ved universiteterne i København, Mannheim og Heidelberg. 1968-70 virkede han først som undervisningsassistent, senere som amanuensisvikar og amanuensis ved Københavns Universitet. 1970 fik han tildelt et kandidatstipendium. 1971-72 opholdt han sig som Alexander von Humboldtstipendiat ved Institut für deutsche Sprache i Mannheim. Fra september 1973 har han fået bevilliget et seniorstipendium.

Af videnskabelig produktion har for udvalget foreligget følgende utrykte arbejder:

1. Afvigelser fra normalskemaet i den moderne tyske sætningsordstilling, herunder en sammenligning mellem ordstillingen i aktive og passive sætninger. 180 s. Guldmedaljeafhandling 1968.
2. Zur Wortstellung in der Transformationsgrammatik des Deutschen. 21 manuskriptsider. Skal udkomme i Sprache der Gegenwart Bd. 23.
3. Eine Methode zur Hierarchisierung der Permutationselemente. 34. s. Duplikeret diskussionspapir. 1972.
4. Über den »Ausdruck des kleinen Valenzlexikons«. Einige kritische Bemerkungen 5 s. Duplikeret diskussionspapir. 1972.

Om guldmedaljeafhandlingen (nr. 1), som bygger på et af forfatteren selv indsamlet materiale på i alt ca. 11.000 sætninger, udtalte bedømmerne, at afhandlingen rummer mange gode og nye iagttagelser, fremhævede især afsnittet om »led efter finalfeltet« som »den hidtil bedste fremstilling af ikke-verbale leds udskillelse« og konkluderede, at »forfatteren har vist gode anlæg for grammatisk forskning og systematisk fremstilling og har præsteret et grundigt og dygtigt arbejde, der navnlig i sit hovedafsnit bringer forskningen videre«. Udvalget kan tilslutte sig denne bedømmelse.

I afhandlingen nr. 2 fremføres en række gode argumenter for, at den tyske ordstillings hidtidige behandling i transformationsgrammatiske fremstillinger har været utilstrækkelig og forføjlet.

Afhandling nr. 3 er af betydelig interesse, idet der her fremlægges et originalt forslag til løsning af et hovedproblem i topologien: en klassifikation af

topologiens enheder ud fra deres topologiske egenskaber. Dette forslag synes at kunne bringe denne del af grammatikken et væsentligt skridt frem og ved en kombination af denne klassifikation af enhederne med den gængse klassifikation ud fra relationssyntaktiske kriterier muliggøre en adækvat beskrivelse af stillingsfænomenerne inden for rammerne af en mere omfattende grammatisk beskrivelse.

I tilslutning til omtalen af disse tre afhandlinger, der vedrører samme emnekreds, skal det nævnes, at Hans-Peder Kromann arbejder med færdiggørelsen af en disputats »Untersuchungen zur Wortstellung im heutigen Deutsch«, som efter det oplyste kan ventes afsluttet inden for et år. Der er efter det foreliggende al grund til at imødesee denne bog med forventning.

Det lille arbejde nr. 4 viser forfatteren som en velfunderet og sober videnskabelig kritiker, og det kan noteres, at kritikken til dels støtter sig på overvejelser om fremmedsprogspædagogikkens krav til et leksikon af den omhandlede art.

I sin undervisning ved Københavns Universitet har Hans-Peder Kromann udarbejdet sproglaboratorieprogrammer til indøvelse af intonation og udtalen af visse konsonanter. På et avanceret plan har han undervist i problemer inden for det moderne tyske sprogs grammatik. Beretningerne om disse undervisningsforløb vidner om hans evne til at udvælge og afgrænse stoffet således, at problemstillingerne fremtræder klart, og til at stille de studerende relevante og frugtbare opgaver.

Sammenfattende kan siges, at Hans-Peder Kromann allerede har vist sig som en selvstændig forsker, der yder et originalt bidrag til den løbende videnskabelige debat. Han disponerer over et indgående kendskab til de forskellige lingvistiske teoridannelser og forholder sig på én gang åbent og sundt kritisk til dem. Hans fremstilling præges af videnskabelig akribi og nøgtern logik. Samtidig har han kvalificeret sig som underviser både med hensyn til undervisning i sprog som færdighed (bl.a. i sproglaboratoriet) og på det teoretiske plan.

Verner Larsen er født 1913 i København, har taget skoleembedseksamen ved Københavns Universitet 1938 i tysk (hovedfag) + dansk. Han kan henvise til en alsidig undervisningsvirksomhed, især ved Handelshøjskolen i København 1952-60 (-67), ved Blaagaards Seminarium (fra 1948, siden 1960 som lektor i 26. lønningsklasse), ved Københavns Universitet (1944-52 som undervisningsassistent i ældre tysk og i sprogfærdighed); fra 1968 som lektor ved Københavns Universitet, hvor han har undervist på højeste plan i forskningsmæssigt aktuelle emner inden for moderne tysk sprog. Som lektor i dansk ved Kiels Universitet fra 1940-44 bestred han efter henstilling fra det danske ministerielle lektoratsudvalg en meget vanskelig post.

Verner Larsen fik i 1937 tildelt guldmedalje for en prisopgave under Københavns Universitet: »Ordstillingen i Albrecht von Eybs tyske Skrifter«.

Den trykte bedømmelse (Københavns Universitets Festskrift nov. 1937) indeholder enkelte kritiske bemærkninger, men fremhæver, at forfatteren på

grundlag af en sikker beherskelse af den grammatiske teori har kunne fremdrage en række nye resultater. Endvidere at Verner Larsen klart har belyst forholdet mellem de tyske tekster og deres latinske forlæg. På grund af sin store indsats i undervisning og administration (læseplaner m.m.) har Verner Larsen ikke fortsat dette lovende arbejde. Han har været hovedredaktør ved Berlingskes tyske ordbøger; han har endvidere skrevet en ganske kort afhandling: »Det merkantile ab i tysk« (Festskrift til Christen Møller 1956), hvor han kommer til en rigtig konklusion. Et hektograferet kompendium: Praktisk tysk fonetik. Lyd og bogstav (1962, 37 sider) kvalificerer ikke videnskabeligt.

Da hans (utrykte) guldmedaljeafhandling ligger 35 år tilbage, må Verner Larsens vigtigste kvalifikation bestå i det solide videnskabelige grundlag, han har startet på, og hans høje pædagogiske kvalifikationer; dette ikke mindst fordi hans indsats som lektor ved Københavns Universitet vidner om, at han vågent og kritisk følger med i den videnskabelige udvikling.

På grundlag af det anførte må udvalget betragte Hans-Peder Kromann som den bedst kvalificerede blandt ansøgerne, navnlig på grund af hans lovende forskningsindsats. Da han imidlertid er i færd med at udarbejde en disputats, der næppe vil kunne afsluttes før om et års tid, finder udvalget, at den endelige vurdering af Kromanns kvalifikationer bør afvente bedømmelsen af disputatsen. Udvalget foreslår derfor, at nærværende indstilling betragtes som foreløbig, og at udvalget træder sammen på ny for at afgive sin endelige indstilling, når resultatet af doktordisputatsen foreligger.

København, den 3. juli 1973.

Sign. H. Bach Sign. Karl Hyldgaard-Jensen

Sign. Ove K. Clausen Sign. Jens Rasmussen

Sign. Jan Kobbernagel, formand

5. Administration

Rektor: Professor Jan Kobbernagel, udnævnt for perioden 1/8-63–31/7-68, genudnævnt for perioden 1/8-68–31/7-73.

Administrator: Holger Almdal, ansat 1/8 1936.

Kontorchef: Cand. merc. Poul Flindhardt, ansat 1/8 1966.

Fuldmægtige: Jørgen Andersen, ansat 1/5 1963,

Per Boje Jensen H.D., ansat 1/9 1966,

Thorkild Kristoffersen, ansat 15/1 1966.

Sekretærer: Cand. merc. Jørgen Mikkelsen, ansat 1/10 1970,

Cand. merc. Mogens Nørager-Nielsen, ansat 1/1 1973.

Overassistenter:

Lilli Thorngard, ansat 1/8 1947,

Helle Tindbæk, ansat 1/9 1956,

Alice Falkner, ansat 1/9 1966,

Asta Ruick, ansat 1/3 1967.

Assistentter:

Gunna Lund, ansat 1/2 1961,
Tove Larsen, ansat 16/8 1962,
Rita Voss, ansat 1/7 1964,
Ida Larsen, ansat 8/3 1965,
Else Marie Hjort, ansat 1/11 1966,
Inger Overgaard Hansen, ansat 1/8 1967
Lise Abildgaard, ansat 1/6 1968,
Lis Langen, ansat 16/8 1968,
Jytte Pedersen, ansat 15/1 1969 (fratrådt 31. oktober 1972),
Kirsten Davidsen, ansat 1/8 1969,
Kate Kjær Lauritsen, ansat 1/9 1969,
A. Herbert Christy, ansat 15/9 1969,
Erik Albrechtsen, ansat 1/11 1969,
Kathe Petersen, ansat 1/4 1970,
Else Bjørno Jensen, ansat 1/4 1970,
Lone Bredahl Laursen, ansat 1/8 1970,
Lis Spetting, ansat 1/3 1971,
Randi Norup, ansat 1/4 1971,
Connie Christensen, ansat 1/8 1971,
Kirsten Jacobsen, ansat 1/9 1971,
Hanne-Lise Hartwich, ansat 15/9 1971 (fratrådt 31. juli 1973)
Grethe Toft Jensen, ansat 1/11 1971,
Else Duelund, ansat 1/1 1972,
Birthe Johnsson, ansat 1/2 1972,
Kirsten Barslev, ansat 1/5 1972,
Bodil Larsen, ansat 1/8 1972,
Britta Poulsen, ansat 1/8 1972,
Lillie Jørgensen, ansat 1/9 1972,
Jette Nilsson, ansat 1/11 1972,
Anne Lise Olsen, ansat 1/1 1973,
Jytte Willumsgaard Nielsen, ansat 1/1 1973,
Inge Knudsen, ansat 1/3 1973,
Brita Sloth, ansat 1/3 1973,
Aase Thiim, ansat 1/4 1973,
Lise Malmsjø, ansat 1/7 1973.

Skolebetjente:

Preben Gamholdt, ansat 1/3 1961,
Ejgil Jensen, ansat 15/12 1964,
Frode Paulsen, ansat 1/11 1966,
Holger Eigil Nielsen, ansat 1/11 1967,
Tage Jørgensen, ansat 1/8 1968,
Povl Meyer Larsen, ansat 1/2 1970,
John Kirchhoff-Jørgensen, ansat 1/6 1970,

Albert Nielsen, ansat 4/1 1971,
Poul Georg Svendsen, ansat 15/5 1971,
Knud A. Brade, ansat 15/8 1971,
Kaj Aistrup, ansat 1/4 1972.

Administrative medarbejdere ved biblioteket, EDB-Centeret og institutterne,
se under biblioteket, EDB-Centeret og de enkelte institutter.

Antal ansatte ved højskolen pr. ultimo juli 1973:

1. Profesorer	16
2. Docenter, afdelingledere og fagledere	10
3. Fastansatte lektorer i sprog og forretningspraksis	14
4. Fastansatte adjunkter i sprog	19
5. Fastansatte lærere i forretningspraksis	4
6. Amanuenser	81
7. Forskningstipendiater	17
8. Honorarlønnede lektorer (excl. 5 lektorer, der figurerer under gruppe 2 og 11)	3
9. Honorarlønnede lærere	358
10. Administrative medarbejdere i administrationen	57
11. Administrative medarbejdere ved biblioteket	24
12. Administrative medarbejdere ved EDB-Centeret	3
13. Administrative medarbejdere ved institutterne	39

I alt 645

V. Undervisningen 1972/73

A. DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

Reglerne om den almene erhvervsøkonomiske eksamen indeholdes i undervisningsministeriets anordning af 15. april 1969 samt ministeriets bekendtgørelse af 21. april 1969. Studiet er tilrettelagt som et 3 årigt dagstudium.

Undervisningen i 1972/73 har omfattet følgende forelæsninger, eksaminatorier og seminarer:

1. DAGSTUDIET		Ugentlige timer	
1.-ÅRS STUDERENDE		Efterår	Forår
Erhvervsøkonomi – forelæsninger (3 hold)	Per Boesen Hans Engstrøm Per Vilium Hansen Leif Kristensen Børge Rasmussen Poul Schultz F. Slipsager	4	4
Erhvervsøkonomi – øvelser (12 hold)	Per Boesen Per Ellervik Hans Engstrøm Niels Hald Steen Hemmingsen Stig Ingebrigtsen Leif Kristensen Mogens Lyhne Jørgen Mikkelsen Fl. Torp Petersen Børge Rasmussen Poul Schultz John Worup	0	2
Nationaløkonomi – forelæsninger (12 hold)	Cai F. Christensen Bjørn Einersen Ejvind Damsgård Hansen Jørgen Drud Hansen H. O. Thustrup Hansen Uffe Jacobsen Svend Marker-Larsen Martin Paldam P. J. Pedersen Jens Thomsen	4	3
Nationaløkonomi – øvelser (12 hold)	Erik Bom Cai F. Christensen Bjørn Einersen Jens Gunst Ejvind Damsgård Hansen H. O. Thustrup Hansen B. Sloth Jensen Svend Marker-Larsen	0	1

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	Lars Lund		
	P. J. Pedersen		
	Jens Thomsen		
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse – forelæsninger			
(12 hold)	Erik Hjortkær Andersen	5	5
	Steffen Andersen		
	J. Bjerrregaard Christensen		
	Henning Christophersen		
	E. Faurbye		
	Lølf Hansen		
	P. Morell Hansen		
	Th. Henriksen		
	J. Dan Jensen		
	Henning Kjølby		
	Lars Bjørn Larsen		
	K. Stanley Madsen		
	Palie Mikkelsen		
	Heimer Duølund Nielsen		
	M. Nørager-Nielsen		
	Alf Lykke Pedersen		
	E. Poulsen		
	Ib Lunde Rasmussen		
	Bo Simonsen		
	K. B. Skytte		
	Vagn Aa. Voigt		
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse – øvelser			
(12 hold)	Jørgen Bertelsen	2	2
	Jens Bjerrregaard Christensen		
	Flemming Hansen		
	P. Morell Hansen		
	Thomas Henriksen		
	J. Dan Jensen		
	Niels M. Larsen		
	Tage Skjøtt Larsen		
	Torben Nybo		
	M. Nørager-Nielsen		
	Alf Lykke Pedersen		
Bogføring (10 hold)	Finn Jespersen	3	3
	Erik Otto		
Kulturhistorie	Hakon Stangerup	2	2
Engelsk for studerende, der iflg. eksamensbekendtgørelsen ikke er fritaget for dette fag) (8 hold)	Helle Pais Frandsen	4	4
	Svend Hansen		
	H. Svane Knudsen		
	Ebba Schiüter		
Tysk (for studerende, der iflg. eksamensbekendtgørelsen ikke er fritaget for dette fag) (1 hold)	Chr. Pedersen	4	4
Matematik (for studerende, der iflg. eksamensbekendtgørelsen ikke er fritaget for dette fag) (3 hold)	Gudrun Svejstrup Jacobsen	4	4
	Erik Jørgensen		
	Ole Lachmann		
	Ole Sejr Riis		
	Francis Trnka		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
2.-ÅRS STUDERENDE			
Afsætningsøkonomi	Arne Rasmussen m.fl.	2½	2
Omkostningslære og prispolitik	Bjarke Fog	3	1
Organisation	T. Agersnap m.fl.	2	3
Regnskabsvæsen	Dennis Clausen	4	2
	Palie Hansen		
	Henning Kirkegaard		
Databehandling	P. Klerkegaard-Hansen m.fl.	2	0
Databehandling – øvelser (14 hold)	Kurt Andersen	2	0
Erhvervsret (4 hold)	Mogens Vilstrup Hansen	4	4
	Kjeld Hemmingsen		
	Hanne Koktvedgård		
	Mogens Eggert Møller		
	Hjalte Rasmussen		
Statistik (5 hold)	Søren Heede	3	2
	Steffen Jørgensen		
	Hanne Hartvig Larsen		
	Axel Schultz Nielsen		
	Jan Aarsø Nielsen		
	Jørgen K. Oisen		
	Jens Overø		
Statistik – øvelser (14 hold)	Søren Heede	1	1
	Steffen Jørgensen		
	Hanne Hartvig Larsen		
	Axel Schultz Nielsen		
	Jan Aarsø Nielsen		
	Jørgen K. Oisen		
Beliggenhedslære	Ejler Aikjær	2	0
	Thomas Henriksen		
	T. Skjøtt Larsen		
Finansiering	Jørn B. Jørgensen	0	2½
	Carl E. Sørensen		
Nationalekonomi (7 hold)	Cai F. Christensen	0	2
	Hector Estrup		
	Jørgen Drud Hansen		
	Søren Kjeldsen-Kragh		
	Lars Lund		
	Svend Marker-Larsen		
	Peder J. Pedersen		
Seminar i omkostningslære og prispolitik samt beliggenhedslære (14 hold)	P. Eliervik	0	2
	Jens Allan Hansen		
	Per Vilium Hansen		
	Steen Hemmingsen		
	Bent Friborg Henningsen		
	Henning Lindhardt Jensen		
	Uffe B. Johansen		
	Kjeld Arnth Jørgensen		
	Løif Kristensen		
	Oria Nielsen		
	Lasse Nilsson		
	Fl. Torp Petersen		
	Stig Ree		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
3.-ÅRS STUDERENDE			
Risiko og forsikring	Knud Hansen	1	0
Seminarer: Afsætningsøkonomi	Arne Rasmussen	2	0
» : Organisation	Torben Agersnap	2	0
» : Regnskabsvæsen	Terje Bløgaard	2	0
	Dennis Clausen		
	Kåre B. Dullum		
	Erik Hansen		
	Palle Hansen		
	V. Thorsgaard Jacobsen		
	Henning Kirkegaard		
	Asger Larsen		
	P. U. Skifter Larsen		
	Mogens Lyhne		
	Andreas Nicolaisen		
	Zakken Worre		
	John Worup		
Erhvervsret (4 hold)	Kjeld Hemmingsen	0	2
	Mogens Eggert Møller		
Nationaløkonomi (4 hold)	Hector Estrup	2	0
	H. O. Thustrup Hansen		
	Jørgen Drud Hansen		
	Søren Kjeldsen Kragh		
	Lars Lund		
	Sv. Marker-Larsen		
	P. J. Pedersen		
Nationaløkonomi	Poul Mihøj	0	6
Fællesseminar	Bjarke Fog m.fl.	0	2
Kollokvier (lærerne i erhvervsøkonomi)		0	1
Statistik (10 hold)	Steffen Jørgensen	2	3
	Axel Schuitz Nielsen		
	Jørgen K. Olsen		
Statistik – øvelser (10 hold)	Christian Blstrup	1	1
	Carsten Lønfeldt		
	Jens Overø		
	Fl. Poulfelt		
	Elsebeth Stryhn		

B. DET ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDATSTUDIUM

Læseplan for studerende, der har bestået den almene erhvervsøkonomiske eksamen efter ny ordning.

Almen økonomi:	1. sem.	2. sem.	3. sem.	I alt
Forelæsninger	4	2	0	6
Gruppearbejde	2	2	0	4
Vaigri fag:				
Forelæsninger	0	2	0	2
Seminar	12	8	0	20
	18	14	0	32

Studerende, der vælger revision som speciale, følger forelæsninger og seminar i almen økonomi sammen med øvrige cand. merc.

Reglerne om det erhvervsøkonomiske kandidatstudium (cand. merc.) findes i undervisningsministeriets anordning af 15. april 1969 samt ministeriets bekendtgørelse af 21. april 1969. Studiet er tilrettelagt således, at det normalt vil tage 2 år som dagstudium efter det almene erhvervsøkonomiske studium. Der afholdes eksamen hvert halve år.

Studiets formål er gennem en intensiveret undervisning i den økonomiske teori og ved at lægge betydelig vægt på de studerendes selvstændige arbejde at udbygge kandidaternes beherskelse af og indsigt i det økonomiske fagområde og tilgrænsende discipliner. Derigennem tilsigtes det at lære de studerende at anvende teorien på konkrete praktiske problemer.

I studieåret 1972/73 blev følgende fag udbudt:

Økonomiske/statistiske faggrupper

1. Videregående afsætningsøkonomi.
2. markedsanalyse og prognose.
3. Afsætningsarbejdets planlægning og gennemførelse.
5. Finansiering.
 - a. Finansiell planlægning.
 - b. Investeringsplanlægning.
6. Forsikringsøkonomi.
 - a. Forsikringsøkonomi I.
 - b. Forsikringsøkonomi II.
7. Databehandling.
 - a. Grundlæggende databehandling.
 - b. Videregående databehandling og systemteori.
8. Operationsanalyse.
 - a. Operationsanalyse.
 - b. Databaseret ledelse.
 - c. Systemsimulation.
 - d. Operationsanalyse-praksis.
9. Videregående driftsøkonomisk og adfærdsvidenskabelig metodik.
10. Nationaløkonomi.
 - a. Økonometri
 - b. Finansvidenskab.
 - c. Allokering- og velfærdsteori.
11. Generel organisationsteori.
12. Generel sociologi.
13. Generel personaleadministration.
15. Offentlig forvaltning.
16. Videregående organisationsteori og sociologi.
 - a. Metodelære.
 - b. Videregående organisationsteori

- c. Arbejdsgruppens sociologi.
- d. Industrielt demokrati.
- e. Videregående anvendt organisationsteori og sociologi (praktik).
- f. Psykologi.
- g. Pædagogik.
- h. Teknisk styring.
- i. Lovgivning og samfundsudvikling.
- j. Arbejdsret.
- k. Forvaltningslære.
- l. Ethnomethodology.
- 17. Videregående speciel organisationsteori og sociologi.
- 19. Videregående personaleadministration.
- 20. Budgettering og regnskabsmæssig beskrivelsesmetodik.
- 21. Strategisk planlægning og ledelse af virksomhedssammenlægninger og koncerndannelser.
- 22. Administrativ informationsbehandling.
- 23. Videregående sandsynlighedsregning og statistisk teori.
 - a. Lineær estimation.
 - b. Stikprøveundersøgelser.
- 24. a. International økonomi.
- 24. b. Udviklingslandenes økonomi og den internationale økonomiske politik.
- 25. International virksomhedsøkonomi.
- 26. Trafik-, turist- og regionaløkonomi.
- 27. Revision.

JURIDISKE FAGGRUPPER

Udenrigshandelsret

De internationale organisationer og de europæiske fællesskabers

jura og økonomi

Skatteret

D. DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER (DIPLOMSTUDIERNE)

Reglerne om de erhvervsøkonomiske specialstudier indeholdes i undervisningsministeriets anordning af 14. juni 1968 og bekendtgørelse af 26. juni 1968, der ophæver tidligere bekendtgørelse af 17. marts 1960 og 19. juli 1961. I henhold hertil kan der ved Handelshøjskolen i København aflægges diplomprøver i 1) afsætningsøkonomi, 2) finansiering og kreditvæsen, 3) forsikring, 4) organisation, 5) regnskabsvæsen og 6) udenrigshandel.

Specialstudierne tilrettelægges normalt som 4-årige aftenstudier, omfattende en for alle studier fælles 1. del, til hvilken forberedelsen strækker sig over 2 år, og en ligeledes 2-årig 2. del, ved hvilken specialiseringen foregår. For studerende med særlige forudsætninger kan 1. del gennemføres efter 1 års forberedelse.

Undervisningen i 1972/73 har omfattet følgende forelæsninger, eksaminatorier og seminarer:

1. DEL

Studieleder: Professor Bjarke Fog

Ugentlige timer

1.-ARS STUDERENDE (fordelt på 16 parallelle A-hold)

Efterår Forår

2 2

Erhvervsøkonomi	Erik Bertelsen Torkil Bo Poul Filndhardt Flemming Holm Oskar Houmann V. Thorsgaard Jacobsen Kurt Jørgensen J. Føns Knudsen Helge Krausing Leif Kristensen John Madsen Torben Nybo Erik Ryge Hugo Rønsdal		
Nationalekonomi	Lars Andersen Otto Andersen Henning Brogaard E. Damsgård Hansen G. Svejstrup Jacobsen Finn Knudsen Ivar Koed Ebbe Lolborg Poul Erik Pedersen Andreas Wildt	2	1
Erhvervsret	Kurt Andersen Per Banke Peer Bentzen-Møller Niels Bjerre Jørgen Elmer Hans Drisdal Hansen Henrik Holm Jesper Lett Finn Mikkelsen Leif Skov Jens Søndergaard Peter Wibolt	2	2
Statistik	Peer Andersen Anders From Per Villium Hansen Peter Kragh Jespersen Carsten Lønføldt Merete Grønlund Nielsen Jens Overø Jess Søderberg Ole Tamborg Bent Tjørnemark Sv. Erik Aaen	1	2
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse	H. Egeblad Christoffersen Erik Holm-Petersen G. Svejstrup Jacobsen Bjarne Siøth Jensen	1	1

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	Henning Kjølby Martin Lauth Lauridsen Torben Nybo Aksel Rossen Ole Tiilge Vagn Aa. Volgt		
2.-ÅRS STUDERENDE (fordelt på 16 parallelle B-hold)			
Erhvervsøkonomi	Per Vilium Hansen Ole Heger Steen Hemmingsen Fl. Holm Oskar Houmann V. Thorsgaard Jacobsen J. Føns Knudsen Knud Kongstad Mogens Lyhne L. Skov Madsen Hans Neergaard Hugo Rønsdal Katrline Steen	2	2
Nationaløkonomi	Otto Andersen Henning Brogaard G. Svejstrup Jacobsen Finn Knudsen Niels M. Larsen Ebbe Lolborg Marianne Nielsen Arni Olafsson Poul Erik Pedersen Jørgen D. Siemonsen Jens Thomsen	1	2
Erhvervsret	Viggo Aibrechtsen Kurt Andersen Per Banke Jens Føjø Hans Henrik Haume Jørgen Henriksen Ulrik Lett Knud Lundblad Arne C. Madsen Mogens Philip Kjeld Regnarsen	2	2
Statistik	Flemming Andersen Peer Andersen Benny Breinholst Anders Fromm P. Vilium Hansen Peter Kragh Jespersen Jens Overø L. Pank Pedersen Jess Søderberg Sv. Erik Aaen	2	1

SÆRHOLD FOR STUDERENDE (7 parallelle C-hold)		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Erhvervsøkonomi	Jens Goul Fl. Hansen Steen Hemmingsen Heige Krausing Hans Neergaard Ernst Nortvig Flemming Torp Petersen Børge Rasmussen	2	2
Nationaløkonomi	Viggo Aibrechtsen Hans H. Bjørling Tom Elkær-Hansen Bent Kristiansen Palle Mikkelsen Feodor Nielsen Bernh. J. Posner Jørgen D. Siemonsen Løif Skov Svend Trollegård	2	1
Erhvervsret	Jan Kobbernagei	1	1
Statistik	Per Ellervik A. Höskuldsson H. Høst-Madsen Jens Overø Løif Pank Pedersen Ole Tamborg	3	3
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse	H. H. Egeblad Christoffersen G. Svejstrup Jacobsen Gert Neugebauer Jensen Martin Lauth Lauridsen Aksel Rossen Bo Simonsen Vagn Aage Voigt	1	1
SÆRHOLD FOR STUDERENDE, der har bestået en afsluttende eksamen fra en højere læreanstalt (9 parallelle C-hold)			
Erhvervsøkonomi	Per Ellervik Fl. Hansen Heige Krausing Løif Kristensen Hans Neergaard Ernst Nortvig Flemming Torp Pedersen Cai Qvøsehi Frode Silpsager Jørgen Thrane	2	2
Nationaløkonomi	Hans Henrik Bjørling Jens N. Christiansen Tom Eikjær-Hansen O. Brandt Jensen Finn Knudsen Bent Kristiansen Palle Mikkelsen Sv. G. Trollegaard	2	1

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Erhvervsret	Viggo Albrechtsen Kurt Andersen Hans Henrik Haume Jørgen Henriksen Henrik Holm Ulrik Løtt Max J. Seemhoit Lølf Skov	2	2
Statistik	Fl. Andersen Per Ellervik Carsten Lønfeldt Merete Grønlund Nielsen Jens Overø Lølf Pank Pedersen Bent Tjørnemark Poul Aarøe	1	2
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse	H. H. Egeblad Christoffersen G. Svejstrup Jacobsen Aksel Rossen Bo Simonsen Ole Tillge	1	1

SÆRHOLD FOR STUDERENDE, der har gennemgået forberedelsen til
1. del tidligere (C 1-hold)

Erhvervsøkonomi	Henning Brogaard Steen Hømmingsen	2	2
Nationaløkonomi	Bent Kristiansen	2	1
Erhvervsret	Bernhard J. Posner	2	2
Statistik	Erik Aaen	1	2
Erhvervs- og samfundsbeskrivelse	Aksel Rossen	1	1

2. DEL

a. Afsætningsøkonomi

Studieleder: professor Arne Rasmussen

3-ÅRS STUDERENDE

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Generel parameter teori	Arne Rasmussen Hans Engstrøm Jan Aarsø Nielsen Orla Nielsen Katrine Steen Otto Ottesen	4	2
Generel adfærdsteori	Otto Ottesen	2	0
		i 1 md.	
Konsumentøkonomi	Karen Gredal	2	0
		i 2 mdr.	
Organisationsteori	Kjeld Lucas	2	0
		i 3 mdr.	
Semesteropgave			
Producentøkonomi	Orla Nielsen	0	2
		i 2 mdr.	

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Konkurrentadfærdsteori	Jan Aarsø Nielsen	0	2
		i 1 md.	
Informationsteori	Carl F. Christensen	0	4
	Hans Engstrøm		
	Erling Faurbye		
	Søren Heede		
	Jan Aarsø Nielsen		
	Hugo Rønsdal		

4 cases i Informationsteori

Følgende cases er anvendt:

Pris- og reklamestrategiske overvejelser i A/S Scandinavia Hair Care Company.

Møbelhandler C. Arpehøjs etableringsovervejelser.

Analyseovervejelser i A/S Jydsk Tobaksfabrik.

Analysestrategi i Reklamebureauet A.D.

4.-ÅRS STUDERENDE

Seminar I (6 hold)	Arne Rasmussen m.fl.	ca. 12 møder	
		pr. hold	
Organisationsteori	Kjeld Lucas	2	0
		i 3 mdr.	
Markedsføringsplanlægning og prognose	Otto Ottosen	4	0
	Hans Engstrøm		
	Søren Heede		
	Hanne Hartvig Larsen		
	Kjeld Lucas		
	Jan Aarsø Nielsen		
	Katrine Steen		

8 markedsføringscases

Følgende cases er anvendt:

Introduktion af hygiejnebind på det danske marked.

Informationsproblemer i en sodavandsfabrik.

Sortimentsfastlæggelse i mellemhandelen.

Kommunikationsproblemer i en barnevognsfabrik.

Købsadfærd og kommunikationsproblemer på producentmarkedet.

Personlig kommunikation for køleskabe og kaffemaskiner.

Introduktion af fadøl på kæmpebåde.

Organisationsproblemer i et glasværk.

Seminar II (5 hold)	Arne Rasmussen m.fl.	ca. 15 møder	
		pr. hold	

Til brug ved diplomprøven i 1973 er der udarbejdet problemstillinger til 75 selvstændige seminaropgaver, hvortil kommer tekster til ca. 85 4-ugers opgaver.

Undervisningsmateriale:

Følgende er taget i brug:

Søren Heede: Almene principper for model og begrebsdannelse (Notat) 1972.

Hans Engstrøm: Interne Kilder, 1973.

b. Finansiering og Kreditvæsen

Studieleder: konst. professor Carl E. Sørensen

3.-ÅRS STUDERENDE

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Finansiel planlægning, inkl. øvelser	C. O. Gade	2	2
	Carl E. Sørensen		
	Flemming Tamstorf		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Regnskabsanalyse og kredittvurdering	Flemming Hansen Kjelde Mors	2	1
Finansieringsformer og finansmatematik	Jørn B. Jørgensen B. Krusenstjerna-Hafstrøm Harald Vestergaard	3	0
Metodelære, inkl. øvelser	B. Krusenstjerna-Hafstrøm	2	1
Penge- og kreditteori	Jesper Andreasen H. Bjering Jørn B. Jørgensen	0	2
Formueret	Peder Schlegel	0	1
Seminarer	samtligte lærere	0	2
4.-ARS STUDERENDE			
Formueret	Peder Schlegel	1	1
Skatteret	Oria G. Petersen	2	0
Finansieringsformer og -institutioner	Carl E. Sørensen	1	0
Øvelser i finansbudgettering, metodelære m.v.	samtligte lærere	2	2
Seminarer	samtligte lærere	2	0

c. Forsikring

Studieleder: afdelingsleder, lektor Knud Hansen		Ugentlige timer	
4.-ARS STUDERENDE		Efterår	Forår
Organisation	Preben Christensen	2	0
Internt regnskabsvæsen	Leif Nielsen	2	0
Kapitalforvaltning	Knud Hansen	0	2
Årsregnskab	A. Hørlis Sørensen	0	1
Operationsanalyse	Chr. Mulvad	0	1
Seminarer	flere lærere	1	0

I 8. semester afleverer de studerende en hovedopgave, en større afhandling over et selvvalgt, men godkendt emne. Hovedopgaven bedømmes af to lærere og en censor.

På grund af for lille tilslutning kunne der i efteråret 1971 ikke oprettes nyt hold for 3. års studerende.

d. Organisation

Studieleder: Amanuensis Niels Bjørn-Andersen (6 sideløbende hold i samtlige forelæsninger).		Ugentlige timer	
3.-ARS STUDERENDE		Efterår	Forår
Arbejdsgruppens sociologi	Britt-Mari Persson Blegvad Harald Enderud Bjarne Hørskin Erik Hollesen Olaf Rieper	2	0
Arbejds- og funktionærret	Karl K. Madsen Jørgen Saabye	2	0
Organisationsteori	T. Agersnap Jørgen F. Bakka Erik Hollesen Finn Junge-Jensen Carl Jørgensen Peter Stevrlin	0	2

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Personaleadministration	H. Suhr-Jessen O. Aagaard	2	0
Informationsanalyse	P. Klerkegaard-Hansen G. Kjær Sv. Lundtorp Jørgen Meyer Frode Rasmussen Fr. Sørensen Kaj A. Thomsen	2	2
Seminar I (10 hold)	Torben Agersnap m.fl.	10 seminar- møder pr. hold	
4.-ÅRS STUDERENDE			
Virksomhedens organisation (analyse)	Flemming Agersnap Tore Jacob Hegland	2	0
Virksomhedens organisation (databehandling)	N. Bjørn-Andersen Finn Borum John Kjær	2	0
Virksomheden, organisationerne og det offentlige	Egil Fivelsdal Lars Skov Madsen	2	2
Seminar II (9 hold)	Torben Agersnap m.fl.	10 seminar- møder pr. hold	
Seminar over speciale (8 hold)	Torben Agersnap m.fl.	5 seminar- møder pr. hold	

I 8. semester afleverer de studerende en hovedopgave, en større afhandling over et selvvalgt, af lærere godkendt emne. Hovedopgaven bedømmes af to lærere og en censor og forsvares ved et seminarmøde under ledelse af en lærer. Der udpeges til hver hovedopgave 3 opponenter fra 8. semester, og desuden udpeges 1-2 kritikere fra 6. semester.

Undervisningsmateriale:

Flemming Agersnap: Virksomhedens organisationsformer. 2. udg. Kbh. 1971.

Ib Andersen m.fl.: Noter til organisationsteori for HD. Kbh. 1972.

Niels Bjørn-Andersen & Finn Borum: Databehandling 2. rev. udg. Kbh. 1972.

Britt-Marit Blegvad m.fl.: Arbejdsgruppens Sociologi. Noter og Cases. Bind III. Kbh. 1972.

Lars Skov Madsen: Supplement til kompendiet, interesseorganisationerne og det offentlige, juli 1971.

Specialretningen i offentlig forvaltning sigter på foruden en indføring i generelle organisatoriske problemer at give en indføring i den offentlige forvaltnings økonomiske og administrative problemer, i særlig grad som de tegner sig for den kommunale forvaltning.

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
3.-ÅRS STUDERENDE			
Organisationsteori	Undervisningen foregår sammen med den almindelige undervisning	0	2
Arbejdsgruppens organisation		2	0
Informationsanalyse inkl. øvelser		2	2
Administrativ databehandling		2	0
Teoretisk seminar		0	2
Offentlig økonomi	Henry Høgh Hans Olsen Jørgen Paldam H. Klein Ohrt	0	2

4.-ÅRS STUDERENDE		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Offentlig regnskabsvæsen	Fl. Christensen	2	0
Forvaltningslære	J. Nue Møller	2	1
Offentlig planlægning	Ernst Goldschmidt	0	2
Statkundskab	Finn Hansen	0	2
Praktisk seminar	Undervisningen foregår	2	0
Speciale	sammen med den almindelige undervisning	0	2

e. Regnskabsvæsen

Studieleder: amanuensis Kåre B. Dullum

3.-ÅRS STUDERENDE

Økonomi	Kåre B. Dullum	2	0
	Asger Larsen		
Skatteret	Poul Olsen	2	0
	Orla G. Petersen		
Organisation	Terje Bisgaard	2	0
	Fl. Christensen		
	Per Christensen		
	Kaj Ulrik Lund		
Øvelser (12 hold pr. uge i efteråret, 10 hold pr. uge i foråret)		2	2
Budgettering	V. Thorsgaard Jacobsen	0	2
	Zakken Worre		
Databehandling/Systemlære I	Per Klitgaard Andersen	0	2
	Henning Kirkegaard		
Seminar I (21 sideløbende hold)	P. Klitgaard Andersen		16 seminar-
	Terje Bisgaard		møder pr. hold
	Flemming Christensen		
	Per Christensen		
	Dennis Clausen		
	S. A. Ørnfeldt Clausen		
	Kåre B. Dullum		
	P. H. Friberg		
	Erik Hansen		
	H. P. Drisdal Hansen		
	Palfe Hansen		
	L. Helweg-Larsen		
	Kjeld Hemmingsen		
	H. J. Hjort		
	V. Thorsgaard Jacobsen		
	Aage Jacobsen		
	Henning Kirkegaard		
	Hans Knudsen		
	Verner Kristensen		
	Asger Larsen		
	Kaj Ulrik Lund		
Benny Møller			
Andreas Nicolaisen			
Leif Nielsen			
N. Strange Nielsen			
Poul Olsen			
A. Fredslund Pedersen			
Fl. Rasmussen			

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	Knud Rasmussen Mogens Rasmussen Axel Skyiv Ejner Søndberg Jens Aaris Thisted Zakken Worre		
4.-ÅRS STUDERENDE			
Langtidsstyring	Erik Hansen V. Thorsgaard Jacobsen	2	0
Årsregnskab	Dennis Clausen John Worup	2	0
Databehandling/Systemlære II	Per Kiltgaard Andersen Henning Kirkegaard	2	0
Øvelser (8 hold pr. uge)	Thomas Skousen	2	0
Konstruktion af ledelses- og informations-systemer	Kåre B. Dullum Henning Kirkegaard Asger Larsen Zakken Worre m.fl.	0	11 dobbeltforelæs.
Præseminarer (8 uger)		0	3
Seminar II (5 sideløbende hold)	P. Kiltgaard Andersen Dennis Clausen Kåre B. Dullum Erik Hansen V. Thorsgaard Jacobsen Henning Kirkegaard Asger Larsen Poul Olsen Oria G. Pedersen Flemming Rasmussen Knud Rasmussen Thomas Skousen Zakken Worre	0	8 sem.-møder pr. hold
Omgængerhold	Dennis Clausen P. Bentzen-Møller Poul Olsen Zakken Worre		5 møder for hele holdet

f. Udenrigshandel

Studieleder: afdelingsleder Lauge Stetting

3.-ÅRS STUDERENDE

Den internationale handels centrale teori	S. Kjeldsen-Kragh	2	0
Den internationale handels politik	S. Kjeldsen-Kragh	0	2
International handelsret I	Ole Lando	2	0
International handelsret II	Ole Lando	0	2
Markedsanalyse	Hugo Rønsdal	0	2
Virksomhedens internationale afsætningskanaler	Frode Slipsager	0	2
International markedsinformation	Poul Schultz Ole Wilberg	2	0

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
International virksomhedsekonomi	Frode Silpsager Harald Vestergaard	2	0
Seminar I (3 hold)	S. Kjeldsen-Kragh Gustav Kristensen Ole Lando Poul Schultz Frode Silpsager Harald Vestergaard Ole Wiberg	41 seminar- møder	
4.-ÅRS STUDERENDE			
Virksomhedens organisation I			
International handel	Frode Silpsager	2	0
International handel og økonomisk udvikling .	Lauge Stetting	0	2
Internationale licens- og know-how-kontrakter	Niels Th. Kjølbye	2	0
Erhvervsgeografi I: En udviklet region	Aage Aagesen	2	0
Erhvervsgeografi II: En udviklet region	Aage Aagesen	0	2
Erhvervsgeografiske øvelser	Aage Aagesen	2	0
Forelæsninger over et udvalgt marked	forskellige forelæsere		
Udenrigshandelens praktiske afvikling	indbudte gæsteforelæsere		
Læsekredsøvelser og cases	Gustav Kristensen Poul Schultz Frode Silpsager Lauge Stetting Harald Vestergaard Ole Wiberg		
Seminar II (2 hold)	S. Kjeldsen-Kragh Ole Lando Hugo Rønsdal Frode Silpsager Lauge Stetting Ole Wiberg	22 seminar- møder	

E. EKSAMEN FOR STATS-AUTORISERED E REVISORER

Ved kongelig anordning af 3. juni 1971 er givet bestemmelser om handelshøjskolernes prøver i revision og skatteret. Disse prøver indgår som et led i den overgangsordning, der er etableret i forbindelse med de nye eksamensregler for statsautoriserede revisorer, jfr. handelsministeriets bekendtgørelse nr. 28 af 25. januar 1971. Adgang til at indstille sig til prøverne i revision og skatteret har den, der har bestået diplomprøven i regnskabsvæsen fra en handelshøjskole eller handelshøjskoleafdeling.

I henhold til forannævnte bekendtgørelse skal den afsluttende revisoreksamen (revisoreksamens praktiske del) aflægges for revisorkommissionen.

Ved Handelshøjskolen er undervist såvel i fagene revision og skatteret som i de fag, der kræves ved revisoreksamens praktiske del. Undervisningen i revision og skatteret er forestået af henholdsvis lektor, statsautoriseret revisor Willy Madsen og amanuensis, cand. jur. Poul Olsen, medens undervisningen til revisoreksamens praktiske del er forestået af Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Revision			
Forelæsninger	Lølf Andreassen Steen Bache Erik Christiansen Kjeld Højfeldt Finn Plinius Aage Poulsen A. Højrils Sørensen	4	4
		Antal senimarmøder	
Seminarer (6 hold)	Ib Eriksen A. Nicolaisen Robert Siøth Pedersen	9	13

Skatteret

Undervisningen i skatteret, der påbegyndtes i november 1968, svarer til den undervisning, der hidtil har været givet under praktisk del

.....	Poul Antonsen Kjeld Hemmingsen Jan Hinze Vagn Laustsen Poul Olsen Orla G. Petersen A. Dalsgård Sørensen	4	4
-------	---	---	---

Praktisk del

Revision og anlæg I		4	4
Revision og anlæg II		4	4

Hans. V. Bischoff
Hans Boysen
Frede Christensen
Erik Christiansen
Jørgen Dahl
K. Ehlers
Ib Eriksen
Ejnar Fryd
Olaf Gormsen
B. Græsvænge
Kurt Hagemann
Erik Teis Hansen
Willy B. Hansen
Helge Høllskov
Frede Høllensen
C. Boye Jacobsen
Bent J. Jensen
Knud Jensen
Bent D. Jørgensen
Holger Koppel
Arne Lenstrup
Poul Malgaard
Ib Meinert Jensen
E. Moustén

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	A. Nicolaisen		
	E. Hjortlund Nielsen		
	Helge Fiensted Nielsen		
	Hans Erik Olesen		
	Arne K. Olsen		
	Erik Kjeld Olsen		
	Ole M. Olsen		
	J.-O. Burch Pedersen		
	Robert Sloth Pedersen		
	Kurt Rasmussen		
	S.-E. Schaumburg-Müller		
	Erling Selerup		
	E. Severinsen		
	Madvig Sørensen		
	G. Hamilton Therkildsen		
	Carl Tjur		
	Zakken Worre		
Boopgørelser	Niels Lauritsen	2	2
	Allan Lucas		
	P. B. Sørensen		
	E. Hübertz Sørensen		
	John Thomsen		

F. KORRESPONDENTSTUDIER OG SPROGPRØVER

Bestemmelserne om disse studier indeholdes i undervisningsministeriets anordning af 8. september 1966 om handelshøjskolernes erhvervsproglige eksaminer, som er ændret ved anordning af 11. juni 1969.

For studierne er udarbejdet en studievejledning og eksamensordning, der senest er revideret i 1970.

1. Det tresprogede korrespondentstudium (dagstudium)

I overensstemmelse med studieplanen er der i årets løb givet undervisning i det nedenfor anførte omfang.

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
1.-ARS STUDERENDE (14 hold)			
Indføring i sprogstudiet – forelæsning	Jens Rasmussen	1	0
	Arne Spenter		
Almindeligt engelsk	Paul Bay	3	3
	Børge Larsen		
	Inge Livbjerg		
	Finn Messøil		
	Sven Sorgentrey		
	Tyge Stavstrup		
	Lillian Werdellin		
Fagligt engelsk	Edna Seear Christensen	3	3
	Helle Pals Frandsen		
	I. Gorm Hansen		
	Harald Swane Knudsen		
	Rita Lønstrup		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	Knud Løwert P. Monrad V. Sandberg		
Almindeligt tysk	Frøde Boje Liselotte Brøndlund Inge Baaring E. Bjørn Hansen Bente Kristensen Chr. Pedersen P. Rosbach	2	2
Fagligt tysk	Flemming Koue Kr. Kristiansen Pauli Gunderskov Nielsen P. Rosbach W. Thornfield	2	2
Almindeligt fransk (10 hold)	Aase Baillials Anne Dueholm P. Fink-Jensen Birgitte Frils Hélène Holm Aase Lenstrup E. Juul Lund Dorte Westrup	3	3
Fagligt fransk (10 hold)	Hélène Holm Villy Knudsen Birthe Langballe Aase Lenstrup E. Juul Lund	2	2
Almindeligt og fagligt spansk (3 hold)	J. M. Alegre S. Kaas Andersen Max Gorosch Jørgen Jensen Ellen Sundbo Halvor Søeborg	5	5
Erhvervsret	Hanne Koktvedgaard Knud Lundblad Mogens Philip	2	2
Forretningspraksis og økonomisk sprogbrug .	Flemming Hansen Per Boje Jensen Finn Hagen Jespersen Erik Otto	2	2
Maskinskrivning	Bitten Hansen Anne Harries Erna Larsen Jytte Halfdan Madsen Else Peilsson Lise Saxov Marie-Louise Westergaard Inger Vikelsøe	3	3
Dansk stenografi	Bitten Hansen Anne Harries Erna Larsen Jytte Halfdan Madsen	3	3

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
		Eise Pelleson Lise Saxov Marie Louise Westergaard Inger Vikelsøe	
2.-ARS STUDERENDE (10 hold)			
Almindeligt engelsk	Paul Bay	3	3
	Børge Larsen		
	Inge Livbjerg		
	Finn Messeli		
	Tyge Stavnstrup		
	Lillian Werdelin		
Fagligt engelsk	E. Søear Christensen	3	3
	Helle Pais Frandsen		
	Knud Løwert		
	P. Monrad		
	V. Sandberg		
Almindeligt tysk	Frede Boje	3	3
	Liselotte Brøndlund		
	E. Bjørn Hansen		
	P. Rosbach		
Fagligt tysk	Flemming Koue	3	3
	Bente Kristensen		
	Kr. Kristiansen		
	P. Gunderskov Nielsen		
	Walter Thornfield		
Almindeligt fransk (7 hold)	Aase Ballials	3	3
	Anne Dueholm		
	Aase Lenstrup		
	Erik Juul Lund		
	Dorte Westrup		
Fagligt fransk (7 hold)	Hélène Holm	2	2
	Villy Knudsen		
	Birthe Langballe		
	Aase Lenstrup		
	Erik Juul Lund		
Almindeligt og fagligt spansk (3 hold)	J. M. Alegre	6	6
	S. Kaas Andersen		
	Aase Milfeldt		
	Niels Henning Pedersen		
	Ellen Sundbo		
Maskinskrivning	Blitten Lien Hansen	2	3
	Anne Harries		
	Erna Larsen		
	Jytte Halfdan Madsen		
	Eise Pelleson		
	Lise Saxov		
	Inger Vikelsøe		
	Marie-Louise Westergaard		
Dansk stenografi	Blitten Lien Hansen	1	1
	Anne Harries		
	Jytte Halfdan Madsen		
	Eise Pelleson		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
	Lise Saxov		
	Marie-Louise Westergaard		
	Inger Vikelsøe		
Engelsk stenografi	Anne Harries	2	2
	Jytte Halldan Madsen		
	Lise Saxov		
	Marie-Louise Westergaard		
	Inger Vikelsøe		
Tysk stenografi	Anne Harries	2	2
	Jytte Halldan Madsen		
	Lise Saxov		
	Marie-Louise Westergaard		
	Inger Vikelsøe		

2. De ensproglige korrespondentstudier (aftenstudier)

I overensstemmelse med studieplanen er der i årets løb givet undervisning i det nedenfor anførte omfang.

a. Engelskstudiet

1.-ÅRS STUDERENDE (12 sideløbende hold)

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Almindeligt sprog	Ole Bus	2	2
	Vera Böiken		
	I. Gorm Hansen		
	Børge Larsen		
	Inge Livbjerg		
	V. Hjørnager Pedersen		
	Sven Sorgenfrey		
Fagligt sprog	Edna Seear Christensen	2	2
	John Ellefsen		
	Svend Hansen		
	Jesper Hven		
	H. Svane Knudsen		
	Sv. Vesteril		

2.-ÅRS STUDERENDE (8 sideløbende hold)

Almindeligt sprog	I. Gorm Hansen	2	2
	Hans Vinther Jensen		
	Børge Larsen		
	Helge Schwarz		
	Sven Sorgenfrey		
	Tyge Stavnstrup		
Fagligt sprog	Sv. Hansen	2	2
	Jesper Hven		
	Birthe Husemoen		
	Vagn K. Sandberg		
	Ebba Schlüter		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
b. Franskstudiet			
1.-ARS STUDERENDE (4 sideløbende hold)			
Almindeligt sprog	S. Kaas Andersen Villy Knudsen N. E. Lænkholm Erk Juul Lund	2/3	2/3
Fagligt sprog	Bodil Della Bartholomea Villy Knudsen Birthe Langballe J. Qvistgaard Jytte Telling	2/3	2/3
2.-ARS STUDERENDE (3 sideløbende hold)			
Almindeligt sprog	Anne Dueholm Villy Knudsen N. E. Lænkholm	2	2
Fagligt sprog	Birthe Langballe E. Juul Lund	2	2
c. Italienskstudiet			
1.-ARS STUDERENDE (1 hold)			
Almindeligt sprog	Mirella Christofoli Dorte Westrup	3	3
Fagligt sprog	Johanne Mengel	2	2
2.-ARS STUDERENDE (1 hold)			
Almindeligt sprog	Johanne Mengel	2	2
Fagligt sprog	Dorte Westrup	2	2
d. Russiskstudiet			
1.-ARS STUDERENDE (1 hold)			
Almindeligt sprog	Birthe Pass	3	3
Fagligt sprog	Birthe Pass	2	2
2.-ARS STUDERENDE (1 hold)			
Almindeligt sprog	Birthe Pass	2	2
Fagligt sprog	Birthe Pass	2	2
e. Spanskstudiet			
1.-ARS STUDERENDE (2 sideløbende hold)			
Almindeligt sprog	Erna Sølling	2/3	2/3
Fagligt sprog	Kirsten Jensen Ellen Sundbo	2	2
2.-ARS STUDERENDE (1 hold)			
Almindeligt sprog	Erna Sølling	2	2
Fagligt sprog	Ellen Sundbo	2	2
f. Tyskstudiet			
1.-ARS STUDERENDE (3 sideløbende hold)			
Almindeligt sprog	Frøde Boje Inge Baaring Chr. Pedersen P. Rosbach	2	2

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Fagligt sprog	Ebbe Falck Fl. Koue Kr. Kristiansen P. Gunderskov Meta Pedersen	2	2
2.-ÅRS STUDERENDE (4 sideløbende hold)			
Almindeligt sprog	Frøde Boje Inge Baaring Chr. Pedersen P. Rosbach	2	2
Fagligt sprog	Ebbe Falck Flemming Koue Kr. Kristiansen Meta Pedersen	2	2
g. Fællesundervisning i erhvervsret (2 sideløbende hold)			
	Knud Lundblad Feodor Nielsen	2	2
3. Handelshøjskolens sprogpøver			
a. Undervisning til prøven i italiensk			
1.-ÅRS STUDERENDE (1 hold)	Johanne Mengel Dorte Westrup	4	4
2.-ÅRS STUDERENDE (1 hold)	Johanne Mengel Dorte Westrup	4	4
b. Undervisning til prøven i russisk			
1.-ÅRS STUDERENDE (1 hold)	Anne Dueholm	4	4
2.-ÅRS STUDERENDE (1 hold)	Anne Dueholm	4	4
c. Undervisning til prøven i spansk			
1.-ÅRS STUDERENDE (3 sideløbende hold)	Aase Milfeldt Erna Sølling	4	4
2.-ÅRS STUDERENDE (2 sideløbende hold)	Kirsten Jessen Hanne Nørhald	4	4

G. DEN ERHVERVSSPROGLIGE AFGANGSEKSAMEN DEN ERHVERVSSPROGLIGE DIPLOMPRØVE DEN ERHVERVSSPROGLIGE KANDIDATEKSAMEN

Bestemmelserne om disse studier indeholdes i undervisningsministeriets anordning af 8. september 1966 om handelshøjskolens erhvervsproglige eksaminer som ændret ved anordning af 11. juni 1969.

For studierne er udarbejdet en studievejledning og eksamensordning, der senest er revideret i 1970.

Den erhvervsproglige afgangseksamen

Formålet med studiet til den erhvervsproglige afgangseksamen er at uddanne korrespondenter, chefsekretærer og korrespondanceledere til brug i firmaer og institutioner med mere krævende fremmedsproglige opgaver. I

studiet er inkorporeret uddannelsen til handelsfaglærereksamen (dog ikke i samfundsøkonomi, handelslære samt didaktik og praktisk undervisningsfærdighed), der kvalificerer til undervisning på visse trin ved handelsskoler og tekniske skoler.

Studiet omfatter to af følgende sprog: engelsk, fransk, spansk, tysk.

Undervisningen foregår som regel om dagen, fortrinsvis mellem kl. 12 og 18. Studiet kræver den studerendes hele tid.

Den, der har bestået den erhvervsproglige afgangseksamen, har eneret til at anvende bogstaverne E.A. efter sit navn som betegnelse for sin uddannelse.

Den erhvervsproglige diplomprøve

Formålet med studiet til den erhvervsproglige diplomprøve er at give en højere specialuddannelse i et enkelt sprog, således at dimittenderne i det pågældende sprog bliver i stand til at varetage de samme funktioner, som dimittender med den erhvervsproglige afgangseksamen uddannes til at varetage i to sprog. Studiet kan forenes med halvdagsstilling.

Den, der har bestået den erhvervsproglige diplomprøve, har eneret til at anvende bogstaverne E.D. efter sit navn som betegnelse for sin uddannelse.

Den, der har bestået den erhvervsproglige diplomprøve i mindst to sprog, har ret til at anvende bogstaverne E.A. efter sit navn som betegnelse for sin uddannelse.

Den erhvervsproglige kandidateksamen

Det erhvervsproglige kandidatstudium har til formål at uddanne kandidater, der er i besiddelse af stor praktisk sprogbeherskelse baseret på grundig teoretisk viden samt omfattende kendskab til realia.

Studiet er tilrettelagt som et to-årigt dagstudium. Det bygger på den erhvervsproglige afgangseksamen og er koncentreret om det valgte hovedsprog, der føres frem til højeste niveau. Bisproget svarer til niveauet ved den erhvervsproglige afgangseksamen med tilføjelse af supplerende træning i oversættelse og tolkning samt bibringelse af udvidet kendskab til realia.

Kandidatstudiet forbereder til følgende funktioner: ansættelse som oversætter og tolk i udenrigstjenesten og internationale organisationer; beskæftigelse i større handels- og industriforetagender, banker, forsikringsselskaber, rederier o.l.; ansættelse i undervisningsstillinger ved handelshøjskoler, handelsgymnasier og tekniske skoler.

Den erhvervsproglige kandidateksamen opfylder i hovedsproget kravene til translatøreksamen, og de studerende uddannes med henblik på varetagelse af de egentlige translatørfunktioner: oversættelse (navnlige af fagsprogede tekster) og tolkning (konsekutivtolkning og simultantolkning) fortrinsvis til hovedsproget fra modersmål (og i et begrænset omfang fra bisprog) samt til modersmålet fra hovedsprog og bisprog.

I hovedsproget tilstræbes en opøvelse i videnskabelig metode, så kandidaterne bliver i stand til at udføre erhvervsproglige undersøgelser (f.eks. ved-

rørende brancheterminologi) samt kvalificeres til højere undervisning og erhvervsproglig forskning.

Den, der har bestået den erhvervsproglige kandidateksamen, har ret til titlen candidatus (candidata) linguae mercantilis, forkortet cand. ling. merc.

Undervisningen i 1972/73 har omfattet følgende:

Den erhvervsproglige afgangseksamen/den erhvervsproglige diplomprøve

1.-ARS STUDERENDE		Ugentlige timer	
FOR ALLE STUDERENDE		Efterår	Forår
Indføring i sprogstudiet	Jens Rasmussen Arne Spønter	1	–
Vejledning i udarbejdelse af specialeopgaver.	Jens Rasmussen	–	1
Danske Juridiske forhold	E. Juul Lund	1	–
a. Engelsk (5 sideløbende hold)			
Tekstlæsning	Finn Messell K. Gram Andersen V. Hjørnager Pedersen Karen Stetting	1	1
Oversættelsesfærdighed	Paul Bay K. Gram-Andersen Børge Larsen Sven Sorgenfrey	1	1
Fonetik og grammatik	K. Gram-Andersen Inge Livbjerg Helge Schwarz Tyge Stavnstrup	1	1
Samfundslære	Norman Shine Sven Sorgenfrey Lillian Werdellin	1	1
Merkantilt sprog	Jørgen Alsø E. Søer Christensen Helle Pals Frandsen Knud Løwert Vagn Sandberg	2	2
Juridisk sprog	Helle Pals Frandsen Jesper Hven	1	1
Litterære hovedværker	Finn Messell Lillian Werdellin	1	1
b. Fransk			
Tekstlæsning	Jytte Tølling	1	1
Oversættelsesfærdighed	N. E. Lænkholm	1	1
Fonetik	Preben Fink-Jensen	1	0
Grammatik	Birgitte Frils Jens Rasmussen	1	1
Juridisk sprog	E. Juul Lund Jytte Tølling	2	2
Merkantilt sprog	Hélène Hoim	2	2
Teknisk sprog	Jacques J. Qvistgaard	1	1
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	Preben Fink-Jensen	1	1
Litterære hovedværker	Birgitte Frils	0	1

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
c. Spansk (1 hold)			
Tekstlæsning	Jørgen Jensen	1	1
Oversættelsesfærdighed	Halvor Søeborg	1	1
Grammatik og fonetik	S. Kaas Andersen	1	1
Juridisk sprog	Niels Henning Pedersen	1	1
Teknisk sprog	Halvor Søeborg	1	1
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	J. M. Alegre	1	1/2
Litterære hovedværker	Maria Berta Pallares Garzon	0	1
Merkantil sprog	Niels Henning Pedersen	2	1 1/2

Koordinerende undervisning for studerende med den tresproglige korrespondenteksamen:

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Oversættelsesfærdighed	Halvor Søeborg	1/2	1/2
Merkantil sprog	Kirsten Jessen	1	1

d. Tysk (2 sideløbende hold)

Oversættelsesfærdighed	Frède Boje	1	1
	Liselotte Brøndlund		
Grammatik	Frède Boje	1	1
	Arne Spenter		
Merkantil sprog	Meta Pedersen	2	2
	W. Thornfield		
Juridisk sprog	Ebbe Falck	1	1
Teknisk sprog	Kr. Kristiansen	1	1
	P. Gunderskov		
Samfundsiære	Inge Baaring	1	1
	Meta Pedersen		
Litterære hovedværker	E. Bjørn Hansen	1	1
	Eyolf Hesselund		

Den erhvervsproglige afgangseksamen/den erhvervsproglige diplomprøve

2-ÅRS STUDERENDE

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Engelsk (4 sideløbende hold)			
Tekstlæsning	Finn Messell	1	1
	V. Hjørnager Pedersen		
Oversættelsesfærdighed	Karen Stetting	1	1
	Poul Bay		
	Børge Larsen		
Fonetik og grammatik	Sven Sorgenfrey	1	1
	K. Gram-Andersen		
Merkantil sprog	T. Stavnstrup	1	1
	Jørgen Alsø		
	E. Seear Christensen		
	Inge Livbjerg		
	Knud Løwert		
	V. Sandberg		
Juridisk sprog	Karen Stetting	1	1
	Poul Monrad		
Teknisk sprog	Jørgen Alsø	1	1
	H. Svane Knudsen		
	Sv. Vesterll		

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	Helge Schwarz Norman Shine	1	1
Fransk (2 hold)			
Tekstlæsning	N. E. Lænkholm	1	1
Oversættelsesfærdighed	N. E. Lænkholm	1	1
Litterære hovedværker	Jean Pierre Milovanoff	1	1
Grammatik	Birgitte Friis Jens Rasmussen	1	1
Merkantil sprog	E. Juul Lund	1	1
Juridisk sprog	E. Juul Lund	1	1
Teknisk sprog	Villy Knudsen	1	1
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	Preben Fink-Jensen	1	1
Spansk (1 hold)			
Tekstlæsning	S. Kaas Andersen	1	1
Oversættelsesfærdighed	Halvor Sæborg	1	1
Litterære hovedværker	María Berta Pallares Garzon	1	1
Fonetik og grammatik	S. Kaas Andersen	1	1
Merkantil sprog	Niels Henning Pedersen	1½	1½
Juridisk sprog	Niels Henning Pedersen	1	1
Teknisk sprog	Halvor Sæborg	1	1
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	J. M. Alegre	½	½
Tysk (2 sideløbende hold)			
Oversættelsesfærdighed	Frede Boje Liselotte Brøndlund	1	1
Fonetik og grammatik	Frede Boje Arne Spenter	1	1
Merkantil sprog	Fl. Koue P. Gunderskov Nielsen	2	2
Juridisk sprog	Poul Rosbach	1	1
Teknisk sprog	Flemming Koue Kr. Kristiansen	1	1
Tolkning og mundtlig sprogfærdighed	Inge Baaring Bente Kristensen	1	1
Tekstlæsning	E. Bjørn Hansen Eyolf Hessellund		
Den erhvervsproglige kandidateksamen			
1.-ARS STUDERENDE			
Fællesforelæsninger (for alle studerende)			
Danske samfundsforhold	N. E. Lænkholm	1	1
Hovedsprog og bisprog			
Engelsk-amerikanske realla	Norman Shine	1	1
Franske rella	F. Grand-Clément Marcel Henaff	1	1
Spanske rella	Max Gorosch	1	1
Tyske rella	Gert Engel	1	1
Notatteknik til brug ved konsekutiv tolkning ...	Oleg Koefoed	1	0

		Ugentlige timer	
		Efterår	Forår
Øvelser			
Engelsk (hovedsprog)			
Stilistisk m.v.	Karen Stetting	1/2	1/2
Oversættelsesfærdighed	Norman Shine	2	2
	Sven Sorgenfrey		
Grammatik	Hølge Schwarz	1	1
Merkantil og økonomisk sprog	Vagn K. Sandberg	2	2
Juridisk sprog	I. Gorm Hansen		
Teknisk sprog	Svend Vesterli		
Tolkøvelse	Edna Søer Christensen	1	1
	I. Gorm Hansen		

Fransk (hovedsprog)			
Stilistisk m.v.	Jens Rasmussen	1/2	1/2
Tekstlæsning	Aase Ballals	1	1
Oversættelsesfærdighed, skriftlig	Oleg Køfoed	1	1
Grammatik	Jens Rasmussen	1	1
Merkantil og økonomisk sprog	E. Juul Lund	2	2
Juridisk sprog	E. Juul Lund	1	1
Teknisk sprog	Jacques J. Qvistgaard	1	1
Tolkøvelse	Oleg Køfoed	1	1

Spansk (hovedsprog)			
Stilistisk m.v.	Halvor Sæborg	1/2	1/2
Oversættelsesfærdighed	Jørgen Jensen	1	1
Grammatik	Max Gorosch	1	1
Merkantil og økonomisk sprog	Niels Henning Pedersen	2	2
Juridisk sprog	Niels Henning Pedersen	1	1
Teknisk sprog	Halvor Sæborg	1	1
Tolkøvelse	Vibeke Pentz-Møller	1	1

Tysk (hovedsprog)			
Stilistisk m.v.	Gert Engel	1/2	1/2
Oversættelsesfærdighed	Liselotte Brøndlund	1	1
	Frede Boje		
Grammatik	Arne Spenter	1	1
Merkantil og økonomisk sprog	P. Gunderskov	1	1
Juridisk sprog	Ebbe Falck	2	2
Teknisk sprog	Flemming Koue	1	1
Tolkøvelse	Ellen Larsen	1	1

2-ARS STUDERENDE

Øvelser

Engelsk

Stilistisk m.v.	Karen Stetting	1	1
Oversættelsesfærdighed	V. Hjørnager Pedersen	1	1
Grammatik	Hølge Schwarz	1	1
Merkantil og økonomisk sprog	Jørgen Alsø	2	2
Juridisk sprog	Jesper Hven	1	1
Teknisk sprog	I. Gorm Hansen	1	1
Tolkøvelse	I. Gorm Hansen	1	1
	Knud Løwert		

Fransk

Ugentlige timer

Efterår Forår

Stilistisk m.v.	Jens Rasmussen	1	1
Oversættelsesfærdighed, skriftlig	Oleg Koefoed	1	1
Grammatik	Jens Rasmussen	1	1
Merkantilt og økonomisk sprog	Erik Juul Lund	2	2
Juridisk sprog	Erik Juul Lund	1	1
Teknisk sprog	Jacques J. Qvistgaard	1	1
Tolkeøvelse	Oleg Koefoed	1	1

Spansk

Stilistisk m.v.	Halvor Sæborg	1	1
Oversættelsesfærdighed	Jørgen Jensen	1	1
Grammatik	Jørgen Jensen	1	1
Merkantilt og økonomisk sprog	Niels Henning Pedersen	2	2
Juridisk sprog	Niels Henning Pedersen	1	1
Teknisk sprog	Halvor Sæborg	1	1
Tolkeøvelse	Vibeke Pentz-Møller	1	1

Tysk

Stilistisk m.v.	Gert Engel	1	1
Oversættelsesfærdighed	Gert Engel	1	1
Grammatik	Arne Spenter	1	1
Merkantilt og økonomisk sprog	Fl. Koue	2	2
Juridisk sprog	Ebbe Falck	1	1
Teknisk sprog	P. Gunderskov Nielsen	1	1
Tolkeøvelse	Meta Pedersen	1	1

H. ANDEN UNDERVISNING

Frie forelæsninger

Efterårssemestret:

Litterær forelæsning: Professor, dr. phil. Hakon Stangerup.

De europæiske fællesmarkedslandes erhvervsgeografi: Docent, dr. phil. Aage Aagesen.

Massekommunikationsmidlernes anvendelse i det danske samfund: Ulf Kjær-Hansen.

Forårssemestret:

Litterær forelæsning: Professor, dr. phil. Hakon Stangerup.

Afrikas økonomiske geografi: Docent, dr. phil. Aage Aagesen.

VI. Censorer

Ved de i undervisningsåret 1972/73 afholdte prøver og eksaminer har følgende medvirket som censorer:

Erhvervsøkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Afdelingschef, cand. oecon. Søren Aggebo; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; afdelingschef, cand. polit. Aage de la Cour; direktør, cand. merc. Verner Damm; direktør Werner Drenck H.D.; kontorchef, cand. oecon. Mogens Ebling; direktør, cand. oecon. Jens Fisker; statsaut. revisor Ejnar Fryd; direktør, cand. merc. Svend Åge Birck Jakobsen; konsulent, cand. merc. Ole Kerndal-Hansen; direktør, cand. polit. Henning Kirkeby; direktør Jørgen Kjær H.A.; adjunkt, mag. scient. soc. Tyge Kjær; underdirektør, cand. merc. Peter H. Krag; lic. merc. Børge O. Madsen; direktør Sv. Dyrlov Madsen H.D.; civiløkonom Vilhelm Nørring H.D.; regnskabschef, cand. merc. J. Olfert; personalechef, cand. merc. Ejvind Oxe; direktør, cand. merc. H. Brinch Pedersen; forstander, cand. merc. Per Rendtorff; regnskabschef, cand. merc. P. Rohde; cand. merc. Willy Tiedemann; direktør, cand. oecon. H. Øhrstrøm.

Nationaløkonomi på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Professor, dr. oecon. P. Nyboe Andersen; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup-Birk; kontorchef, cand. polit. William Boserup; direktør, cand. polit. Preben Bov; lektor, cand. polit. Poul Buch-Hansen; afdelingschef, cand. polit. Aage de la Cour; fuldmægtig, cand. polit. Henning Gottlieb; sekretariatschef, cand. polit. Folmer Hammerum; afdelingschef, cand. polit. N. P. Jacobsen; økonomisk-statistisk konsulent Jørn Børglum Jensen; byrådsmedlem P. E. Jensen; kontorchef, cand. polit. Leo Meyer; lektor, cand. polit. Gunnar Viby Mogensen; konsulent, cand. polit. Henning Møller; bankdirektør, cand. polit. Kristian Møller; vicedirektør, cand. polit. Hans Paaschburg; afdelingschef, dr. polit. Knud Rasmussen; professor, dr. polit. P. Nørregaard Rasmussen; cand. polit. Claus Vastrup.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Afdelingschef, cand. oecon. Søren Aggebo; lektor, cand. oecon. Palle Schelde Andersen; kontorchef, cand. polit. Ole Andresen; kontorchef, cand. polit. E. Bastrup-Birk; ekspeditionssekretær, cand. polit. V. E. Carstensen; underdirektør, cand. polit. Ib Christiansen; studieleder, cand. merc. Bent Gram; afdelingschef, cand. polit. N. P. Jacobsen; professor Gunnar Thorlund Jepsen; direktør, cand. polit. H. Kirkeby; bankdirektør, cand. polit. Poul

Tage Madsen; underdirektør, cand. merc. Hans Meyer; kontorchef, cand. polit. Leo Meyer; direktør Victor Mortensen H.A.; lektor, cand. polit. Axel Mosin; kontorchef, cand. polit. Erik Nielsen; kontorchef, cand. polit. E. Heimann Olsen; direktør, civiløkonom, baron Axel Reedtz-Thott; økonomidirektør, cand. oecon. E. Schrøder-Christensen; amanuensis, lic. merc. Preben Sepstrup; direktør, cand. merc. K. V. Slot; direktør, cand. polit. Erik Stockmann; kontorchef, cand. oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand. polit. Jørgen Wedebye.

Statistik på det almene erhvervsøkonomiske studium og på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Lektor, cand. polit. Bodil Nyboe Andersen; professor Erling B. Andersen; programsekretær, cand. polit. Helge Andersen; afdelingsforstander, cand. act. M. Weis Bentzon; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, cand. act. H. Colding-Jørgensen; underdirektør, cand. act. Jørgen Garbers; amanuensis, cand. polit. Viggo Høst; direktør, cand. oecon. Knud Kappel Jensen; lektor, cand. polit. Niels Erik Jensen; direktør, cand. polit. Kjeld Johansen; lektor, cand. stat. Søren Johansen; redaktør, cand. polit. Henning Lindegård; afdelingsleder, cand. polit. Finn Madsen; lektor, cand. polit. P. C. Matthiessen; studieleder, cand. polyt. Ole Nielsen; civilingeniør Karsten Schmidt; lektor Jon Stene.

Erhvervsret på det almene erhvervsøkonomiske studium, på 1. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier, på det tresproglige korrespondentstudium og prøven i erhvervsret på det ensproglige korrespondentstudium:

Direktør Knud Agbo; højesteretssagfører Niels Alkil; fhv. ligningsdirektør, cand. polit. A. Begstrup; professor, dr. jur. Bent Christensen; amanuensis, cand. jur. Niels Elmélund; advokat Jan Erlund; advokat Torben Ertbøll; advokat Andreas Fischer; kontorchef, cand. jur. Kjeld Gleerup; kontorchef, cand. jur. Alf Jensen; skibsregisterchef, cand. jur. Georg Jensen; afdelingschef Hans Kjems; byretsdammer Akse! T. Koefoed; landsretssagfører Eyvind Lønstrup; undervisningsdirektør, cand. jur. O. I. Mikkelsen; højesteretssagfører Bent Nebelong; landsretssagfører Rasmus Reeh; afdelingschef, cand. jur. J. Selmer; kontorchef K. Stage; kontorchef, cand. polit. Mogens O. Østergaard.

Databehandling:

Underdirektør, cand. polyt. P. V. Andersen H.D.; direktør, mag. scient. H. J. Helms.

Bogføring på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Konsulent, lic. merc. Egon Andersen; prokurist F. H. Christensen H.D.; kontorchef Per Lolk Reng H.D.; fabrikant B. Steen-Johnsen H.D.

Matematik på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Ingeniørdocent, mag. scient. Ditlev J. Monrad; adjunkt, cand. scient. Aage Nielsen.

Psykologi på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Byrådsmedlem P. E. Jensen; adjunkt, mag. scient. soc. Tyge Kjær.

Kulturhistorie på det almene erhvervsøkonomiske studium:

Professor, dr. phil. Gustav Albeck; dramatisk konsulent, dr. phil. Alf Henriques; redaktør, cand. mag. Svend Kragh-Jacobsen; professor, dr. phil. Frederik Nielsen.

Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium:

Adm. direktør Sven Acker; oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; afdelingschef, cand. oecon. Søren Aggebo; lektor, cand. polit. Ellen Andersen; fhv. ligningsdirektør, cand. polit. Axel Begtrup; professor, Paul Bøndtsen; afdelingsforstander, cand. act. M. Weis Bentzon; professor, dr. phil. Mogens Bløgvad; statsaut. revisor Hans Boysen; forlagsboghandler, cand. merc. Ole Busch; direktør, lic. merc. Poul B. Christensen; afdelingschef, cand. polit. Aage de la Cour; afdelingsingeniør Jens Ehlers; redaktør, lektor E. V. Elberling; ingeniør Ole Engberg; statsaut. revisor Ejnar Fryd; direktør, cand. polit. Olav Grue; direktør Ole Heise; personalechef Gerda Helms; direktør, cand. merc. Mogens Bøgvad Høst; statsaut. revisor H. Hjærne Jeppesen; cand. jur. Jørgen Jepsen; advokat Robert Kock-Nielsen; afdelingsleder, mag. scient. Per Kongstad; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; civiløkonom Mogens Lindhard; direktør, statsaut. revisor Erik Møllerup; direktør, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; departementschef, cand. polit. Otto Müller; fabrikkationschef, cand. polyt. Per W. Nielsen H.D.; vicedirektør, cand. polit. Hans Paaschburg; personalechef Jan Petersen; underdirektør, cand. merc. Poul-Erik Petersen; professor, dr. jur. Allan Philip; forskningsleder, cand. oecon. K. W. Redder; højesteretssagfører Frits Rosenquist; ekspeditionsssekretær, cand. jur. Jens Rosman; statsaut. revisor Stig-Erik Schaumburg-Müller; professor Torben Svenné Schmidt; cand. polit. Poul Sveistrup; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm; kontorchef, cand. polit. Mogens Østergaard.

Afsætningsøkonomi på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Programsekretær, cand. polit. Helge Andersen; direktør, cand. polyt. Henry Brennum H.D.; direktør, cand. polit. Sten Buhl; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard H.D.; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; direktør, lic. merc. Poul B. Christensen; direktør, cand. polit. E. Haunstrup Clemmensen; direktør, konsul Paul Fabricius; underdirektør, cand. merc. Peter H. Krag; direktør, cand. pharm. Knud Overø H.D.; direktør Jørgen M. Thygesen H.D.

Finansiering og kredittvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør, cand. merc. Svend Aage Frederiksen; direktør, cand. polit. Olav Grue; overingeniør Jens Ehler Knudsen; direktør, cand. oecon. Erik Krogstrup; vicedirektør, cand. polit. Rich. Mikkelsen; direktør, statsaut. revisor Erik Møllerup; direktør, cand. polit. Kristian Møller; direktør, cand. polit.

Hans Paaschburg; direktør, cand. jur. Arne Skjoldager; direktør, cand. oecon. Hans Øhrstrøm.

Forsikring på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør, cand. jur. Henning Palludan; direktør, cand. jur. H. Tranow; direktør Børge Warsberg H.D.

Organisation på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Oberstløjtnant, cand. psych. Fin Agersted; oberstløjtnant, civilingeniør H. A. S. Arnoldus; professor, dr. phil. Mogens Blegvad; forlagsboghandler, cand. merc. Ole Busck; civildommer C. Ove Christensen; direktør Otto Cordsen; direktør Erik Damborg H.D.; direktør, cand. merc. Verner Damm; redaktør, lektor, cand. polit. B. V. Elberling; ingeniør Ole Engberg; direktør Ole Heise; personalechef Gerda Helms; direktør, cand. act. F. Hertz; højesteretssagfører A. Jacobi; direktør, cand. merc. Svend Aage Birck Jakobsen; kommunaldirektør, cand. oecon. Aage Jensen; direktør, statsaut revisor, translatør og tolk B. Johansen H.D.; underdirektør, civilingeniør Svend Kahr; universitetslektor, cand. jur. Ejler Kock; afdelingsleder, mag. scient. Per Kongstad; forskningsleder, cand. psych. P. H. Kühl; direktør, cand. merc. Poul Lauritsen; direktør, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; universitetslektor, cand. scient. pol. Hans Jørgen Nielsen; fabrikkationschef, cand. polyt. Per W. Nielsen H.D.; direktør, cand. polyt. Erik Orth; personalechef, cand. merc. Ejvind Oxe; direktør, dr. phil. Eggert Petersen; personalechef Jan Petersen; chefkonsulent, cand. polyt. Bent Hesse Rasmussen H.D.; afdelingsleder, cand. psych. S. Skyum-Nielsen; oberstløjtnant, cand. psych. J. Termøhlen; direktør, cand. jur. Victor Vilner; civilingeniør, lic. tech. Aage Vølund; sekretær, cand. scient. pol. H. H. Østergaard.

Regnskabsvæsen på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Direktør Knud Agbo; konsulent, lic. merc. Egon Andersen; fhv. ligningsdirektør, cand. polit. Axel Begstrup; direktør, lic. merc. Torben Carlsson; direktør, lic. merc. Børge G. Christensen; statsaut. revisor F. Dühning; statsaut. revisor N. B. Fabricius; direktør Ole Heise; direktør, cand. merc. Mogens Bøgvad Høst; statsaut. revisor K. G. Jensen; økonomidirektør Gunnar Jørgensen H.D.; statsaut. revisor Leo Olsen; edb-direktør, cand. merc. Ditlev Saugmann; statsaut. revisor Jacob Schiøler; direktør, cand. oecon. H. Øhrstrøm.

Udenrigshandel på 2. del af de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Ambassadør Jens Christensen; afdelingschef, cand. polit. Hans O. Christensen; udenrigsråd, cand. jur. Per Groot; direktør Jørgen Hooge H.D.; direktør, civilingeniør H. J. Kockvedgaard H.D.; skibsreder, generalkonsul Asger Juul Lindinger H.D.; departementchef, cand. polit. Otto Müller; direktør Allan Petersen H.D.; direktør Morten Petersen H.D.; professor, dr. jur. Torben Svénné Schmidt.

Revision:

Statsaut. revisor K. G. Jensen; statsaut. revisor, lic. merc. H. Hjærnø Jepsen.

Skatteret:

Fhv. ligningsdirektør, cand. polit. A. Begstrup; statsaut. revisor K. G. Jensen; advokat R. Kock-Nielsen.

De erhvervsproglige eksaminer og sprogdisciplinerne på det almene erhvervsøkonomiske studium**Engelsk:**

Translatør Birthe M. Andersen; translatør Aksel A. Anslev; lektor, cand. mag. Ulf Böiken; vicedirektør, translatør Mogens Dyhr; kontorchef, translatør Leo Jerstoft; afdelingsleder, cand. mag. Bengt Jürgensen; amanuensis, mag. art. H. Kossmann; lektor, cand. mag. F. T. Mouridsen; landsretssagfører Erik Münter; translatør Kjeld Præstegaard; professor, dr. phil. Knud Schibsbye; professor Poul Steller; professor, dr. phil. Knud Sørensen; forstander, translatør Egil Toke.

Fransk:

Kontorchef, translatør Andreas Harboesgaard; professor, dr. phil. Poul Højbye; førstebibliotekar, mag. art. A. Nicolet; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; translatør A. Holger Pedersen; direktør Kay Sonne-Hansen; professor, dr. phil. Hans Sørensen.

Italiensk:

Professor, dr. phil. Poul Højbye; kontorchef, kgl. translatør Aage Norsker.

Russisk:

Translatør Axel Mortensen; lektor, cand. mag. Helge Poulsen.

Spansk:

Professor Svend Atke; lektor, cand. mag. Ulf Böiken; direktør, translatør Vagn Ganderup; translatør Ellen Hylleborg Jensen; fuldmægtig, translatør Poul Madsen; professor, dr. phil. Morten Nøjgaard; amanuensis, lektor, mag. art., translatør Kirsten Schottländer.

Tyrkisk:

Marcel Erdal; professor Lars Johanson; mag. art. Iben Raphael Meyer.

Tysk:

Landsretssagfører Johan Asmussen; lektor, cand. mag. H. Bergstrøm-Nielsen; translatør Edith Christiansen; translatør Inger Jelstrup Christophersen;

professor, fil. dr. Karl Hylgaard-Jensen; lektor, cand. mag. Lisbeth Falster Jakobsen; afdelingsleder, cand. mag. Elli Jørgensen; amanuensis, cand. art. Hans Peter Jørgensen; afdelingsleder, cand. mag. Mogens Wied Jørgensen; lektor Per El Jørgensen; lektor, cand. mag. Fritz Kamp; translator Helmuth Norsker; afdelingsleder Svend-Olaf Poulsen; kontorchef, translator O. C. Sørensen.

Samfundsøkonomi:

Lektor, cand. polit. Helge Nørgaard.

Stenografi og maskinskrivning:

Lektor, cand. mag. J. Borch-Madsen; translator Ester Brinch; personalechef Gerda Helms.

Forretningspraksis og økonomisk sprogbrug:

Direktør Allan Hansen H.A.; direktør, cand. merc. Ole Heggland; økonomidirektør Gunnar Jørgensen H.D.

VII. Studerende og eksaminer

1. I undervisningsårene 1971/72 og 1972/73 var der på højskolen indmeldt følgende antal studerende og deltagere, der fordeler sig således:

	1971-72	1972-73
H.A.-studiet	821	868
Kandidatstudiet	303	350
Licentiatstudiet	37	35
H.D.-studiet:		
1. del	1614	1715
2. del: afsætningsøkonomi	115	87
finansiering og kreditvæsen	64	65
forsikring	3	0
organisation	203	147
regnskabsvæsen	357	386
udenrigshandel	35	45
Revision	334	308
Det tresproglige korrespondentstudium	429	404
Det erhvervsproglige grundstudium	-	46
Den erhvervsproglige afgangseksamen	87	91
Den erhvervsproglige diplomprøve	138	150
Den erhvervsproglige kandidateksamen	40	64
Det ensproglige korrespondentstudium:		
engelsk	377	353
fransk	102	118
italiensk	14	21
russisk	14	10
spansk	62	53
tysk	145	160
Prøven i italiensk	31	27
Prøven i russisk	12	5
Prøven i spansk	134	101
	5471	5563

2. Tilgang og afgang.

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

I efterårssemestret 1972 blev der optaget 337 (323 danske, og 14 norske, islandske og svenske) nye studerende.

Til 1. del af den almene erhvervsøkonomiske eksamen i april/juni 1973 indstillede sig 269 studerende, hvoraf 210 bestod eksamen.

Til den almene erhvervsøkonomiske eksamen i april/juni 1973 indstillede sig 223 studerende, hvoraf 196 bestod eksamen. 4 studerende er indstillet til sygeeksamen.

DET ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDATSTUDIUM

I 1972/73 var der en tilgang af 164 studerende, og til den afsluttende eksamen i december 1972/januar 1973 indstillede sig 32 studerende, hvoraf 31 bestod eksamen, og i april/juni 1973 indstillede sig 43 studerende, hvoraf 38 bestod eksamen.

DE ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del var der i 1972/73 en tilgang af 1055 nye studerende.

Til 1. del af diplomprøven, som er fælles for alle studerende, indstillede sig i april/juni 1973 734 studerende, hvoraf 481 bestod eksamen.

Da studiet til diplomprøven i regnskabsvæsen er omlagt, blev der afholdt en ekstraordinær eksamen til diplomprøvens 2. del i december 1972/januar 1973. Til denne eksamen indstillede sig 69 studerende, hvoraf 39 bestod eksamen.

Til 2. del af diplomprøven, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig i april/juni 1973 493 studerende, hvoraf 346 bestod eksamen.

	1973	
	indstillet	bestået
Afsætningsøkonomi	94	46
Finansiering og kreditvæsen	48	31
Forsikring	2	2
Organisation og offentlig forvaltning	148	108
Regnskabsvæsen	234	142
Udenrigshandel	25	17

DET TRESPROGLIGE KORRESPONDENTSTUDIUM

I efterårssemestret 1972 blev der optaget 173 nye studerende.

Til den tresproglige korrespondenteksamen i april/juni 1973 indstillede sig 136 studerende, hvoraf 128 bestod eksamen.

DET ERHVERVSSPROGLIGE GRUNDSTUDIUM

I efterårssemestret 1972 blev der optaget 46 nye studerende.

DET ENSPROGLIGE KORRESPONDENTSTUDIUM

I 1972/73 var der en tilgang af 425 nye studerende.

Fordelingen på de forskellige sprog var:

Engelsk	220
Fransk	72
Italiensk	14
Russisk	6
Spansk	30
Tysk	83

Til den ensproglige korrespondenteksamen april/juni 1973 indstillede sig 247 studerende, hvoraf 230 bestod eksamen.

Fordelingen på de forskellige sprog var:

	1973	
	indstillet	bestået
Engelsk	119	114
Fransk	33	29
Italiensk	4	4
Russisk	4	4
Spansk	17	15
Tysk	70	62

FORBEREDELSEN TIL DEN ERHVERVSSPROGLIGE AFGANGSEKSAMEN

I 1972/73 blev der optaget 49 nye studerende.

Til den erhvervsproglige afgangseksamen (E.A.) i april/juni 1973 indstillede sig 33 studerende, hvoraf 32 bestod eksamen.

FORBEREDELSEN TIL DEN ERHVERVSSPROGLIGE DIPLOMPRØVE

I 1972/73 blev der optaget 98 nye studerende.

Til den erhvervsproglige diplomprøve (E.D.) i april/juni 1973 indstillede sig 53 studerende, hvoraf 46 bestod eksamen.

Fordelingen på de forskellige sprog var:

	1973	
	indstillet	bestået
Engelsk	17	16
Fransk	13	11
Spansk	9	7
Tysk	14	12

9 dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E.A.

DE ERHVERVSSPROGLIGE KANDIDATSTUDIER

I 1972/73 blev der optaget 39 nye studerende.

Til **den erhvervsproglige kandidateksamen** i december 1972/januar 1973 indstillede sig 4 studerende, hvoraf 2 bestod eksamen.

Fordelingen på sprog var således:	1972/73	
	indstillet	bestået
Engelsk	1	0
Tysk	3	2

Til **den erhvervsproglige kandidateksamen** i april/juni 1973 indstillede sig 8 studerende, som alle bestod.

Fordelingen på de forskellige sprog var:	1973	
	indstillet	bestået
Engelsk	4	4
Fransk	2	2
Spansk	1	1
Tysk	1	1

Til **den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen** i april/juni 1973 indstillede sig 2 studerende, som bestod eksamen.

Fordelingen på sprog var således:	1973	
	indstillet	bestået
Engelsk	1	1
Spansk	1	1

Translatørexamen blev ved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 14. maj 1973 henlagt til handelshøjskolerne. Eksamen blev første gang afholdt i maj/juni 1973. Til denne eksamen indstillede sig 21 studerende, hvoraf 5 bestod eksamen.

Fordelingen på de forskellige sprog var:	1973	
	indstillet	bestået
Engelsk	13	3
Fransk	3	2
Spansk	3	0
Tyrkisk	1	1
Tysk	2	0

FORBEREDELSEN TIL SPROGPRØVERNE

Prøven i Italiensk

I 1972/73 blev der optaget 16 nye studerende.

Til prøven i italiensk i april/juni 1973 indstillede sig 10 studerende, som alle bestod prøven.

Prøven i spansk

I 1972/73 blev der optaget 66 nye studerende.

Til prøven i spansk april/juni 1973 indstillede sig 18 studerende, hvoraf 14 bestod prøven.

DIMITTENDER 1973

Følgende bestod den almene erhvervsøkonomiske eksamen:

Agerschou, Hoiger	Christiansen, Hans Henrik	Haugaard, Torben
Albrechtsen, Kurt	Christiansen, Jens Aage	Heineke, Kirsten Benedicte
Andersen, Bjarne Suhr	Christiansen, Ole Hvid	Hempel-Jørgensen, Niels
Andersen, Karl Johan Rude	Clausen, Per Arne	Henriksen, Ernst Meidgård
Andersen, Ken Asbjørn	Crawford, Flemming	Henriksen, Per
Andersen, Peer Juul	Darrell, Thomas John	Hesselberg, Helge
Andersen, Per Dalsjø	Demant, Alf Birger	Hoim, Poul
Andersen, Sune	Dueholm, John Staunbjerg	Hoviand, Kim
Andersen, Svend Erik	Emdal, Hans Harry Ruth	Husted, Henning
Andreasen, Preben	Enevoldsen, Stig	Høgh, Torben
Bay, Jens Traasdahl	Enk, Sigge	Højland, Peter
Been, Hans Henrik	Eriksen, Erik Mailing	Haase, Hans Erik
Bing, Lars Jørgen	Espersen, Henrik	Jacobsen, Henrik Bonde
Birkhøj, John	Faurschou, Jens Axel	Jacobsen, Jesper Thøfner
Bliddal, Helge	Killisgaard	Jacobsen, Martin Bonde
Boesgaard, Knud-Aage	Franck, Søren Christian	Jacobsgaard, Jes
Boll, Emma Ruth Lynggaard	Fransø, Michael Peter	Jakobsen, Henrik Frils
Brathoim, Marianne	Frederiksen, Steen-Ulrik	Jannsen, Jan
Brems, Jørgen Torben	Frølich, Jens Sødning	Jans, Ebbe
Brendstrup, Henrik	Grøn, Bo Erik	Jans, Thels Henrik
Bruun, Poul Erik	Grønholm, Niels	Jensen, Erling
Busch, Jens	Grøsfjeld, Steen Guido	Jensen, Flemming Harry
Bülow, Henrik	Guldager, Hans Mikael Knud	Jensen, Henrik
Bøgelund-Jensen, Anne	Guillerud, Svein Tore	Jensen, Hugo Rosendal
Carlsen, Hanne	Güttler, Gert Alfred	Jensen, Johannes Højgaard
Caspersen, Kjell	Hageier, Alf Arne	Jensen, Poul Erik
Chidekel, Ole	Hansen, Flemming Jack	Jensen, Preben Ancher
Christensen, Ea	Claus	Jeppesen, Peter
Christensen, Frederik Wang	Hansen, Frede Sneftrup	Jepsen, Henrik Helge
Christensen, Johannes Bogh	Hansen, Frederik Albert	Johansen, Jes Bo Løve
Christensen, Lise Lotte	Hansen, John Stig	Johansen, Jesper Bo
Christensen, Peter Andreas	Hansen, Jørgen	Jæger, Hans Haller
Christiansen, Arne	Hansen, Torben Voisted	Asmussen

Jørgensen, Geert
 Jørgensen, Svend Strøm
 Jørgensen, Torben Otte
 Kamstrup, Lelf
 Karstensen, Søren
 Kaspersen, Carsten Winther
 Klelland, Johan
 Kipper, John
 Kjærgaard, Steffen
 Knudsen, Ole Tage
 Kobro, Gunnar
 Kristensen, Jan Bo
 Kristensen, Svend Høgsberg
 Kruse, Nils Qvasinitzky
 Kvan, Peter
 Laer, Rene van
 Larsen, Jens Helmø
 Larsen, Jørgen
 Larsen, Mogens Michael
 Laursen, Jørgen Peter
 Sander
 Letman, Jan-Olaf
 Levisen, Bo Reldar
 Lorenzen, Svend Christian
 Lund, Carsten
 Lund-Thomsen, Erik
 Løn, Niels Peter
 Madsen, Hans Peter
 Madsen, Theodor Jens
 Jørgen Kruse
 Meincke, Jørgen
 Munch, Kirsten
 Munck, Hans Holger
 Møller, Jens Jørgen Roum

Niehues, Torben Victor
 Nielsen, Carl Birger
 Nielsen, Hans Richter
 Nielsen, Jens Uhi
 Nielsen, Lars Ejnar Benzon
 Nielsen, Martin Harili
 Nielsen, Niels Møller
 Nielsen, Peter Enevold
 Nielsen, Peter Henry
 Nielsen, Søren Bjerre
 Nissen, Christian
 Ohlsson, Paul-Ingvar
 Olsen, Birgitte Wisbech
 Olsen, Niels Østrup
 Oisen, Per
 Overgaard, Svend Erik
 Parkild, Mettegrete
 Paustian, Hans Wulff
 Pedersen, Anders Thorsten
 Pedersen, Peter Dalsgaard
 Petersen, Allan Bengaard
 Petersen, Bjarne Møldrup
 Petersen, Henrik Juel
 Petersen, Ib Kaaber
 Petersen, Lis German
 Pettersson, Michael
 Plenge, Jan
 Poulsen, Erik Harpsø
 Poulsen, Kenn Ruddy
 Rasmussen, Flemming Einer
 Rasmussen, Flemming Holm
 Rasmussen, Jan Schmidt
 Rasmussen, Jesper Julius
 Rasmussen, Marie-Louise

Rasmussen, Torben Winther
 Rechter, Nils
 Rohde, Erik
 Rolver, Torben Axel
 Rubæk, Arvid
 Rønn, Ole
 Rørvig, Peter
 Raa, Terje
 Sanning, Jens Erik
 Schulz, Karl-Heinz
 Schur, Fritz Henrik
 Schur, Hans Wilhelm
 Sejr, Jørgen Erik
 Sicheikow, Jørgen
 Sjødal, Anders Peter
 Slot, Ejnar Bæksgård
 Sundgreen, Søren
 Sæter, Arne
 Sæegaard, Bent
 Sørensen, Ebbe
 Sørensen, Niels Vilhelm
 Sørensen, Peter Jerndal
 Sørensen, Steen Rud
 Sørensen, Søren Harding
 Tabouillot, Rudi von
 Therschlisen, Svend
 Thomsen, Ole Pape
 Tilling, Peter August
 Traberg, Ole
 Troeis-Schmidt, Bo
 Ussing, Anders
 Vegge, Jan Erik
 Walther, Bjarne Jørgen
 Wilhelm, Bjarni

Følgende bestod den erhvervsøkonomiske kandidateksamen:

December 1972/Januar 1973

Arnth-Jensen, Jens
 Bondesen, Per
 Bork, Søren
 Degnshjerg, Finn
 Frederiksen, Jørgen Kjeld
 Hansen, Ole
 Hedegaard, Søren
 Holm, Søren
 Iversen, Jacob Rasmus
 Jensen, Lars Damm
 Johansen, Henrik Steen
 Kjæld, Bjarne
 Knudsen, Ebbe
 Knudsen, Frantz Buch
 Kofod, Mogens

Krog, Torben
 Larsen, Svend Boelsmand
 Lund, Kai
 Nielsen, Jens Carsten
 Nielsen, Morten
 Petersen, Lelf Fowler
 Porsberg, Klaus
 Poufeldt, Flemming
 Rabe, Jan
 Rademacher, Niels
 Ragle, Bjørn
 Rasmussen, Thorkild Steen
 Ruff, Jens
 Skov-Hansen, Knud Lennart
 Worum, Gelf
 Østergaard, Nils

April/Juni 1973

Andreassen, Ole Rovelt
 Baldvinsson, Cato Anthoni
 Boje, Carl Erik
 Borgholm, Niels Rud
 Clausen, Peter Laulund
 Fuglsang-Frederiksen, Niels
 Hallander, Bjarne
 Hansen, Erik Birger Steen
 Hansen, Geert Bjørn
 Hansen, Jørgen
 Hansen, Preben West
 Hansen, Svend Erik Lund
 Hesgaard, Erling
 Ipsen, Lis
 Jacobsen, Svend Haakon

Jensen, Erik Bach
Jensen, Knud Juël
Jensen, Søren Phil
Johansen, Niels Kjærsgaard
Jørgensen, Bent
Larsen, Ellsabeth Nøhr
Løvin, John Peter
Møhlby, Peter

Mossing, Michael
Nedergaard, Niels
Nissen, Heinrich
Omann, Niels
Ougaard, Birte Lundgaard
Pedersen, Hans Jørgen
Primdal, Hans
Rasmussen, Bjarne

Rønnow, Sven Otto
Stryhn, Elsebeth
Svarrer, Kaj Clausen
Thømsen, Palle
Utkilen, Kristian Martin
Winther, Jan Kofod
Østraat, Ejnar

Følgende bestod diplomprøven:

H.D. afsætningsøkonomi

Andreasen, Aksel Bjødstrup
Bagger, Freddy Thomas
Bloch, Poul Henrik
Brunander, Klaus
Christoffersen, Palle
Dünnweber
Dahlgård, Laust
Ellehuus, Knud Erik
Emdorff, Alf
Gravesen, Joe Jan Otto
Hansen, Hans Peter
Damgaard
Hansen, Ib Svend
Hansen, Jørgen Stengel
Hansen, Keld Monrad
Hansen, Ole Iver Hartvig
Hansen, Søren Hailing
Hauch, Peter Michael
Hesselholdt, Per
Haar, Preben
Jacobsen, Hans-Christian
Jensen, Arne Lillevang
Jessen, Bent
Johansen, Frank Knud
Jørgensen, Bent
Jørgensen, Skjold
Kjær, Peter
Kristiansen, Flemming
Larsen, Svend Rindbæk
Løkkegaard-Pedersen,
Finn Per Ove
Martens, Poul Gustav
Munk, Peter
Nielsen, Jens Peter
Moesgaard
Nilsson, Knud
Pedersen, Gunnar
Pedersen, Knud Brint
Rasmussen, Jørgen Winston
Reinecke, Ebbe
Sams, Ole Djernæs
Sarivit-Larsen, Jørgen

Schallmtzek, Bent
Schmidt, Jørgen Pedersen
Sejersen, Jens
Simonsen, Erik Heldemann
Terkelsen, Svend T.
Theilade, Igor Wikander
Tommerup, Knud
Wissing-Pedersen, Steen

H.D. finansiering

Andersen, Erik Steen
Appel-Hansen, Jørgen
Bagge-Petersen, Søren
Belérholm, Niels
Blangshøj, Claus
Christiansen, Orla Juul
Dahm, Mogens Andreas
Delcomyn, Henning Theodor
Dyrbak, Peter Torben Steen
Engsbø, Finn Mogens
Haug, Torsten
Horsing, Ulf
Housted, Erik
Jagd, Bo
Johansen, Niels Viggo
Junker, Jens-Christian
Juul, Kurt
Jørgensen, Jørgen E. Milling
Laugesen, Niels Jørgen
Nielsen, Poul Thejls
Petersson, Per Flemming
Rasmussen, Thorkild Bendix
Rellev, Jens
Schmidt, Franz Karl
Svensson, Mogens
Søberg, Kjeld
Vinther, Peter Arne
Waldö, Sten
Wede, Hans-Jørgen
Wulff, Brita
Zebitz, Bjørn Erik

H.D. forsikring

Mikkelsen, Jan Ingstrup
Pedersen, Kurt Thormod

H.D. organisation

Andersen, Erik Johs.
Andersen, Jørgen
Andersen, Nils Tom
Andersen, Torben Hauge
Andersen, Wilhelm Hugo
Asnæs, Finn
Blitzer, Ulla
Bloch-Jensen, Ole Peter
Blaagaard, Sven Erik
Bøgedal, Harris Wild
Bøgekjær, Ole
Christensen, Ib Orla Holm
Christensen, Steen Axel
Clømmensen, Per
Corneliusen, Jens
Damgård, Henning
Eriksen, Erik Rask
Flyvholm, Peder Kristian
Fogh, Erik
Foghsgaard, Lars
Frank, Finn Ahrent
Frøderiksen, Kurt
Faartoft, Klaus
Gøllert, Niels
Grand, Niels Theodor
Nørregaard
Gravesen, Per Otto Børresen
Hansen, Finn
Hansen, Hans Jørgen Juhler
Hansen, Leo
Hansen, Tommy Lorichs
Harpøth, Steffen
Hovmand, Lølf
Høxbro, Anne-Lise
Høyer, Svend Flemming
Jensen, Lars Jølvard
Jensen, Ole Bjørn

Jensen, Peter Frstrup
Juhl, Tage
Jørgensen, Freddie Børge
Jørgensen, Svend Erik
Jørgensen, Tonny Peder
Kaplan, Arne Aron
Kjærgaard, Knud
Kofod, Svend Aage
Krabsen, Henrik
Krarup, Svend
Kristiansen, Gorm
Krogh, Torben
Kærsgaard, Kal Heinrich
Larsen, Knud Willy
Larsen, Ole Bonde
Lassen, Henning Klitgaard
Lave, Ingolf Eckstrøm
Lemcke, Erik
Leth, Jørgen Ancher
Lous-Wiilerup, Birger
Lund, Jørgen
Lundemann, Svend
Løgager, Ole
Malland, Kjeld
Melbom, Ole
Neergaard, Ole
Nielsen, Bjarne Alsted
Nielsen, Hans Harald
Nielsen, Jørgen
Nielsen, Niels Fink
Nielsen, Torben Boss
Nybroe, Jørgen
Nørrung, Kai
Olesen, Karsten Marinus
Olsen, Lene
Orsval, Leif Stovbæk
Orsval, Preben Stovbæk
Palsmar, Frants-Ulrik Peter
Parsby, Jens Erik
Pedersen, Jørgen Erik
Pedersen, Ole Martin
Pedersen, Aase
Petersen, Bjarne Palm
Petersen, Brian
Petersen, Flemming Rydal
Petersen, Kurt
Ricken, Jens Hauge
Simonsen, Søren Peter
Sloth, Johannes
Sparre, Torben
Svendsen, Søren
Søndergaard, Preben
Sørensen, Kjeld Christian
Thorsen
Thomsen, Toto Ringberg

Tipsmark, Aage
Tipsmark, Aase
Toft, Henning
Topgaard, Lars
Toppenberg, Ole
Taarnehøj, Kurt
Windfeld, Jan
Würtzen, Poul Erling
Waagensø, Thor Leif
Leon Mejer
Zieler, Torben Birger

**Organisation –
offentlig forvaltning**

Clausen, Jørgen
Gärtner, Hans
Hegelund, Hans Georg
Petersen, Kjeld Henning
Pålsson, Flemming
Riber, Annelise
Salting, Ole
Thomsen, Knud Frølund

**H.D. regnskabsvæsen –
Januar**

Ahlefheldt-Laurvig, Christian
Michael
Ahlefheldt-Laurvig, Claus Falk
Andersen, Poul V.
Andreassen, Poul
Balslev, Jens
Bjerrregaard, Finn
Christensen, Erik Bolding
Christiansen, Folmer
Danning
Christiansen, Poul Erik
Frandsen, Knud Aage E.
Gam, Sven-Aage
Garmund, Ole
Gravesen, Torben Hjorth
Hald, Niels
Hansen, Bjarne Tranberg
Hansen, Hans Verner
Hansen, Jørgen Henrik
Hansen, Morten Henning
Jensen, Henri Weber
Johannesen, Erling Feldborg
Juhler, Erik Dyrmann
Jørgensen, Hans Peter
Jørgensen, Willy
Kaae, Niels Benzon
Larsen, Carsten Høeg
Larsen, Gerner Haugaard
Larsen, Jens Danstrup

Larsen, Palle
Larsen, Søren
Lauridsen, Jens Pallesen
Mortensen, Niels Kristian
Peiby, Flemming Bo
Ravnhoit, Troels
Stern, Mogens
Strandfelt, Aage Halby
Sønderby, Søren Peder
Thousig, Ebba Janne
Weiss, Poul
Windfeld, Stig

**H.D. regnskabsvæsen
april/juni**

Aggergren, Lars
Amann, Kjeld
Andersen, Erik
Andersen, Knud
Andersen, Mogens Bjørn
Andersson, Finn
Andreassen, Jesper
Andreassen, Kurt Sten
Bacher, Gorm
Balling, Birgitte
Blak, Ole Terman
Borring, Lis
Breidahl, Finn
Brødsgaard, Kurt
Bülow-Jacobsen, Jan
Christensen, Arne
Christensen, Kirsten
Christensen, Niels Poul
Dinesen, Ebbe
Due, Svend Arne Angelo
Svendsen
Eberhardt, Claus Bertel
Egebjerg, Verner
Erichsen, Bertel
Falcham, Sven
Fiber, Johannes Berg
Fink-Jensen, Kaj
Franck, Henrik
Frydensbjerg, Ole
Gebel, Leif Hermann
Gjerdrum, Allan
Gyrn, Lars Ole
Hansen, Ebbe Drehn
Hansen, Finn Ole
Hansen, Jesper Lind
Hansen, Knud Bøge
Hansen, Kurt Højbjerg
Hansen, Lelf
Hansen, Niels Jacob Vange

Hansen, Per Buch
 Heineke, Svend Jørgen
 Hoff-Clausen, Henrik Carsten
 Holland, Keld
 Hunderup, Carsten
 Højby, Poul
 Højbye, Finn
 Iversen, Rubi Roald
 Jacobsen, Niels Holger
 Jacobsen, Ole Løfgreen
 Jacobsen, Arne-Finn
 Jacobsen, Jan Opprud
 Jacobsen, Niels Johan Dahl
 Jakobsen, Thorkild
 Jensen, Annette Ingrid
 Jensen, Bjarne
 Jensen, Bjørn Schultz
 Jensen, Carl Edvard
 Jensen, Elo
 Jensen, Knud Erik
 Jensen, Knud Ingemann
 Jensen, Peter
 Jensen, Poul Erik
 Jensen, Torben Kargaard
 Jørgensen, Jørgen
 Jørgensen, Mogens
 Jørgensen, Per Chr.
 Jørgensen, Steen Alex
 Jørgensen, Svend-Anker
 Kammeyer-Andersen,
 Willy Chr.
 Kjæller-Petersen, Mogens
 Klæbel, Ernst Henrik Hvild
 Kock, Hans Gade
 Konradsen, Palle
 Kristensen, Alex P.
 Kristensen, Anders
 Dommerby
 Lamp, Jørgen
 Larsen, Anders
 Larsen, Finn Niels
 Larsen, Hugo Uhrskov
 Larsen, Jørgen Erik

Larsen, Karl Alfred Brylle
 Larsen, Steen
 Larsen, Søren
 Laugesen, Bjørn
 Lund-Hansen, Per Aage
 Madsen, Jørgen
 Madsen, Jørgen Højbjerg
 Madsen, Thorbjørn Helmo
 Milvang, Torben
 Mogensen, Karl Frils
 Mørch, Robert
 Nadelmann, Ivan
 Nakel, Freddy
 Nielsen, Finn West
 Nielsen, Hans Christian Bjerg
 Nielsen, Jens Jørgen Øjvind
 Nielsen, Mogens Ove
 Nielsen, Preben
 Nygaard, Henning Tom
 Oisen, Ejvind Bisted
 Oisen, Flemming
 Oisen, Jens
 Oisen, Keld Møler
 Oisen, Lelf Meyer
 Oisen, Torben
 Ottesen, Ejler Svalehøj
 Pade, Henrik Hjorth
 Pahle, Torgny
 Parsholt, Flemming
 Pedersen, Egon
 Pedersen, Erik
 Pedersen, Flemming Ole
 Albæk
 Pedersen, Hans Kjeld
 Pedersen, Jan Ploug
 Pedersen, John Sam
 Pedersen, Poul Goltermann
 Pedersen, Steen Holberg
 Pedersen, Viggo Vejrup
 Petersen, Carsten
 Petersen, Henning Seler
 Poulsen, Jesper Toxværd
 Rasmussen, Geert Langstrup

Ribov, Steen
 Riise, Torben
 Røhl, Kjeld
 Seibæk, Peder
 Skelhøj, Hans Heige
 Steffensen
 Skouby, Morten Peder
 Skaaning, Ole
 Sommer, Jørgen Mogens
 Steing, Bjørn
 Storr-Hansen, Peter
 Stougård, Ole
 Strandberg, Grete Heiene
 Svendsen, John Kofoed
 Thaysen, Hans Jørgen
 Trolle, Niels Axel
 Vogt, Svend Erik
 Vøll, Peter
 Weber-Nissen, Henrik
 Weidinger, Ragna
 Werner, Ole
 Wiilumsen, Ole Sigdal

H.D. udenrigshandel

Andersen, Jan Kjær
 Bagge, Finn
 Bugge-Hansen, Vidar
 Dal, Torben
 Husson, Pierre Aibert
 Augustin
 Jacobsen, Erik Drachmann
 Jensen, Jan Alstrup
 Jepsen, Karl Evan
 Martinussen, Erik
 Møller, Lars Erik
 Nielsen, Kurt Ole Bæk
 Olesen, Rudy Kortbech
 Petersen, Kurt Lundby
 Riemer, Torben Anders
 Rosengard, Ebbe
 Steen, Flemming
 Willecke, Manfred

Følgende bestod den tresproglige korrespondenteksamen:

Albrechtsen, Birgitte Gregers
 Andersen, Ane Marie Lyder
 Andersen, Liselotte Kollerup
 Stig
 Andersson, Inger
 Andreasen, Lone
 Barkhoft, Jane
 Behrend, Ulla

Benson, Bodil Lindhardt
 Berglund, Anette Ellise
 Berthelsen, Annemarie
 Ahimann
 Berthelsen, Ellen Westergård
 Blaaberg, Anita
 Boksenbaum, Asta Vibeke
 Borsbøl, Helle

Branth, Nina Louise
 Brinkdorf, Jette Marianne
 Buch, Eva Fahnø
 Christensen, Anette Heger
 Christensen, Anne Carlton
 Christensen, Ninna Marie
 Clausen, Susanne
 Commey, Lis Valborg

Cortzen, Bente
 Dibecco, Dorthe Falkenberg
 Dragsdahl, Annette
 Margrethe Dalltz
 Duckert, Eva
 Edsberg, Vibeke
 Ernland, Lone
 Ertner, Hanne
 Fallov, Hanne Birgit
 Fechner, Nanna Haaber
 Frederiksen, Christina
 Gormsen, Inger
 Hansen, Annette
 Hansen, Finn Juul
 Hansen, Henrik Julius
 Hansen, Laila Elene
 Hansen, Lis
 Hansen, Lisbet Ellen
 Hansen, Lone Birthe
 Hansen, Merete
 Hendriksen, Hannah Mia
 Hermann, Marianne
 Hermansen, Anders
 Hynne-Jørgensen, Dorte
 Høedt, Jørgen
 Høyer, Marianne Birgitte
 Håkonsson, Pia
 Iwersen, Marianne Wibroe
 Jacobsen, Kirsten Birgitte
 Jensen, Alice Broch
 Jensen, Anne Ellsabeth Topp
 Jensen, Bodil
 Jensen, Ellen Johanne
 Jensen, Marianne Enslev
 Jensen, Merete Dannemand
 Justesen, Anne Helene
 Juulsgaard, Pia Ellsabeth
 Jørgensen, Bodil

Kanneworff, Jette
 Katz, Pernille
 Kjær, Jette Glenni
 Knudsen, Lisbet
 Knudsen, Susanne
 Lindegaard
 Kæraa, Gitte
 Larsen, Birgit Bøgh
 Larsen, Birgit Malken
 Larsen, Else Birgitte Vejrø
 Larsen, Jørn Klyver
 Larsen, Lissa Merete
 Larsen, Maj-Britt Skov
 Larsen, Rigmor Anna-Mette
 Lund, Bente
 Lythans-Petersen, Vibeke
 Løbger, Anne
 Lønborg, Joan
 Madsen, Inge Agnete
 Maxen, Kirsten
 Meyer, Grete
 Middleton, Vibeke
 Møllerup, Ellen
 Mommer, Lise Birgit
 Møller, Vibeke
 Nielsen, Anne Maegård
 Nielsen, Anne-Marie
 Sjølander
 Nielsen, Birgit Ann-Dorthe
 Nielsen, Birgitte Svegaard
 Nielsen, Dorte Bjerring
 Nielsen, Dorte Manja
 Nielsen, Hanne Parmo
 Nielsen, Inger-Lise
 Nielsen, Signe Friberg
 Nielsen, Susanne Smith
 Nielsen, Tove Ellsabeth
 Nielsen, Ulla

Nissen, Anne Grethe
 Bækgård
 Norris, Birgitte
 Nybo, Lise
 Oisen, Britta Jenny
 Overgaard, Bente
 Pedersen, Bente Conni
 Pedersen, Iise
 Petersen, Birte Bay
 Petersen, Jane Brink
 Petersen, Kirsten Ponsbach
 Petersen, Marianne Møller
 Petersen, Ulla Benzon
 Peyk, Trine Svarrer
 Rasmussen, Allan Steen
 Rasmussen, Bodil
 Ryager, Kirsten
 Sielsen, Annemarie
 Sigersted, Lone Vibeke
 Simonsen, Susanne Barming
 Simonsen, Trine Bodil
 Snehoit, Ulla
 Stub, Karen Ellsabeth
 Sørensen, Kirsten
 Tengberg-Hansen, Birgit
 Tengvad, Annelise
 Thesbo, Lillian
 Thrane, Dorthe Elsebeth
 Margrethe
 Vognsen, Lisbeth
 Welchel, Kirsten Ellsabeth
 Wellejus, Nina Birgit
 Wielsø, Birthe Solveig Kragh
 Wilhjeim, Kirsten
 Zachariasen, Marln Katrin
 Østergaard, Hanne Stine
 Åkerlund, Susanne

Følgende bestod den erhvervsproglige afgangseksamen:

Andersen, Alex Skadhauge
 fransk/engelsk
 Andersen, Lene
 tysk/engelsk
 Broomer, Julie Marie Astrid
 fransk/engelsk
 Dueholm, Ole
 engelsk/tysk
 Hagensten, Lisbeth Kragh
 engelsk/tysk
 Hansen, Jørgen Gammeltoft
 engelsk/fransk

Hansen, Lisbet
 fransk/tysk
 Jensen, Inge-Lise
 fransk/engelsk
 Jensen, Karen Susanne
 Engdahl
 spansk/engelsk
 Knudsen, John Cyrilil
 engelsk/tysk
 Kristensen, Ole Wengel
 engelsk/tysk

Lavesen, Betty Marie
 spansk/engelsk
 Lund, Karin Bredsgaard
 tysk/engelsk
 Mortensen, Kjeld André
 fransk/tysk
 Mortensen, Lena Munck
 fransk/tysk
 Parbo, Kirsten
 engelsk/fransk
 Preiz, Erling
 engelsk/fransk

Schmidt, Irene Rotwitt
fransk/engelsk
Svendsen, Poul Kristian
tyisk/engelsk

Sørensen, Inge Bech
engelsk/fransk
Wegmann, Anne-Merete
spansk/engelsk

Wisborg, Else
tyisk/engelsk
Witsø, Lis
engelsk/fransk

Følgende dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen E.A.:

Colding, Astrid
engelsk/tyisk
Diekmann, Jytte
fransk/engelsk
Jensen, Ingrid Dyhr
engelsk/fransk

Kæmpe, Anne Marie
tyisk/fransk
Nielsen, Kirsten Carsten
engelsk/fransk
Pedersen, Allan
tyisk/engelsk

Pedersen, Kjeld Brønnum
engelsk/tyisk
Regli, Ulla
fransk/engelsk
Skram-Jensen, Iris
tyisk/engelsk

Følgende bestod den erhvervsproglige diplomprøve:

Engelsk:
Christensen, Birgit Ingrid
Hansen, Inge Lis
Hesselberg, Lene
Jensen, Anni Dupont
Jensen, Kate Irene
Langkjær, Hanne Helga
Lind, Metha
Lyng, Annemette
Michelsen, Ellsabeth Holst
Müller, Ebba Høeg
Navne, Jette
Olsen, Lis Helga Lentz
Pedersen, Finn Jackie
Rosenberg, Ejvind
Rosenørn-Lehn, Anne Marie

Saugmann, Hanne
Bjerregaard
Aagaard, Grethe Lise
Fransk:
Amzailag, David
Bache, Jette
Bjerregaard, Helen
Christensen, Annemarie
Flagstad, Erna
Gautier, Anne Tyge
Gottlieb, Inge Merete Juul
Harrles, Anne
Hartung, Birgitte Marianne
Glørfeldt
Møller, Marie-Louise
Sørensen, Karen Hammer

Spansk:
Andersen, Ingelise Juul
Cortnum-Fly, Lene
Gammelmark, Palle
Gustafsson, Ib
Hansen, Jesper Ells
Knudsen, Liselotte Junge
Løvgren, Pelle
Pejter, Nina

Tysk:
Frederiksen, Ernst Børge
Gaarde, Lucie
Hansen, Kjeld Georg
Meltofte, Merete
Otterdahl, Ingelise

Følgende bestod den erhvervsproglige kandidateksamen:

december 1972/januar 1973
Tysk:
Colding, Astrid
Larsen, Lars Henrik Rønnow

Heldener, Dan Jens Frederik
Uldall
Lenstrup, Rita Nørgaard
Poulsen, Sonja

Spansk:
Picht, Paul Alfred Heribert

Tysk:
Grønbech, Solveig

april/juni 1973
Engelsk:
Fluger, Lena Louise Solveig

Fransk:
Ottesen, Eva Lisa
Swanholm-Christiansen, Else

Følgende bestod den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen:

Engelsk:
Fogh, Helen

Fransk:
Christensen, Palle

Følgende bestod **translatørekamen:**

Engelsk:

Clark-Christensen, Annette
Hilarius
Dall, Stella
Udengaard, Elsebil

Fransk:

Bøving, Elise Pedersen
Jørgensen, Johannes

Tyrkisk:

Valasaki, Viron

Følgende bestod **den ensproglige korrespondenteksamen:**

Engelsk:

Adelfest, Vivian
Andersen, Bente Silversparre
Andersen, Bodil
Andersen, Ingrid Nora
Andersen, Thordis Edda
Andreasen, Alice
Arnbak, Marthe
Barnert-Olsen, Tove Lillian
Bønnike, Lene
Berg, Susanne Hannibal
Bihlet, Ellsa
Bjerge, Kirsten
Borgermann, Annie
Broch, Hanne
Burmester, Jessica
Bæk, Elin
Bøgelund, Inge-Lise
Kirsten Juul
Børlund, Lisbeth Richter
Christensen, Anette Fryd
Christensen, Anni Nøhr
Christensen, Inger Amalia
Christensen, Lone Liselotte
Christoffersen, Birgit
Christoffersen, Ria Ellsabeth
Damsgaard, Lise
Dannisgaard, Gudrun
Daugsch, Inge
Dinesen, Carlo Fjederholdt
Dinesen, Vibeke
Eghjort, Birgit Ørsted
Elmbo, Jytte
Enge, Vibeke
Even, Margaretha
Fischer, Bente Ruth
Frantzen, Bo Bastue
Frøderiksen, Birgit Munkesø
Gudmundsson, Jette
Hansen, Audur Inga
Hansen, Britta Bugge
Hansen, Else Lage
Hansen, Karen Vibeke
Frølich

Hansen, Karln Dalgaard
Hansen, Lona Aanum
Hassenkamm, Jette
Hedegaard, Birgit
Holde-Jensen, Emmy
Inger-Marie
Holm, Birte Roll
Holm, Lisbeth Esther Grete
Ingeman-Nielsen, Ihna
Amalia
Ishøi, Jette
Jensen, Birgit Pallesen
Jensen, Charlotte Margrethe
Malherbes
Jensen, Hanne Laura
Juul-Hansen, Ulla
Jørgensen, Pia Foged
Jørgensen, Ulla
Karhu, Steen
Kellow, Blitten
Kirchherr, Solveig
Knudsen, Bente Wilboit
Kragrup, Ulla
Kristensen, Annemarie Gerd
Kristensen, Jette Damgaard
Kristensen, Lisa Østergård
Kudsk, Jette Johanne
Ellsabeth
Laustsen, Hanne
Lindahl, Lissi Bækklund
Lund, Karln
Læssøe, Vita Lauenborg
Madsen, Oda Ingrid
Malbøll, Susanne
Malmros, Erna
Mangaard, Jeanette
Mathiesen, Anita
Mikkelsen, Eva Annette
Bjerrehus
Mikkelsen, Lise Hedegaard
Milman, Vibeke
Mørup, Juliette
Nathan, Sonja Berit
Nielsen, Annette Birgit

Nielsen, Annette Dorrit Baitz
Nielsen, Berit Hammershøj
Nielsen, Elsebeth Lund
Nielsen, Helle Falk
Nielsen, Marianne
Nielsen, Mariann Skov
Næsted, Anna Merete
Vejlgaard
Olsen, Birthe Reinbek
Olsen, Karln Sejr
Pedersen, Gunner Karsten
Pedersen, Kate
Petersen, Dorte Kjærgård
Petersen, Jette Kaaber
Petersen, Mona
Persson, Kirsten
Pilemann-Jensen, Susanne
Rasch, Anni
Rasmussen, Johanne Oest
Remfeldt, Anne
Rose, Elizabeth
Sikka, Karln
Skovsege, Poul Flemming
Størmose, Jeanny Birgit
Valentin
Svensson, Judi
Sylvest, Marianne
Sünksen, Vibeke Ragnhiid
Sørensen, Akseil Christen
Sørensen, Hanne Marie
Sørensen, Jane Elsebeth
Therkildsen, Lis
Thomsen, Else Marie Juhl
Weigand, Birgitte
Wernberg, Nina
Willadsen, Inga Sand
Ørpe, Eddi Lise

Fransk:

Andersen, Inge Lise
Bache, Hanne
Bønnike, Kristina
Boesgaard, Merete

Borberg, Inger Birgitte
 Peters Høllstrøm
 Christiansen, Ulla
 Damsgaard, Lise
 Dühring, Annie
 Engelmann, Lise
 Henriksen, Lisbeth Korsgård
 Hermann, Helle Graun
 Jespersen, Vita
 Larsen, Helle Østergaard
 Larsen, Karen
 Lauesen, Niis Christian
 Laursen, Merete
 Lund, Birgit
 Mortensen, Helle Marquard
 Møller, Britta
 Petersen, Bente Gudbrand
 Rosenberg, Inga
 Rosling, Niels Frils
 Raad, Helene Kristine
 Tandberg
 Schrøder, Eva Birgit
 Sleverts, Jytte Alice Bergh
 Sørensen, Knud
 Thorstholm, Ulla Elsa
 Wégens, Birthe
 Zoete, Johna-Marie de

Italiensk:

Andersen, Zita
 Cignitti, Daniela
 Mølvig, Birgitte
 Niisson, Erik

Russisk:

Bistrup, Christian Henning
 Christensen, Jytte Elby
 Lind-Nielsen, Britta
 Rasmussen, Kjeld Apei

Spansk:

Andersen, John

Andersen, Solveig
 Brønnum, Christa Hertfelder
 Hansen, Liebet
 Jensen, Birgit
 Lazarewitz, Marlis
 Møller, Birgit Dina Alet
 Møller, Randi
 Mørup, Juliette
 Nielsen, Anne-Marie
 Oberfeltner, Elna Katrine
 Pallavicini, Kim Lelf
 Pfeiffer, Lone
 Sen, Bente
 Søby, Else Dorthea Leth

Tysk:

Andersen, Annie Irene
 Andersen, Ellen Boye
 Andersen, Hanne Støy
 Andersen, Helle Nygaard
 Andersen, Pia Juel
 Andreassen, Bodil
 Bach-Laursen, Connie
 Solveig
 Brandt, Annette Barfod
 Christensen, Arne Tidemann
 Christensen, Bente
 Christensen, Lisbeth
 Kjellstrøm Hvidkjær
 Christoffersen, Karen Sinding
 Cignitti, Daniela
 Daihoff, Anni Wrang
 Egeskjold, Sigrid
 Elkær-Hansen, Sonja
 Eriksen, Bodil Birgitte
 Fernov, Maria
 Fischer, Bente Ruth
 Grue, Bente
 Gundlach, Ingeborg
 Hansen, Anna Elise
 Hansen, Ingelise

Hansen, Kirsten Birgitte
 Hesselberg, Lene
 Hjortboe, Inger Christine
 Holm, Lis
 Jackson, Yvonne Lauritzen
 Jensen, Ruth Schrøder
 Jetting, Jette Vibeke
 Johansen, Birger Rene
 Johansen, Eva
 Jørgensen, Agnes Bjærgskov
 Jørgensen, Hanne Birte
 Jørgensen, Vibeke
 Kromann, Vivica
 Kähler, Judith
 Larsen, Annelise Birgit
 Larsen, Magda Helene
 Madsen, Herdis
 Mieritz, Lone Susan
 Møller, Inger
 Nielsen, Asta Agnete
 Schnedler
 Nielsen, Birgit
 Nielsen, Ellen Bay
 Pedersen, Birgit Rohde
 Pedersen, Bodil Marlager
 Pedersen, Sigrid Lis
 Petersen, Bente Hamm
 Petersen, Dorte Kjærgård
 Petersen, Margit
 Petersen, Marianne Lise
 Plænø, Jette
 Raman, Else Irene Venkata
 Rasmussen, Anne-Marie
 Rasmussen, Hanne Tronebæk
 Rasmussen, Inge
 Rinas, Ellsabeth
 Starup, Ellen
 Søby, Hedvig
 Tessin, Ulla
 Wagnkilde, Bente
 Aastrup, Lise

Følgende bestod prøven i Italiensk:

Blum-Hansen, Inge	Kjeld, Inger
Christensen, Nina	Laursen, Ingrid Ellsabeth
Hansen, Jørgen Gammeltoft	Schjötler
Johansen, Bjarne Gade	Maxen, Kirsten

Nielsen, Bente
 Ollveri, Annette
 Petersen, Birthe Weis

Følgende bestod prøven i spansk:

Andersen, Curt	Jørgensen, Ruth
Færch, Gerda E. K.	Kaarsbøl, Ellsabeth
Hansen, Kitty	Larsen, Inge Bruus
Hansen, Knud Julius Louls	Lees, Karen Margrethe
Hansen, Nanna-Margrethe	Musial, Stanislaw

Regnarsen, Kirsten Folmer
 Svantesson, Anne-Marie
 Thølsen, Gudrun Agnete
 Willumsen, Lise

VIII. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad

Den 1.6.1971 indleverede lic. merc. Otto Ottesen en afhandling med titlen:
»Studier i virksomhedens mediaafsætningsfunktion«
til opnåelse af den erhvervsøkonomiske doktorgrad ved Handelshøjskolen i København.

Det økonomiske fagråd nedsatte ved sit møde den 7.6.1971 følgende bedømmelsesudvalg:

Professor Vagn Madsen
Professor Karl-Erik Wärneryd
Professor Arne Rasmussen

Efter møde med bedømmelsesudvalget foretog Otto Ottesen visse ændringer.

I foråret 1972 forelå afhandlingen under titlen:

»Studier i virksomhedens mediabelutninger«.

Den 22.6.1972 indstillede bedømmelsesudvalget eenstemmigt til det økonomiske fagråd at afhandlingen blev antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Afhandlingen er på 216 dupliserede A-4 sider + en litteraturfortegnelse, hvortil kommer appendici 1-8 i et særskilt hæfte på ialt 85 sider.

Forfatteren har stillet sig til opgave at behandle en driftsøkonomisk problemkreds inden for virksomhedens markeds kommunikation. Otto Ottesen er principielt interesseret i mediaafsætningsfunktionens form og i konsekvenserne af, at en beslutningstager skønner forkert med hensyn til denne.

Afhandlingen er disponeret i 5 hovedafsnit, som derudover er opdelt i ialt 13 kapitler.

I afsnit I fastlægger Otto Ottesen sin problemstilling og afgrænser området til mediaafsætningsfunktioner for de upersonlige massekommunikationsmedia: Dag- og ugeblade. Problembehandlingen foregår alene på konsumentmarkedet. Otto Ottesen ønsker i sin senere fremstilling at forudsætte konstante variable omkostninger, hvorfor han her indledningsvis diskuterer konsekvenserne af forskellige omkostningsfunktioner. Han fastslår om sin arbejds metode, at han vil arbejde med deduktive modeller, hvis opbygning vil ske på baggrund af 1) almen markeds kommunikationsteori og almen afsætningsøkonomi, 2) egne tidligere arbejder, 3) resultater fra læsning af generelle adfærdsteorier og 4) almindelig common sense.

Herudover fastslås, at hans mål med opbygning af funktionens alternative former er, at resultaterne skal anvendes i normative beslutningsmodeller.

Derefter omtales modeltyper, begrebsapparat og forudsætninger. I denne forbindelse henvises til Otto Ottesens arbejde: »Problem, midler og beslutninger i foretakets markedskommunikasjon.« Oslo 1969 (stencil), hvis begrebsapparat og modeller ligger bag ved de i dette værk gjorte tanker. Han anvender en »mellemløbsvariabelmodel«, hvorefter sammenhængen mellem mediaparameteren og afsætningen er afhængig af »positionsvariable«. Dels er der tale om »eksponeringsvariable« (som et udtryk for det antal gange konsumenten eksponeres for mediet), og dels om »modtagerkendetegn« hos de således eksponerede. Af denne model kan udledes en eksponeringsfrekvensfordeling. Forbindelsen fra denne til afsætningen knyttes gennem en responsfunktion (hvor mange af de eksponerede køber hvor meget).

Hermed har forfatteren introduceret sit grundlæggende synspunkt, hvorefter sammenhængen mellem mediaparameter og afsætning behandles i to trin. Som afslutning vises, hvorledes forskellige hypotetiske former for responsfunktioner hænger sammen med afsætningsfunktionens form.

Afsnit II har titlen: »Mediaafsætningsfunktionens form«.

I dette afsnit tager Otto Ottesen fat på sit ene hovedproblem, nemlig funktionsformerne. Af de 3 kapitler anvender han det første til at argumentere for betydningen af at gå direkte på en formteori, idet hans begrundelse er, at muligheder for at udtale sig om formerne vil lette beslutningstagers søgeproces.

Med dette for øje gennemføres en deduktiv analyse af »... funktionsformens normative konsekvenser«, idet han som uafhængig variabel i mediafunktionen vælger antallet af indrykninger. Otto Ottesens (regne-)model har som output (mer)dækningsbidrag efter mediaomkostninger. Enhver mediaafsætningsfunktion må kunne falde i een af kategorierne: lineær, progressiv, degressiv eller S-formet sammenhæng. Han analyserer derefter hver af disse muligheds konsekvenser for antallet af anvendelser, først med eet enkelt medium (isolerede funktioner), flere media, der ikke overlapper hinanden, og flere media, der overlapper hinanden, hvorefter resultaterne resummeres i en tabel. Ved denne gennemgang viser Ottesen, at der ud fra en forhåndsviden (-teori) om mediaafsætningsfunktionernes form kan udledes regler med hensyn til fastlæggelse af det optimale antal af indrykninger. En degressiv mediaafsætningsfunktion kræver dog yderligere overvejelser.

Derefter sætter Otto Ottesen sig til formål at opbygge en teori om responsfunktionens (mediaafsætningsfunktionens) form. Efter nogle kortfattede betragtninger om anvendelsen af adfærdsvidenskabernes resultater fastlægger Ottesen begrebet responsfunktion: I en periodemodell beskrives sammenhængen mellem antallet af (uafhængige) eksponeringer og købet. Funktionen er en alt-andet-lige-funktion, idet endog stimulus og signal (reklameudformningen) er konstant.

Otto Ottesen tager for så vidt angår individmodellen udgangspunkt i en S-O-R-model, som han finder rimeligt bredt accepteret i litteraturen. Efter en gennemgang af S(timulus), O(rganisme) og R(eaktion) fastlægger han sit an-

det udgangspunkt, nemlig at han ser konsumenten som en problemløser, d.v.s. at individet søger at skaffe sig ud af den uligevægtssituation, som motivprocesser og stimuli har bragt ham i.

Derefter gennemgås de senere anvendte kognitionsvariabler.

Endelig beskæftiger han sig med individets miljø(omverden) og dets betydning for beslutningen. Ottesen er nu i stand til at gå i gang med formproblemet. Han behandler en model, der i første omgang begrænses til et kortvarigt, nyt mærke. Først vil han se, hvorledes det første køb (prøvekøbet) er afhængig af antallet af eksponeringer. Han arbejder her med tre muligheder for, at den første eksponering ikke fremkalder prøve køb, nemlig a) manglende opmærksomhed, b) manglende indprægning og c) negativ tolkning og bedømmelse.

Om disse muligheder siger han: ad a) Efter de stramme forudsætninger skaffer den første indrykning opmærksomhed, hvis den givne udformning overhovedet kan skaffe opmærksomhed. ad b) Her må Ottesen formulere en teori om indprægning og glemsel, som han finder bestemt af vigtigheden (for individet), sværhedsgraden og repetitionen. Hans konklusion af denne udledning er, at hvis een indrykning giver opmærksomhed, er det tilstrækkeligt til at give prøve køb. ad c) Otto Ottesen afviser inden for sin models rammer, at gentagne indrykninger vil fremkalde køb, hvis den første eksponering førte til negativ konklusion for konsumenten.

Konklusionen for prøve købet bliver derfor, at enten reagerer konsumenten på een eller få eksponeringer eller overhovedet ikke.

Det næste problem for formproblemet bliver responsfunktionens forløb (inden for perioden) efter prøve købet. Hvis konsumenten opnår præferenc, vil yderligere eksponeringer ikke være nødvendige, hvis konsumenten forkaster markedet, vil denne erfaring lagres og blokere fremtidige beslutninger, således at nye eksponeringer er nytteløse, og endelig, hvis konsumenten stiller sig indifferent over for de forskellige mærker, vil senere eksponeringer kunne bringe det omtalte mærke i erindring.

På dette grundlag konkluderes, at de responsfunktioner, som fører til køb, vil være degressive.

Otto Ottesen vender sig derefter mod forudsætningerne, som denne første model er opbygget på. For det første regnes nu med, at mærket er etableret på markedet, og for et sådant vil eksponeringer i denne periode kun påvirke sådanne, der ikke tidligere er blevet eksponeret for annoncen.

For det andet beskæftiger Otto Ottesen sig med problemerne for et langvarigt gode med kun eet køb pr. (købende) konsument i perioden. Disse ræsonnementer fører til samme former for responsfunktioner som ovenfor. Afsnittet afsluttes med betragtninger om periodebegrebets betydning for resultaterne – et forhold som senere behandles i afsnit IV.

Derefter rekapitulerer Ottesen sin konklusion om responsfunktioner, som er, at køb kan beskrives som degressive funktioner af antallet af indrykninger, idet han mener, at denne funktionsform er generelt gældende inden for markeds kommunikation. I den forbindelse henviser han til, at selv en mere

differentieret opfattelse af antallet af eksponeringer, som er nødvendige for at fremkalde prøvekøb, ville føre til samme funktionsform.

Derefter gennemgår han andre forfatteres adfærdshypoteser og finder heri en del støtte til sin hovedkonklusion.

Afsnit III beskæftiger sig med »... Konsekvenserne af fejlskøn vedrørende responsfunktionens parametre og målgruppernes størrelse«.

Otto Ottesen ønsker her at analysere, hvorledes en beslutningstagers fejlskøn med hensyn til responsfunktionens parametre – udfladningsniveau (a) og stigningshastighed (b) – og målgruppens størrelse (A) påvirker virksomhedens indtjeningsforhold. Til belysning heraf opbygger Ottesen en model, der i sin første udformning kun indeholder een mediaparameter og een målgruppe. Han tager sit udgangspunkt i en lineær gevinstfunktion.

Sensitiviteten vil han belyse ved et relativt al, defineret som det realiserede dækningsbidrag (efter mediaomkostninger) divideret med det »sande« eller maksimalt opnåelige. Han vil analysere denne sensitivitet for henholdsvis a, b og akkumulationsmaksimum (målgruppeudnyttelse) inden for varierende forudsætninger for de to andre størrelser.

Modellen løses ikke analytisk. Ottesen vil – på grund af de mange mulige løsninger – illustrere problemerne ved simulation via EDB. Som udgangspunkt for beregningerne vælger Otto Ottesen derfor følgende:

Akkumulationsmaksimum består af 4 loyalitetsgrupper med eksponerings-sandsynligheder fra 1,00 til 0,1. En loyalitetsfordeling på 50–30–10–10. a sættes til 100 og b kan variere fra 0–100 %. Herudover vælges værdier for de konstante variable, som indrykningspris, dækningsbidrag etc. Otto Ottesen gennemregner ikke alle muligheder, men vælger – efter prøvekørsler – visse »hjørnesituationer«, der skulle kunne kaste lys over funktionerne. Afvigelser på under 10 % af det optimale, når målene ændres op til 40 %, vil han benævne insensitivt.

Otto Ottesen undersøger derefter resultaterne af de på EDB simulerede og i appendici refererede modeller, idet han starter med at undersøge afhængigheden af fejlskøn på b. Først gennemføres analyser for varierende størrelser af a. Han deler derefter gennemgangen i en analyse af funktionernes afhængighed af b og a. I forlængelse heraf analyserer han dækningsbidragets og akkumulationsmaksimas betydning for sensitiviteten. Han når på dette grundlag til den konklusion, at sensitiviteten for b er faldende med stigende a, akkumulationsmaksimum og dækningsbidrag, ligesom den falder med stigende værdi af b. Sensitiviteten varierer forskelligt for negative og positive afvigelser fra maksimum. Han forsøger at udstrække sine konklusioner til områder i problemuniverset, som ikke er dækket af de gennemførte beregninger.

Derefter vender han sig til analyse af a – udfladningsværdien for det købte kvantum og gennemfører tilsvarende uddrag af simulationsmodellen, hvorefter han i afsnit c gennemgår sensitiviteten ved fejlskøn over målgruppens størrelse A.

Derefter gives en oversigt over resultaterne, hvorunder han diskuterer substitutionsproblemet mellem de uafhængige variable samt fremsættes bemærkninger til funktioner med flere målgrupper og flere mediaparametre.

Afsnit IV har titlen: »Mediaafsætningsfunktionen, optimum og tiden«.

I denne vender Otto Ottesen tilbage til sin periodemodell fra afsnit II og ophæver den tidsmæssige forudsætning. Han ønsker at inddrage dels mulighederne for, at antallet af modtagere i de forskellige målgrupper kan ændres over tiden, og dels diskutere forudsætningerne om, at eksponeringerne skal være ligeligt fordelt tidsmæssigt i planlægningsperioden. Han opdeler derfor perioden i delperioder til en seriemodell.

Over for denne realitet kan der tales om at sekvensoptimere, d.v.s. at hver delperiode sættes i optimum ved sin start, og dels en fordelingsoptimering, hvorved optimum findes for alle perioder under eet.

På basis af en simpel modell om forholdene for en kortvarig mærkevare med endogene målgruppeændringer gennemgår han derefter to yderpunkter, nemlig een målgruppe med præferencefunktion på den ene side og een målgruppe med indifferensfunktioner på den anden. Senere indføres også exogene ændringer.

I denne forbindelse må der sondres mellem ændringer, der skyldes overgang mellem målgrupperne og tilvækst til/afgang fra de enkelte målgrupper (ændringer i konsumentenhedstallet).

I denne ræsonnementsrække inddrages også teorien om en vares afsætningsmæssige udviklingsstade.

De opnåede resultater anvendes til at diskutere konsekvenser for henholdsvis sekvens- og fordelingsoptimering. Efter inddragelse af dækningsbidrag og af indrykningsomkostninger gennemføres en – i det store og hele verbal og grafisk – analyse for henholdsvis kortvarige og for langvarige goder.

Konklusionen er dels, at sondringen kort ctr. langvarigt gode er af betydning for begge optimeringsmetoder, og at disse i det hele afhænger af målgruppernes størrelse og indbyrdes ændringer.

I afsnit V vender forfatteren tilbage til de varierede forudsætninger om produktionsomkostningsfunktionen, som han gennemgik i afsnit I. Han gennemgår kort de konsekvenser, som andre funktioner end de, der er karakteriseret ved linearitet, vil have. Derefter foretages dels en resummering af resultaterne og dels en diskussion af disses konsekvenser. I denne forbindelse lægger Ottesen megen vægt på at debattere arten og omfanget af de nødvendige markedsinformationer for en »rationel« mediapolitik. Forfatterens konklusioner baseres i denne sammenhæng i et vidt omfang på hans »2-trins«-modell, som allerede blev introduceret i begyndelsen af afhandlingen.

Han stiller sig kritisk over for de for øjeblikket gængse informationer, dels på grund af de valgte tidsinddelinger og dels fordi de i det væsentligste er

opdelt på økonomisk-demografiske kendetegn og mindre på kriterier, som modsvarer den af Ottesen opstillede person- og frekvensmodel.

Udvalget er af den opfattelse, at Ottesen behandler et driftsøkonomisk problem af væsentlig betydning. Inkorporering af en moderne kommunikationsteori i erhvervsøkonomien finder udvalget relevant. Der er således tale om en nyskabelse indenfor og udvidelse af erkendelsen i den økonomiske teori.

Udvalget mener også at måtte fremhæve, at forfatteren har udnyttet de adfærdsvidenskabelige discipliner, som han har behandlet, i fornødent omfang, i hvilken forbindelse udvalget mener, at det er fortjenstfuldt, at deskriptive teorier anvendes i normative modeller.

De fleste afhandlinger anvender enten verbal metode eller matematisk metode. Udvalget finder det fortjenstfuldt, at Otto Ottesen i afhandlingen forbinder et adfærdsvidenskabeligt problem med en moderne forskningsteknik som simulation. I denne forbindelse synes det væsentligt, at problematikken omkring sensitivitet tages så explicit op i afhandlingen. Når forfatteren ønsker at gennemføre en normativ analyse, kunne man imidlertid ønske en noget mere explicit definition af beslutningstageren.

Samtidig vil udvalget fæstne sig ved, at forfatteren måske i højere grad burde være gået ind i mediaproblematikken, som ikke er uvæsentlig for hans problem.

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at det valgte emne er relevant for den driftsøkonomiske forskning. Afhandlingens resultater giver megen ny erkendelse, og forfatterens anvendelse af EDB ved simulationsmodeller viser ham som en forsker, der er i stand til at kombinere ny viden med ny teknik.

Det af det økonomiske fagråd den 7/6 1971 nedsatte sagkyndige udvalg indstiller på denne baggrund eenstemmigt til det økonomiske fagråd ved Handelshøjskolen i København, at afhandlingen antages til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

København, den 22. juni 1972.

Vagn Madsen Karl-Erik Wärneryd Arne Rasmussen

Afhandlingen blev af det økonomiske fagråd den 29.1.1973 antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Som officielle opponenter udpegede fagrådet:

Professor Karl-Erik Wärneryd

Professor Arne Rasmussen

Forsvaret fandt sted den 9.2.1973.

Ex auditorio opponerede direktør Sigurd Bennike og professor Ernst Lykke Jensen.

Forsvaret blev ledet af rektor, professor Jan Kobbernagel.

De officielle opponenter indstillede herefter til det økonomiske fagråd, at doktorgraden blev tildelt Otto Ottesen.

Det økonomiske fagråd konfererede doktorgraden den 5. marts 1973.
Doktordiplomet blev overrakt ved årsfesten den 30. marts 1973.

Curriculum vitæ for dr. merc. Otto Ottesen:

Født d. 7. maj 1936. (Norsk statsborger).

1955: Studentereksamen (engelsk – artium).

1958: HA-eksamen ved Handelshøjskolen i København.

1959: HD-eksamen i Salgsorganisation og Reklame ved Handelshøjskolen i København. (Cand. merc. titlen blev samtidig erhvervet).

1959: Konsulent ved Ottesen Reklame og Markedsføring A/S, Stavanger.

1960: Godkendt som reklamebureauleder af Autorisationsnevnden i Norge. Direktør for Ottesen A/S, Stavanger.

1961–62: Formand for Stavanger Salgs- og Reklameforening.

1961–64: Medlem af Udretningskomitéen i Institutet for Markedsføring (I.F.M.), Oslo.

1964: Medlem af I.F.M.'s Undervisningskomité.

1964: Initiativtager til og redaktør for tidsskriftet »Markedskommunikasjon«. (Første nummer kom i maj. Fremdeles redaktør for tidsskriftet). Udgiver: I.F.M., Oslo.

1964: Stipendiat ved Institut for Afsætningsøkonomi ved Handelshøjskolen i København. Speciale: Markedskommunikation.

1966: Amanuensis ved Institut for Afsætningsøkonomi.

1966: Medlem af bestyrelsen i I.F.M., Oslo.

1968: Erhvervelse af lic. merc.-graden.

1968: 5 ugers studierejse til USA. Emne: Kommunikationsforskning.

1971: Midlertidig overgået til Institut for Ledelsesforskning for to år. (Projektgruppe med det formål at udrede og stille forslag vedrørende Handelshøjskolens engagement i leder-efteruddannelse og leder-efteruddannelsesforskning).

1972: 5 ugers studierejse til USA. Emne: Amerikansk management efteruddannelse.

IX. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium

Studiet er tilrettelagt i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse af 28. august 1969 om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

Studiet har til formål at opøve de studerendes evne til selvstændigt videnskabeligt arbejde inden for erhvervsøkonomien, og tildelingen af den handelsvidenskabelige licentiatgrad er udtrykt for højskolens anerkendelse af, at licentianden har vist egnethed for sådant arbejde.

I 1972/73 er gennemført følgende licentiatseminarer:

Cand. merc. Jørgen Kai Olsen: »En stokastisk model for sammenhængen mellem variable.«

Cand. merc. Per Ellervik: »Løsning af et ruteplanlægningsproblem i en større dansk rengøringsvirksomhed«.

Cand. merc. Per Ellervik: »Løsning af et besætningsplanlægningsproblem i et større dansk luftfartsselskab«.

Cand. merc. Axel Schultz Nielsen: »Produktskønsestimation, skævhedsreducerende metoder og RCP-skøn i stikprøveteorien«.

Forskningsstipendiat, cand. polit. Stig Ree: »Cost-benefit analyser«.

Cand. stat. Agnar Höskuldsson. Nedbrydning af mål og iterativ koordinering v. hj. af optimeringsmetoder.

Tildeling af licentiatgraden

I beretningsperioden er licentiatgraden tildelt sivilingeniør Per Hartvig Engelstad, Oslo, amanuensis ved institut for afsætningsøkonomi, cand. merc. Jan Aarsø Nielsen samt amanuensis ved institut for organisation, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen.

Sivilingeniør Per Hartvig Engelstad indleverede den 1. juni 1971 en afhandling med titlen:

»Teknologi og sosial forandring på arbeidsplassen«
til bedømmelse og forsvar for Handelshøjskolens licentiatgrad.

Det økonomiske fagråd nedsatte derefter et bedømmelsesudvalg, bestående af:

direktør Henning Friis
institutchef Einar Thorsrud
professor Torben Agersnap
afdelingsleder O. Brandt Jensen

Udvalget konstaterede, at licentianden på tilfredsstillende måde havde del-

taget i det af højskolen afholdte licentiatseminar og indstillede i marts 1972 til det økonomiske fagråd, at afhandlingen godkendtes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Afhandlingen, der er på 308 tryksider, er delt i otte kapitler med et afsluttende tillæg om nogle metodologiske problemer m.v.

I det indledende kapitel redegøres for aktionsforskningsprogrammet: »Samarbejdsprojektet LO/NAF«, hvor Fred E. Emery og Einar Thorsrud har været henholdsvis socialvidenskabelig rådgiver og ansvarlig leder. Her behandles også den teoretiske referenceramme for projektet som helhed og for denne undersøgelse, hvis hovedformål har været at »utprøve og demonstrere de nye principper for jobbutformning« og at give selve grundlag for en videreudvikling af teorien.

Kapitel 2 giver derefter en beskrivelse af Hunsfos fabrikken og specielt celluloseafdelingen, og der redegøres for, hvordan man har kontaktet ansatte og ledelse med henblik på introduktion af ændringerne i afdelingens interne organisation.

I kapitel 3 og 4 giver forfatteren en næsten minutløs redegørelse for det tekniske og sociale system i celluloseafdelingen og betingelserne for selvstyring og oplæring på gruppebasis ved forsøgets start. Denne redegørelse særligt i kapitel 3 går ud over, hvad han får anvendelse for i de følgende kapitler. Det begrundes med hensynet til efterfølgende forskeres udnyttelse af eksperimentets erfaringer. Men dette hensyn kunne tilgodeses ved en detaillert bilagssamling. Til gengæld kunne forfatteren i dette kapitel måske have givet en oversigt og definition af de forskellige jobtyper, som er centrale elementer i den senere analyse.

Etablering af nye betingelser for arbejdernes personlige medvirken gennemgås i tidsordenen i kapitel 5. Der redegøres for, hvorledes alle led i arbejdsorganisationen inddrages i ændringsprocessens tilrettelæggelse og gennemførelse allerede i en indledende fase og for etableringen af en fremdriftsgruppe.

I kapitel 6 giver forfatteren sin analyse af forsøgets forløb og resultat, jfr. nedenfor, og i de to afsluttende kapitler omtales den videre spredning af ændringerne indenfor bedriften, og der gives en opsummering og konklusion. Konklusionerne er i det store og hele forsigtigt formulerede, og vanskelighederne ved analysen er blevet fremhævet.

Som helhed fremtræder afhandlingen som et selvstændigt forskningsbidrag, der klart ligger på licentiatniveau. Afhandlingens styrke ligger i det empiriske arbejde. Forfatteren har udviklet metoder til socio-tekniske målinger og har udarbejdet analyseteknikken med brug af variationsmatricer.

Afhandlingens svaghed ligger på det teoretiske plan. Der er ikke gennemført en kritik eller videreudvikling af den videnskabelige referenceramme, der ligger til grund for det gennemførte forsøg. Undersøgelsen er ikke placeret i en mere generel videnskabelig ramme, og måske derfor er forfatteren

lidt for tilbøjelig til at se de opnåede resultater udelukkende som virkninger af de nye betingelser for selvstyring og læring.

For Per H. Engelstad baner afhandlingen vej for et frugtbart eksperimentelt arbejde indenfor arbejdspladsernes organisation, og vi finder den fuldt akseptabel til licentiatgraden.

Einar Thorsrud Henning Friis
Orla Brandt Jensen Torben Agersnap

Det økonomiske fagråd godkendte indstillingen i sit møde den 10. april 1972.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 26. oktober 1972 og blev fundet tilfredsstillende. Opponent var amanuensis Flemming Agersnap.

Torben Agersnap O. Brandt Jensen
Henning Friis Einar Thorsrud

Emnet til forelæsningen blev stillet af professor Arne Rasmussen og professor Hector Estrup:

»Et selvvalgt erhvervs økonomiske udvikling med særligt henblik på udviklingen i teknologien«.

Forelæsningen over emnet fandt sted den 20. december 1972 og blev fundet tilfredsstillende.

Torben Agersnap O. Brandt Jensen
Henning Friis Einar Thorsrud

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til de økonomiske fagråd, at licentiatgraden tildes Per Hartvig Engelstad som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiat mercaturae (lic. merc.).

Det økonomiske fagråd godkendte indstillingen den 5. februar 1972.

Cand. merc. Jan Aarsø Nielsen indleverede den 10. juni 1971 en afhandling med titlen:

»Modeller til styring af virksomhedens informationsindsamling«
til bedømmelse og forsvar for Handelshøjskolens licentiatråd.

Det økonomiske fagråd nedsatte derefter et bedømmelsesudvalg, bestående af:

professor Erling B. Andersen
direktør Poul B. Christensen
professor Svend Fredens
professor Arne Rasmussen

Udvalget konstaterede, at licentianden på tilfredsstillende måde havde deltaget i det af højskolen afholdte licentiatseminar og indstillede i januar 1973 til det økonomiske fagråd, at afhandlingen godkendtes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Afhandlingen, som ialt er på 83 sider (+ litteraturliste, 4 sider), falder formelt i 6 hovedafsnit. Disse består af:

1. Indledning (7 sider), som fastlægger problemstilling og afgrænsninger.
2. Andet hovedafsnit beskæftiger sig med: »Udvikling og definition af sensitivitetsbegrebet med henblik på styring af virksomhedens informationsindsamling« (30 sider). Heri beskæftiger Aarsø Nielsen sig med spørgsmålet om definition af selve sensitivitetsbegrebet.
3. I 3. hovedafsnit (11 sider) vender Aarsø Nielsen blikket mod de »normative konsekvenser af forskellige egenskaber ved sensitivitetsfunktionen«.
4. I hovedafsnit 4 diskuteres kort (8 sider) spørgsmålet om: »Model til styring af virksomhedens totale informationsindsamling«.
5. I sit 5. hovedafsnit bliver Aarsø Nielsen mere interesseret i problematikken med »Modeller til allokering af et givet informationsindsamlingsbudget i en flervarevirksomhed«. (23 sider).
6. I 6. hovedafsnit (6 sider) behandles »sammenhængen mellem $g(\Theta_1)$ og det optimale budgets/den optimale budgetandels størrelse« i fortsættelse af diskussionen i 5. hovedafsnit.

Som baggrund for sin bedømmelse skal udvalget udtale følgende:

Problematikken omkring den teoretiske driftsøkonomis traditionelle modeller og deres sensitivitet på den ene side, sammenholdt med informationsindsamling, informationsomkostninger og informationsbesvær på den anden side, synes velvalgt.

I sin gennemgang diskuterer Aarsø Nielsen, særlig i sit 2. hovedafsnit, sensitivitetsproblematikken på et bredere grundlag end i den hidtil foreliggende litteratur. Forfatteren stiller sig den opgave at formulere et meget generelt sensitivitetsbegreb, således at han vil tale om sensitivitet såvel over for modelstruktur, funktionsform og handlingsparameterpolitik. Forfatteren argumenterer på overbevisende måde for, at partielle sensitivitetsanalyser af traditionel type kan føre til vildledende resultater.

Hans grundsynspunkter – i hvilken forbindelse hans sammenligning imellem sensitivitetsproblematikken og den statistiske decisionsteori må fremhæves – et er værdifuldt udgangspunkt.

Udvalget mener dog at måtte udtale, at forfatteren hermed har stillet sig en målsætning, han næppe har været i stand til at opfylde. I afhandlingens 5. hovedafsnit behandles således allokeringsproblemet vedrørende et givet, knapt budget i en tovarevirksomhed. Ud fra en generel hjælpesætning forsøger forfatteren at opstille visse almene regler for, hvorledes budgettet skal allokere på varerne.

Den opstillede hjælpesætning er matematisk korrekt, men lider indholdsmæssigt af svagheder. Der gennemregnes tre eksempler, hvor forfatteren forsøger at anvende hjælpesætningen. Visse af de konklusioner, der drages, virker ikke overbevisende. Specielt synes der at være en del uklarhed om det gentagne gange benyttede »alt andet lige«-begreb.

Om afhandlingens 5. hovedafsnit skal yderligere anføres, at forfatteren i hovedsafsnit 4 påstår, at een »løsning« på sensitivetsproblemet er at indføre forskellige a priori-fordelinger for parametervariationen i modellen. I de praktiske eksempler optræder der ikke a priori-fordelinger hvor sådanne dog let kunne anvendes.

Afhandlingens 6. hovedafsnit, der omhandler budgetandelen af varer i forhold til hele budgettets variation, kunne trænge til yderligere gennemarbejdning. I denne forbindelse er der ikke gjort tilstrækkeligt rede for, hvilken rolle den af forfatteren indførte størrelse r indtager i modellen.

Sammenfattende gælder det om afhandlingen, at de første fire hovedafsnit skaber en velgennemført klarhed over et vanskeligt problemkompleks. Specielt skal fremhæves en grundig litteraturgennemgang og en nyttig sammenstilling af begreber fra økonomi og decisionsteori. Om afhandlingens sidste to hovedafsnit gælder, at forfatteren ikke matematisk når frem til en fuld erkendelse af de angrebne problemer. Desuden må det nævnes, at sammenhængen mellem hovedafsnittet 1-4 og 5-6 ikke føles overbevisende. De generelle principper, forfatteren anviser i afhandlingens første 4 afsnit, forlades til fordel for principper, forfatteren selv tidligere har bedømt som værende for partielle.

Selvom der således kan rettes ikke uvæsentlige indvendinger imod afhandlingen, ønsker udvalget at udtale, at der er tale om en sådan forøgelse af erkendelsen inden for det pågældende besværlige problemkompleks, at det er naturligt at antage afhandlingen til forsvar, hvilket udvalget herved énstemmigt indstiller.

København, januar 1973.

Erling B. Andersen Poul B. Christensen
Svend Fredens Arne Rasmussen

Det økonomiske fagråd godkendte indstillingen i sit møde den 5. februar 1973.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 16. februar 1973 og blev fundet tilfredsstillende. Opponenten var professor Svend Fredens, professor Arne Rasmussen og professor Erling B. Andersen.

Erling B. Andersen Poul B. Christensen
Svend Fredens Arne Rasmussen

Emnet til forelæsningen blev stillet af professor, dr. polit. Bjarke Fog og amanuensis, cand. oecon. Flemming Agersnap:

»Valg af prognosemodel under hensyntagen til flere mulige formål med prognosen og muligheder for at skaffe information.

Emnet ønskes belyst med udgangspunkt i en faktisk gennemført økonomisk prognose«.

Forelæsningen over emnet fandt sted den 9. april 1973 og blev fundet tilfredsstillende.

Erling B. Andersen Poul B. Christensen
Svend Fredens Arne Rasmussen

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fagråd, at licentiatgraden tildeles Jan Aarsø Nielsen som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiat mercaturæ (lic. merc.).

Det økonomiske fagråd godkendte indstillingen den 7. maj 1973.

Cand. merc Niels Bjørn-Andersen indleverede en videnskabelig afhandling, der besvarede en af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse den 19/3-1971 udskevne Tietgenprisopgave.

Prisopgaven havde følgende ordlyd:

»På baggrund af en analyse af nogle væsentlige beslutninger indenfor en eller flere organisationers personaleadministrative funktioner diskuteres forskellige relevante beslutningsmodellers behov for information. Desuden skitseres opbygningen af et edb-orienteret informationssystem, der kan tilfredsstillende opfylde ovennævnte informationsbehov«.

Et bedømmelsesudvalg, nedsat af det økonomiske fagråd og bestående af professor Torben Agersnap, professor Erik Johnsen og direktør Niels-Aage Nielsen indstillede afhandlingen til belønning med guldmedalje.

I henhold til fagrådets beslutning af 3/5-1971 kan et Tietgenprisopgave, der er bedømt til guldmedalje, uden yderligere bedømmelse godkendes som licentiatafhandling.

Afhandlingen er herefter godkendt i overensstemmelse med anordningen om den erhvervsøkonomiske licentiatgrad af 28/8-1969, § 4, stk. 2.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 9. marts 1973 og blev fundet tilfredsstillende. Opponent var professor Erik Johnsen.

Torben Agersnap Erik Johnsen Niels-Aage Nielsen

Emnet til forelæsningen blev stillet af amanuensis Kåre B. Dullum og afdelingsleder Orla Brandt Jensen.

Forelæsningen over emnet:

»Med udgangspunkt i en erhvervsvirksomheds organisationsudvikling ønskes belyst mulige udviklingsstadier for organisationens informationssystem«.

fandt sted den 30. april 1973 og blev fundet tilfredsstillende.

Torben Agersnap Erik Johnsen Niels-Aage Nielsen

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fagråd, at licentiatgraden tildeles Niels Bjørn-Andersen som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiat mercaturæ (lic. merc.).

Det økonomiske fagråd godkendte indstillingen den 7. maj 1973.

X. Tietgenprisopgaver

Den 19. marts udsatte Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse følgende seks prisopgaver:

1. Produktkalkulens principielle opbygning og indhold af omkostningsdata ved partiel tilpasning i nogle fremstillingsvirksomheder under hensyn til de praktiske datafremskaffelsesmuligheder.
2. Inden for et afgrænset område af det offentliges politik over for arbejderklassen ønskes undersøgt, hvorvidt de senere års foranstaltninger kan opfylde de opstillede mål. Diskussionen må belyses ved teoretisk og konkret empirisk materiale.
3. Med udgangspunkt i forandringer i en bestemt forvaltningsgrens organisation og de for denne gældende normer ønskes en diskussion af disse forandringers betydning for effektivitet og retssikkerhed.
4. En redegørelse for og en analyse af en udvalgt del af uddannelsessystemets funktion over for forskellige sociale grupper.
Besvarelsen bør koncentrere sig om udvælgelsesmekanismers funktion over for børn, der kommer fra forskellige sociale grupper, og/eller om mekanismernes virkning med hensyn til kønsdiskriminering.
5. En undersøgelse, med teoretiske overvejelser, af typiske former for gengivelse af dansk sammensat substantiv (eller verbum) på et af sprogene engelsk, fransk, spansk eller tysk.
6. Forbindelseslinier mellem terminologisk forskning og andre forskningsdiscipliner.

Besvarelser skal være indleveret til Handelshøjskolens rektor inden udgangen af august 1974.

Adgang til at besvare prisopgaven har dimittender fra og studerende ved handelshøjskolerne og handelshøjskoleafdelingerne samt andre danske højere uddannelsesinstitutioner, for så vidt de ikke er fyldt 35 år, inden besvarelsen afleveres. Personer, der ikke opfylder de nævnte krav, kan søge dispensation.

Prisen består i en guldmedalje samt 5.000 kr. En besvarelse, der ikke skønnes at opfylde kravene for tildeling af guldmedalje, men som viser, at der er gjort et påskønnelsesværdigt arbejde, kan belønnes med indtil 2.500 kr.

Besvarelse og bedømmelse af Tietgenprisopgaver 1971

Til prisopgaven:

På baggrund af en analyse af nogle væsentlige beslutninger inden for en

eller flere organisationers personaleadministrative funktioner diskuteres forskellige relevante beslutningsmodellers behov for information. Desuden skitseres opbygningen af et informationssystem, der kan tilfredsstille ovennævnte informationsbehov.

Indkom een besvarelse under mærket »PISA«.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsatte Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse følgende udvalg:

direktør Niels-Aage Nielsen
professor Torben Agersnap
professor Erik Johnsen

Udvalget afgav den 4. januar 1973 nedenstående udtalelse:

Afhandlingen, der er på 450 sider samt 25 sider bilag, er opdelt i ti kapitler af højst ulige størrelse. I de første tre kapitler foretages en fornuftig afgrænsning af opgavens problemstilling og det begrebsapparat, der skal anvendes i den senere analyse, gennemgås. Disse afsnit bringer ikke ny viden, men dokumenterer forfatterens kendskab til den væsentligste litteratur indenfor problemområdet. Fremstillingen er systematisk men unødvendig omstændelig, fordi det pågældende begrebsapparat i forvejen er velbeskrevet i litteraturen. Forfatteren præciserer sit valg af begreber og de problemer han vil belyse, men man savner undertiden en diskussion af, hvorfor alternative fremgangsmåder er afvist.

Bogens første centrale afsnit er kapitel fire (182 sider), der indeholder en teoretisk gennemgang af tre beslutningsmodeller med forsøg på at bestemme deres behov for data. Forfatteren analyserer her a) rational economic man modellen, der har en central placering i den økonomiske teoretiske litteratur, b) administrative man modellen, der er tilsvarende centralt placeret indenfor beslutningsteorien og organisationslitteraturen og c) Lindbloms muddling through model som et eksempel på en beslutningsteoretisk model i sammenhæng med »politisk« beslutningstagen. Der anvendes samme mønster for analysen af de tre valgte modeller. Først beskrives modellens indhold og forudsætninger og anvendelsesområde. Dernæst analyseres, hvad forfatteren kalder værdien af information for en beslutningstager, der følger den pågældende model. Med disse udgangspunkter redegør forfatteren for en fremgangsmåde til konstruktion af et informationssystem til den beslutningstager, der vil anvende denne model og endelig diskuteres udformning af et data-behandlingssystem. Kapitlet afsluttes med tre skematiske oversigter over modellerne, konstruktionsmetoderne og informationssystemerne.

Fremstillingen i dette kapitel dokumenterer forfatterens kendskab til de tre modeller og til konstruktion og analyse af informationssystemer. Nye teoretiske landvindinger ses i hans behandling af muddling through modellen og dens relation til beslutningstagen på strategisk, taktisk og operativt niveau i organisationen og i hans informationsøkonomiske ræsonnementer.

Kapitlerne fem til otte anvendes til at prøve de teoretiske resultater på et empirisk materiale af »varme« beslutninger indsamlet af forfatteren i en

større servicevirksomheds personalefunktion. Indsamlingsmetoderne gennemgås kort i kapitel fem og personalefunktionens opbygning og virke beskrives i kapitel seks. Resultaterne af analysen af det indsamlede materiale analyseres i kapitlerne syv og otte, hvoraf det sidste er det væsentligste. Der analyseres her på en indgående og videnskabelig frugtbar måde en sammenfatning med flere beslutningstagere vedrørende fastlæggelse af organisationens rekrutteringspolitik for det kommende år. Forskellige arter af indsamlet materiale sammenstilles her på en relevant måde og det sandsynliggøres, at muddling through modellen giver den bedste beskrivelse af den måde beslutningen er gennemført på i den konkrete organisation. Men for at få en tilknytning til de tre modeller i kapitel fire diskuterer forfatteren derefter konstruktion og systemkarakteristika såvel for de tilfælde, at den studerede sammensatte beslutning bedst ville være beskrevet ved de to førstnævnte modeller som det konkrete tilfælde, hvor den tredje model synes bedst dækkende.

Den empiriske analyse er gennemført på en videnskabelig forsvarlig måde, og materialet er anvendt fornuftigt i den praktiske udformning af et informationssystem med de relevante data.

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at afhandlingen indeholder så meget værdifuldt stof, at den kvalificerer til en guldmedalje.

Torben Agersnap Erik Johnsen Niels-Aage Nielsen

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen, Institut for organisation og arbejdssociologi ved Handelshøjskolen i København.

Guldmedaljen blev overrakt ved Handelshøjskolens årsfest den 30. marts 1973.

Til prisopgaven:

Der ønskes en redegørelse for og vurdering af retsreglerne om selskabsorganernes kompetence i De europæiske Fællesskaber og i Danmark. Indkom een besvarelse under mærket »Selskabsoriginalen«.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsatte Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse følgende udvalg:

højesteretssagfører Adam Jacobi
professor Knut Rodhe
professor Ole Lando

Udvalget afgav i januar 1973 nedenstående udtalelse:

Afhandlingen er på 348 maskinskrivne sider, hvortil kommer en systematisk indholdsfortegnelse og en fortegnelse over forkortelser på ialt 24 sider samt en gengivelse på fem sprog af det første EF-rådsdirektiv af 9. marts 1968 »om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i

Traktatens artikel 58 stk. 2 nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagerne som tredjemands interesser med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde« (i det følgende kaldet direktivet) på ialt 25 sider.

Fremstillingen indeholder en indledning, hvor emnet afgrænses, og de vigtigste begreber forklares (side 1–4) og tre dele. I den første del (s. 5–267) gennemgås i seks kapitler reglerne om selskabsorganernes indre og ydre kompetence i Vest-Tyskland, Frankrig, Belgien, Holland, Italien og Danmark. I anden del (s. 268–302) fremstilles Fællesskabsretten; her behandles i kapitel 1 reglerne i selve Romtraktaten, i kapitel 2 reglerne i direktivet og i kapitel 3 bestemmelserne i forslaget til et femte direktiv, der handler om aktieselskabers organisation og organernes kompetence. Tredie del (s. 303–348) indeholder forfatterens sammenligning og vurdering af de fremstillede regler.

Forfatteren har valgt kun at behandle reglerne om aktieselskaber. Fremstillingen omfatter i hovedsagen de obligatoriske organer i de seks retssystemer. Under begrebet kompetence har forfatteren valgt at medtage både kompetencen udadtil, d.v.s. selskabsorganernes magt til at forpligte selskabet i handler med tredjemand, og kompetencen indadtil, d.v.s. organets ret til at varetage den pågældende opgave i forholdet til aktionærerne og til de andre organer.

Disse afgrænsninger af emnet forekommer at være hensigtsmæssige.

I de enkelte kapitler i fremstillingens første del følges i hovedtræk en ensartet, systematisk inddeling. Først gives der en kort oversigt over de tidligere og de nugældende regler om aktieselskabet, dernæst gennemgås selskabsorganernes kompetence og til sidst betydningen af registrering og bekendtgørelse af oplysninger om selskabsformålet, de handlende organer og deres kompetence.

Det er lykkedes for forfatteren at indsamle, systematisere, fremstille, analysere og vurdere et stort stof, hvoraf hovedparten har været fremmed ret og europaret. Det ses, at forfatteren kan tilegne sig juridiske fremstillinger på tysk og fransk, og at forfatteren har et vist kendskab til det hollandske og det italienske sprog. Fremstillingen i 1. dels kapitel 4 og 5 af hollandsk og italiensk ret støtter sig dog i det væsentlige på værker, der er skrevet på tysk og fransk.

På den forholdsvis korte tid (ca. 1½ år), som forfatteren har haft til arbejdet, har forfatteren således ydet en betydelig arbejdspræstation.

Det tidspres, forfatteren har arbejdet under, kan måske forklare visse mangler ved den anvendte fremstilling:

På flere steder har forfatteren ikke fremstillet de for lovgivningen grundlæggende teorier med den omhu, som må kræves for at gøre tilegnelsen mulig for en skandinavisk læser, der ikke er fuldt fortrolig med fremmed selskabsret. Dette gælder således teorien om selskabet som en institution i fransk ret (s. 65), hvor der så vidt ses på grundlag af en tysk »dissertation« (Loeper) gives en så kort omtale af teorien, at læseren ikke helt vil forstå dens betydning i fransk ret. Det samme gælder den ultra vires-lære, som lig-

ger bag flere landes regler om selskabsorganernes kompetence til at indgå aftaler, der ligger uden for selskabsformålet. I forbindelse med belgisk ret omtales her s. 145 en klassisk ultra vires-lære, men læseren får ikke nærmere at vide, hvad denne lære går ud på, hvorfra den stammer, og hvorved den adskiller sig fra en mere moderne ultra vires-lære. I fremstillingen af den franske teori om den tilsyneladende bemyndigelse (théorie de l'apparence s. 90–91) omtales tre forskellige teorier om, hvorfor fuldmagtsgiveren kan blive bundet af en fuldmægtigs retshandler, selv om de er foretaget uden for bemyndigelsens grænser. Der redegøres ikke nærmere for forskellene imellem disse tre teorier og den betydning, disse forskelle har i praksis, og der gøres heller ikke noget forsøg på at redegøre for forskelle og ligheder imellem denne lære og de tilsvarende tysk-skandinaviske retsinstitutter. Fremstillingen s. 284 af direktivets forskrifter om den negative og den positive publicitetsvirkning af en offentliggørelse i registre og tidender af oplysninger vedrørende et selskabs forhold er heller ikke tilstrækkeligt klart fremstillet. Den forstås bedre, når man har læst fremstillingen s. 286 f.

Et vanskeligt problem er spørgsmålet om forholdet mellem direktivet og de nationale regler i EF-landene om betydningen af begrænsninger i organernes kompetence udadtil. Direktivets tekst bygger på den tyske regel om, at begrænsningerne er uden betydning, selv om tredjemand ved eller bør vide, at en begrænsning foreligger. Denne regel er en nyhed for den fransk-romantiske retsfamilie, og det forekommer som om man i de pågældende lande har haft svært ved fuldt ud at tilegne sig den tyske regel. Det er ikke lykkedes for forfatteren helt klart at fremstille modsætningen mellem de to systemer, og man savner en tilstrækkelig drøftelse af, om der fra de romanske medlemslandes side søges gennemført resultater, der bevidst eller ubevidst afviger fra direktivets forskrifter.

Forfatteren har heller ikke beskæftiget sig med den indflydelse på organernes sammensætning og reelle funktion, som indgåelse af aktionær-overenskomster kan have.

I flere henseender synes arbejdet dog at tilfredsstille de krav, som må stilles til en retssammenlignende fremstilling. Forfatteren viser kendskab til retstilstanden i almindelighed i flere af de lande, hvis selskabsret værket omfatter, især tysk, fransk og belgisk ret. Der gives både en fremstilling efter »Länderberichtsmetoden« (del 1) og efter den analytiske metode (del 3). Man får et godt overblik over, hvilken retning udviklingen – især af reglerne om organernes repræsentationsmagt udadtil – har taget i de forskellige lande, og i hvilken retning den må forventes at ville gå i fremtiden. Også i første del forekommer flere illustrerende sammenligninger af retsinstitutter og retsregler i flere lande, se f.eks. sammenligningen s. 66 af den tyske og den franske organlære og s. 120–121 af det tyske og det nye franske ledelsessystem. De ofte vanskeligt tilgængelige udenlandske lovttekster søges illustreret gennem retspraksis eller ved eksempler. I øvrigt lægges der megen vægt på at fremstille retspraksis, navnlig i kapitlerne om dansk, tysk, fransk og belgisk ret, og det ses, at forfatteren også for så vidt angår dette fremmede doms-

materiale er gået direkte til domssamlingerne. Forfatteren viser også flere steder interesse for den handlemåde, selskabernes ledelse følger i praksis (se f.eks. om fransk praksis med hensyn til det nye ledelsessystem ifølge loven af 1966 art. 118–150, s. 108 og 110), men synes iøvrigt ikke at have tilstrækkelig kendskab til, hvordan selskabernes organer virker i praksis. Forfatterens gengivelse af retsregler og domme er stort set vederhæftig og klar.

I 1. del, hvor de enkelte landes ret er fremstillet, er der nøje gjort rede for de retsregler, som dannede og danner baggrunden for EF-direktivet. Betydningen af dette direktiv, som fremstilles i 2. del, bliver herved anskueliggjort for læseren. Der bringes i det hele taget i 2. del meget stof frem, som ikke tidligere har været behandlet i dansk litteratur.

Et af de vigtigste problemer i afhandlingen er den afvejning, som må foretages mellem på den ene side hensynet til beskyttelse af aktionærerne mod dispositioner, der går uden for selskabsformålet eller uden for den repræsentationskompetence, der er tillagt det handlende organ i loven, i vedtægterne eller ved en beslutning, truffet af et overordnet eller tilsynsførende organ, og på den anden side hensynet til den godtroende tredjemand, der indgår en aftale med det handlende organ. I det analytiske afsnit (del 3) foretages der s. 318–337 en vurdering af direktivets og de enkelte landes regler om dette problem. S. 324 opstiller forfatteren fem sætninger, der indeholder de krav, som forfatteren vil stille til regler, der skal bestemme denne afvejning.

Selv om der vel intet kan indvendes imod de idealer, forfatteren opstiller, synes forfatteren at overse, at afvejningen af hensynet til aktionærer på den ene side og tredjemand på den anden side tillige må foretages under hensyntagen til retstraditionen og de faktiske tilstande i EF-landene og til retstekniske overvejelser.

På de følgende sider vurderer forfatteren de gældende regler om repræsentationskompetencen i de 6 lande, som undersøgelsen omfatter, og sammenholder dem med direktivets krav og med de krav, forfatteren selv stiller. Forfatteren kritiserer herved nationale regler, som efter forfatterens opfattelse ikke på fuldt tilfredsstillende måde tilgodeser tredjemands behov for beskyttelse, se f.eks. s. 330 om den belgiske lovs regel om, at den eller de delegerede kun kan få magt til at udføre »den daglige forretningsførelse«. Denne undersøgelse og valget af eksempler er foretaget med sans for, hvilke problemer, som kan forekomme i praksis.

Læseren får herved ikke blot et godt overblik over de problemer, som direktivets forsøg på lovharmonisering har rejst og over resultater, der er nået ad denne vej, men også en perspektivrig illustration på lovharmoniseringsproblematikken i almindelighed.

Fremstillingen er skrevet i et levende og i hovedsagen godt sprog. En stikprøvevis foretaget gennemgang af citaterne viser ikke mange citeringsfejl. Derimod er litteraturlisten, som fremtræder som en forkortelsesliste, fra en bibliografisk synsvinkel meget utilfredsstillende.

Uanset de påviste mangler finder komiteen dog, at værket opfylder de

krav, som må stilles til Tietgenprisens guldmedalje og skal derfor indstille, at denne tildeles forfatteren.

København og Stockholm i januar 1973

Adam Jacobi Knut Rodhe Ole Lando

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af forskningsadjunkt, cand. jur. Jytte Randrup Thorbek.

Guldmedaljen blev overrakt ved Handelshøjskolens årsfest den 30. marts 1973.

Til prisopgaven:

Der ønskes en fremstilling af problemer og metoder i forbindelse med koordinering af og kontrol med såvel interne som eksterne logistikaktiviteter i fysiske distributionssystemer, belyst med konkrete eksempler.

Indkom een besvarelse under mærket »Logistikos«.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsatte Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse følgende udvalg:

direktør Børge Madsen

professor Bjarke Fog

professor Ejler Alkjær

Udvalget afgav den 30. januar 1973 nedenstående udtalelse:

Besvarelsen består af to dele. Den første er betegnet som en teoretisk analyse af styringsproblematikken i distributionssystemer (142 maskinskrevne sider) og den anden som en empirisk analyse af styringsproblematikken i seks distributionssystemer (169 sider). Besvarelsen fylder dermed i alt 311 sider.

Første del begynder med et kort indledende afsnit, og de efterfølgende to afsnit er også af udpræget indledende karakter, omhandlende henholdsvis begrebsdiskussion og -fastlæggelse samt en såkaldt referenceramme for studiet af distributionsprocessen. Derefter følger hovedafsnit om styring af distributionsprocessen samt styring af distributionskanalen. Et afsluttende afsnit rummer sammenfatning og konklusioner, og hertil følger sig en litteraturliste.

Anden del starter med et metodeoplæg til den empiriske analyse. Derefter følger en sammenligning mellem de udvalgte 6 virksomheder med hensyn til deres størrelse og andet særpræg, markedsforhold, distributionsopgaver, distributionskanaler, distributionsformer samt integrations- og centraliseringsgraden i deres distributionsprocesser. Hovedparten af indholdet udgøres af selve beskrivelserne af styringssystemer i følgende seks virksomheder: FDB, Irma, Politiken, Aller Press, BP (dog kun motorbrændstoffer) samt Faxe Bryggeri.

Vor bedømmelse er en udpræget blanding af positive og negative elementer. Både de indledende og de centrale afsnit i den første del er tydeligt nok

udarbejdet på basis af et grundigt studium af særdeles megen litteratur, og det er stort set de vigtigste relevante litterære kilder, der er benyttet. Der gives derved en overskuelig og systematisk oversigt over den moderne logistikproblematik i selve styringen af distributionsarbejdet. Det er også for tjenstfuldt, at de indhentede informationer fra de 6 konkrete virksomheder er søgt indarbejdet i stort set samme beskrivelsesmodel, og at forfatteren ihærdigt har bestræbt sig for at karakterisere og sammenligne deres distributions-systemers styringsproblemer. Selve princippet m.h.t. at opstille en række hypoteser til be- eller afkræftelse via det empiriske materiale er også rigtigt.

En afhandlings rent formelle udformning bør selvsagt kun tillægges meget begrænset vægt, men vi finder alligevel anledning til at komplimentere forfatteren for hans stil, som er mere knap og klar end vanligt.

Forfatteren har forsynet afhandlingen med en forkortet titel, der lyder: »Styring af varestrømme i distributionssystemer«. Denne dækker helt adækvat indholdet, men angiver en kraftig indsnævring af selve den stillede opgaves område. Der lægges heller ikke i indledningen skjul på, at distributionsprocessen er valgt studeret ud fra en systemteoretisk synsvinkel, medens de omkostningsmæssige problemer i forbindelse med styring og gennemførelse af distributionsprocessen har fået »en mere perifer behandling«. Dermed er arbejdet for ensidigt drejet mod og koncentreret om de organisatoriske problemer, medens de både drifts- og samfundsøkonomisk vigtige omkostnings/indtægtsmæssige konsekvenser af valg mellem forskellige logistikaktiviteter i virksomhederne og deres distributionskanaler i realiteten ikke er berørt.

Afhandlingens tilknytning til den benyttede litteratur giver anledning til kritik af formel art. Der henvises adskillige gange på for bred måde til kilder, d.v.s. uden side- eller kapitelangivelser, eller blot helt generelt til speciallitteratur om det aktuelt behandlede delemne. På den anden side gengives alt for mange ordrette citater af helt generel eller elementær natur, i hvilke tilfælde en sådan direkte litterær tilknytning havde været uforholdsmæssig.

Hovedindvendingen i denne sammenhæng er imidlertid, at forfatteren ikke i tilstrækkelig grad har frigjort sig fra kilderne, således at man i denne skov af refererede informationer og meninger fra talrige forfattere forgæves leder efter et eller flere træer, som er plantet af afhandlingens forfatter selv. Det er grundig og systematisk kompilering, sortering, registrering og referering, der er gennemført. Dette er dygtigt gjort, men der savnes desværre en virkelig nyskabende, selvstændig og original indsats.

Det samme gælder besvarelsens empiriske del. Forfatteren har i virksomhederne indhentet og derpå fået godkendt detaljerede beskrivelser af distributionssystemerne, således som de er udformet og i visse tilfælde agtes modificeret af de pågældende respondenter. Han har derimod ikke formået i ønskeligt omfang at kritisere de pågældende systemer og stille konstruktive forslag til ændringer af dem. Dette kan delvis forklares ved, at udspørgningen som allerede antydtes i det væsentlige er foretaget af netop de personer, der har ansvaret for systemernes udformning og virkemåde. Der kunne og

burde tillige have været søgt indhentet oplysninger og meninger fra andre direkte og indirekte berørte funktionsledere i virksomhederne, og måske også fra forhandlere og konsumenter. I så fald skulle der naturligvis have været anvendt langt mere tid på udspejlingen af væsentlig flere respondenter end det har været tilfældet. I henhold til de af forfatteren meddelte oplysninger er der i de seks virksomheder taget i alt 15 interviews, og det totale tidsforbrug hertil har været 34. En mere omfattende og alsidig interviewning ville naturligvis have krævet et langt større tidsforbrug i marken, men den ville utvivlsomt have kunnet bringe frem et interessant materiale fremfor alt til belysning af de meget betydningsfulde konflikt- og koordinationsproblemer, hvis karakter og rækkevidde forfatteren i det væsentlige nøjes med mere generelt at pege på i den teoretiske del.

De gengivne eksempler er for så vidt udmærkede, men udvælgelsen af virksomhederne er dog præget af ensidighed. De er alle hentet fra det danske hjemmemarked, og de vedrører alle overvejende dagligvarer med ret ensartede karakteristika hvad angår leveringshyppighed, servicegrad o.l. Der er altså set bort fra at finde og bearbejde meget afvigende eksempler, som kunne have været hentet f.eks. fra danske virksomheders distribution på fremmede markeder verden over, eller eksempler på udvalgsvarer og producentvarer af forskellig art.

Hvor dokumentation af selvstændighed, fantasi og konstruktiv evne imidlertid fremfor alt savnes er i hvad der burde være afhandlingens kerne: hypoteseafprøvningen og dens indarbejdelse i den teoretiske del. Resultaterne heraf forekommer for vage og generelle til at repræsentere nogen egentlig innovation.

Sammenfattende må vi fastslå, at forfatteren ikke har givet bevis for en sådan selvstændig videnskabelig kreativitet, at afhandlingen gør sig fortjent til guldmedaillen. Det er dog vor overbevisning, at forfatteren har vist et indgående kendskab til det foreliggende emne og har præsteret et så stort og i mange henseender solidt arbejde, at afhandlingen bør tilkendes accessit med hertilhørende belønning på 2.500 kr.

København, den 30. januar 1973

Ejler Alkjær Bjarke Fog Børge O. Madsen

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af amanuensis, cand. merc. Tage Skjøtt Larsen, institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning ved Handelshøjskolen i København.

Prisen blev overrakt ved Handelshøjskolens årsfest den 30. marts 1973.

XI. Handelshøjskolens bibliotek

Oprettelse

Biblioteket er oprettet 1922.

Personale

Overbibliotekar: Lektor, cand. polit Per Boesen.

Forskningsbibliotekarer: Cand. jur. Hanne Abrahams, cand. merc. Erik Larsen, cand. jur. Helge Pedersen, cand. polit. Kjeld Wiene, cand. phil. Annette Winkel (ansat 1.4.1972).

Bibliotekarer: Verner Asholt.

Assisterter: Rita Bristing (fratrådt 31.7.1972), Henning Bøge-Rasmussen, Vibeke Dahl, Tine Hansen (ansat 1.8.1972), Eva Jacobsen, Grethe Joblonska (fratrådt 30.9.1972), Lena Jørgensen (ansat 2.10.1972), Peter Kahler (fratrådt 30.9.1972), Elsebeth Kjærstrup, Gitte Larsen, Kirsten Birch Møller, Mai Høg Nielsen (fratrådt 31.8.1972), Inge Rask Nielsen (ansat 15.10.1972), Helen Oddermose, Hanne Olsen, Inge Halling Pedersen, Lise Nedergaard Pedersen (fratrådt 30.6.1973), Inge Gotthardt Petersen, Kitti Overgaard Petersen, Svend Ratved, Andreas Aamand.

Biblioteksbetjente: John Mølbæk, Jozef Jurkowski.

Foruden de faste medarbejdere har biblioteket beskæftiget en række studentermedarbejdere i kortere og længere tid.

Bibliotekets virksomhed

Hovedbiblioteket på Julius Thomsens Plads 10 har fra september til maj været åbent på hverdage: Mandag til onsdag kl. 9–20, torsdag og fredag fra kl. 9–17 og lørdag fra kl. 9–13. Filialen på Fabriksvej 7 har i undervisningstiden været åbent mandag til torsdag kl. 9–20 og fredag kl. 9–16. Uden for undervisningstiden har der været åbent mandag til fredag kl. 9–16. Filialen på Hovitzvej 60 har været åben mandag til fredag kl. 9–16.

Handelshøjskolens Bibliotek 1969/70, 1970/71, 1971/72 og 1972/73

	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73
A. Tilvækst:				
Julius Thomsens Plads 10				
Nettotilvækst, antal bd.	5.744	5.413	6.351	5.987
Nettotilvækst, l m	98,4	85	112	91
Bogbestand, antal bd.	73.484	78.892	85.248	91.235
Bogbestand, l m	1.602,5	1.687,52	1.799	1.890
Antal løbende periodica	2.699	2.947	3.048	3.287

Handelshøjskolens Bibliotek 1969/70, 1970/71, 1971/72 og 1972/73

	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73
Fabriksvej 7 (sprogbi.)				
Nettotilvækst, antal bd.	1.171	732	714	888
Nettotilvækst, l m	24,6	18	16,4	20
Bogbestand, antal bd.	4.124	5.687	6.401	7.289
Bogbestand, l m	118,7	160,5	176,9	196
Antal løbende periodica	120	173	182	222
Fabriksvej 7 (økon. bøger)				
Nettotilvækst, antal bd.				799
Nettotilvækst, antal m				22
Bogbestand, antal bd.				799
Bogbestand, l m				22
Howitzvej 60 (økon. bøger)				
Nettotilvækst, antal bd.				574
Nettotilvækst, l m				37
Bogbestand, antal bd.				574
Bogbestand, l m				37
Totalt				
Nettotilvækst, antal bd.	6.905	6.145	7.065	8.248
Nettotilvækst, l m	120,2	103,0	128,4	170
Bogbestand, antal bd.	78.439	84.584	91.649	99.897
Bogbestand, l m	1.744,9	1.848	1.976	2.146
Antal løbende periodica	2.819	3.120	3.230	3.287
B. Udlån:				
Antal hjemlån, l alt	32.822	34.798	36.583	37.423
heraf studerende	24.047	23.295	24.754	24.051
lærere og Institutter	4.751	8.537	7.309	7.819
udenforstående	4.024	4.966	4.520	5.553
heraf danske biblioteker	1.360	1.531	1.835	1.619
Antal XEROX-kopier, der erstatter hjemlån	1.743	2.399	2.604	2.272
Udlån, inkl. XEROX	34.565	37.197	39.187	39.695
Læsesalslån	11.023	11.782	10.894	2.079

Biblioteket udsender hver dag en liste over nyanskaffet litteratur. Bibliotekets tilvækst af udenlandsk litteratur medtages i den af Rigsbibliotekarembetet udsendte årlige Accessionskatalog. Bibliotekets løbende bestand af driftsøkonomiske udenlandske tidsskrifter medtages i den af Danmarks Tekniske Biblioteks årlige publikation: Dansk List-tek.

Biblioteket har enten på grundlag af Højskolens skriftserier eller Erhvervsøkonomisk Tidsskrift udvekslet skrifter med 150 inden- og udenlandske institutioner.

Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams har gennemgået og afsluttet Danmarks Biblioteksskoles uddannelse for forskningsbibliotekarer, og forskningsbibliotekar Annette Winkel har deltaget i Danmarks Biblioteksskoles

kursus i edb i biblioteksvæsenet. Biblioteket har udgivet et supplement for 1972 til edb katalogen.

Hovedbibliotekets flytning til de nye lokaler på 4. sal er nu færdig, og biblioteket er gået i gang med at udbygge filialerne. Biblioteket dørjer meget under mangelen på bibliotekarere. Der er udsendt Lånervejledning for hovedbiblioteket og for filialerne.

De ugentlige filialmøder, der blev startet den 1.3.1972, er fra 1.3.1973 afløst af 2 månedlige møder i BIS (Bibliotekets Interne Styringskomité), der er oprettet som led i et forsøg på at gennemføre ideen om selvstyrende grupper i biblioteket og give så mange som muligt lejlighed til at tage del i beslutningsprocessen.

Overbibliotekar Per Bosen har også i år været medlem af det af kulturministeren nedsatte Forskningsbibliotekernes Fællesråds forretningsudvalg, og det af kulturministeren nedsatte Fællesudvalg for folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne. Han har endvidere været medlem af Forskningsbibliotekernes edb-udvalg, medlem af det af Nordisk videnskabeligt Bibliotekarforbund nedsatte udvalg om nordisk samperiodicakatalog. Overbibliotekaren har holdt forelæsninger for studerende ved specialstudiet Udenrigshandel 5. semester, og for de studerende under specialstudiet Afsætningsøkonomi. Studerende under HA 1. semester har som led i deres øvelsesrække i erhvervs- og samfundsbeskrivelse sammen med deres lærere været på besøg på biblioteket.

XII. Handelshøjskolens EDB-center

Leder: Lektor, cand. stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen.

Medarbejdere:

Cand. scient. Lars Frank, civilingeniør Tage Henriksen og
civilingeniør Gert Bechlund Nielsen.

Operatør Torben Kjær.

Sekretær: Margrete Beck.

Tasteoperatør Aya Nøhr.

1. Oprettelse

Handelshøjskolens EDB-center blev oprettet i 1970 med det formål at yde service til Handelshøjskolens studerende og institutter samt at afholde kurser i anvendelsen af anlægget.

2. Maskinkonfiguration

Edb-anlægget består af følgende enheder:

1 General Automation 18/30 datamat

1 centralenhed med 16K ord hovedlager

1 1317 kortlæser (600 kort/min.)

1 1353 linieskriver (600 linier/min.)

2 1341 diskstation (ialt 5M ord)

1 ASR-33 konsolskrivemaskine

1 P&T modem (2400 bps) til datakommunikation med NEUCC

5 IBM 029 hullemaskiner med EBCDIC-kode

1 UNIVAC 1710 hullemaskine med EBCDIC-kode.

3. Programmell

FORTRAN IV compiler

Asembler

Scientific Subroutine Package

Commercial Subroutine Package

Multiple Choice program

EDB-centerets subprogrambibliotek

Hasp til datakommunikation med NEUCC

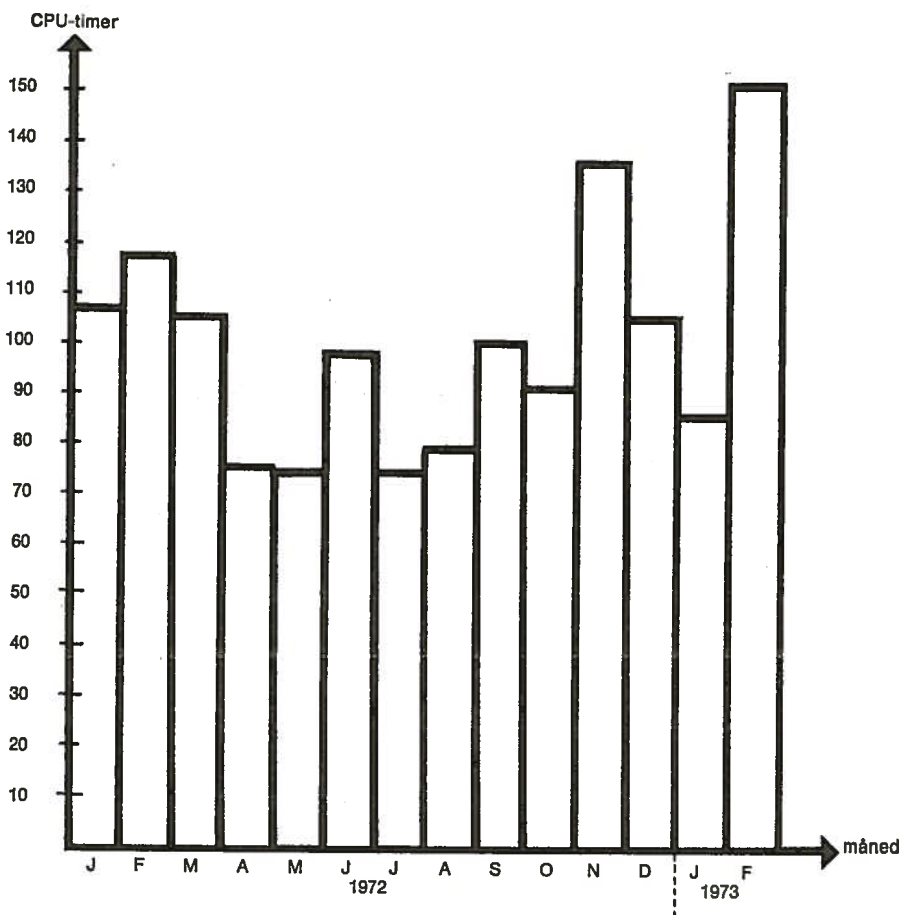
Administrativt HD-registreringssystem

Standard tabelleringsprogrammer

4. EDB-centerets virksomhed

Centeret afvikler kørsler af edb-programmer for studerende og institutter enten på eget anlæg eller via terminal på NEUCC's anlæg. Centeret er endvidere institutterne behjælpelige med planlægning af dataanalyser, tilrettelægning af opgaver, som skal løses ved hjælp af edb, programmering og hulning.

I beretningsperioden har den månedlige udnyttelse af anlægget målt i timer været som vist på nedenstående figur.

5. HA-undervisningen i databehandling

Der udarbejdes kompendier til den undervisning, som påbegyndes i efteråret 1973. Kompendierne er forfattet af medarbejderne ved centeret.

6. Igangværende arbejder

Subprogrambibliotek

Edb-centeret udvikler standardrutiner, som kan anvendes i FORTRAN-programmer. Programbiblioteket indeholder ca. 45 programmer, som fortrinsvis er udviklet af Tage Henriksen og Gert Bechlund Nielsen.

Systemudvikling

på det uddanneusesmæssige formål. Ændringer i styreprogrammer forestås Systemet tilpasses så vidt muligt de skiftende behov, idet der lægges vægt af Torben Kjær og Gert Bechlund Nielsen.

7. Udskiftning af IBM 1130 anlægget med GA 18/30

Gert Bechlund Nielsen har forestået afprøvningen i forbindelse med Højskolens udskiftning af IBM 1130 anlægget med GA 18/30.

8. Diverse kursusvirksomhed

Edb-centeret har ofholdt følgende programmeringskursus:

For HA 3. semester – 7., 14. og 21. september 1973.

For HA 2. semester – 4., 5. og 6. januar 1973.

For HD – 11. og 18. november 1972.

Videregående programmering for cand. merc. Ultimo april–primo juni 1973.

Edb-kursus for sprogstuderende – forår 1973.

XIII. Institutter

Højskolen er inddelt i et antal institutter, for tiden 18, idet anordningens § 13 foreskriver, at enhver lærer, der er ansat ved højskolen, skal være tilknyttet et institut.

Instituttets videnskabelige medarbejdere udgør tilsammen institutrådet, i hvilket der tillige er repræsentanter for timelærerne og for studenterne. Institutrådet kan betegnes som instituttets øverste myndighed, idet alle sager vedrørende forskning og undervisning skal behandles i rådet, jfr. nærmere anordningens § 14. Institutrådet vælger en institutbestyrer for tre år ad gangen. Valgbar er dog kun de til instituttet knyttede professorer og afdelingsledere, hvilket betyder, at der ved visse institutter kun er én valgmulighed.

Institutbestyreren har den daglige ledelse af instituttet, men skal som nævnt træffe sine beslutninger sammen med institutrådet. Institutbestyrerens stemme har dog en betydelig overvægt i forhold til de øvrige medlemmers, idet en beslutning, der vedtages med mindre end $\frac{4}{5}$ af samtlige medlemmers stemmer, ikke er bindende for institutbestyreren, jfr. § 14, stk. 2.

Beslutning om oprettelse af nye institutter kan, jfr. § 13, træffes af konsistorium efter indstilling af vedkommende fagråd.

Institutternes virksomhed finansieres dels ved hjælp af løbende årlige bevillinger på højskolens budget, dels ved tilskud udefra enten til konkrete forskningsopgaver eller som bidrag til arbejdet i almindelighed.

I det følgende redegøres for hvert enkelt instituts vedkommende for det i beretningsåret udførte forskningsarbejde m.v. For så vidt angår den del af virksomheden, som særlig vedrører undervisningen, henvises dog til afsnit V foran.

DE ØKONOMISKE STUDIER

A. INSTITUT FOR AFSÆTNINGSØKONOMI

Institutbestyrer: Professor, ekon. dr. Arne Rasmussen.

Amanuenser: Cand. polit. Cai F. Christensen, cand. polit. Hans Engstrøm, H.A., lic. merc. Søren Heede, cand. merc. Kjeld Lucas, lic. merc. Jan Aarsø Nielsen, lic. merc. Orla Nielsen, dr. merc. Otto Ottesen og cand. merc. Katrine Steen.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Hanne Hartvig Larsen.

Andre regelmæssige medarbejdere: Cand. polit. Karen Gredal, cand. polit. Erling Faurbye, direktør Steffen Gulmann, H.D., studieleder, cand. merc. Helge Hammerich, lektor Peter Olufsen, H.D., direktør, cand. merc. Børge Rasmussen og marketingdirektør, cand. merc. Hugo Rønsdal.

Herudover har amanuensis, cand. merc. Leif Kristensen lejlighedsvis deltaget i instituttets arbejde.

Sekretærer: Ruth Bjørstorp, Birthe Jenkins og Lise Nielsen.

1. Oprettelse

Samtidig med oprettelsen af Diplomstudiet i Salgsorganisation og Reklame i 1930 opstod der behov for et Institut, på hvilket undervisningen kunne tilrettelægges og en forskning gennemføres. Det oprettedes i 1931 og blev officielt indviet den 16. februar 1932. I overensstemmelse med det daværende specialstudiums form og indhold blev instituttets navn: Reklameinstituttet. I 1939 blev navnet ændret til Institut for Salgsorganisation og Reklame. Det etableredes og blev de første 7 år drevet ved hjælp af donationer fra det reklameinteresserede erhvervsliv.

Den 1. september 1967 ændredes navnet til Institut for Afsætningsøkonomi.

2. Afsluttende og igangværende forskningsarbejder

a. Arne Rasmussen har især arbejdet med problematikken omkring modstående monopoler (bargaining-teori) og vertikal konkurrence.

b. Cai F. Christensen har arbejdet indenfor især to områder. Det ene er i grænseområdet mellem mikro- og makroøkonomi og omfatter virksomhedens problemer og placering i relation til samfundet og dets økonomi, det andet er problemer omkring den officielle statistiks opbygning set ud fra et driftsøkonomisk synspunkt.

c. På Socialforskningsinstituttet tilrettelægges en undersøgelse af mobilitetsforholdene i det danske samfund, i hvilken forbindelse Cai F. Christensen sammen med forskningsassistent Henning Brogaard har drøftet forskellige aspekter af mobilitetsbegrebet. Det har resulteret i planer om at følge mobilitetsundersøgelsen op med sektorale analyser, hvor Cai F. Christensen i særdeles hed vil beskæftige sig med virksomhedens mobilitetsforhold, specielt på udbudssiden, samt med efterspørgernes mobilitet.

d. Cai F. Christensen har endvidere fået overdraget ansvaret for gennemførelse af undersøgelsen af de danske afsætnings- og reklameomkostninger for året 1973. Det er denne gang tanken at gå dybere ind på problemerne omkring butiksreklamen, end det har været gjort i de tidligere analyser.

e. Hans Engstrøm arbejder på et projekt om mikroøkonomiske vækstproblemer. Det omfatter dynamik og vækst, mikroøkonomiske vækstmodeller vurderet afsætningsøkonomisk, omkostningsmæssigt og teknologisk, aggregeringsproblemer i forbindelse med vækstmodeller, likviditetsmæssige problemer samt vækstmodeller og konkurrencemodeller.

f. Karen Gredal og Kjeld Lucas har i samarbejde med Lis Groes gennemført og afsluttet en undersøgelse over »Ungdommens forbrugsvaner«. Det er endnu ikke besluttet, i hvilken form undersøgelsesresultaterne skal publiceres.

g. Søren Heede har først og fremmest været beskæftiget med den afsluttende fase af sin disputats, der har titlen: »Konsumenters mærkevalg som

multinomisk proces«. Han beskæftiger sig endvidere med de små stikprøvers muligheder i markedsanalysen og forsøger ved hjælp af integration af modelbygning og moderne efterbehandlingsmetoder – bl.a. professor Rasch's målingsmodel – at bevare sikkerheden ved stærkt reducerede stikprøvestørrelser.

h. Kjeld Lucas har beskæftiget sig med et projekt vedrørende flertrinsvirkninger af kommunikation, fortrinsvis på konsumentmarkedet. Det er dog meningen at gøre denne model så generel, at væsentlige dele af den anvendes på et betydeligt bredere spektrum af afsætningsøkonomiske problemkredse.

i. Hanne Hartvig Larsen arbejder med Søren Heede som vejleder på et projekt vedrørende den vertikale konkurrence. Det har fået titlen: »Den vertikale magtkamp«, med undertitlen: »En dynamisk analyse af gevinstaflejringen ned gennem forskellig kanalstrukturer«. Formålet er som følger: 1) Med udgangspunkt i empiriske studier søges belyst om og i givet fald hvorledes, den vertikale magtkamp mellem detail/engroshandel og producenter for forskellige kanalstrukturer medfører en relativ forskydning i fordelingen af den totale gevinst i strukturerne set over tiden. 2) På baggrund af punkt 1 søges foretaget en vurdering af de vigtigste determinanter for gevinstaflejringen og 3) en efterfølgende vurdering af samspillet mellem horisontal og vertikal magtkamp gennem en bedømmelse af, i hvilket omfang de enkelte led i en given kanalstruktur har kunnet opretholde respektive har måttet afgive dele af den indtjente gevinst (set over tiden).

j. Orla Nielsen's hovedprojekt drejer sig om købsadfærden på producentmarkedet. Han har indtil nu i hovedsagen beskæftiget sig med studier med henblik på modelkonstruktion for købsadfærden og er i gang med opstilling af adfærdshypoteser til indplacering i nævnte model. Samtidig er modellens anvendelighed i færd med at blive afprøvet i forbindelse med forholdsvis konkrete problemstillinger. Det er sket og sker især i forbindelse med opgaver for de studerende, især på cand. merc.-studiet, som har ytret interesse for emnet. Arbejdet fortsættes med model- og hypoteseafprøvning og tænkes afsluttet med konklusioner for så vidt angår markedsføringsarbejdet på producentmarkedet.

k. Orla Nielsen er desuden i øjeblikket i færd med at lægge sidste hånd på redaktionen af en bog, der har arbejdstitlen: »Industriell markedsanalyse«. Baggrunden for den er, at Orla Nielsen for Dansk Ingeniørforenings Efteruddannelse har struktureret og tilrettelagt et kursus om emnet. Efter kurssets afslutning blev det besluttet at lave en bog på basis af indlæggene.

l. Orla Nielsen er leder af et projekt, der drejer sig om de danske primærkommuners køb af varer og tjenester, omfattende både en kortlægning af kvantitative og kvalitative forhold. Projektet har udviklet sig i samarbejde med to cand. merc.-studerende: Sverre Riis-Christensen og Christian Ravn. Bl.a. er 40 udvalgte kommuners regnskaber blevet undersøgt og EDB-behandlet (Tage Henriksen fra Højskolens EDB-center har programmeret) og analyseres nu nærmere. De to studerende har valgt at skrive hovedopgave om

emnet og fører derfor selvstændigt den kvalitative undersøgelse af kommunernes indkøbsadfærd til ende.

m. Jan Aarsø Nielsen har som led i erhvervelsen af licentiatgraden færdiggjort en afhandling med titlen: »Modeller til styring af virksomhedens informationsindsamling«. Afhandlingen er ikke publiceret.

n. Jan Aarsø Nielsen har fortsat arbejdet med konkurrentadfærdsteorien, idet notatet »Systematisering af variabler og hypoteser i relation til konkurrentadfærdsteorier« er blevet væsentligt udbygget.

o. Otto Ottesen er i gang med en undersøgelse af konsumenternes forestillinger om og indstillinger til reklamen i forskellige aviser og ugeblade og af disse forestillingers og indstillinger betydning for forskellige typer af kommunikationseffekter. I projektet indgår såvel formulering af model, en større empirisk undersøgelse (hypotesetestning) samt forsøg på at indpasse resultaterne i en mediabeslutningsmodel. Modelformulering og undersøgelsesoplæg har foreligget færdig et stykke tid. Det empiriske arbejde ventes at blive påbegyndt i 1974.

p. Otto Ottesen har arbejdet med et program, hvor man driver deduktiv forskning omkring mediaafsætningsfunktionen. Formålet med projektet var bl.a. på basis af hidtidige forskningsresultater inden for økonomien og grænsevidenskaberne (psykologien, sociologien, socialpsykologien) at formulere hypoteser, hvoraf man kan udlede væsentlige karakteristika ved mediaafsætningsfunktionen. Funktionens form var specielt i focus. Ligeså spørgsmålet om dynamisering af funktionen. Der er også blevet gennemført en sensitivitetanalyse, der afslører konsekvenserne af fejlestimation af forskellige funktionsparametre.

Projektets resultater foreligger i form af afhandlingen: »Studier i virksomhedens mediabeslutninger« (København 1973), som den 9/2 1973 blev forsvaret til dr. merc.-graden.

q. Otto Ottesen skriver endvidere en lærebog i Markedskommunikation. Den ventes at foreligge færdig i 1974.

r. Otto Ottesen har redigeret bogen: »Det kommunikationsbevidste salg« (København 1973), der indeholder fem indlæg fra et seminar, instituttet arrangerede i efteråret 1971 i samarbejde med Afsætningsøkonomisk Klub.

3. Løbende publikationsvirksomhed

Tidsskriftet »Markedskommunikasjon«

Jan Aarsø Nielsen: »Om deskriptiv konkurrentadfærdsteori fra en normativ afsætningsøkonomisk synsvinkel«.

Jan Aarsø Nielsen: »Fup eller faktor. En note om faktoranalyse«.

Erhvervsøkonomisk Tidsskrift

Jan Aarsø Nielsen: »On interaction in the sales function and econometric methods«.

Markedsføring

Otto Ottesen: »Eiere og ansatte i detaljhandelen som målgruppe«.

Are Kværk og Otto Ottesen: »Segmentering og mediavalg for dagligvarer på basis av merkekjennskap, merkeerfaring og merkeinntrykk«.

Orla Nielsen: »Models of Industrial Buyer Behavior«. »Situation-paper« forelagt på forskerseminar i Berlin 1973, Dupl. 30 s.

4. Instituttets øvrige virksomhed

Ud over forskningsvirksomheden udfører instituttet en omfattende virksomhed med studieadministration og vejledning af de studerende. Om denne virksomhed henvises til beretningens afsnit om undervisningsvirksomhed, kapitel V. Desuden har instituttets medarbejdere inden for fagområdet deltaget i forskelligt arbejde uden for højskolens rammer.

B. ERHVERVSRETTLIGT INSTITUT

Institutbestyrer: Professor Jan Kobbernagel.

Medarbejdere: Professor, dr. jur. Ole Lando.

Amanuenser: Cand. jur. Kjeld Hemmingsen, cand. jur. Mogens Eggert Møller, statsautoriseret revisor Andreas Peter Nicolaisen H.D., cand. jur. Poul Olsen, statsautoriseret revisor Robert Sloth Pedersen, cand. polit. Orla G. Petersen, cand. jur. Bernhard J. Posner.

Sekretærer: Fru Tove Larsen, fru Grethe Christiansen, fru Süssann Zobbe.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1952 med det formål at drive forskning inden for erhvervsrettens område.

2. Afsluttede og igangværende arbejder og anden virksomhed

Kjeld Hemmingsen viderefører arbejdet med en analyse af det skatteretlige omkostningsbegreb og foretager i forbindelse hermed en bearbejdelse og ajourføring af sin prisopgavebesvarelse om driftstab. Endvidere har han en lærebog i skatteret for HA-studerende under udarbejdelse.

Poul Olsen har ledet undervisningen i skatteret for revisionsstuderende (aftenstudiet) og har bl.a. arbejdet med bearbejdelse af undervisningsmateriale med henblik på etablering af undervisning ved afdelingerne i Aalborg, Kolding, Odense og Sønderborg.

Bernh. J. Posner har fra 1. oktober og i et år fået bevilget orlov for at tiltræde en stilling ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber.

Mogens Eggert Møller har koncentreret sig om nordisk og europæisk skatteret og skattepolitik. Han har medvirket til oprettelsen af Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd og er blevet valgt til dets næstformand. Han har indledt samarbejde med EF-kommissionens afdeling for universitetsinformation og besøgt Bruxelles i fagligt og organisatorisk ærinde et par gange.

Endelig har han organiseret en konference om europæiske skatteproblemer for Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd.

Orla G. Petersen har færdiggjort revisionen af hæftet »Undervisningsmateriale vedrørende skatteret for H.A. og H.D.«, som i efteråret 1972 udkom i bogform under titlen »Skatteret HA & HD«. Den ajourførte 2. udgave af denne bog er ved undervisningsårets slutning afleveret til trykkeriet i manuskript. Herudover har han udarbejdet udkast til målbeskrivelse for faget skatteret på HD finansiering og kreditvæsen. Ydermere har han indsamlet det fornødne materiale med henblik på udgivelsen af en lærebog om arve- og gaveafgift.

Robert Sloth Pedersen og Andreas P. Nicolaisen har ledet undervisningen i revision på henholdsvis cand. merc.-studiet og aftenstudiet for dimittender med H.D. i regnskabsvæsen.

Der er i årets løb udarbejdet studiemateriale vedrørende udsendelse af saldomeddelelser til debitorer og revisors arbejdsrapporter (offentliggjort i Revisionsorientering, udgivet af Foreningen af Yngre Revisorer) samt revision af lønninger (offentliggjort i Revisorbladet nr. 5 1972/73, s. 246–259). Robert Sloth Pedersen har endvidere skrevet artiklen: Revisoretik (offentliggjort i Revisorbladet nr. 7 1972/73, s. 341–353).

Endelig har Robert Sloth Pedersen og Andreas P. Nicolaisen samlet det i årenes løb til brug for revisionsundervisningen udarbejdede materiale i Studiematerialesamling I–II. Samlingen forhandles gennem De studerendes Boghandel.

C. INSTITUT FOR ERHVERVSØKONOMI

Institutbestyrer: Professor, ekon. dr. Erik Johnsen.

Medarbejdere: Professor, dr. polit. Bjarke Fog, amanuensis, cand. merc. Per Ellervik, amanuensis, cand. merc. Kjeld Arnth Jørgensen, amanuensis, cand. merc. Leif Kristensen.

Forskningsstipendiater: Civiling. Ove Hedegaard, cand. stat. Agnar Höskulds-son, cand. merc. Flemming Poulfelt, cand. polit. Stig Evan Ree.

Andre regelmæssige medarbejdere: Cand. merc. Søren Holm, cand. merc. Lasse Nilsson.

Sekretærer: Fru Grete Bundgård Povlsen og fru Birgit Jakielski.

1. Oprettelse

Institut for erhvervsøkonomi har organiseret sig som medarbejdergrupperinger med særlige forskningsmæssige og undervisningsmæssige interesser og opgaver.

For øjeblikket arbejder indenfor instituttets rammer en driftsøkonomisk gruppe under ledelse af professor Bjarke Fog og en metodeforskningsgruppe under ledelse af professor Erik Johnsen.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Metodeforskningsgruppen har fortsat sit arbejde indenfor området opera-

tionsanalyse, informationsteori, systemteori, konsulentstrategi og grundlæggende driftsøkonomisk og adfærdsvidenskabelig metode samt ledelsesmetodik.

Gruppens medarbejdere har drevet en vidtstrakt kontakt med erhvervslivet og offentlig administration, og en række arbejdsgrupper: gruppen for strategisk planlægning, gruppen for organisationsudvikling, gruppen for topledelse, gruppen for anvendt operationsanalyse, gruppen for offentlige ledelsesproblemer samt konsulentgruppen. »Satellitgrupperne« har bidraget med empirisk forskningsmateriale samt kontakter til virksomheder/organisationer/institutioner, der har stillet sig til rådighed for udarbejdelse af studerendes hovedopgaver samt licentiatafhandlinger. Gruppen har afholdt ugentlige forskningsseminarer og deltaget aktivt i efteruddannelsesvirksomhed.

Metodeforskningsgruppen har udviklet et modulsystem på cand. merc.-studiets specialer, således at der kan udbydes en operationsanalyselinje, en systemlinje, en metodelinje og en managementlinje.

Driftsøkonomisk gruppes forskning har været hæmmet af mangel på arbejdskraft. Bjarke Fog har foretaget indledende undersøgelser vedr. de økonomiske aspekter af miljø- og forureningsproblematikken, indenfor hvilken det er meningen at gruppen skal påtage sig forskningsopgaver. Den i sidste årsberetning nævnte distributionsundersøgelse er blevet fortsat og suppleret med specialundersøgelser, herunder en særlig undersøgelse vedr. distribution af dagblade.

Den instituttet tidligere tilknyttede cand. merc. Steen Hemmingsen har i juni 1973 på tilfredsstillende måde forsvaret sin afhandling: Studier af nogle danske virksomheders investeringsadfærd, for den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

Per Ellervik har afsluttet sit arbejde omkring anvendelse af heltalsprogrammering på allokering af personale i to større danske virksomheder. Arbejdet er præsenteret i en afhandling »A New Approach for Solving Some Combinatorial and 0-1 Integer Linear Programming Problems«, som i marts 1973 er indleveret til Højskolen til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad. Endvidere har Ellervik fortsat sine studier af anvendelse af simulation til løsning af en række komplekse systemproblemer i virksomheder (styring og dimensionering af køsystemer, lagersystemer, produktionssystemer m.v.).

Ove Hedegaard har i det forløbne år videreudviklet et problemorienteret EDB-sprog i mere generel retning.

Agnar Höskuldsson har afsluttet sit arbejde med en licentiatafhandling »On the Methodology of Optimization, Studies in the optimization aspects of managerial decision making«.

Kjeld Arnth Jørgensen har fortsat sine studier af strategisk planlægning med særligt henblik på de metodologiske problemer i forbindelse med modelformulering af planlægningsprocesser. Parallelt med de teoretiske studier gennemføres undersøgelser af strategisk planlægning i flere virksomheder. Forskningsrapporter ventes publiceret i løbet af 1974.

Leif Kristensen har fortsat sin forskning i detailhandelens sortimentspolitik med særligt henblik på sortimentets konsekvenser for omkostningsstrukturen.

Flemming Poulfelt arbejder med strategisk planlægning og organisationsudvikling med henblik på en metodologisk integration. Foruden de teoretiske studier gennemfører han parallelt hermed empiriske undersøgelser.

Stig Ree har fortsat sine studier vedrørende offentlig planlægning bl.a. via gennemførelse af en økonometrisk analyse af den danske primærkommunale budgetlægningsproces, samt via opstilling af en generel planlægningsmetodik for det strategiske beslutningsniveau ved offentlig administration.

Søren Holm arbejder med de organisatoriske problemer, der knytter sig til virksomheder, der ændrer strategi. Søren Holm har sammen med Arnth Jørgensen udviklet en sprogbrug, der synes hensigtsmæssig til beskrivelse af re-design af organisationer.

3. Anden virksomhed

Bjarke Fog har ledet de økonomiske undersøgelser, som Lukkelovskommissionen har gennemført.

Erik Johnsen har deltaget aktivt i efteruddannelsesaktivitet indenfor Ingeniørforeningen og Foreningen af Danske Civiløkonomer samt afholdt en række gæsteforelæsninger ved universiteter og læreanstalter. Endvidere har han deltaget i bedømmelsesvirksomhed for videnskabelige arbejder ved en række universiteter og højere læreanstalter. Johnsen har fungeret som officiel opponert ved doktorafhandlinger på Svenska Handelshögskolan i Häl-singfors, Lunds tekniska Högskola og Lantbrukshögskolan i Uppsala.

Lasse Nilsson har, finansieret af Statens samfundsvidenskabelige forskningsråd, arbejdet med observationer af sociale processer. Han har navnlig arbejdet med Argyris' metodik, som han har gennemprøvet og reformuleret.

Erik Johnsen har publiceret bogen, Målbevidst virksomhedsledelse (Nyt Nordisk Forlag, Kbh. 1973, 443 s.). Artiklen: Ledelse og problemløsning i Øberg, ed. Management 83. Johnsen har publiceret en del boganmeldelser i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, som han har fungeret som redaktør af. Johnsen har publiceret mindre artikler i diverse indenlandske tidsskrifter.

Ove Hedegaard har fået udgivet bogen »Introduktion til LP og MPS« på Nyt Nordisk Forlag.

INSTITUT FOR EUROPÆISK MARKEDSRET

Institutbestyrer: Professor, dr. jur. Ole Lando.

Medarbejdere: Professor Jan Kobbernagel, forskningsstipendiat, cand. jur.

Jens Fejø, amanuensis, cand. jur. Mogens Eggert Møller, amanuensis, cand. jur. Hjalte Rasmussen, forskningsadjunkt, cand. jur. Jytte Thorbek, amanuensis, cand. jur. Elisabeth Thuesen (orlov indtil 1/12 1972).

Sekretærer: Agnete Kitaj, Una Koester, Lis Mødekjær (tiltrådt 1/11 1972).

1. Oprettelse og formål

Instituttet er oprettet den 1. februar 1967 med det formål at drive forskning, tilrettelægge undervisning og sprede oplysning om retsreglerne vedrørende de europæiske markedssammenslutninger samt om fremmed og international erhvervsret.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

På initiativ af Institut for europæisk markedsret og kontorchef i justitsministeriet Ole Due er en EF-Karnov under udarbejdelse. Hovedredaktører er Ole Lando og Ole Due og forfattere er dels Instituttets medarbejdere, dels embedsmænd i ministerier og forskere fra Århus Universitet og Handelshøjskole, ialt ca. 35 bidragsydere. Der stiles mod, at værket kommer til udgivelse omkring den 1/1 1974.

Ole Lando har fortsat sit arbejde på Udenrigshandelsretten, bind 2. En 2. udgave af bind 1 er udkommet i september 1973. Endvidere har Ole Lando arbejdet på kapitlet om den internationale kontraktret i *The International Encyclopedia of Comparative Law*, bind III.

Ole Lando og Jens Fejø har til »EF-Håndbogen« – udgivet på Børsens Forlag 1973 – skrevet afsnittene om EF's kartel- og monopolregler.

Som bidrag til EF-Karnov har Jens Fejø kommenteret art. 85–89 om Det europæiske økonomiske Fællesskabs kartel- og monopolregler. Jens Fejø bistår iøvrigt som redaktionssekretær for Ole Lando på EF-Karnov.

Som bidrag til EF-Karnov har Hjalte Rasmussen udarbejdet et afsnit om EF-Domstolens beføjelser. Afsnittet indeholder en nøje analyse af de af Domstolens beføjelser, som omhandles i EØF-Traktatens art. 164 og art. 169–184. Fremstillingen bygger i hovedsagen på den efterhånden omfattende retspraksis, hvorved EF-Domstolen har fortolket og udfyldt Traktatens retskortfattede regler om Domstolens beføjelser. I afsnittet indgår tillige en redegørelse for EF-rettens retskilder.

Endvidere har Hjalte Rasmussen færdiggjort en tidsskriftsartikel »Spørg Luxembourg« om de præjudicielle afgørelser i EØF-Traktatens art. 177. Artiklen er i april 1973 blevet antaget af Tidsskrift for Rettsvitenskap.

Jytte Thorbek har afsluttet besvarelsen af Tietgen-prisopgaven for 1971: »Der ønskes en redegørelse for og vurdering af retsreglerne om selskabsorganernes kompetence i De europæiske Fællesskaber og i Danmark«. Besvarelsen blev belønnet med guldmedalje.

Jytte Thorbek har arbejdet på en ajourføring m.v. af den nævnte prisopgave med henblik på at indlevere den som disputats ved Universitetet i Lund.

Som bidrag til EF-Karnov har Jytte Thorbek skrevet et afsnit om det 1. selskabsdirektivs gennemførelse i medlemslandene bortset fra Danmark.

Jytte Thorbek har desuden påbegyndt en undersøgelse af aftaleretten i Sovjet, Øst- og Vesttyskland samt Danmark.

Elisabeth Thuesen har i foråret 1973 skrevet anmeldelse af Tore Sandvik: »Handelsagentur og andre mellommannsforhold i varehandelen« til Ugeskrift

for Retsvæsen. Endvidere har hun i samarbejde med Ole Lando udarbejdet en fransksproget redegørelse for reglerne om produktansvar i dansk ret til brug ved et videnskabeligt kollokvium om dette emne i Aix-en-Provence i maj 1973. Endelig har Elisabeth Thuesen i sommeren 1973 arbejdet på en redegørelse om EF-Ministerrådets opbygning og funktioner som bidrag til Karnov's kommentar til EØF-Traktaten.

3. Anden virksomhed

Instituttet har i beretningsperioden haft følgende gæsteforelæsere:

Den 31. oktober 1972: »The Nordic Countries and the European Communities. Legal and Institutional Aspects of their Future Relations«, Generaldirektør, Dr. Ernst Wohlfarth, De europæiske Fællesskabers Råd,

den 16. februar 1973: »Rettsspørgsmål i forbindelse med den norske EEC-debatt«, professor, dr. jur. Carsten Smith, Universitetet i Oslo,

den 21. februar 1973: »The Anti-trust Law of the European Communities«, Rådgiver ved EF-Kommissionen, Dr. Antonio Marchini-Camia,

den 30. marts 1973: »Tvetydige aftaler«, docent, jur. dr. Carl Martin Roos, Universitetet i Lund,

den 11. april 1973: »Trends in Modern Sales Law«, professor, Dr. Eugen D. Graue, Universitetet i Kiel.

Institut for europæisk markedsret har ved Ole Lando og Hjalte Rasmussen taget initiativ til at stifte en Dansk Forening for Europaret. Foreningen blev stiftet den 7. maj 1973.

Foreningen fik til formål at virke for at forøge kendskabet i Danmark til de retlige spørgsmål, som vedrører De europæiske Fællesskaber. Dens virksomhed skal især bestå i

- a) at formidle kontakt mellem jurister fra alle faggrene og andre med interesse for europaret,
- b) at behandle europaretlige spørgsmål ved foredrag, kollokvier, konferencer m.m. og
- c) at træde i forbindelse med udenlandske foreninger, der virker for samme formål, herunder at indtræde i Fédération Internationale pour le droit Européen, F.I.D.E.

Under F.I.D.E.'s VI Internationale Kongres for Europaret blev D.F.E. optaget som F.I.D.E.'s syvende medlem. Kongressen afholdtes i Luxembourg i dagene 24-26/5 1973.

Foruden af Ole Lando, der er Foreningens første formand, og af Hjalte Rasmussen, der er Foreningens kasserer og sekretær, består D.F.E.'s styrelse af: Kontorchef i Justitsministeriet Ole Due, Præsident for Østre Landsret Erik Andersen, Landsretssagfører Knud Ehlers, Professor, dr. jur. Isi Foighel, Professor, dr. jur. Peter Germer, Landsretssagfører Niels Th. Kjølbye.

I ugen 25/2-4/3 1973 gennemførtes en studierejse til Paris og Bruxelles for en gruppe cand. merc.-studerende. Studierejsen var tilrettelagt af Hjalte Rasmussen, og i rejsen deltog endvidere fra instituttet Jens Fejø og Elisabeth Thuesen.

I Paris besøgte gruppen OECD og UNESCO, i Bruxelles EF-Kommissionen, Den danske Mission ved Fællesskaberne og NATO.

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse ydede et betydeligt tilskud til rejsen.

I dagene 25–27/9 1972 deltog Ole Lando i et tysk-nordisk studenterjuriststævne i Lund.

Den 2–6/10 1972 deltog Ole Lando i IV International Congress on Arbitration i Moskva.

Den 12/2 1973 holdt Ole Lando et foredrag om voldgift i Juridisk Studenterklub i Århus.

Den 27/3 1973 holdt Ole Lando et foredrag vedrørende problemet om uren accept i forbindelse med standardvilkår i Samfund för jämförande Rätt i Uppsala. Den 28/3 talte Ole Lando om »den lovløse kontrakt« ved et doktorandseminar på Universitetet i Uppsala.

Ole Lando er i april 1973 blevet udnævnt til korresponderende medlem af Kungliga Vetenskapssamhället i Uppsala.

I dagene 10–11/5 1973 deltog Ole Lando i et informationsmøde i Bruxelles, arrangeret af EF-Kommissionen for professorer og amanuenser fra nordiske universiteter og institutter.

Ole Lando og Elisabeth Thuesen deltog i dagene 18–19/5 1973 i et kollokvium i Aix-en-Provence om produktansvar.

Ole Lando, Jens Fejø, Hjalte Rasmussen, Jytte Thorbek og Elisabeth Thuesen deltog den 24–26/5 1973 i F.I.D.E.'s VI Internationale Kongres for Europa-rett i Luxembourg.

Jens Fejø holdt den 27/10 1972 et foredrag med titlen »Redegørelse for danske virksomheders juridiske problemer i forbindelse med dansk EF-medlemskab« på Handelshøjskolen i Århus.

Den 23/3 1973 holdt Jens Fejø foredrag på Juristforbundets Efteruddannelseskursus om emnet: EF's konkurrenceregler.

Den 1/12 1972 genindtrådte Elisabeth Thuesen i stillingen som amanuensis efter i et år at have arbejdet som jurist-linguist ved EF's Ministerråd i Bruxelles.

I dagene 20–23/5 1973 studerede Elisabeth Thuesen institutionelle spørgsmål ved Ministerrådet i Bruxelles.

4. Institut for europæisk markedsret med et institutråd på følgende 9 medlemmer:

Heltidsbeskæftigede lærere:

Forskningsstipendiat Jens Fejø

Professor Jan Kobbernagel

Professor Ole Lando (institutbestyrer)

Amanuensis Hjalte Rasmussen

Forskningsadjunkt Jytte Thorbek

Amanuensis Elisabeth Thuesen

Deltidsbeskæftigede lærere:
Amanuensis Mogens Eggert Møller
Amanuensis Orla G. Petersen
Valgt af De Studerendes Råd:
Bertil Byskov

E. INSTITUT FOR FINANSIERING

Institutbestyrer: Konst. professor Carl E. Sørensen.
Amanuenser: Cand. oecon. Jesper Andreasen, civilingeniør Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm, cand. polit. Henning Holten.
Sekretærer: Fru Birte H. Mikkelsen, fru Mya Aagaard.
Institutråd: Institutbestyrer og formand for rådet: Carl E. Sørensen.
Fødte medlemmer af rådet: Jesper Andreasen, Bjørn Krusenstjerna-Hafstrøm, Henning Holten.
Repræsentanter for deltidslærere: C. O. Gade og P. Schlegel.
Repræsentant for de studerende: Peter Kvan.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1939 under benævnelsen bankinstituttet. Dets opgaver omfatter forskning inden for mikro- og makroøkonomiske finansieringsproblemer samt den faglige tilrettelæggelse af undervisningen i finansiering og kreditvæsen på H.A.-, cand. merc.- og H.D.-studierne.

2. Forskningsvirksomhed

Instituttets løbende arbejde med litteraturstudier, udarbejdelse af øvelsesmateriale, kompendienoter og andet materiale til brug for undervisningen i virksomhedens finansplanlægning og i kreditmarkedsforhold er blevet fortsat.

Instituttet er i færd med at indsamle materiale om finansieringsforhold og -former i ind- og udland samt materiale til en undersøgelse af bankers og andre kreditgiveres vurdering af virksomheders finansieringsmuligheder, krav om sikkerhedsstillelse m.v.

Instituttets undersøgelse af modeller for likviditetsanalyse og -planlægning fortsættes og suppleres med materiale fra flere virksomheder.

3. Anden virksomhed

Instituttets medarbejdere har som tidligere medvirket ved kursus- og foredragsvirksomhed for organisationer og foreninger. Som led i Dansk Ingeniørforenings og FDC's efteruddannelse har instituttet gennemført kurser om finansielle planlægningsproblemer.

Carl E. Sørensen er medlem af det af økonomiministeren den 6/10 1970 nedsatte udvalg til at klarlægge behovet for yderligere oplysninger om omfanget af og vilkårene for kreditformidlingen i Danmark.

Instituttet arrangerede i december 1972 et week-end seminar for H.D.-afgangsholdet på hotel »Hvide Hus«, Maribo. Seminaret afsluttede en special-forelæsningsrække om vurderings- og finansieringssspørgsmål, skatteret-

lige problemer m.v. i forbindelse med virksomheders fusionering og andre former for sammenslutning. Seminararbejdet omfattede forelæsninger, gruppearbejde omkring et case med anvendelse af edb-terminal på et program for alternativ likviditetsbudgettering samt øvelser i og drøftelse af speciallitteratur for de forskellige grupper.

Jesper Andreasen er fratrukket instituttet pr. 1/2 1973. Johs. Mouritsen har fra 1/9 1972 opholdt sig ved Graduate School of Business, Stanford University, USA, for at studere matematiske metoder m.v. i forbindelse med investerings- og finansplanlægning.

F. FORSIKRINGSINSTITUTTET

Institutbestyrer: Afdelingsleder, lektor, cand. polit. Knud Hansen.

Amanuensis: Cand. merc. John Kjær.

Sekretær: Fru Agnete Kitaj.

1. Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1952. Dets formål er at drive økonomisk forskning inden for risiko- og forsikringsområdet samt at tilrettelægge og administrere undervisningen ved H.D.-studiet i forsikring, undervisningen i faget risiko og forsikring på H.A.-studiet samt undervisningen i forsikringsfaggrupperne på det erhvervsøkonomiske kandidatstudium.

2. Forskningsarbejder

a. Risiko og forsikring

Knud Hansen har udsendt 3. udgave af sin lærebog »Risiko og forsikring«, som benyttes ved H.A.-studiet. Den nye udgave indebærer en betydelig systematisering af stoffet og store afsnit er skrevet helt om. To problemområder: den teoretiske behandling af beslutningstagning under usikkerhed samt den praktiske gennemførelse af en virksomheds risikoleddelse er taget ud til senere selvstændig behandling.

b. Virksomhedens databaseproblemer

John Kjær har arbejdet med en empirisk underbygning af konklusionerne i afhandlingen: »Virksomhedens database«, 1972.

c. Nordisk samarbejdsprojekt

John Kjær har i perioden 16.–27. oktober gennemført et studieophold hos professor Börje Langefors, Institutionen för Informationsbehandling/ADB ved Stockholms Universitet. Under opholdet indledte Kjær et seminar om »Dynamiske databaser«, ligesom der blev vedtaget retningslinier for et nordisk forskningssamarbejde omkring problematikken: »Udvikling af metoder til konstruktion af informationssystemer i komplekse organisationer«.

Projektet er startet med gennemførelse af et kursus ved Handelshøjskolen i en ved Stockholms Universitet udviklet metode til datamatstøttet analyse og beskrivelse af informationssystemer. Kursus løb i perioden 19.–21. marts og

10.–11. maj med universitetslektor Mats Lundeborg som hovedforelæser. Anvendelsen af analyse- og dokumentationsprogrammet IA/2 foregik via terminaltilslutning til RECKU. I kursus deltog 11 systemmedarbejdere fra udvalgte virksomheder, 6 amanuenser og lektorer fra Handelshøjskolen samt 10 cand. merc-studerende med databehandling som speciale.

Der foregår nu en afprøvning af IA/2-systemet på konkrete problemstillinger i de deltagende virksomheder, bl.a. i samarbejde med cand. merc.-studerende, der løser de formulerede problemstillinger som hovedopgave. En metodologisk vurdering vil foreligge ca. 1. marts 1974. Anden fase i projektet, der omhandler videreudvikling af metoderne på eksperimental basis, forventes at løbe frem til 1. februar 1975.

3. Anden virksomhed

Knud Hansen har fremstillet yderligere et antal overhead-transparenter til effektivisering af undervisningen i risiko og forsikring.

Knud Hansen deltog 31. oktober i en paneldiskussion om »Uddannelsen i forsikringsbranchen« afholdt af Forsikringsklubben og har desuden skrevet to artikler om uddannelsesspørgsmål, nemlig »Nyt om Handelshøjskolens forsikringsstudium« (Dansk Forsikrings Tidende Assurandøren Nr. 15, 1973) og »Forsikringsundervisningen ved Handelshøjskolen i København« (Nordisk Forsikrings Tidsskrift, Juli 1973, side 295–302).

John Kjær har deltaget i udarbejdelsen af undervisningsoplæg til en speciel datamatik-linje ved H.D.-studiet i organisation.

John Kjær deltog 7. december i en paneldiskussion om »Dansk Forsikring frem til 1985« afholdt af Forsikringsforeningen i København.

G. INSTITUT FOR LEDELSESFORSKNING

er oprettet i september 1971 og består af en tværfaglig projektgruppe, hvis arbejde finansieres af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse. Institutet har lokaler i Livjærggade 17.

Projektgruppen har bestået af:

Cand. merc. Jørgen Frode Bakka

Cand. polit. Kåre B. Dullum

Cand. merc. Stig Ingebrigtsen

Dr. merc. Otto Ottesen

Siviløkonom Egil Fivelsdal

Cand. merc. Hans-Jørgen Hjort

Cand. merc. Flemming Torp Petersen

Instituttets aktiviteter

1. Publikationer m.v.

I løbet af 1973 har instituttet udgivet følgende publikationer og artikler: »Kursusudbud og kursusudbydere i Danmark« af Hans-Jørgen Hjort, »Ledere og deres lærebehov« af Stig Ingebrigtsen, »Styring af ressourcer og service-niveau« af Kåre B. Dullum, »Indstilling fra Institut for Ledelsesforskning til

Management udvalget ved Handelshøjskolen i København« af ILF-gruppen, »The Danish System of Education in Business Administration« af Peter Neergaard.

Andre arbejder er ved at være afsluttet og forventes udgivet i 1. halvår 1974: Værdiproblemer og værdiperspektiver i lederuddannelsen« af Jørgen Frode Bakka og Torben Beck Jørgensen, »Efteruddannelse i større danske Virksomheder« af Stig Ingebrigtsen og Flemming Torp Petersen, »Nogle indtryk af lederefteruddannelsen i USA og Europa« af Otto Ottesen, Kåre B. Dullum, Jørgen Frode Bakka og Egil Fivelsdal.

2. Kursusudvikling

Arbejdet med udvikling og detailplanlægning af en post graduate lederuddannelse af 8 ugers varighed er påbegyndt med udgangspunkt i følgende målsætning:

Der lægges vægt på at øge værdibevidstheden, på at forbedre evnen til at overskue og løse problemer i en kompleks virkelighed og til selv at lære samt på bibringelse af større viden om teorier, metoder m.v. inden for forskellige områder.

Udviklingsarbejdet gennemføres indenfor rammerne af den hovedstruktur, der er angivet i figuren på næste side.

Bemærkninger til figuren:

Kurset indledes med det modul, der hedder »BASIS I« (varighed 2 uger). Derefter følger et antal funktionsmoduler (i alt 5 à 1 uges varighed), og der afsluttes med »BASIS II (1 uge).

Basismodulerne er kursets generelle del og vil indeholde stof, der giver indsigt i komplekse, dynamiske systemer, lære- og ledelsesprocesser, stof som belyser værdiproblematikken samt kreativitet og problemløsning. Funktionsmodulerne består af disciplinorienteret stof og gennemføres i nært samarbejde med højskolens institutter. Eksempler på stofområder vil være: afsætningsøkonomi, organisation, økonomisk styring, udenrigshandel, international virksomhedsledelse m.v.

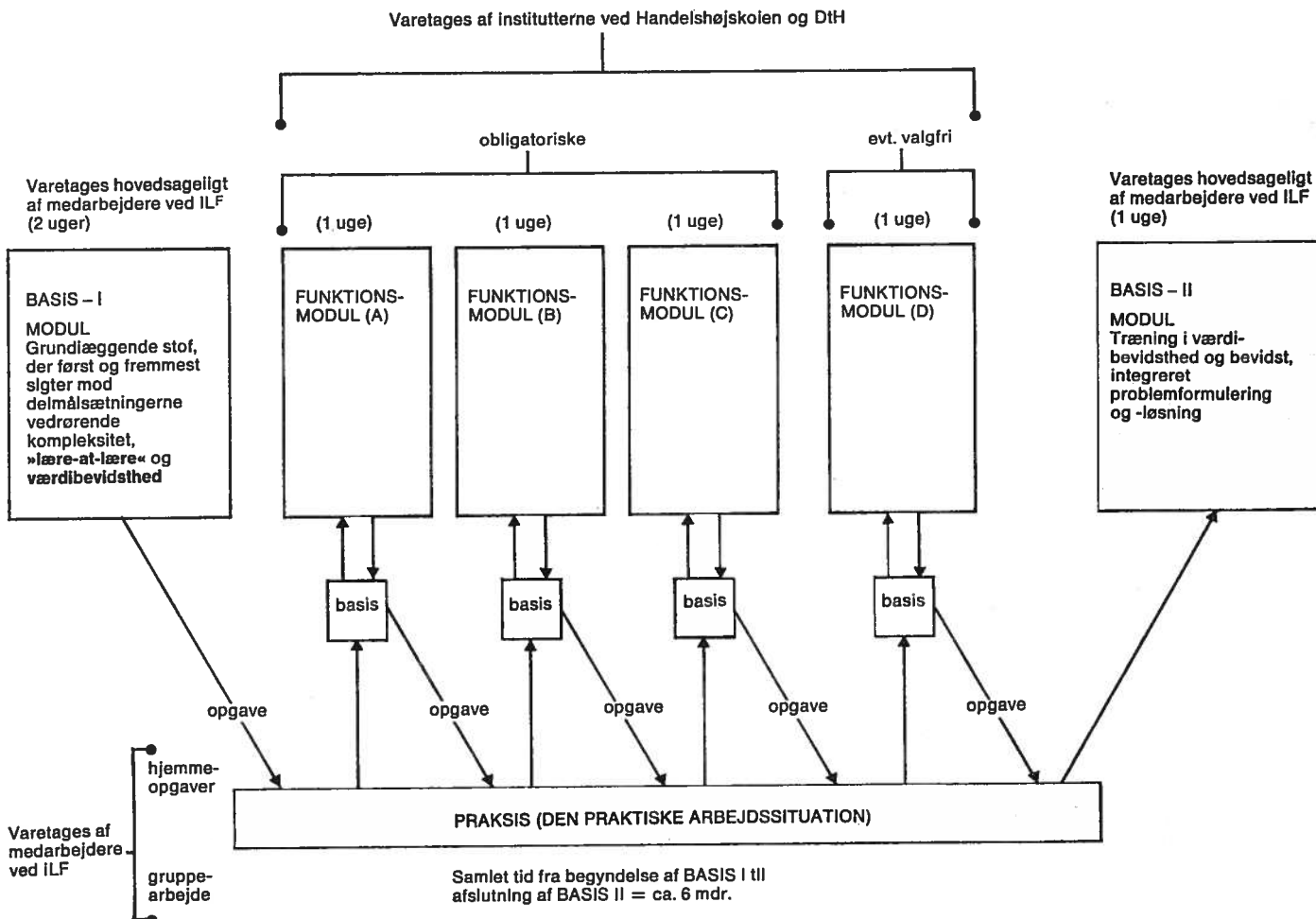
Kurset gennemføres over en periode på ca. 6 mdr., således at deltagerne veksler mellem deres praktiske arbejdssituation og kurset. De indledende afsnit (i figuren benævnt basis I) påbegyndes i marts 1974. Kurset afholdes som internatkursus.

3. Kontakt med andre institutioner

Man har i beretningsperioden fortsat udbygningen af kontakten med managementcentre i andre lande. I Danmark har man især samarbejdet med Dansk Management Center, for hvem man har udviklet et grundkursus i offentlig administrativ ledelse for centraladministrationens ledere.

Til brug for en kortlægning af lederuddannelsen i EF har instituttet ladet udarbejde en rapport, som offentliggøres af en institution under det engelske undervisningsministerium.

Fig. 1: Oversigt over kursets hovedstruktur, der bl.a. viser sammenkædningen af basis og funktionsmoduler med angivelse af hvem, der har ansvaret for/deltager i undervisningen.

H. INSTITUT FOR NATIONALØKONOMI

1. Personale og ledelse

Institutbestyrer: Professor Poul Milhøj.

Medarbejdere: Konst. professor Hector Estrup, afdelingsleder, cand. polit. Orla Brandt Jensen, amanuensis, cand. oecon. H. Duelund Nielsen, amanuensis, cand. polit. Lars Lund, amanuensis, cand. polit. E. Damsgård Hansen, amanuensis, cand. polit. Peder Jørgen Pedersen, forskningsstipendiat, cand. polit. Jørgen Drud Hansen.

Sekretær: Fru Elisabeth Kornbeck.

Institutråd: Siden 1. februar 1970 har instituttet været ledet af et institutråd. Dette består foruden af de heltidsansatte videnskabelige medarbejdere af tre repræsentanter for timelærerne i de under instituttet henhørende fagområder samt to studerende udpeget af de studerendes råd. Repræsentanter for timelærerne: sekretær, cand. polit. Henning Brogaard, sekretær cand. polit. Svend Marker-Larsen (begge valgt af timelærerne) og sekretær, cand. polit. Palle Mikkelsen (valgt af institutrådet). Udpeget af De studerendes Råd: stud. merc. Anne Bøgelund-Jensen og Claus Iskov. Institutrådet har afholdt møder den 30. november 1972, 18. januar 1973 og 14. februar 1973.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

a. Poul Milhøj har foreløbig afsluttet sine studier over samspillet mellem økonomisk vækst og indkomstens fordeling mellem generationer med en rapport, der bearbejdes med henblik på offentliggørelse. Han har endvidere fortsat sin deltagelse i redaktionen af lærebogssættet »Erhverv og Samfund«. I forbindelse med sit arbejde som formand for Forbrugerkommissionen har han holdt nogle foredrag om forbrugernes stilling i det moderne samfund og leder samtidig arbejdet på en mere dybtgående redegørelse for disse forhold. Som formand for det samfundsvidenskabelige forskningsråd har han deltaget i en længere række forskningspolitiske seminarer m.v. her og i udlandet. Endelig har han på Rektorkollegiets vegne deltaget i opbygningen af et internationalt universitetscenter i Dubrovnik.

b. Hector Estrup har fortsat sine undersøgelser over indkomstdannelsens teori. Han har tillige fortsat arbejdet med en emnekreds inden for den marxistiske, økonomiske teori med særligt henblik på vækst og fordelingsproblematik. Et resultat er offentliggjort i J. Birk Mortensen (red): Aspekter af økonomisk vækstteori.

c. Orla Brandt Jensen har afsluttet udarbejdelsen af forslag til et H.A. studium i Aalborg, opbygget som en toårig samfundsvidenskabelig basisuddannelse og en etårig overbygning til H.A.

d. H. Duelund Nielsen har fortsat arbejdet med bygge- og boligpolitiske og kreditpolitiske emner og har offentliggjort artikler herom. Han har været formand for det af Institut for trafik-, turist- og beliggendehedsforskning og Institut for nationaløkonomi i fællesskab nedsatte udvalg til detailplanlægning af integrationen af faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H.A.-studiet.

Efter at det i udvalgets rapport af november 1972 indeholdte lærerforslag i foråret 1973 med mindre ændringer blev tiltrådt af det økonomiske fagråd, har han arbejdet med den praktiske gennemførelse af omlægningen af undervisningen i faget.

e. Lars Lund har videreført arbejdet med en vurdering af empiriske arbejder til belysning af efterspørgslen efter penge og i forbindelse hermed selv forsøgt en empirisk belysning af visse hypoteser vedrørende pengeefterspørgslen. Dette er fulgt op af et teoretisk arbejde om pengenes introduktion i økonomiske modeller.

f. E. Damsgård Hansen har i artikler og foredrag behandlet socialpolitiske og fordelingspolitiske spørgsmål og spørgsmål omkring den offentlige sektors vækst.

g. Peder Jørgen Pedersen har fortsat arbejdet med problemer i forbindelse med makroøkonomiske produktionsfunktioner. Desuden har han udarbejdet et artikeludkast om de senere års udvikling i den private opsparing. Endelig har han udarbejdet et par mindre afhandlinger om strukturelle ændringer på det danske arbejdsmarked.

h. Jørgen Drud Hansen har udarbejdet en artikel om vanedannelsens betydning i forbrugsteori. Desuden har han arbejdet med problemer omkring inflationens virkninger på vækst, indkomst- og formuefordeling.

I. INSTITUT FOR ORGANISATION OG ARBEJDS SOCIOLOGI

Institutbestyrer: Amanuensis, lic. merc. Niels Bjørn-Andersen.

Professor: Torben Agersnap.

Amanuenser: Cand. oecon. Flemming Agersnap, lic. merc. Niels Bjørn-Andersen, jur. lic. Britt-Mari Persson Blegvad, cand. merc. Søren Christensen, lic. merc. Hans Gullestrup, cand. polit. J. C. Ry Nielsen og cand. psych. Oluf Aagaard.

Forskningsstipendiater: Mag. scient. soc. Ib Andersen, cand. merc. Finn Borum, cand. merc. Harald Enderud, civilingeniør Tore Jacob Hegland, cand. psych. Bjarne Herskin, Finn Junge-Jensen M.B.A., cand. jur. Margrethe Kähler, mag. scient. soc. Jesper Bruus Pedersen, civilingeniør Poul H. Pedersen. (Cand. merc. J. F. Bakka og siviløkonom Egil Fivelsdal udlånt til Handelshøjskolens Institut for Ledelsesforskning).

Sekretærer: Fru Greta Andersen, fru Else Arndt, fru Marly Arnoldus, fru Jytte Christensen, fru Inger Jensen, fru Liza Klöcker-Larsen, fru Alice Müller, fru Margrethe Plesner og fru Grethe Rønn.

Projektmedarbejdere: Inkie Thomsen, Lone Abel, Mogens Trab Damsgaard, Agnete Weis Bentzon, Guldborg Chemnitz, Peter Duus Hansen, Kjell Iversen, Niels Carlsen, Kirsten Gamst Nielsen, Ditte Goldschmidt, Erik Bøje Larsen, Anne-Lise Lund, Lars Lund, Dan Andersen, Hans V. Beck, Lisbeth Brinch, Palle Møldrup, Birthe Skov Petersen, Kaj Nielsen, Ove Rohde, Ann

Westenholz, Bjarne Hallander, Kristian Kreiner, Poul Christiansen, Per Troelsen, Kell Moll Niemann, Else Marie Sejer, Anne Gade, Svend Poulsen-Hansen, Jens Mogensen, Jette Møller Nielsen, Georg Kjær, Bjørn Ragle, Peter Kragh-Jespersen, Anne-Mette Kjærsgaard, Jonna Widell, Ole Rovelt Andreassen, Dorrit Bjerborg, Tove Rasmussen, Olaf Rieper, Vibeke Thorup Smith, Marion Thomasen, Bent Regner Andersen, J. Chr. Barnkop, Hans Henrik Brøndsted, Ole Davidsen, Lolita Fortuin, Jeppe Gustafsson, Preben West Hansen, Torben Kitaj, Margrethe Knudsen, Eckhard Kohnagel, Gunnar Kriegel, Arne Kragh Larsen, Peter Nielsen, Helene Lykke Pedersen, Karen Petersen, Birgit Primdahl, Henning Schwerdtfeger, Margrethe Sørensens, Erik Winther.

Oprettelse

Instituttet er oprettet i 1953 som forskningsinstitut. Fra 1961 har instituttet tilige varetaget tilrettelægning, administration og undervisning ved specialstudiet i organisation, der påbegyndtes dette år samt tilsvarende opgaver for fagene organisation og sociologi ved H.A.- og cand. merc. studiet. I 1966 oprettedes studiet i offentlig forvaltning under specialstudiet i organisation. Instituttet flyttede i 1972 fra Kongens Bryghus's ejendom, Vodroffsvej 25, til Howitzvej 60.

Afsluttede arbejder

Flemming Agersnap har til en konference v/Indiana University, USA om »Changing Productivity in Western Europe in Relations to Prices and Implications« udarbejdet et paper »Theoretical Perspective on Danish Labour Market Developments«.

Torben Agersnap har forestået 3 samarbejdsundersøgelser på Bispebjerg Hospital. Disse undersøgelser er iværksat af det af Magistraten nedsatte Organisationsudvalg, der har til opgave at fremkomme med forslag til en ny organisationsstruktur for de københavnske sygehuse. Lone Abel har gennemført en serie afskedsinterviews for at belyse personalets afgangsmotiver. Finn Borum, Bjarne Herskin og Poul H. Pedersen har foretaget en indledende undersøgelse af samarbejds- og ledelsesforholdene på udvalgte sengeafsnit. Bjørn Ragle har afsluttet en undersøgelse af de personaleadministrative opgaver. En betænkning er under udarbejdelse.

For lukkelovskommissionen har man afsluttet en undersøgelse af de personalemæssige virkninger af en eventuel liberalisering af lukkeloven. Undersøgelsesoplægget og forundersøgelsen er gennemført i forbindelse med cand. merc. undervisningen i samfundsvidenskabelig metode under medvirken af professorerne Torben Agersnap og Mogens Blegvad samt magistrene Merete Platz og Svend Petersen. Udarbejdelsen af den endelige forskningsplan og de anvendte interviewskemaer er gennemført af fire cand. merc.-studerende, Ole Hansen, Michael Mossing, Klaus Porsberg og Preben West i samarbejde med Torben Agersnap. Undersøgelsen finansieres af Danmarks Erhvervsfond.

Ib Andersen m.fl. har udarbejdet en rapport med følgende titel: Materiale til en vurdering af dansk stofforskning. Nyt fra Samfundsvidenskaberne. Kbh. 1973 (236 sider).

Ib Andersen: Kontrol og konflikt i sociale systemer. København 1972. (stencil 11 sider).

Ib Andersen: Det sociale lovmæssighedsbegreb – en historisk gennemgang. Kbh. 1972. (stencil 12 sider).

Niels Bjørn-Andersen har færdiggjort sin licentiatafhandling med titlen: Beslutningsmodeller og informationssystemkonstruktion. Afhandlingen diskuterer tre forskellige metoder til konstruktion af informationssystemer til brug ved beslutningstagning på et taktisk og strategisk niveau. Der benyttes eksempler fra en personalefunktion.

Niels Bjørn-Andersen har desuden udarbejdet arbejdsnote 72-5: Generel systemteori.

Britt-Mari Blegvad har publiceret den i samarbejde med Jette Møller-Nielsen udarbejdede artikel: Recht als Mittel des sozialen Wandels. Eine Fallstudie« i M. Rehbinder og H. Maihofer (Hrsg.) Jahrbuch für Rechtssoziologie und Rechtstheorie Band 3. Zur Effektivität des Rechts 16 s. Bertelman Universitätsverlag 1972.

Britt-Mari Blegvad har i samarbejde med Lars Lund, Anne-Lise Lund, Lone Deleuran, Karl Hegnby, Leo Mosegaard og Asger Hansen skrevet bogen »Brikker i et spil eller: om behandling på institution«, 213 s. Gyldendal 1972.

Britt-Mari Blegvad: »Juristens rolle i samfundet«. Arbejdsnote 73-5. 62 s. 1973.

Britt-Mari Blegvad, P. O. Bolding og Ole Lando i samarbejde med Kirsten Gamst-Nielsen: »Arbitration as a Means of Solving Conflicts«. 200 s. Nyt fra Samfundsvidenskaberne nr. E 6. 1973.

Søren Christensen: Skolen er død – skolen level En organisationsteoretisk analyse af mulige og umulige organisationsformer i skolen (manus 150 p.). Kbh. 1972, stencil (sammen med Bjerne Hallander og Kristian Kreiner).

Søren Christensen: Hvem får magten? – Socialrådgiveren nr. 7, 1972, side 138–145.

Søren Christensen: Decision making and Ideology (manus 60 sider). Kbh. 1973 (stencil).

Søren Christensen: Tre organisationsmodeller – bureaukratiet, interesse-demokratiet og det organiserede anarki. Nyt fra Samfundsvidenskaberne, København 1973 (73 s.) (sammen med Bjarne Hallander).

Hans Gullestrup, cand. merc. Helle Pals Frandsen og gæsteprofessor David Sudnow har afsluttet en engelsk oversættelse af undersøgelsen »Lokalsamfund og udviklingsprojekt – et studie over en projektform og dens anvendelse i udviklingslande«. (200 s.).

Margrethe Kähler har sammen med Niels M. Carlsen udarbejdet en rapport over; De grønlandske kredsretters behandling af faderskabssager 1966–1970.

Tore Jacob Hegland: Institutionsprojektet. Fragmenter av en teori. Arbejdsnote 72-2. 24 s.

Bøje Larsen har afsluttet en økonomisk-sociologisk undersøgelse af arbejdsforhold og social struktur i Københavns havn. Undersøgelsesrapporten der har titlen »Havnesamfundet« er indleveret til bedømmelse som licentiat-afhandling.

Igangværende arbejder

Flemming Agersnap har sammen med Finn Junge-Jensen og Peter Duus Hansen videreført den videnskabelige del af samarbejdsforsøgene i jernindustrien. Cand. ppsych. Kjell Iversen har været tilknyttet forsøgene på deltidbasis som konsulent og projektleder. Han har indtil 1. januar haft kontor på instituttet. Forsøgene er formelt afsluttet 1. januar 1973, og der har omkring afslutningen været gennemført en spørgeskema- og interviewrunde i de 7 virksomheder. Der er i juni udsendt en første fællesrapport »Samarbejdsforsøg i Jernindustrien« (144 sider), samt to virksomhedsrapporter (de resterende fem er under udarbejdelse). En mere omfattende og mere videnskabeligt orienteret rapport forventes afsluttet i foråret 1974.

Flemming Agersnap og Niels Bjørn-Andersen har fortsat de forberedende arbejder til et internationalt projekt under UNESCO's Wien Center »Automation and Industrial Worker« om virkninger af automatisering på forskellige aspekter af arbejdsmiljøet. Projektet er blevet opdelt i et obligatorisk »standard study« for alle 17 deltagende lande samt 4 »optional studies«, af hvilke instituttet agter at deltage i de 3. Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd har bevilget 190.000 kr. til projektet.

For »Standard study« er der udarbejdet internationale spørgeskemaer og interviewvejledninger til de forskellige persongrupper. Dette materiale er oversat til dansk og iøvrigt diskuteret på en konference i oktober i Moskva. Dataindsamlingen tænkes påbegyndt i foråret 1974. Danfoss har lovet at stille sig til rådighed for undersøgelsen. Der forhandles i øjeblikket om, at et »optional study« inden for stålværker muligvis kan komme i gang i foråret 1974 på Stålvalseværket.

To »optional studies« vedrører EDB eller automatisering af ledelses- og administrationsarbejde. Det forestås primært af Niels Bjørn-Andersen. Det ene »Computer System and Work Design« beskæftiger sig med kontorarbejde inden for bankvæsen og inden for produktionsstyring. Der er her udarbejdet spørgeskemaer og interviewvejledninger, og i foråret 1973 er der gennemført nogle prøveinterviews. Der er afholdt to konferencer, en i november i København og en i maj i Hofgastein i Østrig. Projektet koordineres af mrs. Enid Mumford, Manchester Business School, og der er 8 deltagende lande. Den egentlige dataindsamling starter i efteråret 1973.

Det andet studie vedrører »Effects of Management Information Systems on Managers« og sigter især mod mellemniveauerne inden for ledelsen. Der er foreløbig tilslutning fra 7 lande. Instituttet har haft besøg af Georg Wieser, Østrig, der er koordinator for projektet, samt af Bo Hedberg, Berlin/Göte-

borg. På grundlag af disse drøftelser er der fra instituttet udarbejdet forslag til projektbeskrivelse. Dette forslag vil blive behandlet ved en fælleskonference for hele automationsprojektet i USA i november 1973.

Torben Agersnap. Den af økonomer og teknikere styrede udvikling i Grønland, der skal resultere i en højere levestandard målt i pengeenheder, synes at have alvorlige sidevirkninger, der ikke direkte lader sig måle i pengeenheder, men som i nogen grad opvejer de økonomiske og tekniske såkaldte fremskridt. I denne undersøgelse der gennemføres af Guldborg Chemnitz og Agnete Weis Bentzon i samarbejde med Torben Agersnap og Ulla Bastfeldt, har man taget nogle af udviklingens virkninger på familiemønstret i Grønland op til analyse. Undersøgelsen afsluttes i 1974.

Ib Andersen leder sammen med Søren Christensen, Harald Enderud og Finn Junge-Jensen en undersøgelse af de faglige forsamlinger på Roskilde Universitet.

Endvidere har Ib Andersen og ovennævnte medarbejdere et samarbejde løbende med forskere fra Umeå Universitet. Samarbejdet er koncentreret omkring forsøgmæssige strukturændringer på universitetet i Umeå.

Endelig er Ib Andersen i færd med at skrive en artikel om »Stofforskning og stofekspertise«, som skal indgå i en bog om »Organisation og ekspertise«. Bogen redigeres af et kollektiv af instituttets medarbejdere.

Retsplejens organisation. Ud fra antagelsen om en vekselvirkning mellem på den ene side en organisations opbygning og virke og på den anden side forhold og udviklinger i det omgivende miljø gennemfører dr. jur. Agnete Weis Bentzon i samarbejde med Hans Henrik Brøndsted, Guldborg Chemnitz og Margrethe Kähler en forløbsundersøgelse af den grønlandske retsplejeorganisation. En rapport for perioden 1951 indtil 1963 er afleveret i 1964, og en bog om tyveårs-perioden 1951–1971 er under udgivelse på engelsk.

Britt-Mari Blegvad viderefører sammen med civilingeniør Georg Kjær og cand. phil. Torben Kitaj undersøgelsen »Voldgift som konfliktløsning«. Den anden del af rapporten skal indeholde en retssociologisk analyse af voldgift som konfliktløsningsmetode, belyse i hvilke typer af konflikter denne metode kan bruges på en hensigtsmæssig metode samt behandle de i denne type af konfliktløsning engagerede juristers og teknikeres rolle.

Britt-Mari Blegvad bearbejder endvidere sammen med cand. jur. Aase Stürmer arbejdsnoterne 73–2, »Juristens rolle i samfundet« med henblik på publikation dels i et dansk samleværk om de professionelle roller i samfundet og dels for offentliggørelse i et tysk tidsskrift.

Finn Borum arbejder i forlængelse af Samarbejdsundersøgelserne på Bispebjerg Hospital videre på en afhandling om forskellige organisationsændringsstrategier. Det er hensigten at analysere forskellige ændringskonsulenters beskrivelsesmodeller, værdier og metoder og diskutere forskellige strategiers anvendelighed og konsekvenser for komplekse organisationer.

Søren Christensen har forestået en undersøgelse af alternative organisationsformer. Undersøgelsen som er gennemført med støtte fra Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd, har som medarbejdere haft Bjarne Hal-

lander og Kristian Kreiner. Denne undersøgelse er endnu ikke afsluttet, idet der arbejdes med en større samlet fremstilling af organisations- og ledelsesproblemer i organisationer med kollektiv ledelse og direkte demokrati.

Søren Christensen har endvidere deltaget i redaktionen af en bog om beslutningsteori, som i samarbejde med professorerne James G. March, Stanford University og Johan P. Olsen, Universitetet i Bergen skal udsendes på et amerikansk forlag i løbet af 1973/74. Bogen indeholder en række empiriske studier gennemført i Norge, Danmark og USA.

Søren Christensen leder sammen med lektor Axel Gaarslev en undersøgelse af beslutninger om større materielanskaffelser i en række entreprenør- og byggevirksomheder. Det empiriske materiale til denne undersøgelse indsamles af stud. merc. Poul Christiansen og stud. polyt. Kell Moll Niemann. Undersøgelsen gennemføres med støtte fra Statens teknisk-naturvidenskabelige fond.

Søren Christensen leder sammen med Ib Andersen, Finn Junge-Jensen og Harald Enderud en undersøgelse af de faglige forsamlinger på Roskilde Universitetscenter. Projektet er et led i den undersøgelse af Roskilde Universitetscenter, som undervisningsministeriet igangsatte i 1972, og som ledes af professor Lars Gunnar Holmström, Uppsala Universitet. Det empiriske materiale indsamles af stud. merc. Anne Gade og stud. pæd. Else Marie Sejer.

Harald Enderud vil i nær fremtid afslutte en afhandling, som omhandler ledelses- og beslutningsproblematikken i komplekse professionelle organisationer. Endvidere arbejder han på en række mindre artikler, som omhandler den samme emnekreds.

Hans Gullestrup, Torben Agersnap, stud. mag. Margrethe Sørensen og stud. merc. Henning Schwerdtfager fortsætter arbejdet med »Lokalsamfundsundersøgelsen i Grønland«. Undersøgelsens formål er at søge klarlagt, hvilke karakteristiske træk, der er gældende for grønlandske bygders udvikling. Undersøgelsen omfatter Sukkertoppen-, Egedesminde-, Kangatsiak- og Angmagsalik distrikter.

Hans Gullestrup arbejder sammen med stud. mag. Gösta Esping-Andersen videre med et oversigtsskrift over udviklingsteorier og modeller. Oversigten sigter mod introduktionskurser for studier af social forandring og udviklingsproblematik.

Tore Jacob Hegland har sammen med Lars Lund, Mogens Trab Damsgaard, Jette Møller-Nielsen og Jonna Widell fortsat undersøgelsen med studiet af alternative organisationsstrukturer inden for sociale institutioner. I årets løb har arbejdet antaget stadig mere præg af aktionsforskning med sigte på forandring i eksisterende og opbygning af nye institutioner. En del artikler og foreløbige rapporter er udarbejdet, og der har fundet en betydelig kursus- og foredragsvirksomhed sted i tilknytning til projektet.

Bjarne Herskin, J. F. Bakka og J. C. Ry Nielsen har gennemført dataindsamlingsfasen i »Faggruppeprojektet«, en undersøgelse af faggrupper og samarbejdet mellem faggrupper. Projektgruppen består foruden af de ovennævnte af cand. merc. Peter Kragh Jespersen, stud. merc. Gunnar Kriegel

og stud. scient. soc. Peter Nielsen. Projektet støttes af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Jesper Bruus Pedersen arbejder i forbindelse med en videregående analyse af Samarbejdsundersøgelsen på en studie over betingelser for og relationer mellem struktur- og bevidsthedsændringer i sociale systemer.

Olaf Rieper: Projekt om internt sikkerhedsarbejde. Opfattelse af og problemer i internt sikkerhedsarbejde belyses ved virksomhedsbesøg og samtaler med sikkerhedsudvalgsmedlemmer på fem jernindustrielle virksomheder. Afsluttes efterår 1973.

Oluf Aagaard står foran afslutningen af en undersøgelse vedr. holdningen til prøver i personaleadm. arbejde. Desuden arbejder han med aspekter vedrørende lederuddannelse, herunder undervisningsformers anvendelighed, primært cases.

Anden virksomhed

Flemming Agersnap har fra den 31. august til den 17. september med støtte fra rektorkollegiet deltaget i en konference ved Indiana University om »Productivity and Prices in an Egalitarian World«. Flemming Agersnap fremlagde her et paper: »Theoretical Perspectives on the Danish Labour Market«. Han besøgte desuden professor Merrill Douglass, Emory University, Atlanta for drøftelse af et fællesprojekt.

Amanuensis, cand. oecon. Flemming Agersnap og amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen, Institut for organisation og arbejdssociologi, har deltaget i den 2. internationale konference om »Automation and Industrial Workers« i Moskva 1.–6. oktober. Konferencen vedrørte et internationalt komparativt projekt koordineret af UNESCO's Wien-center. Institutet vil som deltager i projektet dels gennemføre det obligatoriske studium af nogle automatiserede og ikke-automatiserede arbejdspladser, dels gennemføre nogle tillægsstudier om virkningen af automatisering af informationsbehandlingen.

Amanuensis, cand. oecon. Flemming Agersnap og amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen har med støtte fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse forestået en konference om »Computer Systems and Work Design« som start af et internationalt delprojekt under hovedprojektet »Automation and Industrial Workers«. Konferencen afholdtes i dagene 23.–25. november 1972 og havde 12 deltagere fra 6 lande (England, Frankrig, Jugoslavien, Sverige og Østrig) heriblandt mrs. Enid Mumford, Manchester Business School, leder af delprojektet. Delprojektet vil studere virkningerne af nogle større systemomlægninger i pengeinstitutter og i stålværker og sammenholde virkningerne for personalet med systemkonstruktørernes forestillinger.

Amanuenserne Flemming Agersnap, Niels Bjørn-Andersen samt stud. merc. Ole Davidsen og Erik Winther har i dagene 2.–5. maj i Hofgastein i Østrig deltaget i et internationalt seminar vedrørende forskningsprojektet: »Computers and Work Design«. Dette er et delprojekt under »Automationsprojektet«.

Amanuensis Flemming Agersnap har 26. juni holdt foredrag om »Modern Management Thinking« for et ØK seminar for oversøiske managers.

Professor Torben Agersnap har den 24. oktober holdt foredrag om »Bureaukrati contra moderne organisationsformer« ved et en-dags DORS-møde om planlægning og organisation, arrangeret af Dansk Selskab for Operationsanalyse, afholdt på Hotel Marina i Vedbæk.

Professor Torben Agersnap har den 28. november deltaget i en panel-diskussion i Dansk Ingeniørforening om emnet »Grænser for vor tilværelse« (jfr. Berlingske Tidende 30/11, DR 30/11 og TV-indenrigsmagasinet 15/12).

Professor Torben Agersnap holdt den 15. december 1972 følgende foredrag for en større gruppe studerende fra ESSEC, Paris: »Political and Industrial Democracy in Denmark in EEC Perspective«.

Med assistance af blandt andet professor Torben Agersnap har Folkeuniversitetet tilrettelagt et tre-semester kursus i samfundsteori. Det tredje afsnit: Institutioner og organisationer i det moderne samfund gennemføres for størstedelen med lærerkræfter fra institut for organisation og arbejds-sociologi.

Professor Torben Agersnap er valgt som formand for et udvalg vedrørende revision af den internationale videnskabelige bogserie: »Meddelelser om Grønland«.

Ib Andersen, Erik Albrechtsen, Lars Lund, E. Bøje Larsen, Svend Poulsen-Hansen har i efteråret 1972 gennemført et kursus i organisationsteori for Folkeuniversitetskomiteen i Esbjerg.

Ib Andersen har sammen med Torben Agersnap, Egil Fivelsdal og Tore Jacob Hegland på opfordring fra DIF afholdt et kursus for foreningsledere på Scanticon ved Århus i tiden fra d. 26/10–28/10 1973.

Ib Andersen og Søren Christensen har i tiden d. 12/1–14/1 1973 for Lærerforeningen for Sønderjyllandskreds gennemført et kursus i alternative organisationsformer i skolerne.

Ib Andersen har i foråret sammen med Erik Albrechtsen, Lars Lund, E. Bøje Larsen, Finn Junge Jensen og Svend Poulsen-Hansen gennemført et kursus i organisationsteori for Folkeuniversitetskomiteen i Helsingør.

Amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen og amanuensis, cand. merc. John Kjær, forsikringsinstituttet, har i perioden 16.–27. oktober været på studietur til Stockholm ved Institutionen for Informationsbehandling ved bl.a. professor Langefors. Formålet med besøget var at etablere et nærmere samarbejde på nordisk plan vedrørende konstruktion af informationssystemer. Niels Bjørn-Andersen indledte et seminar med titlen »Beslutningsmodeller og Informationssystemkonstruktion«, medens John Kjær indledte i et seminar om dynamiske databaser.

Amanuensis, cand. merc. Niels Bjørn-Andersen har aflagt besøg ved Företagsekonomiska Institutionen, Handelshøjskolen i Göteborg, den 27. oktober. Formålet var at orientere om et forskningsprojekt, der netop er påbegyndt ved Institut for Organisation vedrørende relationen mellem teknologi og organisation.

Niels Bjørn-Andersen har den 21. maj været inviteret til at holde et foredrag i Bonn med titlen: »Construction of Decision Systems« for MIS-gruppen under »The International Savings Bank Association«.

Amanuensis Jørgen Frode Bakka og amanuensis Hans-Jørgen Hjort, begge Institut for Ledelsesforskning, har i dagene 27.–31. maj deltaget i E.F.M.D.'s (European Foundation for Management Development) årlige konference på Scanticon. Konferencens tema var: Management Development in Action.

Amanuensis, jur. lic. Britt-Mari Blegvad, Institut for organisation og arbejdssociologi, har fra den 18. til den 22. september deltaget i International Sociological Association: Research Committee on Sociology of Law's møde i Nordwijk, Holland. Ved mødet fremlagde Britt-Mari Blegvad et paper: »How Lawyers and Sociologists look on Arbitration; A Discussion of Problem formulation«. Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd havde bevilget penge til dækning af rejseomkostninger.

Britt-Mari Blegvad er blevet beskikket som censor i samfundsfag ved Odense Universitet.

Britt-Mari Blegvad blev d. 10. december 1972 ved et møde i Bryssel valgt til formand for »Det europæiske institut for rettsociologi«s bestyrelse.

Britt-Mari Blegvad har fra februar 1973 ledet det forberedende arbejde for en Nordisk forskerskole i rettsociologi, hvortil Styrelsen för nordiska sommarskolan för forskareutbildning den 30. november 1972 bevilgede midler.

Amanuensis Britt-Mari Blegvad deltog den 17.–20. maj i Milano i et fælles møde for bestyrelserne for International Sociological Association og Institute of Sociology of Law for Europe. Ved dette møde diskuterede man planerne for et forskersymposium i 1974 samt det europæiske tidsskrift for rettsociologi.

Søren Christensen opholdt sig i november måned ved Stanford University, California, for i samarbejde med professorerne James G. March, Stanford University, og Johan P. Olsen, Universitetet i Bergen, at redigere en bog om beslutningsteori. Bogen vil ud over nogle teoretiske kapitler indeholde empiriske studier af beslutningsprocesser, skrevet af organisationsforskere i USA, Norge og Danmark. Bl.a. indgår der artikler af Harald Enderud, Kristian Kreiner og Søren Christensen (alle institut for organisation). Opholdet ved Stanford University blev støttet af Statens samfundsvidenskabelige forskningsråd.

Amanuensis Hans Gullestrup, Institut for organisation og arbejdssociologi, har i forbindelse med lokalsamfundsundersøgelsen opholdt sig i Grønland fra den 22. februar til den 12. marts. Han opholdt sig i bygderne Kangamiut, Napassok og Atangmik samt i Sukkertoppen by med det formål at supplere tidligere data samt at forberede et længere feltophold i de tre nævnte bygder for den kommende sommer.

Amanuensis Hans Gullestrup, Institut for organisation og arbejdssociologi, og afdelingsleder Lauge Stetting, Institut for udenrigshandel, var fra 27. maj til 19. juni på studierejse med 12 cand. merc.-studerende til Tanzania og Kenya.

Tore Jac. Hegland har deltaget i følgende faglige aktiviteter: Rådgiver ved en intern konference for medarbejdere ved Koføeds Skole, Ringkøbing, den 22.–24. august.

Gennemførelse af gruppedynamik-kursus for medarbejderne ved socialforvaltningen i Aalborg kommune den 27.–31. august på Rold Storkro. (Sammen med Hans Gullestrup).

Foreningskursus for dimittend-foreninger, Scanticon den 26.–28. oktober. (Sammen med Egil Fivelsdal, Ib Andersen og Torben Agersnap).

Foredrag om traditionelle og nyere organisationsformer på virksomhedslederkursus, Dansk Arbejdsgiverforenings kursusvirksomhed, Egelund, den 15. november.

Kursus i organisation for ledende fagspecialister, DIF's efteruddannelse, oktober–november 1972. (Sammen med en række af instituttets medarbejdere).

Finn Junge Jensen og Peter Duus har 4.–7. september deltaget i IIRA's skandinaviske arbejdsmarkeds-konference i Uddevalla.

Amanuensis, cand. psych. Oluf Aagaard har sammen med amanuensis Niels Bjørn-Andersen og amanuensis, cand. polit. J. C. Ry Nielsen ledet kursus i personaleadministration for FDC i dagene 8.–11. januar 1973.

Amanuensis Oluf Aagaard har i februar medvirket som plenumleder/case ved det på Klarskovgård afholdte 6 ugers lederkursus.

Den 8.–9. december 1972 afholdtes institut-weekend på Kildegården i Tisvildeleje. Deltagere var faste medarbejdere, deltidslærere samt enkelte studerende, og programmet bestod af diskussioner omkring aktuelle institutproblemer som: Rekrutteringspolitik, forskningspolitik, forskningskollokviernes ændrede struktur samt studiestrukturen bl.a. i relation til stillingsstrukturen.

Den 6.–7. april 1973 afholdtes institut-weekend på Kalvehave Færgetro med deltagelse af faste medarbejdere, deltidslærere samt lærere fra provinsafdelingerne. På programmet stod planlægning af den nye undervisning på cand. merc. og HD-studiet.

Gæsteforelæsnings

Professor David Sudnow, University of California, Irvine, gæstede instituttet i perioden 1. juni 1972 til 1. marts 1973. Professor Sudnow har i denne periode forelæst over etnometodologi.

Videnskabelig assistent, phil. mag. Runo Axelsson og universitetslektor, civilekonom Lennart Rosenborg. Umeå Universitet, besøgte Institut for organisation og arbejdssociologi den 15. februar og holdt en forelæsning om deres projekt vedrørende PUKAS-reformen og organisationsforandring i svenske universiteter.

Den 13. marts forelæste professor Jay Galbraith, Harvard University, over emnet »Organizational Design«.

Professor John Meyer, School of Education, Stanford University, besøgte Institut for organisation og arbejdssociologi den 27.–30. marts, hvor der var

følgende punkter på programmet: Forelæsning over emnet »Cause-Effect Explanations in Large Systems«, diskussion af nogle af instituttets konkrete projekter og forelæsning og kollokvium over emnet »Effect and Search for Causes – Some Methodological Considerations«.

Professor Charles Perrow, State University, New York, Stony Broke, gæstede instituttet i dagene 28.–29. maj 1973. Professor Perrow holdt tre forelæsninger med følgende titler: »The concept of technology«, »Why we should love bureaucracy« og »Centralization – Decentralization«.

Løvrigt besøgte Peter Clark og Stan Seashore, forskningscentret NIAS, Holland, instituttet d. 15. juni.

J. INSTITUT FOR PRESSEFORSKNING

Institutbestyrer: Professor, dr. phil. Hakon Stangerup.

Amanuensis: Mag. art. Ulf Kjær-Hansen.

Professor, dr. phil. Hakon Stangerup har nu afsluttet sit mangeårige arbejde med at skrive den store, internationale presses historie fra de første tilløb til i dag. Værket, der bærer titlen: »Avisens historie« og undertitlen: »i de Lande, der skabte den: England, Frankrig, Tyskland og USA« bliver på tre bind, hvert på ca. 400 sider. Første bind: »Fra de første Tilløb til 1850« udkommer i oktober 1973. Andet bind: »Avisens Guldalder 1850 til 1914« udkommer i april 1974 og tredje bind: »Fra Tyverne til TV-Alderen« i september 1974. Alle tre bind bliver illustrerede med billeder og tegninger fra tiden, de omfatter. »Avisens historie« er allerede aftalt til udgivelse på flere fremmede sprog.

Professor Hakon Stangerup har i beretningsperioden fortsat været medlem af Danmarks Radios styrelse og næstformand i Radorådet, desuden medlem af Ritzaus Bureaus bestyrelse og af bestyrelsen af Pressehistorisk Selskab. Han har holdt en lang række foredrag om massemedier her i landet og på internationale kongresser.

I august 1972 blev Ulf Kjær-Hansen af Distriktbladernes Sammenslutning opfordret til at foretage en status over distriktspressens annonceomsætning i 1972, da resultaterne fra den seneste reklameundersøgelse i 1968 ikke ansås for dækkende for den aktuelle situation. På grund af tidspunktet for undersøgelsens igangsættelse og kort afleveringsfrist måtte vurderingen uheldigvis bygge på juli og august 1972, som erfaringsmæssigt ikke er ganske repræsentative for årets totale annonceringsomfang. Da der imidlertid på Danske Distrikts- og Ugebladets expeditionskontor var opgørelser tilgængelige for den månedlige omsætning af landsannoncer i danske distriktsblade siden 1965, kunne disse tal tages som udgangspunkt for en fastlæggelse af de enkelte måneders afvigelse fra gennemsnittet som en tolvtedel af den årlige annonceomsætning. Ved på dette grundlag at konstruere omsætningen i årets øvrige måneder ud fra annonceringsindsatsen i juli og august nåedes

frem til en annonceomsætning på 135 millioner kr. for 1972, hvilket vil sige en stigning på knapt 60 % i forhold til de 85 millioner kr., der blev registreret for 1968. Resultatet må tages med forbehold ikke alene, fordi juli og august med deres beskedne omsætning kan påvirke beregningen i en skæv retning, men også fordi der manglede fire måneder af året, hvis udvikling er ukendt.

I forbindelse med den igangsatte reklameundersøgelse for 1973 har man draget den naturlige konsekvens at lade bedømmelsen for distriktspressens vedkommende bygge på de to normalt største annonceringsmåneder – maj og oktober – i stedet for som hidtil på november alene. Beregningsarbejdet for distriktsbladenes annoncering i maj 1973 er gået i gang ved beretningsperiodens udgang. Ulf Kjær-Hansens område under reklameundersøgelsen vil som tidligere foruden distriktsbladene omfatte dagblade, magasiner, fagblade og tidsskrifter samt årlige og aperiodiske publikationer, der optager annoncer.

Den langsigtede undersøgelse af den danske dagpresses strukturændring i løbet af efterkrigsperioden med særligt henblik på bladdødens og koncentrationstendensernes indflydelse på oplagssvingningerne har givet sig udtryk i en artikel af Ulf Kjær-Hansen som situationen i begyndelsen af 70'erne sammenlignet med udviklingen i 40'erne, 50'erne og 60'erne. Denne artikel vil fremkomme i »Erhvervsøkonomisk Tidsskrift« i løbet af efteråret.

I fortsættelse af Presseforskningens annonceindex er der af Ulf Kjær-Hansen udarbejdet fire artikler, som bedømmer udviklingen kvartalsvis for annonceringsaktiviteten i den københavnske dagspresse og magasinpressen i 1972. To af disse artikler er blevet offentliggjort i »Orientering«, der udgives af Danske Reklamebureauers Brancheforening.

Der arbejdes fortsat med opbygningen af et landsomspændende annonceindex, og Ulf Kjær-Hansen har færdiggjort en redegørelse for perioden 1965–70, hvori der gives en beskrivelse af annonceringen i størstedelen af provinspressen fordelt på textside- og rubrikannoncer.

Lige før beretningsperiodens udløb blev Ulf Kjær-Hansen opfordret til at levere et resposum til dagbladet »Aktuelt« om grundlaget for den øjeblikkelige økonomiske og oplagsmæssige situation for dagspressen med særligt henblik på den socialdemokratiske presses muligheder for at gøre sig gældende i de kommende år.

K. INSTITUT FOR REGNSKABSVÆSEN

Institutbestyrer: Amanuensis, cand. polit. Kåre B. Dullum.

Professor: Palle Hansen.

Amanuenser: Cand. merc. Dennis Clausen, cand. polit. Erik Hansen, cand. polit. V. Thorsgaard Jacobsen, cand. merc. Henning Kirkegaard, cand. merc. Asger Larsen, civilingeniør Flemming Rasmussen, lic. merc. Zakken Worre.

Forskningsstipendiat: Cand. merc. Peter Neergaard, M.S., cand. merc. John Worup.

Sekretærer: Fru Hanne Damgaard, fru Ingrid Krønert (fratrådt 15/8 1973), fru Lone Rafn, fru Solveig Streyyfert.

1. Afsluttende og igangværende forskningsprojekter

Kåre B. Dullum har i perioden afsluttet arbejdet med udvikling af en kapacitets-likviditets-interessegruppemodell af en erhvervsvirksomhed. Der er udviklet databehandlingsprogram i form af et simulationsprogram med deloptimerings-algoritmer.

I programmet samarbejdes de økonomiske konsekvenser af beslutninger om markedsføring, investeringer, overskudsdisponering og finansieringsformer. Kapacitetsmodellens likviditetsmæssige resultatbegreber er indarbejdet i den årlige lønsomhedsundersøgelse, som Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien gennemfører af dennes medlemsvirksomheder. Det videre arbejde med udviklingen af kapacitetsmodellen består dels i at beskrive modellen i en let tilgængelig og pædagogisk form, og dels at give simulationsprogrammet en kommercielt set hensigtsmæssig udformning.

Asger Larsen arbejder på en afhandling om produktkalkulers udformning og krav til datafremskaffelse i forskellige virksomhedstyper. Som led i projektet er der gennemført analyser af et antal industri- og entreprenørvirksomheder.

Zakken Worre har arbejdet med en reformulering af regnskabslærens elementære begrebsapparat med henblik på nye metoder for den grundlæggende undervisning i bogholderi og regnskabslære. Samtidigt har han arbejdet med en integration af regnskabslærens modeller for aktivitetens kapacitets- og likviditetstræk i den grundlæggende driftsøkonomi. Dette arbejde udkommer i bogform i august-oktober 1973 under titlen: Regnskab og Virksomhedsøkonomi. Det sigter især mod nye pædagogiske veje i den grundlæggende undervisning. Zakken Worre har endvidere foretaget en kritisk gennemgang af den internationale debat om vurderingsteori og regnskabsudformning. Dette arbejde er offentliggjort i artikelform.

I sit fortsatte arbejde med udviklingen af den regnskabsmæssige registreringsmetodik og budgetsystemer har Zakken Worre specielt arbejdet med registrering og styring af kapacitetsomkostninger i store personelle organisationer. Dette arbejde er udført i samarbejde med et større forsikringselskab samt forskellige offentlige virksomheder.

Erik Hansen, Vagn Thorsgaard Jacobsen og Flemming Rasmussen har revideret og udbygget forelæsningsrækken i »Langtidsstyring« på H.D.-studiet i regnskabsvæsen.

Erik Hansen, Vagn Thorsgaard Jacobsen og Flemming Rasmussen udfører endvidere i samarbejde med Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien en undersøgelse af langtidsplanlægningsopgaver og -funktioner i ca. 300 virksomheder.

Flemming Rasmussen har sideløbende udarbejdet EDB-simulationsprogrammer, som indgår i undervisningen på cand. merc.- og H.D.-studiet, idet de studerende selv kører med modellerne fra instituttets lavhastighedsterminaler.

Dennis Clausen har arbejdet med emnerne: Virksomhedssammenlægninger samt Specielle styrings- og informationsproblemer i multinationale koncerner.

Peter Neergaard har til »Political and Economic Planning«, London, England, udfærdiget en rapport over emnet: »A description of The Danish Management Education with Special Emphasis on Courses Having Direct and Obvious Bearing On International Management«. Rapporten indgår sammen med tilsvarende beskrivelser fra Belgien, Frankrig, Irland, Italien, Holland, England og Vesttyskland i en samlet rapport om business uddannelse i Fællesmarkeds-landene. Med dette udgangspunkt har han skrevet en generel rapport om »The Danish System of Education in Business Administration«. Denne er overgivet Handelshøjskolens administration for udsendelse til interesserede.

Peter Neergaards forskningsområde er regnskabsvæsen og organisations-teori, og i hans licprojekt: Implementering af økonomiske styringsystemer søges disse to fagområder integreret.

2. Anden virksomhed

I oktober 1972 holdt professor Palle Hansen et foredrag i Oslo Handelsstandsforening: »Lederskab og Lønsomhed i norsk erhvervsliv«.

I februar 1973 et foredrag: »Management in Denmark« for en polsk delegation fra SGPIIS i Warszawa. I dagene 4-9/6 var Palle Hansen gæsteforelæser på University of Technology, Loughborough, England. Emnerne for foredrag og seminarer var: »Accounting Information for Management«, »Management Models«, og »Efficient and non-efficient Managers in Scandinavia«.

På opfordring af Norges Handelshøyskole har professor Palle Hansen fungeret som medlem af bedømmelseskomiteen for et ledigt docentur i bedrifts-økonomi.

Asger Larsen har tilrettelagt og gennemført økonomistyringsseminarer for Armaturindustriens Brancheforening den 30/11-1/12 1972 og for VVS-Entreprenørforeningen den 1/5 1973.

Asger Larsen har endvidere sammen med Kåre B. Dullum og Thomas Skousen forestået tilrettelæggelse og gennemførelse af kurset »Konstruktion af systemer for økonomisk styring«. Kurset, der gennemførtes i dagene 9.-11. oktober og 30. oktober-1. november 1972 er udviklet i samarbejde med Dansk Ingeniørforening, Foreningen af danske civiløkonomer og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Zakken Worre har for 2 år i træk deltaget i den faglige tilrettelæggelse og ledelse af Entreprenørforeningens virksomhedslederkonference på Entreprenørskolen i Ebeltøft den 4.-5. juni 1973 om Effektivisering af entreprenørvirksomheden. Han holdt selv på konferencen et foredrag om emnet: Kreativitet

i virksomheden, ligesom han deltog i panelet i en sammenfattende plenumdiskussion. Sammen med Erik Sønderkov fra Handelshøjskoleafdelingen ved Tietgenskolen i Odense og Bent Schack fra Handelshøjskoleafdelingen ved Ålborg Handelsskole har Zakken Worre deltaget som faglig koordinator ved tilrettelæggelse og gennemførelse af en række seminarer for Foreningen af sygehusadministratorer. Seminarernes emne var: Udviklingen af et nyt budget- og regnskabsystem for sygehuse. I forbindelse med seminarerne er der udarbejdet et udkast til Kontoramme samt skitse til budgetstyringens praktiske organisation for sygehuse.

Zakken Worre har skrevet et 16 lektioners grundkursus i regnskabs- og virksomhedsøkonomi. Dette materiale har dannet basis for undervisning i regnskabslære og driftsøkonomi på Advokatrådets advokatfuldmægtigkursus. Endvidere har det dannet basis for en introduktion af nye undervisningsformer i faget regnskabslære og driftsøkonomi for lærere i handelsgymnasier og handelsskoler, arrangeret af Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse. Sammen med Jørgen Waarst og Bent Schack fra Handelshøjskoleafdelingen ved Ålborg Handelsskole samt Jørgen Pedersen fra Handelshøjskolen i Århus har Zakken Worre deltaget i udarbejdelsen af kompendium om Bankkundernes økonomi. Zakken Worre har udarbejdet disposition til kompendiet, som udgives af Danske Bankers Fællesrepræsentation som grundlag for undervisning på det videregående 2-årige bankkursus.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har afsluttet arbejdet med udvikling af et fælles industrielt markedsføringskursus for de danske, svenske og norske jern- og metalindustrier.

Dennis Clausen har gennemført 4 2-dages-kurser om informative regnskaber i København, Oslo og Stockholm samt medvirket på Ingeniørsammenslutningens kursus for bestyrelsesmedlemmer.

Henning Kirkegaard har i et underudvalg af studienævnet igangsat og koordineret udarbejdelsen af målbeskrivelser for de enkelte fag på H.D.-studiet i regnskabsvæsen. Målbeskrivelserne er færdige pr. 1. september 1973.

Henning Kirkegaard er pr. 1. september 1973 tilknyttet Institut for Ledelsesforskning.

3. Løbende publikationsvirksomhed

I beretningsåret er udgivet følgende publikationer:

Palle Hansen:

Artikel i Dagbladet Børsen: »Skjuler topchefen sig bag konsulenten, når problemet skal løses.« Berlingske Tidendes kronik: »Arbejdspladsdemokrati og ØD«. FARMAND, Oslo: »Innfall og utfall om dyktige og mindre dyktige forretningsfolk«. Civiløkonomen: »Om kløften mellem erhvervsliv og Handelshøjskole«. »Effektivitet«. »Management Træning – nogle refleksioner«.

Zakken Worre:

Artikel i Revisorbladet nr. 1, 1972/73: Kalkulation er en økonomisk analyse.

Artikel i Revisorbladet nr. 3, 1972/73: Vejledning i driftsbudgettering i den mindre virksomhed. Artikel i Revisorbladet nr. 6, 1972/73 og nr. 1, 1973/74: Vejledning i likviditetsbudgettering i den mindre virksomhed I og II. Artikel i 25 års jubilæumsskrift for Revisorinteressentskabet: Den internationale debat om vurderingsteori og regnskabsudformning. Kompendium til brug ved Advokatrådets advokatfuldmægtigkursus: Virksomheders økonomi og regnskab.

Asger Larsen:

Artikel i Revisororientering, aug. 1973: »Skal budgettet rulle«.

Erik Hansen, Vagn Thorsgaard Jacobsen og Fl. Rasmussen:

»Langtidsstyring«, 2. udg. Samfundslitteratur 1973.

Dennis Clausen:

Artikel i Revisororientering, aug. 1973: Planlægning og forhandling af virksomhedssammenlægninger. 4 artikler i tidsskriftet Lederskab og Lønsomhed: Virksomhedens regnskabsaflæggelse m.v. Informative regnskaber, hefte 1: Anvendelsesformål – informationskrav. Informative regnskaber, hefte 2: Hovedanalysemodeller. Samfundslitteratur 1973.

Henning Kirkegaard:

»Modeller i den økonomiske styring«. Samfundslitteratur 1973.

INSTITUT FOR TEORETISK STATISTIK

Institutbestyrer: Afdelingsleder, cand. polit. Sven L. Caspersen til 1/2-73.

Amanuensis Jørgen Kal Olsen fra 1/2-73.

Professor: Dr. polit. Ernst Lykke Jensen.

Amanuenser: Cand. merc. Steffen Jørgensen, cand. merc. Axel Schultz Nielsen, cand. merc. Jens Overø.

Amanuensisvikar: Cand. merc. Jeter Kragh Jespersen til 1/4-73.

Instruktører: Stud. merc. Christian Bistrup, H.A., stud. merc. Flemming Poulsen, H.A., stud. merc. Elsebeth Stryhn, H.A.

Sekretær: Fru Edith Camradt.

1. Oprettelse

Institut for teoretisk Statistik blev oprettet i 1966.

2. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Ernst Lykke Jensen har skrevet »The Gauss-Markov Operator in Euclidian Space.«

Steffen Jørgensen har fortsat sit licentiatarbejde, der omhandler anvendelsen af variationsregning og kontrolteori på økonomiske problemer, såvel deterministiske som stokastiske. I forbindelse hermed er udarbejdet et notat: »Variationsregning og optimal kontrol. Teori og økonomiske anvendelse. I. Den klassiske variationsregning«.

Axel Schultz Nielsen har fortsat sit licentiatarbejde omhandlende forvent-

ningsrigtig og approximativt forventningsrigtig estimation i stikprøveteorien. Ud fra en konstatering af, at ikke blot de klassiske estimatore, kvotient- og regressions-skønnet, men også produkt- og ratio cum produkt-skønnet er utilstrækkelige i visse situationer, specielt ved dannelse af separate skøn er »jack-knife« metoden søgt anvendt til konstruktion af flere effektive og i praksis anvendelige estimatore. To notater er udarbejdet i beretningsperioden: »Produktskønnet og forventningsrigtige estimatore af produktskønstypen« og »RCP-skønnet og estimatore af RCP-skønstypen«.

Axel Schultz Nielsen har afholdt et institut-seminar med titlen: »Produktskønsestimation, skævhedsreducerende metoder og RCP-skøn i stikprøveteorien«.

Jørgen Kai Olsen har fortsat sit arbejde med en afhandling med titlen: »En stokastisk model for sammenhængen mellem variable« og har afholdt et institut-seminar med denne afhandling som emne.

Jens Overø har foretaget litteraturstudier i emnet »Tidsserieanalyser«.

3. Anden virksomhed

Sven Caspersen har i perioden 1/9-72-1/2-73 været knyttet til opbygningen af HA-studiet i Ålborg.

Ernst Lykke Jensen har fungeret som censor ved Københavns Universitet og Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i faget Matematisk Statistik.

Axel Schultz Nielsen har deltaget i en række forberedende møder sammen med forskere fra Københavns Universitet, Socialforskningsinstituttet og Danmarks Statistik med henblik på dannelse af en projektgruppe, der med støtte fra Statens samfundsvidenskabelig Forskningsråd skal undersøge de stikprøvemetoder, som er anvendt i Danmark i 1960'erne. Projektet skal efter planen tage sin start i 1973 og være afsluttet inden udgangen af 1978.

Som følge af afdelingsleder Sven Caspersens fratræden overtog Axel Schultz Nielsen den 1/2-73 ledelsen af undervisningen i teoretisk statistik på H.D. 1. del. I tilknytning hertil er der afholdt 3 lærermøder.

Endvidere har Axel Schultz Nielsen sammen med Sven Caspersen og Peter Kragh Jespersen udgivet »Bilag til teoretisk Statistik, H.D. 1. 1973«.

Endelig har Axel Schultz Nielsen fungeret som censor ved Københavns Universitets statsvidenskabelige eksamen.

Jørgen Kai Olsen har fungeret som censor ved Københavns Universitets statsvidenskabelige eksamen.

Institut for teoretisk Statistik med et institutråd på følgende 10 medlemmer:
Heltidsbeskæftigede lærere:

Afdelingsleder Sven L. Caspersen (institutbestyrer til 1/2-73)

Professor Ernst Lykke Jensen

Amanuensis Steffen Jørgensen

Amanuensis Axel Schultz Nielsen

Amanuensis Jørgen Kai Olsen (institutbestyrer fra 1/2-73)

Amanuensis Jens Overø

Deltidsbeskæftigede lærere:
Forskningsassistent Anders From
Fuldmægtig Svend Erik Aaen

Valgt af De studerendes Råd:
Hans Munck
Gitte Bach-Sørensen

M. INSTITUT FOR TRAFIK-, TURIST- OG BELIGGENHEDSFORSKNING

Institutbestyrer: Professor Ejler Alkjær.

Afdelingsleder: Cand. oecon. Henning Kjølby.

Amanuenser: Cand. merc. Kirsten Fahrenholtz, cand. polit. Thomas Henriksen (indtil 1973-05-01), cand. merc. Tage Skjøtt-Larsen.

Forskningsstipendiat: Dipl. Kfm. Peter Aderhold (fra 1973-02-01).

Sekretærer: Lillian Mouritzen og Inger Willumsen.

Inden for området turistøkonomi er der arbejdet med en række internationale og nationale emner. Studierne af kongresturismen er fortsat. Bind 3 i instituttets skriftserie herom, hvilket nu foreligger på i alt 15 sprog, har professor Ejler Alkjær under omarbejdelse. Under titlen »Structure and Development of the International Convention Market« vil denne rapport fremkomme som bd. 5 i skriftserien. Nye undersøgelser er specielt gennemført vedrørende de såkaldte »Jumbokongresser« og de nye »Jumbokongreshuse«, som bygges eller planlægges i en række storbyer verden over. Professor Alkjær har som tidligere holdt en række foredrag, indledet diskussioner m.v. om disse emner, bl.a. i Berlin, Hamborg, Barcelona, London, Wien, Tokyo, Sapporo, Seoul, Sydney og Buenos Aires.

Professor Alkjær har endvidere fortsat sine imageundersøgelser for forskellige geografiske områder. Analysen af Skandinaviens image verden over er udkommet i engelsk udgave (Ejler Alkjær, Bo Björkman og A. Strømme Svendsen: *Scandinavian Cooperation Around the World*«, Universitetsforlaget, Oslo, 1973). En undersøgelse vedrørende de arktiske områders images i Skandinavien forelagdes på konferencen »Alaska-Crossroads of the World« i Anchorage, Alaska, og en tilsvarende vedrørende Sydamerikas image i Vesteuropa præsenteredes på et af Organization of American States afholdt seminar i Buenos Aires. For tiden arbejdes på en analyse af Danmarks image verden over.

Professor Alkjær har under et besøg i Nepal ajourført forskelligt materiale vedrørende dette lands turisme til offentliggørelse i bind 6 i instituttets skriftserie med titlen »Developing Tourism in a Developing Country«.

Der arbejdes også på færdiggørelse af manuskriptet til bind 7 i skriftserien. Dette vil rumme et udvalg af professor Alkjærs på tysk skrevne afhandlinger. Titlen bliver »Probleme des Tourismus und der Regionalwirtschaft«. Skriftet udsendes i forbindelse med universitetet i Hamborg, hvorfor forordet skrives af professor, dr. Julius Erik Schwenzner.

Professor Alkjær fortsætter i øvrigt sine arbejder på grænseområderne mellem turisme, beliggenhedsteori og luftfartsøkonomi, specielt vedrørende turistkontorers placering samt turistudviklingsmulighederne i visse arktiske og antarktiske områder. En undersøgelse af det økonomiske grundlag for en flyverute mellem Sydamerika og Australien via Antarktis, som var aftalt gennemført i samarbejde med chilenske kolleger, har måttet udskydes på grund af den politiske situation i Chile.

Amanuensis Kirsten Fahrenholtz har udarbejdet de til hovedrapporten vedrørende den for Handelsministeriets Turistudvalg foretagne analyse af Danmarks behov og bestand af kongresfaciliteter hørende bilagsrapporter. Disse omfatter detaljerede oplysninger om kongresfaciliteterne i Danmark og udvalgte kongreskomplekser i Europa, Japan, U.S.A. og Canada. Kirsten Fahrenholtz har desuden foretaget en undersøgelse af de danske overnatningserhvervs struktur og udviklingslinjer.

Amanuensis Tage Skjøtt-Larsen har i foråret 1973 indleveret en afhandling til forsvar for den erhvervsøkonomiske licentiatgrad med titlen »Styring af varestrømme i distributionssystemer«. Det drejer sig om en omarbejdet udgave af en Tietgenprisafhandling, hvorfor han 1973-03-18 tilkendtes accessit og en belønning på 2.500 kr. Licentiatafhandlingen bedømmes af direktør, lic. merc. Børge O. Madsen samt professorerne Ejler Alkjær, Bjarke Fog og Harald Lindahl. Endvidere har Skjøtt-Larsen holdt foredrag og skrevet tidskriftartikler om transportøkonomiske emner. Skjøtt-Larsen har i øvrigt deltaget i detailplanlægningen af omlægningen af faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H.A.-studiet og har som et led i tilvejebringelsen af undervisningsmaterialer redigeret »Notat- og opgavesamling« til brug ved øvelser i erhvervs- og samfundsbeskrivelse.

Afdelingsleder Henning Kjølby har ledet gennemførelsen af undervisningen i faget erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H.D.-studiets 1. del. Studiet omfatter 45 hold af studerende ved Handelshøjskolen i København, hvortil kommer et antal hold ved handelshøjskoleafdelingerne i provinsen. Som led i tilvejebringelsen af undervisningsmaterialer er udgivet »Notat- og opgavesamling, Erhvervs- og samfundsbeskrivelse, til brug ved H.D.-studiets 1. del«, ny udgave 1973.

Instituttets medarbejderstab blev midlertidigt reduceret ult. april, idet amanuensis Thomas Henriksen fratrådte sin stilling, hvilken endnu ikke ved beretningsårets udløb kunne besættes på grund af det af ministeriet gennemførte ansættelsesstop.

3 udenlandske medarbejdere har arbejdet her i beretningsåret. Det drejer sig om Dipl. Kfm. Peter Aderhold, der har fået tildelt et kandidatstipendium med henblik på at udarbejde en afhandling, der har arbejdstitlen »Marktforschung und Marketing in der Städte-Touristik aufgezeigt am Beispiel der Städte Hamburg, Berlin und Kopenhagen«. Emnet er accepteret som grundlag for indlevering af afhandlingen som doktordisputats ved det økonomiske fakultet ved Det frie Universitet i Vest-Berlin. Professorerne Karl Christian Behrens og Ejler Alkjær vil være officielle opponenter. Ricardo Inestroza,

B. Com. fra Honduras har tilbragt en 3 måneders periode her på et DANIDA-stipendium for at studere feriecentres økonomiske problemer. Lederen af School of Hotel and Restaurant Management ved universitetet i Denver, Colorado, U.S.A., professor Douglas C. Keister, har været Fulbright-professor i 3 måneder og undervist både på H.A.- og cand. merc-studiet.

Undervisningsmæssigt har beretningsåret været præget af omlægninger både af erhvervs- og samfundsbeskrivelse på H.A. 1. og 2. semester og beliggenhedslære m.v. på 3. og 4. semester. Endvidere har den øgede tilgang til instituttets cand. merc.-speciale (faggruppe 26, turist-, trafik og regional-økonomi) forøget undervisningsarbejdet betydeligt.

N. INSTITUTTET FOR UDENRIGSHANDEL

Forstander: Afdelingsleder, lektor, cand. polit. Lauge Stetting.

Amanuenser: Cand. polit. Søren Kjeldsen-Kragh (indtil 31/1-73), cand. merc.

Poul Schultz, lic. merc. Frode Slipsager, cand. polit. Harald Vestergaard, H.D., og cand. merc. Ole Wiberg.

Forskningsstipendiat: Cand. oecon. Gustav Kristensen.

Institutsekretær: Fru Jytte Beckert. Sekretær: Fru Grete Colerick, fru Kate Bøje Larsen.

1. Oprettelse

Instituttet for Udenrigshandel blev grundlagt i 1932 med det formål at virke til fremme af studiet af udenrigshandelens problemer.

2. Afsluttede forskningsarbejder

a. Danmarks konkurrenceevne og specialisering

Søren Kjeldsen-Kragh har i foråret 1973 efter sin ansættelse som professor på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole færdiggjort undersøgelsen af den danske maskineksports specialiseringsmønster og konkurrenceevne. Afhandlingen udkommer i efteråret 1973 i serien Skrifter fra Institut for Udenrigshandel under titlen »Specialisering og konkurrenceevne: En analyse af den danske maskineksport set i international belysning«.

b. Virksomhedens organisation i international handel

Frode Slipsager har færdiggjort organisationsundersøgelsen, der vil blive offentliggjort i begyndelsen af næste beretningsår i serien Skrifter fra Institut for Udenrigshandel under titlen »Studier i decentraliseringsproblemet i international afsætning«. Slipsager arbejder videre med en række organisationsproblemer, der er affødt af hans arbejde med ovennævnte undersøgelse.

3. Igangværende og planlagte forskningsarbejder

a. Eksportformidlerens rolle i producentens afsætningsorganisation

Under arbejdet med Frode Slipsagers undersøgelse af eksportformidlernes

aflønning har det vist sig, at aflønningen ikke kan behandles, uden at den betragtes i sammenhæng med en række andre interne og eksterne faktorer, der også er af betydning for en eksportformidlers rolle i producentens udenlandske afsætningsorganisation. Slipsager arbejder blandt andet med at belyse, hvordan en ændret udformning af samarbejdskontrakt, budgettering, kommunikationssystem etc. vil kunne medvirke til at fastlægge denne rolle, således at den i størst mulig udstrækning udføres i overensstemmelse med producentens internationale afsætningspolitik.

b. Virksomhedens konkurrencepolitik i eksporten

Frode Slipsager har med udgangspunkt i den klassiske prisdifferentieringsteori påbegyndt en undersøgelse af, dels om forudsætningerne for anvendelse af teorien i eksporten holder, dels om teorien kan udbygges til også at gælde for virksomhedens øvrige parameterpolitik i eksporten.

c. Nyere udenrigsøkonomiske teorier

Søren Kjeldsen-Kragh har i efteråret 1972 fortsat studiet af nyere teorier til forklaring af den internationale ressourceallokering. I arbejdet indgår en simulationsmodel til beskrivelse af samspillet mellem handel, kapitalbevægelser og økonomisk vækst.

Arbejdet, som er langt fremskredet, ventes offentliggjort inden længe i serien Skrifter fra Institutet for Udenrigshandel.

d. Multinationale virksomheder i den internationale handel

Lauge Stettings arbejde med problemerne vedrørende de multinationale virksomheders rolle i den internationale handel har dannet grundlag for hans tilrettelæggelse og ledelse af en konference om ledelsesproblemer i det multinationale selskab samt forholdet mellem det multinationale selskab og det nationale samfund. Konferencen afholdtes i maj 1973.

e. Den internationale virksomheds handelsprocedurer

Lauge Stetting har i samarbejde med Handelsprocedurekomiteen DANPRO påbegyndt udarbejdelsen af grundlaget for en undersøgelse af den internationale virksomheds procedurer og dokumentationer i forbindelse med eksport. Undersøgelsen skal danne grundlag for konkrete forslag til forenkling af De Europæiske Fællesskabers handelsprocedurer og dokumenter.

f. Øst-Vest-produktionssamarbejde

Ole Wiberg har afsluttet udarbejdelsen af en serie orienterende artikler om »Danmarks industrielle samarbejde med Østeuropa«, som er blevet bragt i Udenrigsministeriets Tidsskrift i nov.–dec. 1972 og jan.–marts 1973, og som siden er blevet udsendt som særtryk af Udenrigsministeriets Handelsafdeling. I fortsættelse af disse undersøgelser har Ole Wiberg indledt mere afgrænsede studier vedrørende vestlige virksomheders direkte investeringer i

Østeuropa. Inden for dette område har Ole Wiberg udarbejdet et notat om »Undersøgelsesalternativer vedrørende virksomhedsetableringer i Østeuropa«.

g. Danmarks eksportfremmepolitik

Poul Schultz har arbejdet med problemerne omkring fastlæggelsen af mål og midler for den danske eksportfremmepolitik. Hovedformålet med forskningsprojektet er at få diskuteret samfundets interesse i og muligheder for at støtte private virksomheders eksportbestrebelse på forskellig måde samt at finde frem til operationelle kriterier for bistandens fordeling på virksomhedstyper, produkter og markeder.

h. Verdenshandelen med råvarer

Gustav Kristensen har i beretningsåret færdiggjort første udkast til sin rapport om stabilisering af prisdannelsen på kakao og vil i efteråret 1973 gå i gang med et bredere anlagt projekt om stabiliseringsmønstret i den internationale handel.

4. Løbende publikationsvirksomhed

a. Studierejserapporter

På grundlag af forarbejder og indtryk indsamlet under en studierejse til Canada (se under 6b) har instituttet udgivet en rejseberetning under titlen »Canada – indtryk fra en studierejse til Ontario og Quebec«, Institut for Udenrigshandel, Handelshøjskolen i København, 1973, 190 sider. Rapporten er udsendt til erhvervsorganisationer, biblioteker, institutioner samt firmaer med særlig interesse for det canadiske marked. Udarbejdelsen af rapporten er forestået af en redaktionskomité, hvori deltog fra instituttet Gustav Kristensen, Poul Schultz, Harald Vestergaard og Ole Wiberg, som ligeledes hver har udarbejdet enkelte hovedafsnit. På studenterside deltog Finn Bagge, H.D., Lars Erik Møller, H.D., cand. merc. Per Bondesen og stud. merc. Knud Reckweg, H.A., hvoraf de to sidstnævnte ligeledes har udarbejdet visse hovedafsnit. Ole Wiberg har fungeret som koordinator og hovedredaktør.

b. Meddelelser

Instituttet har i beretningsperioden udsendt numrene 40 og 41 af Meddelelser fra Institut for Udenrigshandel, der skal tjene som et bindeled mellem instituttet og udenrigshandelsinteresserede erhvervskredse, herunder Handelshøjskolens egne dimittender i udenrigshandel. Bladet indeholder meddelelser om instituttets kursus-arrangementer, gæsteforelæsnings-, mødearrangementer, case studies, studierejser til fremmede markeder, virksomhedsbesøg etc.; desuden indeholder bladet korte omtaler af nye forskningsresultater og interessante nydannelser inden for udenrigshandelen. Meddelelserne redigeres af Ole Wiberg.

5. Kontakter med andre institutter og videnskabelige organisationer m.v.

Instituttet har i beretningsperioden samarbejdet med en lang række danske og udenlandske institutter og organisationer.

6. Anden virksomhed

a. Gæsteforelæsnings

I foråret 1973 har instituttet arrangeret en række gæsteforelæsnings for afgangsholdet samt dimittender under H.D.-studiet i udenrigshandel.

Som forelæsere medvirkede:

Kontorchef Kjeld Ejler, H.D., Landbrugsrådet: »Administrationen af EF's landbrugsordninger«.

Professor Gordon E. Miracle, Michigan State University: »New Developments in International Advertising«.

Direktør, cand. merc. Jørgen Mølvang, Sadolin & Holmblad A/S, København: »Styring af datterselskaber«.

Professor Arthur I. Stonehill, Oregon State University: »The Foreign Investment Decision«.

Sektionschef, cand. merc. Ole Tillge, Industrirådet: »EF og oprindelsesreglerne«.

Som led i forårets gæsteforelæsningsserie besøgte lærere, studerende og dimittender under udenrigshandelsstudierne Handelsbankens kursuscenter »Uglemose«, hvor følgende medarbejdere i banken forelæste over temaet »Danske eksportørers og importørers finansieringsmuligheder, herunder en vurdering af de nye valutabestemmelser og andre EF-konsekvenser for virksomhedernes internationale finansieringsmuligheder«: Underdirektør, cand. jur. Flemming Lumbye, cheføkonom, cand. polit. Niels Bruus, kontorchef Robert Wünsch, prokurist N. P. Michelsen og prokurist Paul Mølgaard-Jensen.

b. Studierejse til Canada

I oktober 1972 gennemførte instituttet en studierejse til Montreal, Toronto og Ottawa for afgangsholdet under H.D.-studiet i udenrigshandel. Studierejsen blev tilrettelagt og ledet af Harald Vestergaard.

I rejsen deltog endvidere fra instituttet Gustav Kristensen, Poul Schultz og Ole Wiberg. Som forberedelse til rejsen forelæste Mr. Ward Cornell, Agent General for Europe, Ontario Representative Office, London, Mr. Hans Martinsen, Business Counsellor for Ontario, Stockholm, direktør Jens W. Werner, N. Foss Electric A/S, Hillerød, og docent, dr. phil. Aage Aagesen, Handelshøjskolen, over udvalgte emner inden for økonomi og markedsforhold i det østlige Canada.

c. Studierejse til Østafrika

I maj-juni 1973 gennemførte instituttet en studierejse til Tanzania og Kenya for cand. merc.-studerende med speciale-faget »udviklingslandenes økonomi og den internationale økonomiske politik«. Formålet med studierejsen var at

studere de to landes udviklingsstrategi og planlægning, deres handelsforhold samt virkningerne af de udenlandske private investeringer. Studierejsen blev ledet af Lauge Stetting i samarbejde med lic. merc. Hans Gullestrup, Institutet for Organisation.

Som forberedelse til studierejsen arrangerede instituttet møder med cand. scient. pol. Jannik Boesen, cand. polit. John Carlsen, cand. polit. Henrik Hassenkam, forskningsleder, mag. art. Per Kongstad, kontorchef Ib Konradsen, Tony Moody, M.A., cand. polit. Peter Neersø, kontorchef Hugo Pump, cand. polit. Jørgen Rasmussen, professor Knud Erik Svendsen, programredaktør Jørgen Thorgaard, ingeniør Finn Vilholm og kontorchef Robert Wünsch.

SPROGSTUDIERNE

Sproginstitutternes sekretariat: Fru Sys Abrahamsen (fratrådt 28.2.73), fru Hanne Flensholt, fru Birgit Lindow (fra 14.3.73), fru Vibeke Maaløe, fru Elna Oberleitner, fru Ester Olsen.

1. Sprogpædagogiske aktiviteter

Under ledelse af Walther Keiser, formand for l'Association Internationale des Interprètes de Conférence, afholdtes den 6. og 7. marts 1973 et lærerseminar vedrørende konsekutiv og simultan tolkning.

Fra 7.–11. maj 1973 aflagde lærerne ved det erhvervsproglige kandidatstudium besøg hos tolketjenesten i Bruxelles for at orientere sig om simultantolkning. Rejsen blev finansieret af Otto Mønstedts Fond.

2. Anvendt lingvistik

I forbindelse med sproginstitutterne har Det danske selskab for anvendt lingvistik (ADLA) holdt følgende møder. Indledere og emner var:

8.11.72: Adjunkt, lic. pæd. Annie Baltzer: »En undersøgelse over sammenhængen mellem tilegnelse af modersmål og fremmedsprog«.

7.3.73: Amanuensis, cand. ling. merc. Inge Baaring: »Rapport over testforsøg i tysk«.

21.8.–26.8.72: Afholdtes på højskolen AILA's III. Internationale Kongres med ca. 700 deltagere og ca. 250 foredrag fordelt på 24 forskellige sektioner.

Til kongressen var der modtaget støtte fra Otto Mønstedts Fond, Europarådet og undervisningsministeriet.

3. Internationalt samarbejde

Professor, dr. phil. Jens Rasmussen har som repræsentant for Handelshøjskolens sprogstudier deltaget i den årlige CIUTI-konference (Conférence des Instituts Universitaires de Traducteurs et d'Interprètes), afholdt i Germersheim/Mainz 11.–13. maj 1973.

4. Andre fælles aktiviteter

Den 7.11. og den 21.11.1972 afholdtes Erhvervsproglig Konference III omfattende tekniske og kemiske brancher.

P. INSTITUT FOR ENGELSK

Institutbestyrer: Fagleder, lektor, cand. mag. Sven Sorgenfrey.

Professor Bengt Jürgensen (fra 1.4.1973).

Fagleder (indtil 31.1.1973), adjunkt, translatør Jørgen Alsø, lektor, cand. mag.

Paul Bay, adjunkt, translatør Edna Søear Christensen, adjunktvikar, translatør, cand. ling. merc. Helle Pals Frandsen, amanuensis, cand. ling. merc., translatør Inge Gorm Hansen, adjunkt, translatør H. Svane Knudsen, lektor, cand. mag. Børge Larsen, adjunkt, cand. mag. Inge Livbjerg, lektor, translatør Knud Løwert, adjunkt, cand. mag. Finn Messell, adjunkt, translatør Paul Monrad, lektor, translatør Vagn K. Sandberg, amanuensis, cand. mag. Helge Schwarz, amanuensis Norman Shine, B.A., adjunkt, cand. mag. Tyge Stavnstrup og amanuensis, cand. mag. Karen Stetting.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Inge Gorm Hansen har i samarbejde med Jørgen Alsø og Knud Gram Andersen fortsat den statistiske og sproglige bearbejdning af det fra erhvervslivet indsamlede materiale inden for dansk og engelsk handelskorrespondance med henblik på udarbejdelsen af en lærebog i engelsk handelskorrespondance til anvendelse på grundstudiet. Bogen forventes afsluttet i løbet af foråret 1974. Hun har endvidere indsamlet danske og engelske tekster med henblik på en undersøgelse af terminologien inden for nyere emneområder som fx. forurening, kommunal planlægning og nærdemokrati. I tilslutning til det nedenfor nævnte seminar i juridisk engelsk har hun fortsat indsamling af eksempelmateriale inden for juridisk sprog til brug for undervisningen på EK-studiet.

Helge Schwarz har som medlem af den internationale redaktionskomité under AILA (Association Internationale de Linguistique Appliquée) forberedt udgivelsen af tre bind med udvalgte indlæg fra den 3. internationale Kongres for anvendt Lingvistik, august 1972, af hvilken han var medarrangør. (I: Contrastive Linguistics, II: Applied Sociolinguistics, III: Applied Linguistics, Problems and Solutions, Julius Groos Verlag, Heidelberg, 1973).

Som medlem af en international arbejdsgruppe har han deltaget i udarbejdelsen af »The Language Laboratory in the Context of the Media«, udkommet hos forlaget Lambert Lensing, Dortmund 1973. Han har ligeledes fortsat og tilendebragt indsamlingen af materiale til en bog om specielle vanskeligheder i det engelske sprog, som danskere møder ved oversættelse fra dansk til engelsk (»False Friends – – Faldgruber i engelsk«, Forlaget Samfundslitteratur, 1973).

Norman Shine har fortsat sin forskning inden for socio-lingvistik og psycho-lingvistik om brugen af det relative pronomen i talt engelsk som led i

udarbejdelsen af »The use of relative pronouns in modern spoken English: the evaluation of linguistic variables«. Han har desuden indsamlet og bearbejdet materiale til båndbiblioteket og i samarbejde med Inger Vikelsøe, Institut for Erhvervspraksis, afsluttet bearbejdelsen af en tekstsamling til brug ved undervisningen i engelsk stenografi.

Karen Stetting har indsamlet originalt materiale til og udarbejdet ca. 50 øvelsesopgaver i synonymik og grammatik som forarbejde til arbejdshefter for disse discipliner på henholdsvis EK- og EA/ED-studierne.

Paul Monrad har afsluttet studier over dansk-engelske relationer under Napoleonskrigene med udsendelsen af værket »London og dansk-engelske forhold under Napoleonskrigene 1793-1815«, Gads Forlag, 1972.

2. Internationalt samarbejde og faglig virksomhed i øvrigt

Inge Gorm Hansen har i dagene 19. til 22. marts i samarbejde med Senior Lecturer Rochelle Gelman, LL.B., The City of London Polytechnic, arrangeret og gennemført et seminar i engelske juridiske forhold beregnet for kandidatstuderende i engelsk.

Helge Schwarz har afholdt kursus i engelsk konferenceterminologi og EF-forhandlingsprog for udvalgte embedsmænd fra Ministeriet for Forureningsbekæmpelse. I forbindelse hermed har han indsamlet materiale og forberedt case studies og mock conferences om forureningsproblematikken som denne afspejler sig i forhandlingerne i de relevante EF-organer.

Norman Shine har fortsat deltaget som medlem af en arbejdsgruppe under Direktoratet for Voksenundervisning til forberedelse af en engelsk udgave af »Voksenundervisning i Danmark«.

Modtaget udnævnelse som Honorary Adviser for Universities of Birmingham, London, Oxford and Scotland Joint Committee for Summer Schools (i tilknytning til formandskab for »The Danish Universities' Committee for Studies in Britain«).

Har i undervisningsåret virket som censor i engelsk sprog og litteratur for »The International Baccalaureat Office«, »The World Health Organisation« samt »The Cambridge University Local Examination Board«.

Karen Stetting har tilrettelagt båndmateriale til brug for undervisningen i tekstlæsning og stilistik på de videregående studier. Hun har desuden medvirket ved udarbejdelsen af betænkning som medlem af udvalget for valgfri fag samt fungeret som kommitteret herfor.

Jørgen Alsø og Helge Schwarz har i undervisningsåret virket som censorer ved handelsfaglærereksamen i engelsk.

Q. INSTITUT FOR FRANSK

Institutbestyrer: Afdelingsleder, cand. mag. Jacques J. Qvistgaard.

Adjunkt, cand. mag. Aase Baillais, adjunkt, cand. mag. Anne Dueholm, amanuensis, cand. mag. Preben Fink-Jensen, amanuensis, cand. art. Birgitte Friis, adjunkt, translator Héléne Holm, adjunkt, translator Villy Knudsen,

adjunkt, translatør Birthe Langballe, lektor, translatør Aase Lenstrup, lektor, cand. mag. et jur. Erik Juul Lund, amanuensis, cand. mag. Niels Ebbe Lænkholm, professor, dr. phil. Jens Rasmussen og adjunkt, cand. art. Dorte Westrup.

1. Afsluttede og igangværende forskningsopgaver

Jens Rasmussen har arbejdet med undersøgelser vedrørende sætningstypologi, teksttypologi og kollokationer inden for administrativt sprog.

Jacques Qvistgaard har sammen med Hølge Schwarz (Institut for engelsk) og Henning Spang-Hanssen (Institut for anvendt lingvistik, Københavns Universitet) forberedt udgivelsen af rapporter fra AILA's 3. internationale kongres.

Birgitte Friis har udarbejdet ny prøveform inden for selv læst stof, har samlet en rapport om forsøgsholdet i fransk 1. år samt for hele året fået en del af sin forskningspligt konverteret til undervisning.

Preben Fink-Jensen har udarbejdet undervisningsmateriale til fonetikundervisningen samt fuldendt et forskningsprojekt inden for emnet oversættelsesteori.

2. Internationalt samarbejde

Jacques Qvistgaard har den 25.-26. januar 1973 deltaget i AILA's halvårlige planlægningsmøde i Hasselt, den 25.-26. marts 1973 besøgt tolkeskolen i Mons samt Collège d'Enseignement Secondaire, Anatole Bailly i Orléans for at studere resultatet af et forsøg med tvesproget gymnasium, og den 4.-8. april ført forhandlinger i Luxembourg og Bruxelles med lederne af de der-værende oversættelsestjenester og terminologi-afdelinger.

3. Anden virksomhed

Den 14.3.1973 holdt professor Maurice Gravier, direktør for tolke- og oversættelsesskolen ved Paris' universitet, en gæsteforelæsning: »La traduction des textes dramatiques«.

Jens Rasmussen har været medlem af en arbejdsgruppe under ministeriet for Grønland til undersøgelse af behovet for uddannelse af oversættere og tolke i grønlandsk. Der er i maj 1973 afgivet betænkning med forslag om uddannelse på 3 niveauer svarende til de 3 trin ved Handelshøjskolernes sprogstudier.

R. INSTITUT FOR SPANSK

Institutbestyrer: Afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen.

Professor, fil. dr. Max Gorosch, amanuensis, cand. mag. Søren Kaas Andersen, adjunkt, translatør Niels Henning Pedersen H.D., lektor, translatør Ellen Sundbo, lektor, translatør Halvor Sæborg.

1. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Max Gorosch har i samarbejde med professor Antonio Quilis, Instituto de

Fonética i Madrid, drevet forskning indenfor kriterier til bedømmelse af mundtlige præstationer og sammen med Dr. Vicente Ortuño, CENIDE, Madrid, indenfor »billedets budskab« for sprogtøst.

Endvidere har Gorosch, sammen med Kaas Andersen, udarbejdet et praktisk udtalekursus i spansk, med tilhørende lydbånd, til det nye grundstudium, samt udviklet metodik og materiale til brug ved undervisningen i telefoni og reception på kontoret, med anvendelse af specifikt telefonudstyr.

Gorosch er i gang med at producere et kursus »Textos para telefonía y recepción« og et andet »El Español para reuniones internacionales«.

H. Søbørg har udgivet gloser til lærebogen »Pláticas y Situaciones«.

Søren Kaas Andersen har udarbejdet stiløvelser og drills samt elementære realia-tekster i samarbejde med Maria Fabricius Hansen. Til brug for undervisningen i tekstlæsning på EA-I har han sammen med Berta Pallares kompileret en antologi. En oversigt over de syntaktiske grundbegreber på spansk er under udarbejdelse.

2. Faglig virksomhed uden for Højskolen

Gorosch forelæste over Anvendt Lingvistik i spanskundervisningen på universitetsniveau ved Instituto Hispánico, Post-Universitair Centrum Limburg, i Hasselt, Belgien, den 31. marts 1973, og ved Universitetet i Murcia i oktober 1972 ved Departamento de Lingüística Aplicada. Gorosch foretog følgende studiebesøg: 8. maj 1973 professor Antonio Quilis i Valladolid, 11.–20. maj i México med støtte fra Mønstedfonden og 31. maj–3. juni 1973 ved CENIDE, Madrid.

I samarbejde med Asociación Europea de Profesores de Español og med økonomisk støtte fra Mønstedfonden tilrettelagde Jørgen Jensen, Max Gorosch og Kaas Andersen et kollokvium over metodik i forbindelse med undervisningen i mundtlig sprogfærdighed og i realia i spanskundervisningen, 2.–4. november 1972 på Handelshøjskolen, Fabrikvej 7.

Under en rejse til Spanien i august har Jørgen Jensen dels i Madrid forhandlet med spanske myndigheder om mulighederne for en forøgelse af antallet af stipendier til højskolens studerende, dels besøgt universiteterne i Santander og Santiago de Compostela for at danne sig et indtryk af de sommerkurser for udenlandske studenter, der hvert år afholdes i juli–august.

Undervisningsministeriet har beskikket Jørgen Jensen som censor i faget spansk ved Århus Universitet.

I august måned deltog Søren Kaas Andersen i »Curso superior de Filología española« i Santander.

S. INSTITUT FOR TYSK

Institutbestyrer: Afdelingsleder, cand. mag. Gert Engel.

Adjunkt, cand. mag. Frede Boje, adjunkt, cand. mag. Liselotte Brøndlund, amanuensis, cand. ling. merc. Inge Baaring, amanuensis, translator, cand.

jur. Ebbe Falck, lektor, cand. mag. Erling Bjørn Hansen, adjunkt, translatør Flemming Koue, lektor, translatør Kristian Kristiansen, adjunkt, translatør Pauli Gunderskov Nielsen, amanuensis, translatør Meta Pedersen, lektor, cand. mag. Poul Rosbach, lektor, translatør Walter Thornfield.

1. Afsluttede og igangværende forskningsprojekter

Gert Engel har fortsat de igangværende sprogstatistiske undersøgelser vedrørende ordformer i tekster inden for teknisk og alm. sprog og udvidet programmeringsgrundlaget således, at kollokationer indgår i undersøgelsen.

Inge Baaring har på baggrund af en gennemført diagnostisk tekst for tysk-studerende udarbejdet en rapport over de fremkomne resultater og testens anvendelsesmuligheder.

Frøde Boje, Inge Baaring og Gert Engel har videreført udarbejdelsen af et system af fejkategorier, der skal lægges til grund for fejlanalyse af oversættelser.

Inge Baaring og Gert Engel har – i samarbejde med Eva Schünzel, Tysk Kulturinstitut, København, og Ilse Bauer, Århus Universitet, påbegyndt udarbejdelsen af et kompendium vedrørende samfundsforholdene i BRD og DDR med dertil hørende tekstsamling.

Gert Engel har i samarbejde med Eva Schünzel og Carsten Fledelius, lektor ved Københavns Universitet, afsluttet produktionen af et ITV program »Zwei deutsche Wahrheiten« til brug ved realiaundervisningen.

Inge Baaring har medvirket ved fremstillingen af AV-materialer til flere undervisningsformål.

Ebbe Falck har påbegyndt et kompendium til brug ved undervisningen i juridisk sprog.

Meta Pedersen har udarbejdet handelsbreve til 30 lektioner i tysk steno-grafi og medvirket i produktionen af de dertil hørende lydbånd.

Hun har desuden i samarbejde med Eva Schünzel afsluttet et AV-program til støtte for disciplinerne »Mundtlig sprogfærdighed« og »Samfundsforhold«.

Endvidere har Meta Pedersen i samarbejde med Walter Thornfield udarbejdet en erhvervsproglig tekstsamling til det nye grundstudium.

2. Internationalt samarbejde

Gert Engel har den 21.–22. juni deltaget i 2. Kolloquium der Sektion Übersetzungswissenschaft der GAL i Saarbrücken.

3. Kursusvirksomhed

Translatør fru Bente Kristensen har videreført et kursus i tysk sprogfærdighed og tekstlæsning vedr. EF-emner for en gruppe embedsmænd fra Handelsministeriet.

Meta Pedersen har i samarbejde med Gert Engel fra 25/6–7/7 1973 i Års ledet et støttekursus i merkantilt sprog og tyske samfundsforhold til handelsfaglærereksamen.

4. Ekskursjoner

Under ledelse af Frede Boje, Liselotte Brøndlund og Meta Pedersen har instituttet i tiden fra 11.-18. november 1972 gennemført en studierejse til Berlin, hvori deltog 30 studerende.

T. INSTITUT FOR ERHVERVSPRAKSIS

Institutbestyrer: Lektor Erik Otto H.A.

Lektor Finn Hagen Jespersen H.A., exam. handelsfaglærer Erna Larsen, exam. handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen, exam. handelsfaglærer Lise Saxov E.D. og exam. handelsfaglærer Inger Vikelsøe.

1. Oprettelse

Institut for erhvervspraksis blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker fagområderne erhvervslære og samfundsøkonomi, maskinskrivning og stenografi samt erhvervsret under sprogstudierne og grundlæggende regnskabslære under de økonomiske studier.

2. Afsluttede og igangværende arbejder

Regnskabslære

Finn Hagen Jespersen og Erik Otto har i årets løb gennemarbejdet manuskriptet til opgavesamling I, der anvendes i den indledende undervisning på Det almene erhvervsøkonomiske grundstudium. Opgavesamlingen vil udkomme i revideret udgave i begyndelsen af undervisningsåret 1974/75.

Maskinskrivning og stenografi

Der er i samarbejde med institut for tysk udarbejdet båndmateriale til tysk stenografi, og dette er indtalt. Endvidere er der udarbejdet en revideret udgave af dansk stenografi (lærebog og forkortelsesliste). Anne Harries har påbegyndt udarbejdelse af undervisningsmateriale i fransk stenografi. Heraf foreligger stof til undervisningen på 1. semester.

Sound and Sight (kombineret lystavle og bånd) er skaffet på prøve og opstillet i lokale 230, hvor en forsøgsundervisning er sat igang.

XIV. Højskolens økonomi

I det følgende bringes højskolens regnskab for 1971/72 og 1972/73.

1971/72	Kr.	
Lønninger	24.409.518,60	
Censorhonorar, honorarer til eksamenstilsyn	1.642.143,92	
Tjenesterejser	66.472,64	
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	129.847,14	
Kontorholdsudgifter	826.481,06	
Trykning af publikationer	90.047,40	
Flytning Fabrikvej og Howitzvej	57.902,58	
Lokaleudgifter	4.376.367,14	
Rengøring	786.803,52	
Anskaffelse af bøger til bibliotek, inventar m.v.	341.826,26	
Undervisnings- og eksamensmateriel	532.310,93	
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	73.839,18	
Kandidatstipendier	930.642,25	
Andre udgifter	102.861,62	
		<u>34.367.064,24</u>
÷ Studieafgifter for revisionsstudiet	89.390,00	
÷ Renteindtægt	42.980,39	132.370,39
		<u>34.234.693,85</u>

1972/73	Kr.	
Lønninger	29.431.143,87	
Censorhonorar, honorarer til eksamenstilsyn	1.701.616,10	
EDB-lønkørsel	29.317,11	
Tjenesterejser	102.408,40	
Uddannelse af personale (herunder tilskud til studierejser)	206.911,53	
Kontorholdsudgifter	1.108.283,96	
Trykning af publikationer	117.684,20	
Flytteudgifter og transport af materiel	67.901,69	
Lokaleudgifter	6.581.748,70	
Rengøring	1.123.856,21	
Anskaffelser af bøger til bibliotek, inventar m.v.	736.453,12	
Undervisnings- og eksamensmateriel	648.758,35	
Vedligeholdelse af inventar og undervisningsmateriel	102.156,47	
Kandidatstipendier	1.250.897,66	
Andre udgifter	65.627,78	
		<u>43.274.764,95</u>
÷ Studieafgifter for revisionsstudiet	152.625,00	
÷ Renteindtægt	57.196,32	209.821,32
		<u>43.064.943,63</u>

Højskolen har i finansåret 1972/73 modtaget følgende bevillinger:

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har bevilget følgende tilskud:

	Kr.
Til studierejser for studerende på de forskellige studier	36.946,51
EDB-kursus for H.D.-studerende	20.000,00
Erhvervsprageligt forskningsprojekt	5.040,60
Institut for ledelsesforskning	805.000,00
Konsulentstilling til didaktikudvalg	22.300,22
Spansk kollokvium	18.667,30
Rejsseudgifter, udenlandske gæsteforelæsere ved Institut for organisation	15.600,00

Løbende tilskud til undersøgelser m.v. igangsat tidligere finansår:

Retsplejen i Grønland / Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	30.000,00
Samarbejdsforsøg inden for Jern- og Metalindustrien / Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	247.503,15
Analyse af uddannelsesprocessen med specielt henblik på relationerne mellem de studerendes sociale baggrund, tidsforbrug i et studium og eksamensresultater / IBM's Forskningsfond	469,90
Undersøgelse af organisations- og samarbejdsforhold i sociale institutioner / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	22.540,00
Lokalsamfundsundersøgelse i Grønland / Ministeriet for Grønland	37.811,39
Uddannelse og organisation inden for politiet / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	9.620,00
Politisk-sociologisk undersøgelse af kommunikationskanalerne mellem de økonomiske interesseorganisationer og staten / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	65.000,00
Undersøgelse af de personalemæssige virkninger af en eventuel liberalisering af lukkeloven / Danmarks Erhvervsfond	18.900,00

Tilskud til undersøgelser m.v. igangsat i finansår 1972/73:

Udarbejdelse af lærebøger i engelsk og tysk stenografi / Otto Mønstedts Fond	25.000,00
Undersøgelse af ledelses- og beslutningsprocesser i organisationer med kollektiv ledelse og direkte demokrati / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd ..	30.000,00
En socialpsykologisk og organisations-teoretisk undersøgelse af faggrupper og samspejlet mellem faggrupper i en organisation / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	37.500,00
Gæsteprofessorat i organisation / Otto Mønstedts Fond	48.000,00
Undersøgelse af den samfundsøkonomiske konsekvens af den vertikale konkurrence omkring nye varers indtrængen under forskellige markedsformer / Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd	22.676,25
Undersøgelse vedrørende det interne sikkerhedsarbejde i nogle danske erhvervsvirksomheder / Nordisk Gjenforsikrings Selskab (kr. 20.000,00) og Arbejdsmiljøgruppen af 1972 (kr. 36.000,00)	56.000,00
Voldgift som konfliktløsning / Forskningssekretariatet	12.000,00
Projekt om simulering af en virksomheds finansielle vækstmuligheder / Danmarks Erhvervsfond	20.000,00

XV. Højskolens lokaler

Højskolens virksomhed har i beretningsåret været gennemført i følgende lokaler:

Fabrikvej 7:

Centraladministrationen
Institut for engelsk
Institut for fransk
Institut for tysk
Institut for spansk
Institut for erhvervspraksis
Institut for regnskabsvæsen
Filial for biblioteket
De Studerendes Råd

H.A. 1. år
H.D. 1. del
H.D. 2. del
Sprogstudierne

Howitzvej 60:

Institut for afsætningsøkonomi (fra 21/3 1972)
Erhvervsretligt Institut (fra 17/4 1972)
Institut for finansiering (fra 19/6 1972)
Institut for organisation og arbejdssociologi (fra 1/7 1972)
Reproduktionsafdelingen (fra 27/7 1972)
Cand. merc.-undervisningen

Julius Thomsens Plads 10:

EDB-centeret
Hovedbiblioteket
Institut for afsætningsøkonomi (til 20/3 1972)
Institut for erhvervsøkonomi (incl. Metodeforskningsgruppen)
Institut for nationaløkonomi
Institut for udenrigshandel
De Studerendes Råd

H.A. 2. og 3. år

cand. merc.

H.D. 1. del (delvis)

H.D. 2. del (delvis)

Studiekontor for H.A. 2. og 3. år, H.D. 2. del

Rosenørns Allé 9, stuen og 3. sal:

Institut for europæisk markedsret

ForsikringsInstituttet

Presseforskningsinstituttet

Institut for teoretisk statistik

Institut for trafik-, turist- og beliggenhedsforskning

XVI. Stipendier og studielån

I 1972/73 er der til højskolens studerende uddelt stipendier, bevilget af følgende private legat- og fondsbestyrelser:

	Kr.
Jørgen Esmers mindelegat	50.000
Evers & Co.'s Studiefond	8.000
William og Anna Evers Legat	3.000
Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse	44.300
Garvermester C. W. Gerickes Legat	3.000
Købmand Svend Hansens Fond	35.000
Reinholdt W. Jorck og Hustrus fond	37.500
H. O. Langes Fond	61.000
Frederik Larsens Fond	9.500
Otto Mønstedts Fond	23.400
Verner Olsens Mindelegat	2.000
Holger Pedersens Mindepris	1.200
Krista og Viggo Petersens Fond	15.000
Julius Skrlkes Stiftelse	3.000
Stipendieforeningen »Studenternes Venner«	6.000
Laurits Svendsens Legat	16.000
Direktør Andreas Sørensen og Hustrus Fond	10.800
Peter og Emma Thomsens Legat	9.000

Der er desuden ydet støtte til højskolens studerende fra Statens Uddannelsesstøtte efter de i lovgivningen om uddannelsesstøtte fastsatte regler.

XVII. De studerendes råd

De Studerendes Råd er den officielle repræsentation for de ved højskolen Indtegnede studerende. Dets opgave er at varetage de studerendes interesser og at repræsentere disse såvel over for højskolen som udadtil. Rådet vælger bl.a. repræsentanter til de i kgl. anordning af 2. februar 1970 om Handelshøjskolen i København omhandlede kollegiale organer og til andre af højskolen nedsatte udvalg, i hvilke de studerende ønskes repræsenteret.

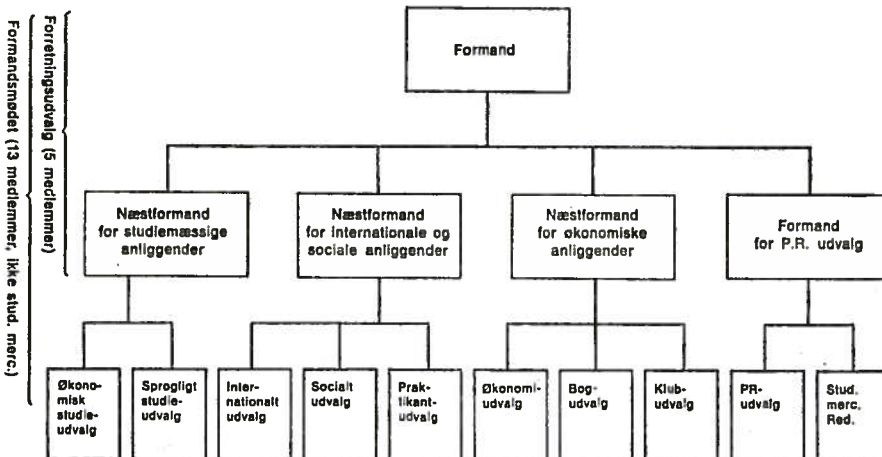
Ved repræsentantskabet i oktober 1972 fik repræsentantskabet følgende sammensætning:

Gunnar Tessin, Sverre Riis Christensen, Hanne Langkjær samt Jan Janssen som er overført fra det foregående repræsentantskab.

Ved repræsentantskabsvalget indvalgte følgende studerende: Karen Larsen, Annette Dragsdahl, Lalla Høyer, Hanne Parmo Nielsen, Jørgen Madsen, Claus Jensen, Jens E. Rosengaard, Anni A. Olesen, Lars Aggergren, Lars Broen, Ole Chidekel, Frederick Upton Sjölln, Carsten Kaspersen, Søren J. Clemmensen.

Fra talsmandskollegierne blev følgende studerende indvalgt i repræsentantskabet: Karsten Skander-Madsen, Gunnar Kriegel, Rolf Tvedt, Carsten Jelund, Ingrid Dyhr Jensen, Annette Willemoes, Anette Fryd Christensen, Anne-Lise Hansen, Christian Balle Hansen, Rolf Lehrmann, John v. H. Solberg, Jens E. Parsby.

Repræsentantskabet blev på det konstituerende møde organiseret på følgende måde:

Forretningsudvalg: Formand: Jan Janssen.

Næstformand for studlemæssige anliggender: Jens E. Parsby.

Næstformand for økonomiske anliggender: Claus Jensen.

Næstformand for sociale og internationale anliggender:

Sverre Riis Christensen.

Formand for PR-udvalget: Gunnar Tessin.

Udvalgsformænd: Bogudvalg: Ernst Hemmingsen, Internationalt Udvalg:

Steen Grøsfjeld, Klubudvalg: John Solberg, PR-udvalg: Gunnar Tessin,

Socialt udvalg: Hanne Langkjær, Sprogligt Studieudvalg: Hanne Parmo,

Økonomisk studieudvalg: Carsten Kaspersen, Økonomiudvalg: Jørgen

Madsen, Stud. merc.: Lars Østenfjeld.

Ved det ordinære formandsvalg i december 1972 blev Jan Janssen genvalgt.

I beretningsperioden er endvidere foretaget følgende udskiftninger blandt udvalgsformændene: Claus Jensen er blevet afløst af Gunnar Tessin, og Gunnar Tessin i PR-udvalget er blevet afløst af Rolf Tvedt. Hanne Parmo er blevet afløst af Karen Larsen.

Følgende er i beretningsperioden udtrådt af repræsentantskabet: Annelise Hansen, Carsten Jelund, Gunnar Kregel, Jens E. Rosengaard, Ulla Hansen, Mia Wegman, Anette Willemoes, Gunnar Tessin, Søren Clemmensen.

Disse er afløst af: Kirsten Helneke, Karl Johan Rude Andersen, Uffe Damsbo-Madsen, Christian Ravn, Randi Jørgensen, Lars Thomassen, Elisabeth Rothenborg, Marianne Haase.

Ved beretningsårets afslutning bevæger vi os ind i en periode, hvor en ny styrelsesstruktur for universiteter og højere læreanstalter skal sættes i værk.

For bare tre år siden havde studenterne ingen indflydelse på deres uddannelse. Studenteroprøret førte til at studenterne blev repræsenteret i de kollegiale organer. Hvor studenterne på universiteterne fik 33 $\frac{1}{3}$ % repræsentation i de øverste organer blev studenterne på HHK spist af med ca. 10%.

Denne repræsentation sammenholdt med kompetencedelingen mellem de kollegiale organer, hvor de organer med mindst studenterrepræsentation fik størst magt, gav kun i ringe omfang studenterne mulighed for at øve indflydelse på deres egen situation.

På trods af den ringe studenterrepræsentation er det lykkedes studenterne at opnå visse mindre forbedringer af studierne. Det er dog ikke umiddelbart på dette område de store fordele ved studenternes deltagelse i organerne skal søges. Dialogen mellem lærere og studenter i de forgangne år har for lærerne vist at studenterne er fuldt ud kvalificerede til deltagelse i det kollegiale arbejde ligesom det for studenterne har vist at lærerne (med visse undtagelser) efterhånden er mere villige til at gå ind i en debat om studenternes synspunkter.

Denne dialog har åbnet op for en velvillig indstilling fra begge parter til

samarbejde om større reformer. Vi så det i det kontroversielle spørgsmål om den nye anordning, hvor der opnåedes enighed. Vi så det omkring nedsættelsen af studiestrukturudvalget til ændring af studiestrukturen for økonomiafdelingens studier. Endelig så vi det ved en enig afvisning af rammestyrelsesloven.

Denne lov blev alligevel påtvunget universiteterne og læreanstalterne. Studenterne får begrænset deres organisationsfrihed gennem paragrafferne om valg til de kollegiale organer. Samme paragraffer åbner mulighed for splitelse indenfor de repræsenterede grupper – lærere, studenter og det teknisk-administrative personale. Loven påtvinger HHK en struktur den ikke er interesseret i.

Den eneste formildende omstændighed ved rammestyrelsesloven er det teknisk-administrative personales repræsentation i de kollegiale organer.

Ligesom under den gamle anordning vil arbejdet i de kollegiale organer under rammestyrelsesloven kræve en urimelig stor indsats fra studenterne i forhold til det lærerne må præstere. Det skyldes lærernes muligheder for at majorisere studenterne ved afstemninger. At sådanne situationer vil opstå, kan der næppe herske tvivl om, selvom disse konfliktsituationer ikke har været udprægede tidligere.

Hele styrelsesproblematikken har optaget De Studerendes Råd meget i det forløbne år. Det skyldes at Rådet i nogen grad har følt sig magtesløst i de kollegiale organer – det skyldes det arbejdspræs talsmænd, repræsentanter og ikke mindst Rådets administration har været ude for.

Med henblik på løsning af denne problematik har rådet i sommer afholdt en forretningsudvalgsweek-end og en repræsentantskabs-week-end.

Rådet har igen i år deltaget i planlægningen af et introduktionskursus for de nye studerende. Samarbejdet med lærerne fik dog ikke det gode forløb, som kendetegnede arbejdet fra tidligere år. Visse af sprogafdelingens lærere fik til stor skuffelse for Rådet standset kurset for de nye sprogstuderende. Det er med beklagelse man må se en positiv udvikling vendt til et tilbageskridt, især på sprogafdelingen, hvor ændringer er så hårdt tiltrængt.

ØKONOMISK STUDIEUDVALG

Udvalget er Rådets koordinerende organ på det uddannelsespolitiske område. Dets hovedopgave er at formidle kontakten mellem økonomiafdelingens fire talsmandskollegier.

Foruden at lægge de generelle linier for Rådets uddannelsespolitik skal studieudvalget udarbejde oplæg og indstillinger til DSR's Repræsentantskab, hvorved kontakten mellem talsmandskollegier og repræsentantskab udbygges, idet studieudvalget er sammensat af repræsentanter fra de forskellige talsmandskollegier.

Endelig fungerer udvalget som kontaktorgan mellem DSR og DSF på uddannelsesområdet.

En bedømmelse af, hvordan den forløbne periode er gået kan ikke gives

på nuværende tidspunkt, idet de arbejdsopgaver, udvalget har været involveret i, endnu ikke er afsluttede. Foreløbig kan det konstateres, at det tidspunkt, hvor vore forhandlingspartnere forstår, at Rådets synspunkter kan være både saglige og rimelige, endnu ikke er kommet. Der kan være mangfoldige årsager hertil, det er imidlertid vor opfattelse, at vore synspunkter vinder betydeligt mere genklang hos den yngre del af Handelshøjskolens ansatte.

Af de sager som studieudvalget har arbejdet med skal nævnes:

A. Kontraktforskning

Holmblad-udvalgets udkast til kontrakt mellem en højere læreanstalt og en extern organisation, der rekvirerer et forskningsarbejde, affødte en diskussion på samtlige landets højere læreanstalter. For Handelshøjskolens vedkommende kunne der etableres enighed om, at udkastet ikke var velegnet for vort behov. Et udvalg blev nedsat under fagrådet med det formål at opstille regler for udefra rekvireret arbejde, dette udvalg er stadig i arbejde.

B. Eksamen

Rådets afvisning af en graderet karakterskala, i det konkrete tilfælde 13-skalaen, blev resultatløs. Ligesom Rådets krav om at få udarbejdet de lovbefalede mål- og adfærdsbeskrivelser for de enkelte fag kun i et enkelt tilfælde er efterkommet.

Dette førte til en overvejelse om eksamens funktion i uddannelsessystemet og samfundet som helhed. Resultatet af disse overvejelser blev, at man forkastede tanken om extern evaluering med sanktion og besluttede i fremtiden at arbejde for indførelsen af intern evaluering.

EDB-konflikten på HA ved årsskiftet 71/72 viste, at mulighederne for at angribe eksamensinstitutionen var tilstede, men at dette, såfremt man ønskede resultater, skulle gennemføres udenom det parlamentariske system.

C. Basisuddannelse

Gennem en undersøgelse af de foreslåede basisuddannelser og de allerede igangværende forsøg er studieudvalget kommet til det resultat, at den mest lovende mulighed er en basisuddannelse i lighed med den ved Roskilde Universitetscenter indførte. Studieudvalget har på dette område arbejdet på to fronter, dels overfor Handelshøjskolen og dels gennem DSF på landspolitisk plan. Det er studieudvalgets opfattelse at de bedste muligheder for at påvirke udformningen af basisuddannelsen ligger på det landspolitiske plan. Det betragtes imidlertid som en så væsentlig opgave, at ingen muligheder for at påvirke den endelige beslutning må lades ude af betragtning.

D. Rammestyrelsesloven

Det lykkedes internt på Handelshøjskolen at skabe enighed om et forslag til ny anordning for Handelshøjskolen.

Desværre viste det sig, at man på ministerielt plan ønskede at gennemføre

en helhedsløsning af problemerne omkring styrelsen af de højere læreanstalter.

Denne helhedsløsning udmøntede sig i rammestyrelsesloven, der blev vedtaget med overvældende flertal i Folketinget. Der skal i forbindelse med styrelsesloven udarbejdes en statut, som skal tilpasse Handelshøjskolens specielle forhold til styrelsesloven. Studieudvalget forventer, at man i forlængelse af enigheden om Handelshøjskolens forslag til ny anordning vil søge at indpasse tankerne bag dette forslag i den statut.

I forbindelse med rammestyrelsesloven blev Handelshøjskolens tekniske og administrative personale (TAP) repræsenteret i højskolens styrende organer. Dette betragter studieudvalget som et positivt resultat af styrelsesloven, og det skal være studenterne en glæde i det fremtidige arbejde at søge at kompensere TAP'erne for, at de ikke blev ligeligt repræsenteret.

SPROGLIGT STUDIEUDVALG

Hovedopgaven for sprogligt studieudvalg er at koordinere de sprogstuderendes arbejde i Handelshøjskolens kollegiale organer og talsmandskollegierne, og i udvalget fastlægges principperne for dette arbejde.

I beretningsåret har bl.a. selvlæsningsproblemet været til debat det meste af året. Udvalget ønsker at afskaffe den obligatoriske oversættelse, fordi den gør selvlæsningen til en sur pligt, hvis udbytte ikke står mål med indsatsen. På grund af det omfattende sideantal og på grund af den præcision, der ofte er blevet krævet ved oversættelsen, tvinges den studerende til at koncentrere sig om, hvorledes den enkelte sætning bør oversættes, hvilket går ud over forståelsen for bogens sammenhæng.

På grund af visse læreres modstand mod at afskaffe denne obligatoriske oversættelse er det ikke lykkedes helt at få udelukket muligheden af oversættelse. I forbindelse med revisionen af eksamensordningen for EA/ED og EK – en revision, som har beskæftiget sprogligt studieudvalg i det forløbne år – opnåede vi dog så meget, at oversættelse blev fjernet fra det eksamensbekendtgørelsesforslag, som nu er indsendt til ministeriel godkendelse. Derimod er oversættelsen nævnt i bemærkningerne. Ifølge disse kan oversættelse af enkelte linier kun kræves, hvis det fremgår, at den studerende formentlig ikke har begrebet et pluk af, hvad teksten drejer sig om.

Den fare for misfortolkning/misbrug, der ligger i denne formulering, turde være forhindret ved, at der fra de lærere, som i fagrådet var med til at vedtage formuleringen, er givet tilsagn om, at de vil gøre deres for at forhindre misbrug.

I det ovennævnte forslag til en ny eksamensbekendtgørelse er stopkarakteren 7 ikke afskaffet, hvilket udvalget gerne havde set. Derimod er det foreslået, at prøven på EA/ED i fonetik gøres intern. Dette er i overensstemmelse med sprogligt studieudvalgs ideer om, at så mange prøver som muligt skal

gøres interne, således at man mere og mere fjerner sig fra det nerveopslidende eksamensræs, der eksisterer i øjeblikket. I denne forbindelse kan det nævnes, at udvalget på foranledning af Rektorkollegiets udsendte spørgsmål har diskuteret eksamen og bedømmelse. Svar er afsendt.

Ligesom sidste år har udvalget diskuteret basisuddannelse og de konsekvenser, som det vil få, når/hvis den indføres på sprogafdelingen. Udvalget går ind for den samfundsvidenskabelige basisuddannelse og finder, at den bør indføres også på sprogafdelingen. Især ved behandlingen af dette problem har udvalget følt man-power-problemet. For at behandle disse store sager på sagligt grundlag er det nødvendigt med gode informationer. For at fremskaffe disse informationer så hurtigt og grundigt som muligt er der brug for folk. Når disse folk har mange andre problemer at arbejde med samtidig, betyder det, at indsamlingen af materiale tager så meget desto længere tid. Mange problemer ligger derfor mere eller mindre uløste fra år til år.

I årets løb har sprogligt studieudvalg forsøgt at få ændret pensum i realia-undervisningen i fransk på ED gennem studienævnsrepræsentanterne. Dette er ikke lykkedes.

Et forsøg på at få gennemtruffet anstændige pensumopgivelser ved kandidat-eksamen bar ingen frugt til juleeksamen. På grund af at der ved samme eksamen fremkom nogle aldeles uhyggelige eksamensresultater i visse fag, har der siden kørt en debat om fagenes indhold sammenholdt med eksamenskravene. Et forsøg fra studenterrepræsentanterne i fagrådet på at gøre noget for disse mennesker på grund af den manglende overensstemmelse mellem fagenes indhold (undervisningen) og eksamenskravene mislykkedes.

I beretningsåret er udvalget desuden begyndt at arbejde for, at de studerende til skriftlig eksamen får et eksamensnummer i stedet for at gå op under navn.

Udvalget har haft deltagere i Erhvervsproglig Konference III, og det har sammen med økonomisk studieudvalg og næstformanden for studiemæssige anliggender varetaget de studerendes interesser i DSF.

Desværre har udvalget også i år måttet ofre mange kalorier på de frustrerende konfrontationer, der også i år har været i de kollegiale organer. Disse har bl.a. deres rod i den stadig voksende kløft mellem lærerne på økonomi- og sprogafdelingen (som fx. gav sig udslag i splittelsen af det fælles didaktikudvalg, således at der nu eksisterer et separat udvalg for hver afdeling – dog med et fællesudvalg, der kan træde i funktion, hvis det er absolut nødvendigt). Sprogligt studieudvalg ønskede ikke denne splittelse, og man må nu se i øjnene, at de to afdelinger kun har konsistorium og DSR fælles.

En konsekvens af didaktikudvalgets splittelse var, at introduktionskursusplanlægning blev flyttet ned i studienævnet. Resultatet blev et afbrudt sam-

arbejde mellem lærere og studerende på dette punkt, således at kurset mod sprogligt studieudvalgs vilje ikke blev til noget. I stedet har udvalget selv arrangeret et velkomstmøde for de nye studerende.

Der har været tendens til en voksende kløft mellem de studerende og lærerne på sprogafdelingen. I stedet for på forhånd at træffe en beslutning i institutterne må vore forhandlingspartnere lære at forstå, at vore synspunkter også kan være både saglige og rimelige, således at der kan opstå en saglig og konstruktiv debat om problemerne. Dette har ikke været tilfældet i år, hvor vore forhandlingspartnere tit har måttet karakteriseres som »modparten«, når vigtige, principielle spørgsmål har været på dagsordenen.

På et punkt, hvor lærere og studerende dog var rørende enige – nemlig om at afvise rammestyrelsesloven – hjalp denne enighed ingen kære mor. Ministeriet afviste med hård hånd at holde Handelshøjskolen uden for denne lov, selv om lærere og studerende i fællesskab havde indsendt et færdigt anordningsforslag til godkendelse i ministeriet. Man afviste at sætte dette i kraft i stedet for rammeloven, og de ændringsforslag, som højskolen stillede til loven før dens endelige vedtagelse, vandt ikke gehør.

International PR

I det forløbne år har antallet af udvalgets aktiviteter udvist en markant stigning, og en omstrukturering af udvalgets interne organisation har fundet sted. Kontakter med handelshøjskoler rundt om i verden er blevet forøget væsentligt, samtidig med at besøgsvirksomheden er vokset tilsvarende. Således var det i beretningsåret muligt at udsende mere end 50 studenter til internationale arrangementer mod 30 i forrige beretningsår (en stigning på mere end 60%), en stigning der ikke uden højskolens og private fonds velvillighed med tilskud havde været mulig.

Det nordiske samarbejde indenfor Nordiske Ekonomistuderendes Studenter Union (tidligere NHS) har gennemgået en radikal omorganisering, således at NESU's struktur nu forekommer at kunne tjene de enkelte medlemsorganisationers interesser på en langt mere udbytterig måde end tidligere.

Især det europæiske samarbejde har udvist en stærk vækst måske som følge af vor indtræden i de europæiske fællesskaber. I dag har vi kontakter med handelshøjskoler i alle EF-lande med Italien som undtagelse, endvidere kan nævnes kontakter i Schweiz, Østrig, Polen og Kuwait.

Af nye aktiviteter i det kommende år kan nævnes en udveksling med tolkeskolen i Paris for sprogstuderende, udveksling af sportsgrupper med andre handelshøjskoler samt afholdelsen af en NESU-EUR kongres for omkring 120 studerende i efteråret 1974, hvilket sandsynligvis bliver det største internationale arrangement, vi nogensinde har påtaget os.

På den hjemlige front har vi deltaget i DSF's internationale arbejde, hvortil hører arbejdet i WUS (World University Service), hvilket ligesom i de tidligere

par år ikke har været vist særlig stor interesse fra vor side, da arbejdet her mildest talt er en betydningsløs ørkenvandring.

De enkelte aktiviteter:

Det europæiske samarbejde

Vi har i år deltaget i et Europaseminar i Paris med deltagelse af delegater fra ni EF-lande, hvor forskellige aspekter af det europæiske samarbejde blev debatteret dels i grupper og dels i plenumdiskussioner med repræsentanter fra Brussels. Et lignende vil næste år blive arrangeret i Holland. På trods af diverse organisatoriske vanskeligheder må konferencen betegnes som en succes, idet mange gode kontakter med andre handelshøjskoler blev etableret.

Endvidere har vi haft repræsentanter til en forberedende kongres om europæiske efteruddannelsesproblemer i Provence, ligesom vi har modtaget invitationer til ISC-International Management i St. Gallen og et uddannelsesseminar på Mallorca.

Ligeledes har vi deltaget i »Little Edith Cup«, der er en kapsejls mellem udvalgte mandskaber fra forskellige europæiske handelshøjskoler.

Polen

Vi fortsatte vor udveksling med Højskolen for Planlægning og Statistik (SGPIS) i Warszawa. I februar husede vi 10 studerende fra Polen og havde lagt et varieret program med forelæsninger, virksomhedsbesøg, sight-seeing osv. I marts var vi på genvisit i Warszawa, hvor 10 af vore studerende nød godt af de polske værter interessante program.

International PR

Gennem flere år har vi været opmærksomme på behovet for international information om vore uddannelser i en verden, der bliver mindre og mindre. International PR er et område, som hverken HHK eller DSR tidligere har skænket nogen opmærksomhed, på trods af at man må erkende, at vore studerende har krav på informationsmateriale på fremmede sprog med henblik på en eventuel ansættelse i udlandet. Som første skridt på vejen har DSR i samarbejde med højskolen udarbejdet en pjèce »The CEBA Graduate«, der skulle kunne tilfredsstille det umiddelbare behov for international information.

Nordiske Ekonomistuderendes Studenter Union (NESU)

NESU-kongressen blev i år afholdt i Bergen i efterårsferien. Emnet var »Er bedriftsøkonomien miljøfjendtlig?«? Det skal understreges, at kongressen var fagligt meget kvalificeret tilrettelagt med forelæsere fra hele Norden som påpegede forskellige aspekter, bl.a. økologi, energikrise, landskabsforurening etc. Deltagelsen i denne kongres styrkede os i troen på at det nordiske samarbejde måtte fortsætte.

I februar afholdt Handelshøjskoleforeningen i Helsingfors et seminar om uddannelsespolitik, hvor vi deltog med en repræsentant. Endvidere har vi deltaget i et formandsmøde i Oslo i maj.

Besøgsvirksomheden i tal

Besøg i København:

Formanden for ESSEC (Paris) i september.

En gruppe på 45 studerende fra handelshøjskoler i Frankrig i december.

10 polakker i februar fra SGPIs.

En delegation på 60 studerende fra Kuwait i april.

En gruppe på 100 studerende fra Instituto Garibalde i Italien i maj.

Besøg i udlandet fordelte sig på følgende lande:

Frankrig: 23 studerende

Polen: 11 studerende

Norge: 10 studerende

Schweiz: 4 studerende

Belgien

og

Finland: 1 student

DET SOCIALE UDVALG

Udvalgets arbejde har i det forløbne år været præget af arbejdet med at stable en vuggestue på benene.

Efter at man gennem en undersøgelse havde konstateret behovet for en vuggestue og/eller børnehave på HHK, gik udvalget i gang med at finde en løsning, der kunne imødekomme flest mulige af de studerendes og de ansattes ønsker. Af praktiske og administrative grunde blev det hurtigt klart, at det var nødvendigt at koncentrere sig om en ting, nemlig vuggestue. Udvalget foretog de indledende forhandlinger med diverse offentlige myndigheder samt indsamlede oplysninger og praktiske råd fra lignende institutioner, idet man i vid udstrækning forsøgte at inddrage forældre i arbejdet. Det er hensigten, at vuggestuen skal drives af forældre og andre interesse-rede – der blev afholdt stiftende generalforsamling i efteråret, hvor også valg til bestyrelse fandt sted.

Udvalget har endvidere gennem sin repræsentation i DSF arbejdet for en forbedring af støtten til de studerende. I arbejdet med fordelingen har udvalget tilstræbt en så bred fordeling som muligt.

KLUBUDVALGET

Det har været et rimeligt godt år for Klubudvalget forstået på den måde, at året økonomisk set har løbet rundt.

Ser vi tilbage har festerne været så gode, at man er begyndt at snakke

om, at HHK er stedet. Vi har da også præsenteret en stor del af det bedste indenfor dansk jazz samt Dutch Swing College Band (et af Europas førende jazzorkestre).

Slyngelstuen har vi af forskellige grunde ikke fået det ud af, som vi kunne ønske. En del problemer er nu afklaret, og vi håber, at vi fremover får skabt det samlingssted, som Slyngelstuen giver mulighed for.

PR- OG INFORMATIONSUDVALGET

Udvalgets formand har været Gunnar Tessin og fra 20. februar 1973 Rolf Chr. Tvedt.

Udvalget har forsøgt at sikre og formidle informationen mellem de studerende, højskolen og de eksterne omgivelser.

Den eksterne information er delvis drevet gennem Stud.Merc., delvis gennem udsendelse af kortfattede oplysninger om de økonomiske studier på HHK. Udvalget arbejder med en forbedring af oplysningerne om økonomistudierne samt en oversigt over sprogstudierne (i samarbejde med Internationalt Udvalg). DSR har indledt et samarbejde med FDC i PR-arbejdet for civiløkonomer. De to organisationer har nedsat et fælles PR-udvalg med Rolf Tvedt som formand. Arbejdet er endnu i planlægningsfasen, men der er stillet et beløb til disposition til en kampagne i løbet af efteråret 1973.

Den interne information har man sikret gennem Stud.Merc., Sidste Nyt fra DSR, opslagstavler og plakater. Der er udkommet 10 numre af SM og ca. 15 numre af Sidste Nyt. Internt i DSR har udvalget udgivet 3 numre af Intern Kommunikation.

For at sikre en 2-vejs kommunikation mellem DSR og de øvrige studerende har udvalget fundet det formålstjenligt at koncentrere sig om de 2 udgivelser, SM og SN. Da SM ikke er særlig fleksibel i en debatsammenhæng p.g.a. lang trykkesid o.a., vil man give lærere, TAP'er og de studerende mulighed for at få deres indlæg trykt i SN. De 2 redaktioner vil fremover intensivere samarbejdet. Udvalget har også øget antallet af opslagstavler, for at SN kan blive fordelt mere effektivt.

Udvalget har fortsat arbejdet med at formidle teaterbilletter og virksomhedsbesøg.

STUD.MERC.

Redaktionen i 1972/73 har bestået af Karsten Skander Madsen, Otto Lund Østergård, Lars Østenfjeld, Lisbeth K. A. Sørensen samt Anders Skov Hansen. Ved udgangen af juni 1973 er de 3 førstnævnte fratrådt redaktionen, og den består nu af Lisbeth K. A. Sørensen og Anders Skov Hansen. De arbejder p.t. med at udvide redaktionen til 5 personer.

I 1972/73 er der udsendt 10 numre af Stud.Merc. Bladet har fejret sit 30 års jubilæum. Desværre har det vist sig, at der også dette år vil fremkomme et betydeligt underskud. Underskuddet har resulteret i en debat om bladets videre skæbne. Det resulterede i, at regnskaberne blev overtaget af DSR's regnskabsfunktion i maj 1973, og i samarbejde med regnskabsføreren skal den nye redaktion udarbejde et bedre økonomisk styringssystem og søge at begrænse omkostningerne. Dette medfører bl.a., at antallet af numre vil skæres ned fra 10 til 8.

Redaktionen har i 1972/73 haft en nær tilknytning til PR-udvalget.

Dette samarbejde vil fortsætte specielt med henblik på koordinationen af Stud.Merc. og Sidste Nyt fra DSR (se PR-udvalget).

XVIII. Organisationer med tilknytning til højskolen

A. FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND UDDANNELSE

Foreningens bestyrelse består af 15 medlemmer:

Forretningsudvalget:

Direktør, cand. jur. C. P. Heiede (formand),
direktør Joh. G. Havemann (næstformand),
direktør John Langebæk.

Handelshøjskolens styrelsesråd:

Bankdirektør, cand. polit. H. Møgegaard Nielsen H.A. (formand),
direktør Eric A. F. Beyer,
kreditforeningsdirektør, cand. polit. Erik Haunstrup Clemmensen,
grosserer Frands Fridberg,
direktør Knud Green-Andersen H.A.,
sparekassedirektør O. Blinkenberg Nielsen.

Købmandsskolens styrelse:

Direktør Gunnar Svanberg H.D. (formand),
grosserer Karl O. Christensen (næstformand),
underdirektør Leif Kruse,
direktør, cand. jur. Erik Langsted,
manufakturhandler Axel Müller,
grosserer Jørgen Plønge H.D.

Handelshøjskolens rektor og Købmandsskolens direktør deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Foreningen har i beretningsåret ydet et tilskud til Handelshøjskolen på kr. 720.000 til institut for ledelsesforskning (managementuddannelsen). Desuden har foreningen til forskellige andre formål ydet kr. 375.635,04.

B. AMANUENSISRÅDET VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Amanuensiserådet, som blev stiftet den 21. maj 1965, består af amanuenser, afdelingsledere, assistenter og stipendiater, der er tilknyttet de økonomiske studier ved Handelshøjskolen i København.

Rådet har til formål at varetage medlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige interesser af lokal karakter.

Rådets bestyrelse består efter generalforsamlingen den 15. februar 1972 af:
Amanuensis Henning Kirkegaard (formand),
amanuensis Hans Engstrøm,
amanuensis Axel Schultz Nielsen,
amanuensis Orla G. Petersen.

Rådet søger nu at opfylde sit formål bl.a. gennem afholdelse af informations- og debatmøder, således at det kan fremstå som en interessegruppe i forbindelse med Handelshøjskolens udvikling.

C. FORENINGEN AF HONORARLØNNEDE TIMELÆRERE VED HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

Foreningen har til formål at varetage medlemmernes fælles og individuelle interesser, herunder økonomiske og arbejdsmæssige, i ansættelsesforholdet over for Handelshøjskolen, herunder føre de fornødne forhandlinger med skolens ledelse på medlemmernes vegne, samt at virke for, at de timelønnede lærere opnår rimelig repræsentation i forhold til deres antal i de af højskolens organer, der har eller måtte få forvaltningsområder, der berører medlemmernes forhold som honorarlønnede timelærere.

Foreningen har afholdt ordinær generalforsamling den 14.6.1973, hvor følgende blev valgt til bestyrelsen:

Advokat Mogens Philip (formand),
cand. polit. Finn Knudsen (næstformand),
translatør Aase Milfeldt (kasserer),
cand. polit. Bjørn Einersen,
handelsfaglærer M. L. Westergaard,
inspektør, cand. mag. Chr. Pedersen (suppleant),
cand. mag. Viggo Hjørnager Pedersen (suppleant).

D. FORENINGEN AF DANSKE CIVILØKONOMER (FDC)

Sammenslutningen af dimittender fra danske handelshøjskoler's erhvervsøkonomiske studier.

Foreningens formål

at samle danske civiløkonomer til varetagelse af standens faglige, økonomiske og sociale interesser,
at hævde den erhvervsøkonomiske uddannelses og forsknings betydning for samfundet,
at virke for, at medlemmerne vedligeholder og udbygger deres faglige uddannelse, samt
at samarbejde med organisationer og institutioner i spørgsmål, der har betydning for civiløkonomer.

Hovedbestyrelsen efter repræsentantskabsmødet 12. maj 1973

Formand: Direktør, civiløkonom Bønt Larsen.

1. viceformand: Direktør, cand. merc. Poul Erik Petersen.

2. viceformand: Statsaut. revisor, civiløkonom Ib Yde.

Formand for afd. Nordjylland: Kontorchef, civiløkonom Erik Hyldahl Jensen.

Formand for afd. Midtjylland: Cand. merc. Torkild F. Støtz.

Formand for afd. Sydjylland: Civiløkonom Ole Tandrup.

Formand for afd. Fyn: Registreret revisor, civiløkonom Axel Gram.

Folkevalgte: Fuldmægtig, cand. merc. Per Ivan Christensen; registreret revisor, civiløkonom Willy Buth Rasmussen; handelsråd, cand. merc. Erik Drejer.

Juniorrepræsentant: Stud. merc. Paul-Ingvar Ohlsson.

Suppleant: Civiløkonom Bo Allan Fogtman.

Medlemstal

	Senior	Junior	Øvrige	Total
Pr. 1/3 1972	3.264	963	111	4.338
Afgang i året 1972/73	234	256*	22	512
Tilgang i året 1972/73	704*	266	52	1.022
Pr. 1/3 1973	3.734	973	141	4.848

* heri medregnet ca. 200 overførsler fra junior- til senior-medlemskab.

Faglig aktivitet

Hovedbestyrelsen har vedtaget en ny målsætning for foreningens faglige aktivitet. Denne målsætning er formuleret således: »Foreningen skal gennemføre eller tage initiativ til en faglig aktivitet af en sådan art og et sådant omfang, at aktuelle og potentielle medlemmers økonomiske basisviden, kompetence i forskellige erhvervsmæssige roller og almene erhvervsøkonomiske orientering løbende kan ajourføres. Medlemskredsen skal i videst muligt omfang inddrages i planlægningen af foreningens faglige arrangementer for at sikre en god overensstemmelse mellem medlemmernes behov og ønsker og disse arrangementers karakter og for at fremme medlemmernes tilknytning til foreningen.«

Faglig aktivitet omfatter således både den almindelige mødevirksomhed og efteruddannelseskurser.

For at sikre opfyldelsen af den nye målsætning er cand. merc. Henning Lindhardt Jensen blevet ansat fra 1. maj 1973 som leder og koordinator af FDCs faglige aktivitet. Det politiske ansvar for foreningens faglige aktivitet påhviler cand. merc. Poul Erik Petersen.

Social-økonomisk aktivitet

Et nyt social-økonomisk udvalg har følgende sammensætning:

Erik Drejer (formand), Lelf Monies, Peter Larsen, Poul Erik Petersen, R. C. Aarup Hansen.

Endvidere deltager FDCs nye rådgiver vedrørende offentligt ansatte civiløkonomer, cand. polit. Bodil Johansson Bennike, og foreningens direktør, Børge Rasmussen, i udvalgets arbejde, undersøgelser m.v.

I 1973 har FDC gennemført en ny og mere omfattende undersøgelse blandt civiløkonomer, beskæftiget i den offentlige sektor. Undersøgelsen omfatter ialt 732 civiløkonomer, herunder 357 med hovedbeskæftigelse i staten og tilskudsområder, 129 i kommuner og amter og 44 i andre offentlige virksomheder, ialt 530. Hertil kommer 202 civiløkonomer ansat i privat erhverv, men med bibeskæftigelse hos det offentlige, bl.a. i form af undervisning.

Undersøgelsen skal bl.a. anvendes i de fortsatte forhandlinger med Økonomi- og budgetministeriet.

Til det social-økonomiske arbejde hører også foreningens juridiske assistance, der varetages af advokat Asger Thylstrup.

De studerende

I foreningsåret 1972/73 nedsatte FDC en projektgruppe, der havde til formål at udarbejde en skitse til et handlingsprogram i relation til de studerende.

Projektgruppen fremkom med forslag til en række aktiviteter, hvoraf PR-arbejdet for civiløkonom-uddannelsen blev prioriteret højest af gruppen. Der er derfor nedsat et fællesudvalg mellem DSR/København og FDC med den opgave at planlægge og gennemføre dette PR-arbejde.

Udvalget har følgende sammensætning:

Rolf Tvedt (DSR), formand, Per Ivan Christensen (FDC), Steffen Gulmann (FDC), Poul Erik Jensen (FDC), Gunnar Tessin (DSR), Steen Grøsfjeld (DSR), Ole Collstrup (DSR).

Desuden deltager FDCs PR-konsulent Torben Busekist i udvalgets arbejde.

Projektgrupper vedr. økonomisk demokrati

I december 1972 opfordrede FDC sine medlemmer til at deltage i gruppearbejde vedrørende Økonomisk Demokrati. Hensigten med dette initiativ var, dels at give de pågældende mulighed for at erhverve og videregive en større indsigt i emnet, dels at åbne mulighed for, at de pågældende – gennem fremførte synspunkter – kunne være med til at præge den offentlige debat og en evt. lovgivning på området.

Ialt 100 medlemmer, fordelt på 11 grupper, arbejdede i vinteren 1972/73 med hver sit aspekt ved de foreliggende forslag til Økonomisk Demokrati og fremkom i foråret 1973 med en rapport, der konfronterede en konkret og erklæret målsætning med ØD overfor de midler, som er blevet foreslået.

Disse rapporter er blevet offentliggjort i 3 publikationer, der dækker følgende emner: »Praktiske regnskabsproblemer«, »Kapitaltilførsel til erhvervslivet«, »Multinationale koncerners kapitalkoncentration«, »Medarbejderes indflydelse«, »Ejendomsrettens spredning« og »Kapitaltilvækstens fordeling«. Yderligere en rapport tænkes udgivet om »Praktiske erfaringer i virksomheder, der har forsøgt at indføre Ø.D.«. Endelig har FDC opfordret ammannensis, cand. polit. Cai F. Christensen til at samle al relevant og offentligt til-

gængeligt statistisk materiale om dansk erhvervsliv m.h.t. virksomhedsstørrelse, antal medarbejdere, omsætning etc. Også dette arbejde ventes udgivet i foreningsåret 1973/74.

Publikationer

Erhvervsøkonomisk Tidsskrift

I 1973 nedsatte FDC en redaktionskomité bestående af ialt 19 personer, repræsenterende forskellige brancher. Komiteens primære opgave er at bidrage til at udvide redaktionens kontaktflade i erhvervslivet med henblik på at få redaktionelt stof, som behandler praktiske problemstillinger – og løsninger – på et sagligt og fagligt set højt plan. Det er hensigten kun at lade komiteen træde sammen en, højst to gange om året.

Civiløkonomen

Også i 1973 lykkedes det gennem medlemsbladet at rejse debat omkring nogle centrale problemer som forureningsproblematikken, Økonomisk Demokrati og handelshøjskolernes uddannelser i relation til erhvervslivets behov.

Lønstatistik

Lønstatistik for oktober måned 1972 udkom i begyndelsen af 1973, denne gang i samarbejde med Afsætningsøkonomisk Klub, hvorved det blev muligt at udarbejde en mere specificeret statistik, hvad HD-specialerne angår.

Samarbejde med andre foreninger

Gennem sit medlemskab i Nordisk Civiløkonom Forbund er FDC i stadig kontakt med civiløkonom-foreningerne i de øvrige nordiske lande.

Samarbejdet med andre danske dimittendforeninger, bl.a. i forbindelse med etableringen af Dansk Management Center, er blevet uddybet i det forløbne år. Dette samarbejde er især blevet koncentreret omkring en koordination af efteruddannelseskurserne for dergennem at undgå »overlapninger« og urmelig konkurrence. Samarbejdet har bl.a. resulteret i en fælles publikation om »Efteruddannelseskurser i efteråret 1973«. Publikationen omfatter kurser udbudt af FDC, DIF, I-S, DJØF.

Også samarbejdet med Københavns Handelsstands Klub af 1841 er blevet udbygget i det forløbne foreningsår, hvilket bl.a. har givet sig udtryk i en række fælles medlemsarrangementer på Børsen.

Foreningens adresse: Farvergade 2, 1463 København K.

Foreningens direktør: Cand. merc. Børge Rasmussen.

AFSÆTNINGSØKONOMISK KLUB (HD KLUBBEN)

Medlemstallet pr. 1/9 1973 var 842, en stigning på 46 i forhold til sidste år.

A. I sæsonen har der været afholdt følgende møder og arrangementer:

27. september 1972 i forbindelse med den ordinære generalforsamling orienterede prokurist, cand. psych. H. Suhr Jessen om A. P. Møller koncernen. Der var stor spørgelyst fra medlemmernes side.

26. oktober gav professor Bjarke Fog ved et møde på den nye Handelshøjskole sammen med amanuensis Leif Kristensen og civilingeniør U. Thorsteinsson samt Åge Michelsen en præsentation af undersøgelsen »Rationalisering af distributionen«.

14. november var emnet »Miljøproblemer«, en diskussion mellem ministeren for Offentlige Arbejder og Forureningsbekæmpelse cand. polit. Jens Kampmann og direktør, civ.ing. Kjeld Bundgaard, H.D., NOVO.

8. december holdt vi et vellykket juleandespil på Kongevejskroen.

6. februar 1973 gav forhenværende statsminister Hilmar Baunsgaard et diskussionsoplæg om emnet »Danmarks økonomiske situation«.

26. april fortalte direktør Christian Lillelund om »operation det nye Børsen«.

22. juni Års- og dimittendfest på Hotel Hvide Hus. Underdir. Kay Sørup Hansen, Privatbanken, holdt som 25 års jubilar talen for dimittenderne.

I forbindelse med årsfesten uddeltes klubbens opmuntringspris til en HD studerende, som har ydet en særdeles god besvarelse af en studiekredsopgave eller en 4-ugers opgave. Denne tilfaldt E. Heidemann Simonsen.

B. Andre aktiviteter

1. Medlemsfortegnelsen er udkommet i ny og revideret form.

2. Indtægtsstatistik er gennemført i samarbejde med F.D.C.

3. Klubbens stillingsformidling er blevet brugt særdeles flittigt såvel af stillingssøgende medlemmer – det er en gratis service – som af firmaer, der betaler 450,- kr. for en udsendelse.

Stillingsformidlingen varetages fortsat af Bent Poulsen, tlf. (01) 71 32 80.

4. Akademikerlåneordningen, som gælder alle kontingentbetalende medlemmer, har der – såvidt vi har kunnet skønne – været en del interesse for.

5. M.h.t. Afsætningsøkonomisk Nyt er det gennem de senere år blevet praksis kun at udsende én årlig udgave, som indeholder oplysning om årets dimittender og titler på eksamensopgaverne foruden et referat af den ordinære generalforsamling. Et sådant nummer er også udkommet i den forløbne sæson.

C. Kommende arrangementer

Jeg skal ikke på dette sted gå dybere i de arrangementer, som er på planlægningsstadiet for den kommende sæson 1973/74. Et enkelt arrangement har dog helt konkret form, og jeg vil godt her nævne, at der i samarbejde med Institut for Afsætningsøkonomi gennemføres et seminar på Hotel Trouville i Hornbæk i dagene 8.–10. november. Emnet er det samfundsbevidste salg, og der kan næppe være tvivl om, at der vil være stor interesse for dette seminar. Jeg vil også her gøre opmærksom på, at deltagerantallet er be-

grænset dels af pladshensyn dels af hensyn til arrangementets praktiske gennemførelse. Der er plads til ca. 30–35 deltagere, og det vil være klogt i god tid at indtegne sig. Detaljeret program vil blive udsendt om kort tid.

D. Øvrigt

Jeg skal sluttelig tillade mig at knytte et par personlige betragtninger til beretningen. Klubbens love giver ingen regler for, hvor længe et bestyrelsesmedlem eller en formand kan blive siddende. Jeg finder imidlertid, at i al fald en formandsperiode bør have en rimelig begrænsning såvel af hensyn til klubbens trivsel – der bør naturligvis til stadighed være blodtilførsel – som af hensyn til formanden selv. Jeg har nu været formand i 3 år. Det må, i al fald efter mit personlige skøn, være passende, og jeg vil derfor træde tilbage fra posten ved denne generalforsamling.

Dette bliver således min sidste beretning, og jeg vil derfor gerne benytte denne lejlighed til at takke medlemmerne, fordi man har villet overlade mig dette ombud, som jeg har været glad for at varetage, og jeg må naturligvis i særlig grad sige tak til mine kolleger i bestyrelsen for et godt og meget hyggeligt bestyrelsessamarbejde.

E. Klubbens bestyrelse i den forløbne sæson

Direktør Ole Strøe H.D. (formand)

Direktør, cand. merc. Peter Bülow Lehusby

Direktør Claus Frausing H.D.

Direktør, cand. merc. Peter H. Krag (næstformand)

Grosserer P. I. Løgstrup Jensen H.D. (kasserer)

Amanuensis, lic. merc. Orla Nielsen

Konsulent, cand. merc. S. E. Saxov (sekretær)

Prokurist Jørn Duus Hansen H.D.

Klubben sekretariat:

c/o Gutenberghus Reklamebureau, Møntergade 1, 1116 København K.

Tlf. (01) 15 19 25.

